

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

OPTEGNELSER
OM
VENDSYSSSELSKE
PRÆSTEFAMILIER

FØR CA. AAR 1700

AF
C. KLITGAARD

1. HALVBIND

I KOMMISSION HOS H. F. SIGETTY . HJØRRING

VENDSYSSELSKE
PRÆSTEFAMILIER

ØPTEGNELSER
OM
VENDSYSSELSKE
PRÆSTEFAMILIER

FØR CA. AAR 1700

Af
C. KLITGAARD

HJØRING
EXPRES-TRYKKERIET (OLUF JØRGENSEN)
MCMXXXV

FORORD

Gennem mere end 40 Aar har jeg fra Arkiver og Biblioteker samlet Stof til det Materiale om vendsysselske *Præster og Præstefamilier*, som her forelægges Læseren.

Stoffet er for en stor Del hentet fra saadanne Kilder, som Personalhistorikere almindeligvis maa undlade at benytte, naar de vil se Arbejdet afsluttet indenfor en rimelig Tid, hvad jeg med Hensyn til det her foreliggende Arbejde ikke har behøvet; men jeg er selvfølgelig fuldt ud klar over, at der endnu fra forskellige Kilder baade her og i Norge vilde kunne fremdrages mere Stof angaaende Emnet end det, der er kommet mig for Øje. Under de nuværende Forhold med Evakuering af mange Arkivalier og i Betragtning af min fremskredne Alder, har jeg imidlertid ikke turdet regne med at naa videre, og jeg forelægger da Stoffet for Offentligheden og haaber paa en velvillig Bedømmelse samtidigt med, at jeg ogsaa haaber, at det maa komme Personalhistorien til Nytte.

Jeg bringer *Direktionen for Carlsbergfondet*, der gennem en Aarrække har støttet mine Arkivstudier i Almindelighed, min ærbødige Tak, og ligeledes takker jeg enhver, der paa den ene eller anden Maade har ydet mig Haands-

rækning ved Arbejdet; dette gælder i særlig Grad Fru *Nina Petersen*, København og Kommuelærer *P. Rønn Christensen*, Charlottenlund.

Og endelig takker jeg Bestyrelserne for „*Alfred Goods personalhistoriske Fond*“, „*Overretssagfører L. Zeuthens Mindelegat*“ og „*Historisk Samfund for Hjøring Amt*“, der har muliggjort Stoffets Trykning.

Hjøring, 1945.

C. KLITGAARD

Fortegnelse over Sognekaldene følger ved Bogens Slutning.

AABY-BIERSTED

- (1548) Peder Sørensen. Blev kaldt „gamle Hr. Peder“ og blev 1548 Medlem af „Guds Legems Lav“ i Aalborg.¹⁾
- (1553) Peder . . . . Blev kaldt „unge Hr. Peder“. Hans Bibliotek optales af Biskop Oluf Chrysostomus til 7 Bøger. Indberettede om Kaldet 1553.
- (1568) Poul Mortensen Hegelund, d. 1584. Antagelig Søn af Reformatoren, Magister Morten Mortensen Hegelund, Sognepræst til Aalborg Budolphi 1527-65. Indberettede om Kaldet 1571. Var 1584 Delegeret ved Hyldingen.
- 1584 Mads Clausen. Var 1584 res. Kapellan til Hammer-Horsens-S.-A. og er maaske ikke tiltraadt Embedet i Aaby.
- o. 1585 Jens Sørensen Skadeland, død Aaby 9. Juni 1590. Var maaske fra Bolet Skadeland i Jetsmark Sogn, men maaske snarere af den norske Familie, der var adelig og fra Skadeland i Tromsø Stift.
- 1590 Laurids Justesen, kaldet til Medhjælper og Efterfølger 1588, død 1614. Var 1610 Delegeret ved Prins Christians Hylding. Gift 1591 med Anne Thomasdatter, Datter af Sognepræst Thomas Pe-

---

¹⁾ Gildets Medlemsbog.

dersen i Haverslev-Bejstrup. Hun ægtede antagelig Eftermanden. L. Justesen havde mindst 3 Sønner, nemlig:

1. Just Lauridsen Aaby, der blev Præst i Gylling,
2. Thomas Lauridsen Aaby, fød 1617 Kommunitetet, blev Præst i Vorning-K.-H., død 1670.
3. Otto Lauridsen Aaby, der blev Præst i Bjørnsholm-Malle.

1614 Peder Jakobsen Holm, Søn af Jakob Jensen Holm, Præst til Viborg Domkirke og sidst Biskop i Aalborg. Blev 1613 pers. Kapellan i Aaby og var Magister. Indberettede 1625 om Kaldet, levede 1636 og døde ca. 1638. Det er ikke rigtigt, at han efter 1636 blev Lektor theol. i Oslo.

Gift 1° ? med Formandens Enke Anne Thomasdatter, gift 2° Aalb. Bud. 18. Juni 1626 med Gertrud Nielsdatter Ferslev, f. o. 1606, Datter af Borgmester i Aalborg Niels Iversen Ferslev og Anne Jensdtr. Bjørnssøn Kaas (af Strandbylund). Gertrud Ferslev ægtede 2° Eftermanden. I 2. Ægteskab havde Peder Holm 1 Søn og 2 Døtre. Børn:

1. unævnt Søn.
2. Anne Saxager Holm, f. o. 1630, g. 1649 1° med Sognepræst R. C. Humble i Vrejlev, se der, og 2° med Sognepræst P. P. Husbond i Vraa, se der.
3. Margrete Holm, gift med Lars Christensen, Lagmand i Oslo.

(1639) Thomas Henriksen Hjøring, f. o. 1612, d. 23. August 1663, 51 Aar. Var Søn af Raadmand Henrik Thomsen i Hjøring og Anne Andersdatter,

blev 1635 Student fra Roskilde. Gift med Formandens Enke Gertrud Nielsdatter Ferslev.

1641—1648 var den senere Præst i Vrensted Melchior Evertsen Meier pers. Kapellan hos ham. Børn:

1. Peder Thomsen Aaby, født o. 1645, Student Aalborg 1665, Degn paa Gjøøl 1685.¹⁾ Var hjemme 1660.²⁾
2. Hans Thomsen Aaby, var hjemme 1660.³⁾
3. Birgitte Thomasdatter Aaby, var hjemme 1660.²⁾
4. Johanne Thomasdatter Aaby, var hjemme 1660,²⁾ gift 1664 med Eftermanden.

1663 Hans Poulsen Tancke, født o. 1630; Søn af Sognepræst Poul Nielsen Tancke i Flade-Gærum og Mette Pedersdatter Albæk. Blev 1644 optaget i Sorø Skole⁴⁾ og blev Student derfra 1651 og 1655 sukcederende Kapellan i Flade samt 1657 Præstens Eftermand, men 1663 forflyttet til Aaby-Biersted. 1674 brændte Præstegaarden i Aaby. Han var en velstaaende Mand, der havde 900 Rdl. tilgode hos Chr. Reedtz til Børglum Kloster og efter Højesteretsdom af 16. Oktober 1689 begærede han paa Viborg Landsting 27. Februar 1691 Indførsel i Børglum Kloster og Gods. (Justitsprotokol 1691, Bl. 209). 1690 indberettede han om Kaldet og skrev, at han ydede Pension til Hr. Jens Winter,

1) Edsbogen.

2) Skattemandt.

3) I Brev til Bircherod 1699 omtaler P. Dyrskjøt: »Hr. Hans Thomsen i Aaby«, men det skal vist være Hr. Hans Poulsen (Jydske Saml. 1, III, 240). Hans Thomsen ses ikke at have været Student i Kbh.

4) Kancelliets Brb.

som nød Præstegaarden med al sin Avl og en stor Del af Tienden.¹⁾ Det maa være Hans Tanckes personelle Kapellan og Efterfølger. Hans Tancke døde 1. Maj 1696.²⁾

Han blev gift 1° Aaby 11. September 1664 med Formandens Datter Johanne Thomasdatter Hjøring, med hvem han havde 2 Sønner 1 Datter, gift 2° o. 1670 med Bodil Hansdatter, døbt Aalborg Bud. 16. Januar 1653, begravet Aaby 16. Marts 1725,³⁾ Datter af Borgmester i Aalborg Hans Sørensen og Elisabet Laursdatter, og med hende havde han 2 Sønner 4 Døtre. Bodil Hansdatter blev gift 2° 14. April 1697 med Eftermanden. Børn:

1. Poul Hansen Tancke, født o. 1665, boede 1704 paa Blidstrup paa Mors⁴⁾ og var død uden Afkom før 1749.⁵⁾
2. Thomas Hansen Tancke, født 16 .., levede 1684, død før Faderen.
3. Mette Hansdatter Tancke, født 16 .., gift (i 1680erne) med Sognepræst Niels Hansen Winde paa Gjøøl, se derunder.
4. Elisabet Johanne Tancke, født o. 1671, levede 1696 ugift, død uden Afkom før 1725.
5. Ide Christence Tancke, født o. 1673, levede 1725 ugift i Aalborg, død der 20. April 1749 uden Afkom.⁶⁾
6. Hans Hansen Tancke, født o. 1675, levede

1) Præsteindberetning i Bispearkivet.

2) Skifte i Bispearkivet.

3) Skifte i Bispearkivet.

4) Bircherods Dagbog.

5) Skifte i Aalborg 1749 efter hans Halvsøster I d e.

6) Skifte i Aalborg.

1696, boede i Aalborg, død før 1725 og havde følgende Børn:

- a. Bodil Tancke, født o. 1700, gift med Johan Ryberg, Guldsmed i Uddevalla (1749).
  - b. Agnete Tancke, født o. 1701, gift med Herman Mathias Heidemann, Sækkvæver i København (1749).
  - c. Peder Hansen Tancke, født o. 1709, levede 1725.
7. Elsebe Malene Tancke, født o. 1676, død før 1706, gift 1700 med Sognepræst Hans Lund i Rødding-Krejbjerg. 1 Datter Karen Lund, født 1701, var 1725 gift med velfornemme Johannes Hansen Schou, Skræder i Nakskov.
8. Otto Hansen Tancke, født o. 1686, død før 1749 uden Afkom, var 1725 Sergent ved Artilleriet i København.
9. Sofie Tancke, født o. 1688, d. Gudum 1761, gift med Sognepræst Ole Obel i Øsløs-V.-A., tidligere Gudum-Lillevorde.

1696 Jens Nielsen Winther, født i Krstrup ved Randers 7. Maj 1663, Søn af Gaardmand Niels Winther, Student Randers 1684, Kandidat 1686, Amanuensis i Viborg 1686, Hører ved Latinskolen der 1686, personel Kapellan i Aaby-Biersted 1688, kaldet til Medhjælper og Efterfølger 1691. Blev Provst 1709 og døde 3. Juli 1724. Gift 14. April 1697 med Formandens Enke Bodil Hansdatter, se foran. Jens Winther og Bodil Hansdatter havde kun 1 Søn: Hans Nikolaj Winther, født 1698, død 17.., Student fra Aalborg 1717, levede 1725.

Som pers. Kapellaner havde Hr. Jens 17..-1714 Poul Frederiksen Treschow, der blev Stu-

dent fra Viborg 1700 og døde i Aaby 10. Juni 1714, og dernæst Søren Christensen Friis, Præstesøn fra Boddum i Ty og Student fra Viborg 1709. Han døde i Aaby 3. April 1722, og hans Hustru Elsebet Sabine Berner fragik Arv og Gæld.¹⁾ Efter ham fulgte som pers. Kapellan Rasmus Sørensen Torp, født Aalborg 1688, Søn af Guldsmed Søren Rasmussen. Student fra Aalborg 1710, Kandidat 1716, Skibspræst 1726 og Sognepræst paa Jegindø 1729, død 1770. Gift med Karen Jensdatter Friis, født o. 1687, død 1771.

AASTED-SKÆRUM

(før 1519) Hr. Peder Nielsen.²⁾

1519 Jens Pedersen, blev Præst her o. 1519 og afgik som saadan 1541 efter 22 Aars Virksomhed. Havde 1530 og 1534 Hr. Jens Christoffersen som Kapellan.³⁾

Jens Pedersen er maaske den Hr. Jens Pedersen i Sæby, som i Følge Klemmebrevet 1555 fik Tilladelse til i sin Livstid at beholde Kongetienden af Gærum Sogn, hvilket Sogn da var An-

¹⁾ Aage Dahl i Præstehist. Saml., 13. Hefte, S. 17. Hans Arvinger var Broderen Knud Arent Friis, Præst i Sæby-Gershøj, Halvbroder Christen Friis, Kapellan i Nykøb. Mors, Søstrene Helene Friis, som antoges at være hos den ældste Broder, Margrete Friis, tjente paa en sjællandsk Herregaard, Karen Friis, gift med Degnen Niels Brasch i Hinge og Halvsøsteren Margrete Friis, gift med Kapellan Ole Albertsen Sadolin i Viborg.

²⁾ P. K. Paludans Ms. (Kgl. Bibl. Kall. 4°, 495) jfr. Ny kgl. Saml. i Fol. 558, Bl. 171.

³⁾ a. St.

- neks til Aasted-Skærum. Præsteembedet i Aasted fik i Stedet Kongetienden af Skærum Sogn.
- 1541 Anders Wraae, død 1565. Hans Bibliotek optales o. 1553 af Biskop Oluf Chrysostomus til 9 Bøger. Fik 1555 tillagt Kongetienden af Skærum Sogn mod at opgive Tienden af Gærum, se ovenfor. Søn: Peder Andersen Wraae, se nedenfor.
- 1565 Peder Andersen Wraae, Søn af Formanden, født 15.., død i Pesten 1603. Indberettede om Kaldet 1571. Var 1584 Underskriver af Hyldingsfuldmagten. Fik før 1601 nogen Jord udlagt af Mads Thomsen i Haabendal, hvorom hans Eftermand førte Proces.¹⁾ Var gift med Maren Sørensdatter, der vist døde andetsteds. Børn:
1. Anders Pedersen Wraae, Præst i Sundby-Hvorup.
  2. Maren Pedersdatter, gift med Eftermanden.
  3. Mette Pedersdatter, var 1621 gift med Anders Thomsen i Lindholmgaard i Nørre Sundby Sogn.²⁾
- 1603 Christen Pedersen Plet, født 15.. antagelig i Plet i Vrejlev Sogn, død 1624. Underskrev Hyldingsfuldmagten 1610. Mellem ham og Fru Kirsten Høg til Eget i Skærum Sogn var der langvarige Stridigheder, der synes at hidrøre fra Uenighed om nogen Jord, som Mads Thomsen i Haabendal i Aasted Sogn før 1601 havde udlagt til Hr. Peder Wraae i Aasted. 1601 solgte Mads Thomsen Haabendal Vandmølle til Viel Orning til Eget, der døde 1602, og 1612 opstod der Strid mellem hans

1) Viborg Landst. Domsbog A 1612, Bl. 106 og 109.

2) a St. 1621, Bl. 359 b.

Enke Fru Kirsten Høg og Hr. Christen Plet om nogle Breve angaaende denne Jord. Degnen i Aasted Jens Niensens Kone, Maren Laursdatter havde leveret Præsten Brevene, vel som Bud for Fru Kirsten, og Præsten havde ogsaa leveret dem tilbage til Degnekonen, men havde tilladt sig at skrive noget paa dem, hvorfor Fru Kirsten rejste Tiltale mod ham ved Vennebjerg Herreds Ting og 25. April 1612 ved Landstinget.¹⁾

Men samtidigt med, at denne Sag løb, havde Hr. Christen indstævnet Fru Kirsten angaaende en Dom, som hun samt Chr. Jensen, Laurids Nielsen og Anders Nielsen, alle af Trøgdrup i Aasted Sogn, havde indbragt for Herredsprovsten i Vennebjerg Herred, Hr. Frands Christoffersen i Ugilt, hvilken Dom var skrevet paa en uforseglet og ikke underskrevet Seddel og altsaa ikke var retsgyldig. Sedlen lød, „Mandag før St. Mikkelsdag, som var den 25. September i dette Aar (∴ 1609), var jeg Christen Jensen i Trøgdrup i Aasted Præstegaard hos Hr. Christen saa tidlig, som Solen løb op²⁾ og bad hannem, at han vilde komme til Skærum Kirke og begrave Karen Mikkelsdatter. Da svarede Hr. Christen, at dersom Liget var nu ved Kirken, da vilde han begrave det, og er det ikke kommet, da gik til Niels Nielsen i Skærum, at han skal kaste Muld paa det, thi det er lige saa godt, som jeg gjorde det selv.“

Saa drog Hr. Christen Plet til Skærum, og her spurgte han Lars Nielsen og Anders Nielsen i Trøgdrup, om Liget var kommet, hvortil de svarede nej, og han bad dem da om at gaa til Niels Nielsen i Skærum for at faa ham til at kaste Muld

---

1) Dombog A 1612, Bl. 106 og 109.

2) Altsaa mellem Kl. 5 og 6.

paa det, „thi det er lige saa godt, som jeg gjorde det selv.“

31. August 1610 havde Fru Kirsten Høg indstævnet Hr. Christen for en Provsteret i Lendum Kirke, fordi han ikke vilde begrave Kirsten Mikkelsdatter, og hertil svarede Hr. Christen skriftligt, at han ved højeste Helgens Ed benægtede, at Chr. Jensen den omtalte Dag havde talt til ham om nogen Begravelse, og han nægtede at have udtalt sig som anført; men en Mandag ved St. Mikkelsdagstid 1609, da han var stævnet til Vennebjerg Herreds Ting af Jørgen Lunge til Odden angaaende Rebning af Faurholt Mark, og Lensmandens Fuldmægtig, salig Peder Holt (paa Aastrup) havde givet ham Ordre til at møde paa Tinget for at vedkende sig Aasted Præstegaards Jord i Faurholt Mark, da vandrede han til Tinget (Tingstedet laa lidt sydøst for Hjøring), og da han kom forbi Skærum Kirke, saa han, at der blev kastet en Grav. Han spurgte saa Lars Nielsen og Anders Nielsen i Trøgdrup om hvem, der skulde begraves, hvilket de sagde; men Liget var ikke tilstede, og han var heller ikke blevet anmodet om at komme eller var dertil beredt og havde heller ikke Tid dertil uden at skulle forsømme en Sag, der angik kgl. Majestæts Ejendom. Hr. Christen mente ogsaa, at det var aldeles uforment at forsømme den kongelige Befaling „for en Skovfuld Muld at kaste paa Liget.“ „Men efterdi kgl. Majestæts Ordinance¹⁾ taler conditionem om Præsters Nærværelse hos de Dødes Begravelse i saa Maade, at dersom en Præst bliver ombudet og haver Stunder, da skal han gøre en Formaning og Undervisning af Guds Ord for

1) I Ordinanzen 1539 § LV, jvf. Forordn. for Sjæll. af 14. Nov. 1539.

Folkene, som er tilstede, og ikke, at han skal være endelig¹⁾ tilstede at kaste først Muld paa Liget; men der staar, at naar man er kommen til Graven, saa lægger man Liget neder og kaster derpaa, — og foruden, da er Liget ikke blevet ubegravet, der til nogen Forurettelse eller Skade er, og ikke heller i sin Sygdoms Tid udi sin Saligheds Undervisning i nogen Maade bleven forsømt; men jeg haver ofte besøgt hende med Trøst og Lærdom af Guds Ord og med Sakramenternes Meddelelse, og af slig Lejlighed formener jeg mig ingen Uret at have gjort og ikke heller bør for den Sag noget at lide i nogen Maade.“

Af Akterne ses, at Chr. Jensen, Lars Nielsen og Anders Nielsen havde vidnet mod Præsten i samme Sag paa Sæby Byting 8. April 1612, og Hr. Christen mente, at det skyldtes Had og Avind og kalder dem Bagvidner og Sankevidner, som ikke har vidnet paa „fersk Fod.“

For Landstinget fastholdt Christen Jensen i Trøgdrup, at han havde været hjemme i Præstens Hus, og Anders Nielsen og Lars Nielsen fastholdt, at Hr. Christen var hos dem ved Kirkegaarden; Landsdommerne vilde derfor ikke kende deres Vidneudsagn magtesløst.²⁾

Endelig havde Hr. Christen for Landstinget indstævnet Peder Thomsen, som tjente hos Fru Kirsten paa Eget, Christen Madsen, Peder Christensen, Lars Nielsen, Thomas Laursen og Chr. Jensen, alle af Trøgdrup, for et Vidne, de havde aflagt paa Vennebjerg Herreds Ting 8. Oktober 1610 angaaende, at Hr. Christen skulde have kastet Messesærken paa Gulvet i Kirken og have forsømt nogle Helligdagstjenester.

1) ☉: bestemt.

2) Dombog A. 1612. Bl. 115 b. f.

Ogsaa disse Vidner kaldte Præsten Sankevidner og Bagvidner, som ikke var vidnet paa „fersk Fod“, og som burde være magtesløse og ikke komme ham til Skade eller Hinder i nogen Maade.

Endvidere var indstævnet Simon Jensen i Haabendal og Fru Kirsten Høg med hendes Lavværge. Simon Jensen mødte paa Landstinget og fremlagde det omhandlede Tingsvidne af Vennebjerg H. 8. Oktober 1610, hvilket indeholdt, at Peder Thomsen paa Eget havde vidnet, at en Søndag, da Hr. Christen gik af Prædikestolen i Skærum Kirke, kastede han Messesærken paa Gulvet og gik ud af Kirken og gjorde ikke mere Tjeneste den Dag, og han havde forsømt Tjenesten Skærtorsdag, Langfredag og 3. Paaskedag. De øvrige Vidnesmænd udtalte det samme.

Saa tog Hr. Christen til Genmæle og fremlagde et Brev forsynet med 22 Segl, og af dets Indhold fremgik, at han havde været sine Sognebørn en god Præst, ærlig, gudfrygtig og trolig og velført (?) udi sit Kald og Embede i Kirken og uden Kirken, saa og udi sit Liv og Levned og daglige Omgængelse.

Den nævnte Skærtorsdag og Langfredag havde han været forkommet paa Røst og Mæle, saa han ikke kunde prædike og gøre Tjeneste, og 2. Paaskedag havde han Skolemesteren¹⁾ i Sæby til at prædike for sig og havde begæret af Menigheden, at da Skolemesteren ikke kunde blive der længer, haabede han, at Kirkefolket vilde bære over med ham 3. Paaskedag og gaa til andre Kirker.

Hvad Messeklæderne angik, da havde nogle Per-

---

1) ☞: Rektoren.

soner „svaret ham imod“ 2-3 Gange, medens han stod paa Prædikestolen, og derover var han blevet vred og gik ned af Prædikestolen, „forhastede“ sig og førte sig af Messesærken, som han lagde fra sig paa Alteret, hvorefter han straks gik ud af Kirken.

Ved Landstingets Dom godkendtes Hr. Christens Fremstilling af Begivenhederne, som var bekræftet af hans mange Vidner,¹⁾ og senere høres ikke mere om hans Forhold til Fru Kirsten Høg.

1612 havde han en Søster boende hos sig.

Han var gift med Maren Pedersdatter Wraae, der ægtede Eftermanden. Hun var Datter af hans Formand, hvoraf forklares Uenigheden mellem Hr. Christen Plet og Fru Kirsten Høg om Jorden fra Haabendal.

Hr. Christen og Maren Pedersdatter havde efternævnte Børn, der 14. September 1635²⁾ gav Afkald for fædrene og mødrene Arv:

1. Peder Christensen,
2. Christen Christensen,
3. Jens Christensen,
4. Anders Christensen,
5. Maren Christensdatter,
6. Johanne Christensdatter,
7. Mette Christensdatter.

1624 Christen Madsen Aalborg, født 15 ..., død 30. Oktober 1653, var Søn af Mads Christensen, resid. Kapellan til Aalborg Budolfi. 1620 blev Hr. Christen resid. Kapellan i Hammer-Horsens-S.-A., hvorfra han kom til Aasted. Indberettede 1625 om Sognekaldet.

¹⁾ Dombog A 1612, Bl. 119b.

²⁾ Vennebjerg Herreds Tingbog Bl. 270.

Gift 1° med Formandens Enke Maren Pedersdatter Wraae, der døde af Blodsot og blev begravet 2. September 1634;³⁾ gift 2° 1635 med Margrete Thomasdatter Galskyt, der ægtede Eftermanden, og som var Datter af Sognepræsten Thomas Galskyt i Hammer og Anne Sørensdaughter Kjærulf.

I første Ægteskab havde han Datteren Birgitte Christensdatter, som var gift med Jens Andersen i Bredmose i Lendum, der 9. September 1650 gav hendes Fader Afkald for hendes mødrene Arv,²⁾ og som var død 1685, da Birgitte nævnes som Enke. 1682 nævnes hendes 2 Børn, Anne og Peder; sidstnævnte er formentlig den Peder Jensen, som 1705 var Fæster af Bredmose. I andet Ægteskab havde Christen Aalborg Børnene:³⁾

1. Thomas Christensen Aasted eller Galskyt født o. 1636, der 1668 var Fadder i Aasted, men i 1680erne var Købmand, Øltapper og Vinhandler i København, hvor han døde 10. December 1690, 54 Aar.⁴⁾ Han var gift 1° med Bodil Laursdatter, med hvem han 1681 oprettede Testamente, gift 2° med Anne Pedersdatter, født o. 1657, død 1746, der blev gift 2° med Vinhandler Mourits Frik og 3° 1709 med Thomas v. Westen, født 1682, død Trondhjem 1727, „Finmarkens Apostel“⁵⁾. Thomas Galskyt havde i sit andet Ægteskab 2 Børn: Hans Christian Galskyt og Bodil Galskyt.

1) Chr. Staphensens Aarvog, Kgl. Bibl.

2) Vennebjerg Herreds Tingbog.

3) Jerslev Herreds Tingbog 1. December 1664.

4) Personalhistorisk Tidsskrift 6, IV, 174.

5) Bricka: Biografisk Leksikon XVIII, 439 ff.

2. Jens Christian Aasted eller Galskyt, født o. 1642, begravet Aasted 16. Juli 1719, 77 Aar, Degn i Aasted-Skærum. Gift 1° Aasted 17. November 1667 med Johanne Rasmusdatter, begravet Aasted 29. December 1682, Datter af Rasmus Jørgensen, Degn i Aasted. Gift 2° med Maren Madsdatter, død 1725, 70 Aar gammel. I første Ægteskab havde han 6 Børn, i andet 3; de kaldte sig Galskyt og var ansete Folk, om hvem henvises til Personalhistorisk Tidsskrift 6, IV, 174ff og P. M. Rørsigs „Skoler, Degne og Skoleholdere“ I, 58ff.
3. Anne Christensdatter Galskyt, født 16..., død..., gift med Hans Jespersen, der 30. Maj 1678 boede i V. Brønderslev og da gav Peder Thomsen Galskyt paa Kornumgaard Afkald for hendes fædrene og mødrene Arv.¹⁾ Hans Jespersen var Sagfører i V. Brønderslev, men havde vist tidligere (1672) været Ridefoged til Lerbæk i Elling Sogn og da været gift med Anne Laursdatter. 1688 boede Anne Galskyt i Hals.
4. Maren Christensdatter Galskyt, født 16..., boede 1688 i Drammen.
5. Else Christensdatter Galskyt var 1671 gift med Trompeter Niels Gyntelberg under Ritmester Lykkes Kompagni og boede i Brønderslev,²⁾ men 1688 i Als ved Hadsund.

1653. Søren Poulsen Lam, født 16..., død 8. April 1673 efter at have taget Afsked 1664. Boede til

¹⁾ Jerslev Herreds Tingbog.

²⁾ a. St. 26. Januar 1671.

sin Død i Præstegaarden.¹⁾ Var Broder til Guldsmed Christen Poulsen Lam i Sæby.

Var antagelig pers. Kapellan i Jerslev 1625 og blev 1647 res. Kapellan til Aalborg Budolfi.

Gift 1° 15. December 1647 med Anne Margrete Mogensdatter, Datter af Raadmand i Aalborg Mogens Mikkelsen og Johanne Nielsdatter. Anne Margrete Mogensdatter var født 1619 og døde i Aalborg, begravet 4. August 1653, og hun var, da Søren Lam ægtede hende, Enke efter resid. Kapellan ved Budolfi Kirken Peder Hansen, der blev begravet 7. Juni 1647, og med hvem hun havde 4 Sønner 1 Datter, medens hun med Søren Lam havde 2 Sønner 1 Datter.

Gift 2° i Aasted 1654 med Formandens Enke Margrete Thomasdatter Galskyt, født o. 1603, død o. 1. Marts 1664, Skifte 28. Marts 1664.²⁾

Med hende havde Søren Lam ingen Børn. Børn:

1. Johanne Sørens datter Lam, døbt Aalborg 22. December 1648, død 1665 ugift; var trolovet med Faderens Eftermand i Aasted.
2. Peder Sørensen Lam, døbt Aalborg 6. Marts 1650, død . . . , blev 1674 udlagt som Barnefader af en Kvinde i Rakkeby.³⁾
3. Poul Sørensen Lam, døbt Aalborg 8. August 1651, død 17 . . . , Degn i Skelum, var 1705 gift og havde 2 Børn og levede endnu 1720 som Degn der.⁴⁾

1664 26. August ordineret til Medhjælper og Efterfølger: Frands Mikkelsen Vogelius, født 19. August

¹⁾ Se under Eftermanden.

²⁾ Jerslev Herreds Tingbog 24. Novbr. og 1. Decbr. 1664, 30. Maj 1678.

³⁾ Børglum Herreds Tingbog 18. November 1674.

⁴⁾ Ekstraskattemandt,

1640, død 29. November 1702,¹⁾ Søn af Sognepræst i Ugilt Mikkell Christensen Riber og Kirsten Frandsdatter. Kom 1655 i Viborg Skole, hvorfra han deponerede 1658, men da Svenskerne belejrede København, kom han først efter Freden 1660 til Universitetet i København, og da dettes Virksomhed ikke var kommet i Gang igen, tog han atter hjem for først det følgende Aar at begynde Universitetsstudierne, og 1662 blev han cand. theol. og 1663 rejste han atter hjem til Ugilt, hvor hans Moder da var Enke, og han blev saa 1664 kaldet til Præst i Aasted. Han var meget arbejdsom og var berømt for sin Lærdom og historiske Viden, havde et stort Bibliotek og var Ven med og Støtte for den historiske Skribent Peder Dyrskjøt i Jerslev, der meget beklagede hans Død.²⁾

Hans Formand boede til sin Død i Præstegaarden, men den gamle Mand har maaske været noget selvraadig, thi 3. Februar 1673 lod Hr. Frands Mikkelsen tage Syn over den Skade, der var øvet i Præstegaardens Have den foregaaende 15. Januar, i Særdeleshed i Havens vestlige Del, som Hr. Søren Lam havde Brugen af i sin Levetid.³⁾

Synsmændene vidnede, at der var hugget 4 Kirsebærtræer og 2 Piletræer, og Havegærdet, der var af Lervægge mellem Stolper (klinet Bindingsværk), var nedhugget. Hr. Søren Lam, der vist personlig havde hugget Træerne, mente, at Hugsten ikke kunde være Gaarden eller Hr. Frands til nogen Skade. 1665 blev Frands Vogelius trolovet med Hr. Søren Datter Johanne Sørensdatter Lam,

¹⁾ Bricka: »Biografisk Leksikon« XIX 132. Intet Skifte.

²⁾ Jfr. H. F. Rørdams Biografi af ham i Jydske Samlinger II, 183 ff.

³⁾ Vennebjerg Herreds Tingbog.

der døde samme Aar, før de var blevet gift. Hr. Frands ægtede saa 1668 Kirsten Madsdatter, født 16 . . , død før 1703, da der holdes Skifte efter hendes Broder Hr. Palle Madsen i Aggersborg, Datter af Præsten Mads Mogensen i Tværsted og Ellen Pallesdatter,¹⁾ og med hende havde han 2 Børn:

1. Ingeborg Frandsdatter Vogelius, født o. 1669, død 1702. Var trolovet med Faderens Kapellan og Eftermand, Christoffer Mumme, men var antagelig frugtsommelig ved en anden og aflivede vist sig selv ca. 20. August.²⁾
2. Michael Frandsen Vogelius, født 1671, død 1731, blev 1696 Præst i Øsløs-Vesløs-Arup og var ligesom Faderen en lærd Mand.

AGGERSBORG

1481, 1491-96 og 1502 Peder Thomsen Vognsen, af den adelige Slægt fra Hørbylund.³⁾ (Ørneklo).

(før 1543) Hr. Mourids. Havde Fædrift paa Borreholm, hvilken frakom Kaldet 1543.⁴⁾

(1553, 1556, 1568, 1571) Christen Jensen Hammer. Hans Bibliotek optales af Biskop Ole Chrysostomus til 12 Bøger. Indberettede 1571 om Kaldet. Hans Navn i Indberetningen er læst som Haess.⁵⁾ En Efterkommer af ham er maaske Knud Andersen

1) Ellen Pallesdatter boede 1696-98 som affældig og sengeliggende Enke i Aasted Præstegaard, begravet 25. Januar 1700, 88¹/₂ Aar.

2) Bircherods Dagbog 12. og 21. August 1702.

3) Will. Christensen: Repertorium, II. R.

4) Præsteindberetning 1690.

5) D. H. Wulff: »Vendelbo Stift«, »Kirkehist. Saml.« 3. I. 195.

Hammer fra Aggersborg Torup, der var gift o. 1632 med Maren Jensdatter Hals, Raadmandsdatter fra Aalborg, og som 1640 var Ridefoged paa Hedemarken.

(1584) Melchior Edvardsen Meier. Død 3. September 1612, begravet i Aggerborg Kirke.¹⁾ Var Provst. Paa hans Gravsten staar:

„Herunder hviler nu salig med Ære
Herr Melchior Ifversøn, som før monne være
Udi Aggersborg Sogn Præst, christelig han lefvit
Og offuer Hanherrid Provist var blefvit.
Aar Tusind Sex Hundrid og Tolff hand døde
De Tredie Septembris hand skildis fraa Møde
Gud giffve hannom y Himmerig Glede
Derom vy aff Hjertet Gud ville bede
Oc deris kjere Børn.“

Var Delegeret ved Hyldingerne 1584 og 1610.

Han var gift med Margrete Hansdatter, død Hjøring 4. Marts 1645, der blev gift 2° med Borgmester Svend Pedersen i Hjøring.²⁾ Af Hr. Melchiors Børn kendes:

1. Evert (Edvard) Melchiorsen Meier, der blev Faderens Eftermand.
2. Helvig Melchiorsdatter Meier, gift (1613) med Sognepræst Peder Thomsen i Haverslev-Bejstrup,³⁾ se derunder.
3. Mette Melchiorsdatter Meier, gift med Sognepræst Gert Pedersen v. Achen i Hjøring, se derunder.

1612 Edvard Melchiorsen Demeier,⁴⁾ født 15 .., død 1625. Søn af Formanden. Indberettede 5. Maj 1625

1) »Kirkehist. Saml.« 3. II. 201. »Jydske Saml. 1. IX. 194.

2) Hjøring Tingbog 1646, Bl. 84.

3) Han Herreds Tingbog 18. Februar 1633.

4) Underskrev sig saaledes i Indberetning 1625.

om Kaldet. Gift med Inger Nielsdatter, der blev gift 2° med Eftermanden. Hun var antagelig Søster til Sognepræsten Claus Nielsen i Raabjerg, der blev Værge for hendes Børn. I Præsteindberetningen 1625 skrev Edv. Demeier: „Herren har vel-signet os med mange Børn, holder 3 af dem til Skole i Hjøring,“ og der var altsaa mindst 3 Sønner. Af Børnene kendes:

1. Melchior Edvardsen Meier, Præst i Vrensted-Tise, se derunder.
2. Thomas Edvardsen Meier, gik 1625 i Skole i Hjøring, boede 1646 og 1654 paa Hedemarken i Norge og ejede Jord i Hjøring.¹⁾
3. . . . .Edvardsen Meier, gik 1625 i Skole i Hjøring og er maaske den Hans Edvardsen Meier, som efter at have været Forvalter ved Slotsloven hos Kansler Ove Bjelke i Oslo blev Foged i Strinden, og hvis Søn Edvard Meier, født 1647, død 1716, blev Præst i Ørkedalen.²⁾
4. Magdalene Edwardsdatter Meier, født 16 . . , død 1693, gift med Sognepræst Christen Nielsen Morsing, født o. 1609, død 1673, i Hjordemaal i Ty. Han gav 8. November 1652 Afkald for Arv efter hendes Forældre.³⁾ Blandt hendes Børn var Melchior Hjordemaal, som blev Præst i Sæby, se derunder, og Edvard Meier, født 1648, død 1674, som efterfulgte Faderen i Hjordemaal.
5. Helvig Edwardsdatter Meier, levede 1656, da hun 8. September gav Afkald for Arv efter Moderen.⁴⁾

1) Hjøring Tingbog 19. April 1653 og 31. Januar 1654.

2) Erlandsen: »Trondhjems Stift«, Side 200.

3) Han Herreds Tingbog.

4) Han Herreds Tingbog 8. September 1656.

6. Kirsten Edwardsdatter Meier, død o. 1680, gift med Ole Jakobsen Jelstrup, død 1672. Sognepræst i Hundstrup-Østerild i Ty. Ole Jelstrup gav 8. November 1652 Afkald for Arv efter hendes Forældre.

1625 Jørgen Iversen Brørup,¹⁾ født o. 1602, Student Aalborg 1622, blev Provst og døde 1660. Var Kapellan i Hammer-Horsens-Sulsted-Ajstrup, før han kom til Aggersborg og udstedte 1. Oktober 1625 Gældsbrief paa 20 Sldr. til Jens Rasmussen i Tranholm, for hvilket Beløb han stævnedes 9. September 1633.²⁾ I Høsten 1628 blev han udplyndret af de kejserlige Tropper og med Hustru og Børn (Stifbørn) forjaget fra Præstegaarden, men blev dog i Sognet og passede sin Præstegerning.³⁾ Havde 1634 Strid med Beboerne om Præstegaardens Jord,⁴⁾ og 1631 lejede han sammen med Folk i Løgstør en Vaad til at fiske med.⁵⁾ Han bar Tilnavnet „Ufødt“, fordi han var kommet til Verden ved Kejsersnit. Gav 1638 topografisk Indberetning til Professor Ole Worm. Gift 1° med Formandens Enke Inger Nielsdatter, der endnu levede 1645,⁶⁾ og med hvem han havde Børn. Gift 2° o. 1655 med Lisbet Lauridsdatter, Datter af Sognepræst Laurids Lauridsen i Ø. Brønderslev og Karen Jensdatter. Med Lisbet Lauridsdatter havde Jørgen Brørup ikke Børn, men hun havde før hun blev gift med ham været gift 1° o. 1635 med Jens

1) Underskrev sig Jørgen Iffuersen Brørdorph (Indberetning 1638 til Ole Worm.

2) Han Herreds Tingbog.

3) a. St. 1. og 15. Marts 1630.

4) a. St. 3. Februar 1634.

5) Løgstør Birks Tingbog 2. November 1636.

6) Han Herreds Tingbog 14. Febr. 1631, 18. Febr. 1633 og . . . . . 1645.

Nielsen i Lyngdrup i Horsens Sogn, og med ham havde hun bl. a. 2 Døtre (Birgitte og Sofie), som hun medbragte i sit andet Ægteskab. 1652 boede hun endnu i Lyngdrup, men 1655 i Hellevad Sogn (i Clausholm). Efter Hr. Jørgens Død flyttede hun 1661 tilbage til Lyngdrup med en aarlig Pension af Kaldet paa 30 Rdl. og sloges gennem mange Aar med hans Kreditorer.¹⁾ Hun døde i Lyngdrup 1678, begravet 22. April. Hendes Datter Else Jensdatter, død 1663, var gift med Chr. Ibsen i Lyngdrup. I første Ægteskab havde Hr. Jørgen mindst 1 Søn:

Niels Jørgensen Brørup, der 1661 var Student og opholdt sig i Hundstrup Præstegaard. Han er antagelig identisk med Niels Jørgensen Aggersborg, som var Præst i Surendal i Norge 1664-1682.²⁾

- 1660 Henrik Pedersen Kampmann, født 1630, død 1678,³⁾ Søn af Sognepræst i Skibsted-Lyngby Peder Jensen Gerding og Ide Nielsdatter (Kampmann). Blev Student fra Aalborg 1654. Før han blev gift, holdt hans Søster Ide Hus for ham i Aggersborg og kunde ikke forliges med Formandens Enke, der saa flyttede 1661, og med hvem Hr. Henrik havde Proces om Naadensaaret m. m.⁴⁾ Gift o. 1663 med Sofie Jensdatter Bloch, født 1641 paa Lunde i Lerup Sogn, død paa Burholt, begravet Ø. Brønderslev 5. September 1719, Datter af Ridefoged til Bratskov Jens Jensen Bloch

1) Jerslev Herreds Tingbog 19. Juni 1651, 5. Aug. 1652, 28. Juni 1655, 13. Juli 1665, 19. Juli og 11. Oktober 1666.

2) Erlandsen: »Trondhjems Stift«

3) Intet Skifte.

4) Han Herreds Tingbog 13. Februar 1665.

og Magdalene Knudsdatter. Eftermanden i Aggersborg Hr. Palle Madsen lod hende tilbyde Ægteskab 1679 for at spare Pensionen, men hun betakkede sig¹⁾ og flyttede til Nesgaard i Svenstrup Sogn, hvor hun boede 1680, og senere (1683) til Lunde i Lerup Sogn, hvor hendes Moder da endnu levede, og hvor Sofie Bloch endnu boede 1714. Sofie Bloch havde 1685 Strid om Tienden i Aggersborg.²⁾ I Aggerborg Kirke findes Gravsten over Kampmann og Hustru med følgende Indskrift:³⁾

„Staet Læser, staet og læs, hvad her er
under Kampen,
Er Kampmann og Guds Mand, der Olive i Lampen
Saa tit til Guds Folk gaf, med dydig Sophi Bloch
I Lif de samlet var, i Graven og i Flock.

— — —
Herunder hviler / Det hæderlig og fornemme Egtepar / nemlig / Den Ærværdige og meget vellærde Mand / Sal. Hr. Henric Pedersen Kampmann / Sognepræst for Aggersborg Menighed / Fød i Schibsted Præstegaard Ao MDCXXX (o: 1630) / Død i Aggersborg Præstegaard Ao MDCLXXVIII / og / Den Hæderbaarne og Gudelskende Matrone / Sophie Jensdaatter Bloch / fød i Luunde i Lærrup Sogne Ao MDCXLI / død paa Burholt i Østerbrønderslev Sogen 1719⁴⁾ / Begge forvente en glædelig Samling hos Gud / Paa den store Forsamlingsdag.

I femten Aar og half det Ægteskab har været Femb Sønner Døtre trey Gud dennem med har æret Een Seng dem fagnet før, nu fagner dem en Graf. Een Himmel Sjælene. Viig Læser, viig nu af.“

Ægteparret havde 5 Sønner 3 Døtre, af hvilke kendes følgende:

¹⁾ Præsteindberetning 1690.

²⁾ Han Herreds Tingbog 9. Marts, 6. April, 25. Maj 1685.

³⁾ Jydske Samlinger 1. IX. 194.

⁴⁾ Efter Jordpaakastelse i Ø. Brønderslev er hendes Lig altsaa ført til Aggersborg.

1. Else Katrine Kampmann, født o. 1663 død paa Ormholt i Torslev Sogn 2. December 1744, gift 1° 24. September 1695 i Lerup med Forpagter paa Kølskegaard Jesper Henriksen de Hemmer, født o. 1671, begravet Hallund 24. Marts 1702, gift 2° i Hallund 29. Januar 1704 med Forpagter paa Kølskegaard Hans Justesen, født o. 1671, død paa Burholt i Ø. Brønderslev Sogn 25. August 1728,¹⁾ Ejer af Burholt fra 1719. Hans Justesens Bo udviste et Overskud af kun 377 Rdl., og Burholt blev udlagt til Kreditorerne for 3672 Rdl.; hans Enkes Bo udviste et Overskud af 35 Rdl.
2. Ide Kampmann, født 16..., død 17..., gift 30. Januar 1714 i Lerup med Købmand i Nibe Gødert Øser, født 168., død 17..., Søn af Købmand Hans Øser og Sara Schmidt i Aalborg.²⁾
3. Knud Kampmann, født 1666, død paa Kølskegaard 29. Maj 1704, Student, ugift.
4. Hack Kampmann, født 16..., død 1743, Ejer af Ørndrup i V. Hornum Sogn 1713-43. Gift 1713 med Anne Katrine Pedersdatter, Enke efter Chr. Jensen Berregaard i Nibe, der ejede Ørndrup.
5. Jens Bloch Kampmann, født 166., død 17..., købte 1716 Vejerslevgaard paa Mors af Kronen og solgte den atter 1731. Gift med... Hans Søn Henrik Kampmann, der blev Præst i Sdr. Kongerslev 1713, angives født i Ty 1689.

1678, 12. December Palle Madsen Tværsted, født

¹⁾ Jydske Samlinger 3. III. 498 og 507 f

²⁾ A. H. Nielsen »Embedsmænd i Aalborg«, Side 142.

Tværsted 163., død 9. Januar 1703,¹⁾ Søn af Sognepræst Mads Mogensen og Ellen Pallesdatter. Blev først 1667 Præst i Raabjerg, hvor det vist var en Forudsætning for Kaldelsen, at han skulde ægte Formandens Enke Kirsten Clausdatter, der synes at have ført Hus for ham. Da det ikke blev til noget med Ægteskabet, fik hun 1672 Hr. Palle til at indgaa Kontrakt med sig om den Pension, hun skulde have af Kaldet, og da han ikke efterkom Kontrakten, lod hun ham 1673 anklage for Landemodet, efter at hun paa Skagens Byting 30. September 1673 havde faaet optaget Tingsvidner angaaende Hr. Palles Fremfærd mod hende. Det oplystes, at han havde sagt til Kirsten, at han skulde gøre hende saa ussel og arm, saa hun skulde blive nødt til at gaa og tigge, og kunde han ikke faa anden Ret over hende, skulde han sætte Ild paa hende. Endvidere havde han sagt: „Kan Guld og Penge hjælpe, skal hun faa en Fandens Færd,“ og til hende selv havde han sagt: „Gjorde jeg Dig Din Ret, skulde jeg slaa Senge-døren op og give Dig af en Kæp,“ hvortil hun svarede: „Nej, Hr. Palle, det haver I Synd af at handle saadan mod mig, en fattig Præsteenke.“ Hr. Palle søgte at snakke sig fra Beskyldningerne og sagde, at Kirstens Vidner var vildige og nogle urolige Hoveder, som hun „holdt ad sig“; han havde sagt, at hun yppede Trætte mod ham saa længe, at de begge blev til gaaende Stakler, og hvis hun ikke anderledes vilde holde Hus med ham, en fattig og enlig Mand, frygtede han for, at Torden og Lynild eller Husbrand skulde for-

¹⁾ Skifte i Bispearkivet VI. 13.

tære dem begge, thi han havde set Ild i Luften over Gaarden.²⁾ En Aften i September 1672, da Hr. Palle vilde jage Præstegaardens Avlskarl Peder Hansen, der var Præsteenens Søkendebarn, og de andre Tjenestefolk ud af Stuen og i Seng, vilde Peder Hansen blive oppe noget længer, og Hr. Palle slog ham da i Hovedet med en Nøgle, rykkede ham i Haaret og slog ham med Stolene i Stuen, og i Sommeren 1673 slog Hr. Palle ham med en Rive, ligesom han om Efteraaret pryglede ham med Næverne og slog ham omkuld, men Morten Nielsen i Raabjerg skilte dem saa ad. Vidnerne havde udtalt, at han var en Slagsbroder, og et af Vidnerne kaldte ham endda „en Tyv og Morder“. Ved Landemodets Kendelse 1673 blev Hr. Palle dømt til at give Biskoppen sin Forpligt om fremtidig at føre et skikkeligere Levned, og da Pensionskontrakten ikke var i Overensstemmelse med Forordn. af 29. September 1670, skulde Provsten og to Præster nu mægle mellem Parterne, saa ingen af dem led Uret.²⁾

Da Raabjærg Kald i disse Aar led meget under Sandflugt, der ogsaa ødelagde Præstegaarden, fragsagde Hr. Palle sig Kaldet 1675. Det vides ikke, hvad han derefter foretog sig, men 12. December 1678 blev han kaldet til Præst i Aggersborg, hvor han ogsaa 1679 fik Sag for Landemodet angaaende Pension til Formandens Enke Sofie Jensdatter Bloch, der havde afslaaet hans Ægteskabstilbud og med hvem han havde Proces 1681, fordi hun havde taget Tiendebogen med sig³⁾. 1690 ind-

1) ☉: Forbrand, Varsel.

2) Jfr. min Afhandling i »Kirkehist. Saml.« 1940, Side 397 ff.

3) Han Herreds Tingbog 31. Januar 1681.

berettede han meget udførligt om Aggerborg Præstekald.¹⁾

I Aggersborg gav han sig af med at kurere Syge, bl. a. for Forgørelse, og han maatte overfor Biskoppen forpligte sig til at ophøre dermed, men ved Landemodet 1693 fik hans Herredsprovst Jørgen Hansen Horne i Torslev Ordre til at holde Øje med ham i saa Henseende, da der gik Rygter derom. Ved Visitatsen 1695 talte Biskop Jens Bircherod med ham i Enrum og foreholdt ham det Rygte, som gik blandt Folk om, at han anvendte mistænkelig Kur under specie sanctitatis (Fromheds Maske) med de Syge; men Hr. Palle søgte at undskylde sig; „dog gav hans synderlige Ord og særdeles hans sælsomme Fysiognomi“ Biskoppen maadelige Tanker om ham.²⁾ Ved Biskoppens Visitats 1701 holdt Hr. Palle en besynderlig Tale om den forlorne Søn, og Biskoppen henstillede til ham at antage Kapellan, da han var affældig, men det syntes han at være uvillig til.³⁾

Gift efter 1682⁴⁾ med Margrete Hansdatter, der overlevede ham, og med hvem han ikke havde Børn. Hun var Datter af Hans Pedersen i V. Drøstrup i Gøttrup Sogn og Mette Nielsdatter.⁵⁾

ALBÆK-VOER

(1538) Christen Mørk var Præst her 1538 og var her i 10 Aar, før han o. 1548 blev Præst i Hammer-

¹⁾ Præsteindberetning 1690.

²⁾ Molbech: Jens Bircherods Dagbøger, Side 306.

³⁾ a. St. 389.

⁴⁾ Anføres som ugift til Kop- og Kvægskatten 1682.

⁵⁾ Han Herreds Tingbog 6. April 1685.

Horsens-S.-A.¹⁾ Tog de ovennævnte Aar Tingsvidne og Sognevidne angaaende en Dam og Aalekiste til Albæk Præstegaard og om noget Jord til Præstegaarden, som Biskop Stygge Krumpen havde taget fra Gaarden og tillagt sin Kapellan paa Voergaard. Se iøvrigt Hammer-Horsens.

(1553) — Morten Nielsen indberettede 1553 om Kaldet, død 11. Februar 1559. Biskop Ole Chrysostomus kaldede ham Mads Nielsen og optalte hans Bogsamling til 9 Bøger.²⁾

1559 — Niels Jensen, død 7. Juli 1578. Forbød 1576 Hugst i Aakjær³⁾. Hans Søn Jens Nielsen, der døde 1595, var formentlig kun Kapellan her. Niels Jensen indberettede om Kaldet 1571.

(1584) — Poul Thomsen efterfulgte antagelig Niels Jensen og var i hvert Fald Præst her 1584, da der udvalgte Delegerede til Prins Christians (Chr. IV) Hylding. Død 1. August 1603, da den hvide Pest rasede i Jylland. Lars Justesen blev Kapellan hos ham 1600 og er maaske ham, der døde 1614 som Sognepræst i Vilsted-Vindblæs.

1603 — Peder Jensen Skive, død 14. Juli 1640. Var Hører i Aalborg 1590-91 og var Kapellan i Hjøring 1592 og 1600.⁴⁾ Indberettede om Kaldet 1625. Underskrev Hyltingsfuldmagten 1610.

Gift med Inger Christensdatter Bistrup, død Flade 1666,⁵⁾ Datter af Christen Eriksen „Skriver“ i Bistrup ved

1) Jydske Samlinger 2. II. 218 ff.

2) Kirkehist. Saml. 3. I. 195 f.

3) Jydske Samlinger 2. II. 220.

4) Aalb. Bispearkiv Capsa B, Loc. 8, Fasc. 1 og Capsa A, Loc. 22, Fasc. 4.

5) Chr. Staphensens Aarbog (Gl. kgl. Saml. 4° Nr. 2355).

Hjøring, Ridefoged til Sejlstrup Len, og Ellen Mogensdatter.¹⁾ Børn:

1. Christen Pedersen Albæk, født 1603, død 1646, Præst i Skagen, se derunder.
2. Jens Pedersen Albæk, født 1606, død 1680, Student København 1626, Præst i Sebber-Lundby 1638, gift 1° 1639 med Formanden Ole Tranes Enke Else Christensdatter, der endnu levede 1652,²⁾ gift 2° med Karen Nielsdatter.³⁾
3. Niels Pedersen Albæk, født 16... , død efter 1653. Boede 1648⁴⁾ og 1653 i Rævdalsodde i Karup Sogn.
4. Ingeborg(?) Pedersdatter Albæk, død før 1648, gift 1° 3. August 1634 med Søren Terkelsen,⁵⁾ gift 2° med Hans Frandsen i Ørsø Mølle, død før 1648.
5. Mette Pedersdatter Albæk, gift 22. Juli 1621 med Poul Nielsen Tancke, Præst i Flade-Gærum, se derunder.
6. N. N. Pedersen Albæk, døde 1638 hos Broderen i Skagen og blev begravet i Kirken der.

1638 — Peder Iversen Hemmet, født Ribe o. 1603, Søn af Sognepræst Iver Hemmet i Vester Vedsted, der senere blev Biskop i Ribe, og Karen Pedersdatter. Blev Student fra Ribe 1623 og o. 1626 Sognepræst til Lønborg-Egvad, hvorfra han 1629 blev forjaget med Kone og Børn af de kejserlige Tropper. Blev 1636 anden resid. Kapellan til Aarhus Domkirke. Død 21. Januar 1644, da Svenskerne havde besat Vendsyssel.

Gift o. 1627 med Anne Hansdatter Ølgod, født o. 1610, død 1705, der ægtede hans 2 Eftermænd. Hun var

¹⁾ Personalhistorisk Tidsskrift 10. III. 56 ff.

²⁾ a. St. 11. III. 236.

³⁾ Familie- og Folkeskatten 1673.

⁴⁾ Skagen Tingbog 20. Marts 1648.

⁵⁾ Chr. Staphensens Aarvog.

Datter af Præsten Hans Sørensen i Ølgod og Kirsten Pouldatter. Børn:

1. Anne Pedersdatter Hemmet, født o. 1642, død 2. April 1716, 74 Aar, gift 1° o. 1666 med Laurids Jensen Bjørn, Præst i Jerslev-V. Brønderslev, se derunder, og gift 2° ca. 1688 med Jens Olufsen Vang, Præst i Flade-Gærum, se derunder.
2. Ingeborg Pedersdatter Hemmet, født 16.., død 167., gift med Jakob Nielsen Holm, født 16.., død 1675, Præst i Tem i Aarhus Amt, med hvem hun havde 13 Børn, af hvilke følgende levede 1712.¹⁾:
  - a. Maren Jakobsdatter Holm, gift med Købmand Niels Himmerig i Aalborg.
  - b. Kirsten Jakobsdatter Holm, gift med Chr. Broerholt paa Egebjerg i Ugilt.
  - c. Peder Jakobsen Holm, født 1665, død 1742, Præst i Ruds-Vedby og sidst i Gedsted-Fjelsø.
  - d. Anne Jakobsdatter Holm, gift med Sr. Thomas Olesen i København.
  - e. Elisabet Jakobsdatter Holm, gift med Sr. Laurs Hansen i Ruds Vedby.
  - f. Nikolaj Jakobsen Holm, født 1668, død 174., resid. Kapellan i Hammer-Horsens, afskediget 1708, var derefter en kort Tid Kapellan eller Hjælpepræst i Snese, vandrede saa om med Betlerstaven og endte som Degn i Budolfi Kloster i København.
3. Karen Pedersdatter Hemmet, født 16.., død 1712, gift 1674 med Niels Lauridsen Rhuus, Præst i Albæk-Voer, se nedenfor.
4. Else Pedersdatter Hemmet, født 16.., død før 1712, gift med Gaardfæster Peder Nielsen i Fæ-

---

¹⁾ Aalborg Bispearkiv. Skifte efter Karen Pedersdatter Hemmet. død i Albæk 1712.

broen i Albæk, med hvem hun havde følgende Børn (1712)¹⁾:

- a. Peder Pedersen i Gaardsholt i Voer.
- b. Dorte Pedersdatter, død før 1712, gift med Otto Thomsen i Fæbroen.
- c. Ellen Pedersdatter, gift 1692 med Anders Sørensen Gedsmann, Felbereder i Sæby.

1644 — Poul Clausen, blev kaldet af de Svenske, der holdt Jylland besat. Var født o. 1614 som Søn af Raadmand i Aalborg Claus Markvorsen og Inger Poulsdatter og blev 1634 Student fra Aalborg. Død 25. April 1650. Gift 1644 med Formandens Enke Anne Hansdatter Ølgod, der ægtede Eftermanden, se nedenfor. Børn.²⁾

1. Inger Poulsdatter, født o. 1645, død 1727, gift 1671 med Axel Jensen Bjørn, Præst i Børglum-Fureby, se derunder.
2. Peder Poulsen, født o. 1646, Student fra Aalborg 1666, død før 1702. I Moderens Testamente 1702 siges, at Peder Poulsen har faaet henved 600 Daler i Penge og Varer af hende, men hun fik ingen Glæde deraf, men Gud gav ham Himmerig.

1650 — Jakob Thomsen Mumme, født o. 1625, Søn af Thomas Mumme, Præst i Jerslev-V. Brønderslev, og Else Jakobsdatter Holm. Blev 1645 Student fra Aalborg, død 28. Maj 1674. Gift 1650 med Formandens Enke Anne Hansdatter Ølgod, født o. 1610, død i Flade Præstegaard 24. April 1705. Hun havde i sine tre Ægte-skaber haft 13 Børn, saa der maa have været flere end de 7, der kendes, men en Del er antagelig døde unge.

¹⁾ Desuden nogle Børn i Norge og andre ubekendte Steder.

²⁾ Børglum Herreds Tingbog, 1. Tingdag 1654, Ekstraskatten 1660.

Ved hendes Død siges, at hun havde 63 Børnebørn og 90 Børnebørns Børn. I sit Testamente af 3. August 1702 skrev hun: „Jeg kom fra Albæk til Hammer Præstegaard¹⁾ og var der paa en 3 Maaneders Tid, saa derfra til min Datter Inger²⁾ og var der i 9 Maaneder ringere end 2 Uger, kom saa til Karen³⁾ og var der et halvt Aar fra Mikkelsdag til Paaske. Kom saa samme Paaske 99 til Flade Præstegaard.“⁴⁾ Derefter skriver hun bl. a.: „Hvad jeg har af Penge, har jeg givet dem (Børnene) før, og nu, hvad jeg har, skal mine gode Børn her (∴ i Flade) have for det, jeg har tæret hos dem. Havde jeg været ond og beholdt det altsammen, kunde jeg have haft mere; min salig Søn (∴ Peder Poulsen) fik fra mig 600 Daler baade i Penge og Varer, og jeg fik ingen Glæde derfor, men Gud gav ham Himmerig. Jeg har ikke ødet paa mig selv, nu jeg intet Guld haver; jeg har intet ødet hverken paa min Tæring eller Drikke“ o. s. v. I Ægteskabet med Jakob Mumme var kun Datteren Elsebe Jakobsdatter Mumme, født o. 1651, død 1692, gift 1° med Hans Jensen og 2° med Henrik Jensen Stampe, begge Præster i Hammer-Horsens-S.-A., se derunder.

1674, 5. Maj, Niels Lauridsen Rhuus, født Sæby 7. September 1643, Søn af Borgmester Laurids Nielsen Rhuus og Anne Christensdatter Riiber. Blev 1661 Student fra Viborg og 1665 Kandidat samt 1666 Rektor i Sæby. Død 29. December 1693.

Var en nidkær Præst, som 1676 fik en Mand dømt til at staa aabenbart Skriftemaal, fordi han 3. alm. Bededag havde slagtet Gæs i Stedet for at gaa i Kirke. 1690 indberettede han om Kaldet. Gift 1674⁵⁾ med Karen Pe-

1) Hvor hendes yngste Datter var gift.

2) I Børglum Præstegaard,

3) I Albæk Præstegaard.

4) Til Datteren Anne.

5) Om Trolovelseegildet Mikkelsdag 1674, se under Præsten Erland Hansen Dyssel i Saltum.

dersdatter Hemmet, Datter af den tidligere Præst i Albæk-Voer Peder Hemmet og Anne Hansdatter Ølgod. Karen Hemmet, med hvem Niels Rhuus ikke havde Børn, døde i Juli 1712, Skifte i Aalborg Bispearkiv.

1694, 20. Januar, Jens Hansen Steenfeldt, der havde Sukcession paa Kaldet, var født 4. Juli 1669 paa Borøgaard ved Sorø som Søn af Tingskriver Hans Pedersen og Anne Pedersdatter Farsen. Han blev 1688 Student fra Sorø og 1690 Kandidat, hvorefter han blev Amanuensis hos Biskop Jens Bircherod i Aalborg. 1. August 1717 brændte Albæk Præstegaard. Død 10. Juli 1743, intet Skifte fundet. Gift 4. Juli 1694 med Marie Laursdatter Boje, født Christianshavn 22. Oktober 1666, død 18. Maj 1728, Datter af Skrædermester Laurids Boje og Maren Jensdatter. Intet Skifte fundet. Marie Boje var Søster til Nikolaj Boje i Sæby, der 1696 tog Borgerskab som Skræder der og 1714-25 var Byskriver.¹⁾ Paa Albæk Kirkegaard findes Gravsten over Jens Hansen Steenfeldt og Hustru samt 3 smaa Sønner og 1 lille Datter.²⁾ Foruden disse 4 Børn var der 3 Døtre, nemlig:

1. Regitze Dorthea Steenfeldt, født o. 1695, begravet V. Hassing 30. April 1764, gift 1711 med Niels Mikkel sen Holst, født 1676, død 1744, Hører i Sæby 1705-11 og derefter Præst paa Hirsholmene.
2. Anne Katrine Steenfeldt, født 27. Maj 1697, død Hammer Præstegaard 2. Juli 1788, gift 1730 med Laurids Bjørn Spliid, født 6. September 1695, død 25. Marts 1769, Præst i Albæk-Voer.³⁾
3. Birgitte Kirstine Steenfeldt, født 12. Oktober 1698, død paa Lerbæk i Elling Sogn 14. April 1767, gift 4.

¹⁾ C. Klitgaard: »Embedsmænd i Sæby«, Side 82.

²⁾ Jyske Samlinger 1. IX. 195.

³⁾ Gravskrift a. St.

December 1723 med Købmand i Sæby Søren Sørensen, født 1695, død 29. Marts 1741. Gravsten i Sæby.¹⁾

— — —

En Del af Pastor Jens Steinfeldts Slægtinge (Broderbørn?) synes gennem ham at være knyttet til Vendsyssel, saaledes Anne Katrine Pedersdatter Steinfeldt, som 1720 i Albæk Præstegaard blev viet til Christen Skjønning, Ridefoged til Berritzgaard paa Laaland. Peder Mathiasen Steinfeldt var 1719 Ridefoged til Bøgsted²⁾ og blev 1751 Ejer af Clausholm i Hellevad Sogn, død 1764.

Hans Steinfeldt var 1728-29 Ridefoged paa Ellinggaard og er vel identisk med Kancelliraad Hans Eilersen Steinfeldt, død 1779, Ejer af Demstrup i Randers Amt.

BJERGBY-MYGDAL

1480 og 1486 nævnes Søren Andersen som Præst i Mygdal, han var Biskoppens Official (Fuldmægtig) i Horns Herred.³⁾

1500 — Mikkel Christensen, Præst i Mygdal.⁴⁾

1511 — Oluf Pedersen i Kaveltved, Præst i Mygdal.⁵⁾

(1550, 1553) — Peder Vognfører. Indberettede om Kaldet 1553. Skal efter Sagnet have lagt sig efter Trolddomskunster og være blevet brændt paa en Høj nord for Odden i Mygdal Sogn.

¹⁾ Vendsysselske Aarbøger I. 217.

²⁾ Børglum-Jerslev Herreds Tingbog 12. Oktober 1719.

³⁾ W. Christensen: Repertorium 2. III 80 og 500.

⁴⁾ a. St. 2. V. 278.

⁵⁾ a. St. 2. VII. 11.

1566 — Niels Pedersen, var Skibspræst 1564-65 og blev kaldet paa Sukcession. Indberettede om Kaldet 1568 og 1571. Var Provst 1584, da han var Delegeret ved Hyldingen og ligeledes 1610, døde 1624.¹⁾ I Bjergby Kirke findes Gravsten over ham og 2 Hustruer. Var gift 1° med Inger Laursdatter, død 3. Maj 1592, gift 2° med Inger Thomasdatter, der ægtede Eftermanden, og med hvem Hr. Niels ikke havde Børn. I første Ægteskab havde han 7 Sønner og 5 Døtre, af hvilke kendes:

1. Christen Nielsen, som 1616 skulde optages i Sorø Skole,²⁾ og som 1634 var Præst i Hornslet, død o. 1641.
2. Sofie Nielsdatter, gift 3. September 1631 med Thomas Jensen Paal i Kaveltved i Mygdal,³⁾ med hvem hun havde Sønnen Niels Thomsen Paal, der var Præst i Harreslev-Sejlstrup-Rakkeby,⁴⁾ se derunder.
3. ? Laurids Nielsen Bjergby, der 1595 nød Komunitetet⁵⁾
4. ? Claus Nielsen Bjergby, der 1607 nød Komunitetet.

1624 — Christen Laursen Tversted, født 15... Søn af Sognepræst Laurs Mikkelsen i Tværsted og Ingeborg Christensdatter Bistrup. Blev 1603 pers. Kapellan i Tværsted, indberettede om Kaldet 1625 og døde 5. April 1658. 1648 holdt han en Student Ernst Ernstsens som Huslærer.⁶⁾ Gift 1° o. 1625 med Formandens Enke Inger Thomasdatter, der døde 7. November 1634⁷⁾ og med hvem han ikke havde Børn, gift 2° 18. Juni 1637 (tro-

1) Jyske Samlinger 1. IX. 196.

2) Kancelliets Brevbøger 4. September 1616.

3) Chr. Staphensens Aarbog, kgl. Bibliotek.

4) Horns Herreds Tingbog 8. Juni 1635.

5) H. Rørdams historiske Samlinger og Studier III.

6) Horns Herreds Tingbog 29. Maj 1648.

7) Chr. Staphensens Aarbog, kgl. Bibliotek.

lovet 21. Februar 1637) i Sindal med Johanne Mortensdatter Kjær,¹⁾ der ægtede Eftermanden. Hun var Datter af Morten Pedersen i Askildstrup i Blenstrup Sogn og Maren Pedersdatter.

I dette Ægteskab havde Hr. Chr. Tversted 2 Sønner og 2 Døtre:

1. Ove Christensen Tversted, født 1640, Præst i Skallerup-Vennebjerg, se derunder.
2. Søn død før Moderen.
3. Ingeborg Christensdatter Tversted, født 16... , var hjemme 1660, gift 1677 i Serreslev med Prokurator Jens Axelsen Bjørn i Hjelmsted, senere Rektor i Sæby. Hun kom for tidlig i Barselseng, og hun levede 1706 i Sæby, hvor Manden havde forladt hende. Se nærmere under Axel Jensen Bjørn, Præst i Børglum.
4. Maren Christensdatter Tversted, død før 1693, var 1667 og 1671 gift med Selgen Christensen, 1653, 1660 Forpagter paa Bjørnkjær, Forvalter og Forpagter paa Vang i Sulsted Sogn 1667 og 1671, senere Forpagter paa Nordkær i Biersted Sogn, død 1694. De havde flere Børn, døbt i Sulsted 1667-71. Selgen Christensen blev gift 2° med Elsebe Tøgersdatter Rosenberg af Skallerup Præstegaard.²⁾

1658? (1660) Christen Pedersen Scavenius, født 16... , død 12. Maj 1676, antagelig Søn af Borger Peder Nielsen i Skagen. Hans Arvinger var Mikkell Pedersen i Skagen — antagelig Raadmand M. P. — Niels Knudsen i Skagen og Peder Nielsens Enke Elle.³⁾ Gift med For-

¹⁾ a. St. Johanne Kjær var Søster til Erik Mortensen Kjær. Præst i Skørping-Fræer, og til Peder Mortensen Kjær, død før 1651, Landstingshører paa Sjælland. (Horns Herreds Tingbog 6. Oktober 1651).

²⁾ Kjær Herreds Tingbog 1693, Bl. 34 og 3. Oktober 1702.

³⁾ Skifte Nr. 8 efter Hr. Christen og Hustru, Aalborg Bispearkiv.

mandens Enke Johanne Mortensdatter Kjær, der døde 1676 før hendes Mand og arvedes af sine Børn af første Ægteskab.

1676, 19. Juni. Niels Hansen Gram, født Sæby 1642, Søn af Borgmester Hans Nielsen Gram og 2. Hustru Anne Jensdatter Worm. Blev 1664 Student fra Aalborg, 1666 Kandidat, og underviste derefter forskellige dannede Familiers Børn. Død 18. Februar 1712.¹⁾ Indberettede 1690 om Kaldet. Gift Hammer 3. Oktober 1679 med Anne Christensdatter Mule, født 1661, begravet 8. Oktober 1731 i Bjergby, Datter af Christen Rasmussen Mule til Attrup i Hammer Sogn²⁾ og Margrete Jonasdatter.³⁾ Niels Gram og Hustru havde 5 Sønner og 5 Døtre:

1. Karen Gram, født o. 1681, gift Bjergby 1712 med Købmand Kjeld Christian Mule i Aalborg.
2. Margrete Gram, født o. 1683, død 1731, gift Bjergby 1713 med Faderens Eftermand Christen Gassum, født 1684, død 1735.
3. Anne Gram, født o. 1684, var 1719 i Huset hos Pastor Stampe i Hammer, ugift.
4. Hans Gram, født 28. Oktober 1685, død 19. Februar 1748, Professor, Gehejmearkivar, berømt Historiker.⁴⁾ Gift 1718 med Anne Katrine Sylvers, født 1675, død 1719.
5. Christian Gram, født o. 1687, død 1718, ugift Købmandskarl i Aalborg.
6. Johanne Gram, født 1689, gift med Søren Frau-sing, Podemester i Aalborg.
7. Iver Gram, født 1691, død før 1712.

¹⁾ Personalhistorisk Tidsskrift 10, I. 56.

²⁾ Født 1615, død 1667.

³⁾ Født 1624, død 1682. (Gravsten paa Hammer Kirkegaard).

⁴⁾ Se biografiske Leksika.

8. Mogens Gram, født 1697, død 1760, Sognepræst i Errindslev-Olstrup paa Laaland, gift 1° Anne Birgitte Gregersdatter Zimmer, død 1728, gift 2° Margrete Pedersdatter Rud.
9. Kirsten Gram, født 1700, var 1719 paa Astrup i „Thy“, ♂: vist i Salling.
10. Laurs Gram, født 1701, død 1775, Professor i Sorø og sidst Sognepræst i Stege. Gift 1733 med Johanne Elisabet Christensdatter Barchmann, født 1717, død 1796.
Laurids Gram skrev en latinsk Biografi af sin Broder Hans Gram, hvilken 1942 er udgivet tillige med for-dansket Gengivelse af „Det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie.“¹⁾

BROVST-SVENSTRUP

1504 var Thomas Pedersen Præst i Brovst.²⁾

1515 og 1535 nævnes Hr. Jens i Brovst, der 1515 blev Medlem af Guds Legems Lav i Aalborg, og som 1535 var stævnet for Kongens Retterting af Niels Jensen Rotfeld i Bratskov for at have taget og bortført og delt hans Faar og Lam med mere Gods,³⁾ antagelig under Klemensfejden.

(1553) — Hr. Hans, indberettede om Kaldet.

(1556) — Hr. Kjeld Lauridsen, søgte 1559 Løfte om Vestervig-Agger Kald og forflyttet dertil ca. 1569, død 1571. Laante 28. Juni 1570 Bøger af Fru Jytte Podebusk paa Vestervig Kloster.⁴⁾

1) Se Personalhistorisk Tidsskrift 11, IV. 71.

2) W. Christensen: Repertorium 2. V. 641.

3) Jyske Registre 1535, Danske Magasin 3. IV. 200, 210.

4) Knud Henriksen Gyldenstjernes Arkiv, Læg E. (Rigsarkivet).

1569 — Jens Sørensen Qvist, indberettede om Kaldet 1571. Underskrev Hyldingsfuldmagten 1584.

(1596, 1638) — Gregers Iversen. Var Provst 1620 og 1630.¹⁾ Underskrev Hyldingsfuldmagten 1610. Indberettede om Kaldet 1625. Stævnede for Tienderestance 6. Maj 1633. Hans Søn Jørgen Gregersen købte 1634 et Hus til ham i Nibe.²⁾ Afgik antagelig 1638, død 1640. 1635 vilde han selv besidde Ø. Svenstrup Præstegaard, som var bortfæstet.³⁾ 10. Februar 1640 opkrævedes Syn til Brovst Præstegaard, og hans Arvinger indkaldes.

5. September 1636 nævnes Hr. Peder Christensen som Præst i Brovst, det maa være en Kapellan.

o. 1638 Laurids Jensen Bjørn, blev 1634 kaldet til pers. Kapellan her med Sukcessionsret. Blev 1649 Sognepræst i Jerslev-V. Brønderslev, se derunder.

1639 — Jens Jensen Mørk, død o. 1662.⁴⁾ Var her Advent 1639.⁵⁾ Fik bevilget 20 Læs Hø i Ulvskovenge i sin Livstid af Fru Helvig Brahe til Bratskov. Havde Ord for at kunne sort Magi.

Paa Han Herreds Ting 14. Maj 1655 forbød Fogeden paa Bratskov, Jens Bloch i Lunde, paa sit Herskabs Vegne Hr. Jens at annamme til Skriftemaal en Person Niels Christensen, der angives at være Borger i Bergen, men nu i fire Aar har opholdt sig i Sønder Økse i Brovst Sogn og ikke vist rigtig Afsked fra de Bergens Borgere, at han lovligt havde opsagt sit Borgerskab der. Det maa

¹⁾ Kirkehistoriske Samlinger . . . og Han Herreds Tingbog 15. November 1630.

²⁾ Nibe Tingbog 9. August 1634.

³⁾ Han Herreds Tingbog 2. Juni 1635.

⁴⁾ Død mellem 6. Oktober 1662 og 16. Marts 1663.

⁵⁾ Tingbog 12. Oktober 1646.

være Niels Christensen „Røggel ved Aalborg“, der tog Borgerskab i Bergen 1642.

St. Hansdag 1662 anmodede Hr. Jens Sognemændene om at kalde en ny Præst, da der var paakommet ham stor Svaghed og Skrøbelighed, og med Provstens Samtykke kaldede Brovst Sognemænd Niels Jørgensen Bratbjerg til Præst, forudsat Frands Rantzau til Bratskov, der var den fornemste Kaldsmand, vilde samtykke. Det synes han ikke at have villet, thi Peder Kall, Fuldmægtig paa Bratskov, fik Valget omstødt.¹⁾

Fæstede 28. December 1655 en Halvgaard paa Lien i Lerup Sogn.²⁾ Var gift 1° med Maren Frandsdatter, død Marts 1651,³⁾ 2° med Margrete Jensdatter, der 1682 levede som Enke i Brovst, og med hende var det „arneligt bestilt“⁴⁾ Hun havde ægtet Eftermændene. Ægteparret havde følgende Børn:

1. Jens Mørk, hjemme 1660, arvede 200 Rdl. efter Moderen og skulde gaa i Latinskole, om han havde Lyst.
2. Kirstine Mørk, hjemme 1682, arvede 1551 200 Rdl. efter Moderen samt en opredt Seng.
3. Maren Mørk, hjemme 1660 og 1682.
4. Anne Mørk, hjemme 1660.
5. Jens Mørk den yngre, født o. 1662.

1663, 17. Juli, Poul Christiansen Struck, død 1667. Tiltaltes 20. Februar 1665 af Stiftsbefalingsmanden paa Aalborghus for Gæsteriafgift af Brovst Præstegaard. Gift med Formandens Enke Margrete Jensdatter, se Eftermanden.⁵⁾ Børn:

¹⁾ Han Herreds Tingbog 18. August, 6. Oktober 1662.

²⁾ Landstingets S. og Pb. 1656, Side 80.

³⁾ Han Herreds Tingbog 23. Juni 1651.

⁴⁾ Mandtal til Kop- og Kvægskat 1682.

⁵⁾ Han Herreds Tingbog 12. Januar 1685.

1. Søren Poulsen, født i 1660erne, levede 1672, men var død før 24. Marts 1684.
2. Mariche Lucretia Poulsdatter, født i 1660erne, var 1696 gift med en Christen Jørgensen.¹⁾

1667 — Niels Jørgensen Bratbjerg, død 1672.²⁾ Intet Skifte i Bispearkivet. Antagelig fra Bratbjerg i Brovst Sogn. Var gift med Formandens Enke Margrete Jensdatter, der 1683 boede i et Hus i Brovst By under Bratskov Gods³⁾ og endnu levede 1690.⁴⁾

1671, 8. November, kaldet til Medhjælper og Efterfølger Jakob Mouridsen Borchhorst, ordineret 29. December 1671, født 1646, død 25. Juli 1689, Skifte Nr. 29, Aalborg Bispearkiv. Var Søn af Sognepræst i Gunderup-Nøvling Mourids Borchhorst og Anne Kjeldsdatter. Blev 1666 Student fra Aalborg og blev 1684 Provst. 1683 brugte han en forhen øde Fæstegaard i Brovst By af Hk. 5-1-2-0, under Bratskov. Var gift med Maren Andersdatter Ringkøbing af Boddum Præstegaard i Ty. Hun overlevede ham, levede 1690, og med hende havde han 4 Sønner, 4 Døtre. Børn:

1. Andreas Jakobsen Borchhorst, født 2. Juni 1673, død 7. Juni 1721, Student Aalborg 1691, Kandidat 1693, Lærer ved Tisted Skole 1696, var 1699 Huskapellan ved Stiftsprovst Peder Clausen Reenberg, Budolfi Kirke, Aalborg, og blev derefter 1700 Skibspræst; men 1701 udnævnt til Medhjælper og Efterfølger i Øster Tørslev-Dalbyover, hvor han døde 1721, Magister 1708. Gift med en Datter af Formanden i Ø. Tørslev Gedske Jensdatter Printzler.

¹⁾ a. St. 11. Januar 1696.

²⁾ a. St. 23. Oktober 1672 og 5. Maj 1673.

³⁾ Matriklen 1688.

⁴⁾ Præsteindberetning 1690.

2. Mourids Jakobsen Borchhorst, født 167., blev 1696 Tjener hos Biskop Bircherod i Aalborg og var 1702 Foged paa Aagaard i V. Han Herred.¹⁾
3. Johannes Claus Jakobsen Borchhorst, født 1671, levede 1689.
4. Anne Jakobsdatter Borchhorst, født 167., nævnes 1682 i Mandtal til Kopskatten, levede 1689.
5. Margrete Jakobsdatter Borchhorst, født o. 1680, død 1737, blev 1720 gift med Peder Sørensen Aagaard, født 1689, død 1750, Kapellan i Horsens By.
6. Helvig Kristine Jakobsdatter Borchhorst, nævnes 1682 i Mandtal til Kopskatten og levede 1689.
7. Else Jakobsdatter Borchhorst, antagelig født efter 1682, levede 1689.
8. En Søn, født 1685, ligget ihjel af Ammen.²⁾
Hos Pastor Borchhorst i Brovst var ved Kopskattemandtallet 1682 „en liden Pige, mig tilhører, Anne Jensdatter.“

1689, 22. Oktober, Christian Sørensen Hortulan, født Aalborg 11. Januar 1661. Søn af en Gartner (Podemester), Student Aalborg 1682, Kandidat 1684, Hører ved Aalborg Latinskole. Død 15. Juni 1693, Skifte Nr. 31, Aalborg Bispearkiv. Indberettede om Kaldet 1690. Gift med Birgitte Vogelius, Datter af Sognepræst Mogens Madsen Tversted i Ugilt. Hun overlevede sin Mand. Søn: Mogens Christiansen Hortulan, født o. 1692, død 1736, opdraget hos Morbroderen i Hjordemaal, Sognepræst i Skyum-Hørdum i Ty 1735, gift 1732 med Anna Dortea Albertsdatter Buch fra Vammen Præstegaard.

1693, 3. Juni, Søren Jørgensen Bagge, født 30. August 1664, Søn af Sognepræst Jørgen Bagge i Grenaa

¹⁾ Mourids Hansen Høyer til Rask, gift med Hr. Jakob Borchhorsts Søster Gertrud Borchhorst, var Værge for ham og hans yngre Broder.

²⁾ Han Herreds Tingbog 12. Januar 1685.

og Marie Lauridsdatter Rafn, Student København 1687, Kandidat 1693, død 24. August 1707, intet Skifte i Bispearkivet. Var i sin Ungdom o. 1690 Lærer i 4 Aar for Joachim Gersdorff og Frederik Carl og Christian Rathlou. Gift 1° med Birgitte Mogensdatter, der levede 1698,¹⁾ gift 2° 9. November 1702 med Else Tøgersdatter Wium af Vium Præstegaard, født 30. Oktober 1661, der 8. Oktober 1708 ægtede 2° Sognepræst i Kollerup-Skræm Jens Jensen Bloch.²⁾

ØSTER-BRØNDERSLEV-HALLUND ³⁾

1483 — Hr. Jens Axelsen var Kapellan her,⁴⁾ Kirken hørte under Børglum Kloster.

1520 — Hr. Jørgen, død 1573.⁵⁾ Indberettede om Kaldet 1553. Hans Bibliotek blev optalt af Biskop Oluf Chrysostomus til 8 Bøger. Havde Kongekorntienden af Ø. Brønderslev i sin Livstid.⁶⁾

1573 — Jens Mogensen, død 1599. Var 1563-68 resid. Kapellan til Hellevad-Hellum-Ørum, men blev 1568 kaldet til Medhjælper og Efterfølger i Ø. Brønderslev. Indberettede 1571 om Ø. Brønderslev Sognekald. Havde 1584-99 Eftermanden til pers. Kapellan, men ved Udstedelse af Hyldingsfuldmagten 1584 ansaas Eftermanden som Sognepræst og Hr. Jens som Præst (∩: Kapellan) her.

1) Han Herreds Tingbog 8. Oktober 1698.

2) Gravsten i Kollerup.

3) Fra 1578 Hallund.

4) Jerslev Herreds Tingbog 7. Juni 1660.

5) Jydske Efterretninger 22. September 1769, efter en gammel Alterbog i Ø. Brønderslev Kirke.

6) Præsteindberetning 1571.

1599 — Laurids Lauridsen, født i Salling 15. ., død 1621.¹⁾ Var allerede 1584 Kapellan her hos Formanden og var Delegeret ved Hyldingerne 1584 og 1610. I Ø. Brønderslev Kirke hang 1728 og 1769 en „Præstefamilie-Tavle“ med hans Billede og Livsdata.²⁾ Var gift med Karen Jensdatter, død i Hellevad Præstegaard 1645, Skifte 9. Maj s. A.,³⁾ Datter af Jens Pedersen i Burholt og Kirsten Hansdatter Mørk, begge af fremragende Selvejer-Bondeætter. Efter Hr. Laurids' Død ægtede Karen Jensdatter 2° Hr. Christen Pedersen, Præst i Ulsted. Hun ejede $\frac{1}{2}$ V. Hebelstrup i Hallund Sogn, som hendes Fader og Farfader havde ejet, og blev 1631 tiltalt af nogle af sine Børn og deres Værger for 11 Aars Oppebørsel af Gaarden.⁴⁾ Karen Jensdatter leverede 1612 store Kvanta Korn og Flæsk til Gert Gregersen, Gregers Jespersens Søn, Borger i Aalborg, og 1626 krævede hendes Søn Hr. Laurids i Ø. Brønderslev Betaling for det, men Sagen henvistes til ny Behandling ved Aalborg Byting (Landstingets Dombog A. $\frac{23}{9}$ 1626, Bl. 200). Se iøvrigt under Ulsted Sogn. 7 Børn:

1. Laurids Lauridsen, se Eftermanden.
2. Oluf Lauridsen, født 15. ., død før 1632, Fæster af Stadegaard i Serreslev Sogn. Skænkede 1626 Prædikestol til Serreslev Kirke. Var gift med Anne Andersdatter Kjærulf, Datter af Anders Andersen Kjærulf i V. Brønderslev og Else Laursdatter. Anne Kjærulf ægtede 2° — før 1632 — Søren Rasmussen i Stadegaard og var død før 16. Marts 1648.⁵⁾ Med Oluf Lauridsen havde hun følgende 5 Børn:

1) Skifte 15. April 1622 (Jerslev Herreds Tingbog 7. Maj 1640; jfr. Jyske Samlinger 4. V. 396 ff)

2) Alb. Thura »Jerslev Herr. Kirker« og »Jydske Efterretn. 1769, S. 370.

3) Jerslev Herreds Tingbog 23. Marts 1648.

4) a. St.

5) En Del af hendes Børn gav da Arveafkald til Stiffæderen.

- a. Jens Olufsen i Østeraa i Serreslev Sogn, Ting-skriver i Jerslev Herred 1663-69.¹⁾
  - b. Laust Olufsen i Stade, død i Aalstrup i Jerslev Sogn før 1668, gift med Edel Jensdatter.²⁾
  - c. Maren Olufsdatter, gift sidst med Præsten Peder Christensen Olsdorph i Rubjerg-Maarup, se derunder.
  - d. Anne Olufsdatter, gift med Kapellan Daniel Jensen von Bergen, Vraa, se derunder.
  - e. Karen Olufsdatter, gift med Mads Nielsen i V. Hebelstrup i Hallund Sogn.
3. Maren Laursdatter, født o. 1584, død 1662. Gift 1° med Jens Jensen Mørk, død efter 1620, gift 2° med Christen Gertsen, Kobberup, Præster i Hellevad-Ørum, se derunder.
  4. Lisbet Laursdatter, død før 1632, gift med Anders Mortensen Kjærulf i Nejsum i Skæve Sogn.³⁾
  5. Anne? Laursdatter, død før 1650, gift med Oluf Eriksen i Kraghedegaard i Ørum Sogn, levede 1672. Oluf Eriksen var gift 2° 1650 med Mette Andersdatter Kjærulf fra St. Nejsum, der efter hans Død 1672-1682 ægtede Niels Ottesen, som saa fik Kraghedegaard.
  6. Anne Laursdatter, født o. 1605, død før 1682, gift med Morten Nielsen Kjærulf i Nørre Ravnstrup i Ørum Sogn, født o. 1595, død o. 1680.⁴⁾
  7. Lisbet Laursdatter, født o. 1610, død 1678 i Lyngdrup, gift 1° o. 1645 med Jens Nielsen i Lyngdrup i Horsens Sogn, død 1652, og 2° o. 1655 med Jørgen Iversen Brørup, Præst i Aggersborg, se derunder.

1) C. Klitgaard »Herredsfogeder og Tingskrivere i Vendsyssel«, S. 66.

2) Tingbog 4. Juni 1668.

3) C. Klitgaard: Kjærulfske Studier Side 22 og 307 ff.

4) a. St.

1621, 16. August — Laurids Lauridsen, født 15 . . . , død i Pesten (∩: vel Fejlskrift for „Fjendens“) Tid 1629,¹⁾ Søn af Formanden. Nød 1615 Kommunitetet²⁾ og blev 1618 Kapellan hos Faderen, efter at denne havde søgt Kongen derom. 10. Marts 1618 udgik Missive til Biskoppen i Aalborg, at Hr. Laurids i Ø. Brønderslev har begæret at faa sin Søn Laurids Lauridsen til Kapellan, hvilket Kongen bevilger, da han selv har fundet ham dygtig nok til at forestaa Bestillingen, og Bispen skal derfor ordinere ham.³⁾ Indberettede om Kaldet 1625. Provst 1629. Han var gift med Birgitte Andersdatter Kjærulf, født . . . . , død 1663-66, Datter af Anders Andersen Kjærulf i V. Brønderslev og Else Laursdatter og Søster til hans Broder Oluf Lauridsens Hustru. Birgitte Kjærulf ægtede Eftermanden. Hr. Laurids og Hustru havde 4 Børn.⁴⁾

1. Laurids Lauridsen Brønderslev, født o. 1620, Præst i Jelstrup-Lyngby 1654, død 1658? Se derunder.
2. Karen Laursdatter, født 1622, var hjemme 1650 og er vel den „gamle Moster“ Karen Laursdatter, der døde i Ø. Brønderslev Præstegaard 28. Januar 1709, 86 Aar gammel.
3. Johanne Laursdatter, født o. 1624, gift 1° 1640 med Peder Andersen Randers og 2° med Claus Jensen Bruun, Præster i Ø. Brønderslev, se nedenfor.
4. Et Barn, død 1640-50.

1629 — Erik Nielsen Børglum, født o. 1602, død 1647, Søn af Niels Jakobsen, Præst i Børglum-Fureby, og Karen Mortensdatter. Student fra Aalborg 1622, Kapellan i Børglum 1627. Gift 1631 med Formandens Enke

1) Jydske Efterretninger 1769, Side 370.

2) Kommunitetsmatriklen. Det kan derfor næppe være ham, der 1602 var residerende Kapellan i Hellevad-Ørum.

3) Kancelliets Brevbøger.

4) Jerslev Herreds Tingbog 7. Maj 1640 og 19. September 1650.

Birgitte Andersdatter Kjærulf, med hvem han 4. September 1630 var trolovet,¹⁾ og som endnu levede 1659 og vist ogsaa 11. Juni 1663, da „en Præsteenke“ boede i Ø. Brønderslev Præstegaard og fik Pension af Kaldet,²⁾ men var død før 1666. 2 Børn:³⁾

1. Niels Eriksen Børglum, født 163., død efter 1667, gav 1652 Afkald for Fædrearv til sin Værges Anders Nielsen Kjærulf i Hedegaard i Bindslev, var 1665-66 pers. Kapellan i Ø. Brønderslev.⁴⁾ Gav 16. August 1666 Hr. Peder Christensen i Rubjerg Afkald for Arv 40 Rdl. efter sin Farbroder Hr. Jakob i Rubjerg.⁵⁾ Arvede efter sin Moder 1 Td. Byg Bondeskyld i Gaarden Rostok i V. Brønderslev.⁶⁾
2. Laurs Eriksen Børglum, levede 1659, fik 1648 Anders Nielsen Kjærulf i Hedegaard i Bindslev til Værges.⁷⁾

1647 — Peder Andersen Randers, født o. 1613 i Randers, død Foraaret 1668. Blev antagelig Student fra Aalborg 1633 og var maaske en Tid Kapellan i Ø. Brønderslev, da han allerede 1640 var gift med Præstedatteren herfra.

Da hans Formand Hr. Erik Børglum var død, opstod der stor Strid, om hvem der skulde være hans Efterfølger, idet Sognemændene i Ø. Brønderslev og Hallund ikke kunde enes om Kaldelsen. Hallund Sognemænd udvalgte resid. Kapellan i Hellevad Hr. Christen Andersen Tornby til Præst; han havde under Hr. Erik Børglums Sygdom saavel som ogsaa under Krigen 1644-45 forret-

1) Jerslev Herreds Tingbog 13. August 1640.

2) Tingbog.

3) a. St. 19. September 1650.

4) Jerslev Herreds Tingbog og Horns Herreds Tingbog 14. Juni 1652.

5) a. St. 16. August 1666.

6) a. St. 2. August 1666.

7) a. St. 16. Oktober 1648.

tet Tjeneste i Ø. Brønderslev-Hallund, hvor man var godt tilfreds med ham.¹⁾

Ejeren af Burholt i Ø. Brønderslev Sogn, Sten Holgersen Bille, der var Lensmand paa Sejlstrup, mente imidlertid, at han som den største Jorddrot i Pastoratet, havde Ret til at forestaa Præsteudvælgelsen, og han fik Peder Andersen Randers valgt af Sognemændene i Ø. Brønderslev. Herover klagede Hallundmændene i Fasten 1648 til Rigsraadet, og Stiftsovrigheden (Lensmanden paa Aalborghus og Biskoppen) fik Ordre til at undersøge Sagen og skaffe Klagerne Ret. Imidlertid havde Hr. Peder Randers overtaget Embedet, men ved Nadveruddelingen 23. April 1648 i Hallund Kirke forsaa Præsten sig, idet han tog Alterkalken for hurtigt fra en Kvinde fra Hollensted, og skønt han straks rettede Fejlen, klagede Hallundboerne over ham til Biskoppen og 9. September til Kongen, og Hr. Peder blev saa suspenderet. Ved Landstingsdom af 27. September 1648 blev han dog frikendt, da Kvinden indrømmede, at hun havde faaet „en Draabe“ af Altervinen. Hallundboerne vilde ogsaa hævde, at Hallund var Hovedsognet, da Hovedgaarden Kølskegaard laa her, og angaaende dette Synspunkt førte de endnu i Sommeren 1650 Proces med Sten Bille.²⁾

Men allerede 29. September 1648 havde Herredsprovsten Laurs Jensen Bjørn i Jerslev faaet tilvejebragt Forlig mellem Hr. Peder Randers og Hallundboerne, saa disse godkendte hans Valg, og dette var godkendt af Thomas Kaas til Kølskegaard, der ikke ønskede at blive indblandet i denne Strid.³⁾

1) Efter at have været resid. Kapellan i Hellevad, blev han 1653 Kapellan i Sæby og 1655 øverste resid. Kapellan ved Holmens Kirke i København, død 1663. Se Sæby Kapellani.

2) Tingbog 13. Juni, 20. Juni, 22. August 1650.

3) Om denne Strid se nærmere C. Klitgaards Afhandling i Jyske Samlinger 4. V. 398 ff.

19. Juni 1645 var Hr. Peder Randers gaaet i Kautio for en Student Lave Pedersen fra Grensten i Middelsom Herred (vest for Randers), der skyldte Borgmester Chr. Stensen i Roskilde 322 Sldr., som han havde givet Gælds-brev for. Lave Pedersen havde af Borgmesteren faaet nogle Gældsbeviser til Inkassation. De var udstedt til af-døde Peder Justesen i Vimmelskaftet af forskellige Stu-denter, nemlig Goris Davidsen for 240 Daler, Hans Ja-kobsen 25^{1/2} Daler, Poul Friis 47^{1/2} Daler og Peder Oluf-sen Ripsted 9 Daler. Lave Pedersen skulde have betalt Beløbet til Paaske 1646, men havde ikke afbetalt synder-ligt, og 1651 var Beløbet med Renter vokset til 361^{1/2} Daler. Borgmesteren havde tidligere henvendt sig til Kau-tionisten Hr. Peder Randers om Betaling, men denne havde henvist til Lave Pedersen og bedt om Henstand, hvis Lave ikke betalte. 1651 stævnedes Borgmesteren saa Hr. Peder Randers til Betaling. Hr. Peder kalder Borgmeste-ren sin „synderlig gode Ven“ og omtaler, at Borgmesterens Søster var rejst herover fra Sjælland for at besøge ham, samt at han ikke kunde betale Gælden. Borgmesteren vilde imidlertid ikke vente længer, og 6. November 1651 fik han ved Dom Indvisning i Hr. Peders Bo.¹⁾

30. Januar 1668 blev Hr. Peder og hans Hustru som Ar-vinger efter Præsten Laurids Lauridsen i Jelstrup-Lyngby stævnet af Jens Olufsen, Præst i Hove i Vandfuld Herred for 32 Tdr. Korn, som var Halvparten af det, Hr. Laurids skyldte paa Hr. Jens Olufsens Hustrus Arv, se nærmere under Jelstrup.

Peder Andersen Randers var gift (1640) med Johanne Lauridsdatter, Datter af hans Næstformand Hr. Lau-rids Lauridsen, og hun ægtede hans Eftermand.²⁾ Se

¹⁾ Tingbog 17. Juli og 6. November 1651.

²⁾ Naar han i Jyske Samlinger 4. V. 398 angives gift 2° med Anne Jensdatter Hals. er det urigtigt. Han optraadte kun som hendes Fuldmægtig i en Arvesag.

nedenfor. De havde 8 Børn, der kaldte sig Brøndlund efter Sognavnet Brønderslev, der i 1600erne som oftest skreves Brøndislund, saaledes bl. a. i Matriklen 1688. Børn:

1. Anders Pedersen Brøndlund, født 23. Juni 1651, død 1. Februar 1715, nævnes hjemme 1660,¹⁾ antagelig Student fra Aalborg 1666, Præst i Dverberg paa Andøy, Tromsø Stift 1677, Provst i Lofoten og Vester-aalen 1705. Han synes at have været en anset Mand, om hvem Peter Dass i „Nordlands Trompet“ siger, at „hans Rygte staar med de bedste.“ Efter Brøndlunds Død levede Enken i smaa Kaar paa Gaarden Bjørnskinn i Dverberg, og derefter flyttede hun o. 1725 til Gaarden Myre i Dverberg. Gift o. 1678 med Birgitte Bloch, født o. 1653, død Dverberg 1738. Datter af Provst i Lofoten og Vesteraalen, Sognepræst til Hadsel, Jens Christensen Bloch og Maren Hansdatter Blix. Birgitte Bloch blev gift 1° 1671 med Niels Olufsen Bye, født 1643, død 1677, Præst i Dverberg. Med hende skal Anders Brøndlund have haft 14 Børn, hvoraf nedennævnte 10 kendes:
  - a. Peder Andersen Brøndlund, født o. 1679,²⁾ død 1733, Præst i Hellevad-Ørum, se derunder.
  - b. Niels Andersen Brøndlund, født o. 1681, død 1722, Student fra Stubbekøbing 1697, Magister, 1701 Kapellan i Hadsel i Tromsø Stift, 1702 Sognepræst der, 1715 Provst, en rig og anset Mand, der ogsaa interesserede sig for Thomas v. Westens Finne-mission.³⁾ Gift med Margrete Mikkelsdatter With, død 1733. Mindst 4 Børn.
  - c. Johanne Andersdatter Brøndlund, født 168., død 1738-50, gift 1° før 1704 med Proprietær Mads

1) Gejstligt Mandtal.

2) Angives 1681 af Faderen at være 2 Aar.

3) Biografi i »Norsk slektshistorisk Tidsskrift« IX. 328 f.

- Christensen Hundevad til Melbu, død o. 1708; gift 2° 1709 med Skipper og Proprietær til Melbu Oluf Danielsen Hveding, død 1727; gift 3° 1729 med Skipper og Proprietær til Melbu Jens Bloch Gievert, død 1755.
- d. Dorte Andersdatter Brøndlund, født 168., død efter 1726, gift 1709 med Sognepræst i Dverberg Jens Danielsen Hveding, født 1680, død 1749.
- e. Jens Andersen Brøndlund, født o. 1689, død o. 1765, Student privat 1707, prædikede 1708 i Hadsel Kirke en Søndag, men opgav Studeringerne og blev Jægteskipper og Fæster paa Gaarden Aa i Dverberg. Havde flere Sønner.¹⁾
- f. Birgitte Andersdatter Brøndlund, født 16.., død før 1757, var ugift hos Søsteren Johanne 1707, men blev gift med Mathias Christensen Fure(?) paa Andenæs og var Enke 1742.
- g. Søren Andersen Brøndlund, født o. 1692, død efter 1757, var Jægteskipper paa Myre i Dverberg og Lensmand, men var 1734 forarmet. Gift med Margrete Marie Hansdatter Rafn fra Trondenæs og havde 1 Søn og 2 Døtre.
- h. Hans Andersen Brøndlund, født o. 1692, død 1726, blev 1722 Fæster af Gaarden Myre sammen med Broderen Søren. Antagelig ugift.
- i. Anne Kathrine Andersdatter Brøndlund, født 169., død efter 1757; gift 1722 med Hans David Celius, født 1684, død 1756, res. Kapellan i Øknæs i Vesteraalen og fra 1753 Præst i Skjærstad i Salten.
- j. Lars Andersen Brøndlund, født o. 1696, død 1742, nærmere ubekendt.

---

1) a. St. Side 332.

2. Maren Pedersdatter Brøndlund, født 1653, begravet 25. Maj 1723. Gift 1. Marts 1682 med Peder Jensen Kjærulf i Ø. Gerndrup i Ø. Brønderslev Sogn, født 1640, død 1728.
3. Anne Pedersdatter Brøndlund, født 1654, død 1696, gift 1° med Jens Pedersen Husbond og 2° med Niels Iversen Ærø, Præster i Tolstrup-Stenum, se derunder.
4. Jens Pedersen Brøndlund, født 1654, død 1729, Præst i Ø. Brønderslev-Hallund, se nedenfor.
5. Laurs Pedersen Brøndlund, født o. 1657, død 17.., blev 9. September 1685 Foged over Fosen i Norge og boede 1701 i Fjeldvær i Hitteren og angaves da at være 41 Aar. Gift med....., Sønner 1701:
  - a. Peder Laursen Brøndlund, født o. 1687.
  - b. Jakob Laursen Brøndlund, født o. 1690.
  - c. Christoffer Laursen Brøndlund, født o. 1696, boede 1723 som Løjtnant i Grytten i Romsdal og var gift med Milde Riber, med hvem han havde Sønnen Laurids Christoffersen Brøndlund, født 1723, Student 1741, død 11. November 1766, Præst til Stadsbygden ved Trondheim.
6. Lars Pedersen Brøndlund, født o. 1658, død paa Attrup i Hammer Sogn 1722, Fæster af Agdrup i Sulsted Sogn, gift 1690 med Maren Steffensdatter Brøndum, født 1661, død 1719, Datter af Steffen Thomsen (Brøndum) paa Agdrup og Else Pedersdatter Kjærulf. Fornem Efterslægt.
7. Birgitte Pedersdatter Brøndlund, født 166., død 17.., Gift 1° 28. Oktober 1691 i Ø. Brønderslev med Peder Hermansen Sæby, Præst i Rubjerg-Maarup, se derunder, gift 2° 1709 med „velfornemme“ Christen Nielsen i ?

8. Anne Pedersdatter Brøndlund, født 166., død 1720, gift 25. Juni 1690 i Ø. Brønderslev med Thomas Thomsen, født 16.., død 1705, Ejer af $\frac{1}{2}$ Kjærsgaard i Tornby med Gods, som deres Søn Peder Thomsen solgte 1726.

1668, 7. April — Claus Jensen Bruun, født 1636, begravet 16. Januar 1679, 42 Aar; Søn af Jens Olufsen Bruun, Præst i Tolstrup-Stenum og Beate Clausdatter Holm. Student Aalborg 1654. Gift 24. Juni 1669 med Formandens Enke, Johanne Lauridsdatter, født o. 1624, begravet 13. Marts 1679. Ingen Børn. Skifte efter begge i Aalborg Bispearkiv Nr. 23.

1679, 3. Januar — Jens Pedersen Brøndlund, født 21. Februar 1654, begravet 10. November 1729, Søn af Sognepræst Peder Andersen Randers her, se foran Side 57. Blev Student Randers 1674, Kandidat 1676, Provst 1707. Indberettede om Kaldet 1690. Ejede Burholt med 99 Tdr. Hk. Fæstegods 1710-19. Gift Ø. Brønderslev 14. September 1692 med Maren Jensdatter Kjærulf, døbt Hallund 11. Marts 1674, begravet Ø. Brønderslev 30. Maj 1736, Datter af Ridefoged og Forpagter paa Kølskegaard Jens Pedersen Kjærulf og Karen Eriksdatter.¹⁾

Maren Kjærulf havde 1731-34 Damsgaard i Ø. Brønderslev i Fæste og ejede Skarvad. Hun boede 1734 i Øster Gerndrup og døde antagelig der. Intet Skifte i Bispearkivet efter dette Ægtepar. 8 Børn:

1. Peder Jensen Brøndlund, døbt 20. Dec. 1695, død 4. November 1732. Præst i Ulsted 1724. Gift med Johanne Pallesdatter Kjærulf, død 1762.²⁾ Datter af

¹⁾ C. Klitgaard: »Kjærulfske Studier«, Side 306.

²⁾ Hun blev gift 2° med Peder Esbach, Præst i Ulsted.

- Palle Christensen, N. Elkær. Skifte efter Peder Brøndlund 1. December 1732. Børn:
- a. Marie Dorte Brøndlund, født 1728.
  - b. Anne Katrine Brøndlund, født 1729.
  - c. Jens Pedersen Brøndlund, født 1732.
2. Kirstine Jensdatter Brøndlund, døbt 22. Marts 1697, nærmere ubekendt.
  3. Jens Jensen Brøndlund, født 1699, død 1704.
  4. Laurids Jensen Brøndlund, døbt 6. September 1700, død 18. Februar 1750, Magister, 2. resid. Kapellan til Københavns Trinitatis 1735, Sognepræst til Odense Frue 1744, Astronom. Gift 1737 med Anna Marie Møller. Ingen Børn.
  5. Frederik Jensen Brøndlund, født 22., døbt 26. September 1701, død 1747, 1735-47 Præst i Helligsø-Gettrup; gift med Sidsel Malene Haverlund, Datter af Pastor Jens Haverlund i Lime. Ingen Børn.
  6. Anders Jensen Brøndlund, døbt 22. September 1702, død 29. September 1760. Hører i Aalborg 1726. Præst i Tornby-Vidstrup 1730. Gift 1731 med Helvig Christensdatter Spliid, født Vrejlev 1697, død i Sdr. Undal i Norge 15. September 1769.¹⁾
  7. Johanne Katrine Brøndlund, døbt Langfredag 1706, død 17.., antagelig gift med Proviantkommisær Christian Schüttz i Holsten, der 1739 indskrev hende i Enkekassen.
  8. Jens Jensen Brøndlund, født 17.., begravet 23. Juli 1714.

---

¹⁾ 2 Sønner, 1 Datter. Sønnen Jens Brøndlund antog Navnet Vigeland og blev begravet i Sdr. Undal 17. April 1790, 59 Aar.

BYRUM-VESTERØ-HALS

(Sammenlagt Aar 1600).

1490 — Beboerne i Sct. Olufs Sogn (Hals) skal antage Broder Johan Andersen som Sognepræst.¹⁾

o. 1536 — Christen Nielsen Digsmed.

(1554) — Hr. Jakob. Hans Datter gift med Efterfølgeren.

1580erne — Mads Mortensen Hvas, født 1552, Søn af Morten Mortensen Hvas, Præst til Sortebrødre Kirke i Viborg, og Anne Pedersdatter. Studerede i Wittenberg, Magister, vist Hører i Viborg i 1570erne og i 1580erne Præst paa Læsø, forflyttet o. 1593 til Vorning i Viborg Amt, død 1628.²⁾ Gift med Bodil Jakobsdatter, Datter af Formanden paa Læsø. Af Børn kendes:

1. Morten Madsen Hvas, død 1623, Præst i Als i Aalborg Amt 1605. Gift med Anne Christensdatter.
2. Anne Madsdatter Hvas, gift med Thomas Lauridsen Aaby, død 1670, Søn af Sognepræst Laurids Justesen i Aaby-Biersted, se derunder. Præst i Vorning-Kvorning-Hammershøj 1628-70.

1590 — Peder Stub anføres som Præst her 1590, men var antagelig pers. Kapellan hos Hr. Mads Hvas. Var antagelig Søn af Poul Stub, Præst i Skørping, og Mette Mortensdatter Hvas, og er vel den Søn af dette Navn, som døde ugift 1604, og hvis 3 Søstre boede i Skagen.³⁾

(1591 og 1593) — Christen Olufsen. Var antagelig Præst i Hals paa Læsø og er maaske den samme som Christen Poulsen, som 1597 var Præst i Hals, se nedenfor.

¹⁾ W. Christensen: Repertorium. 2. IV. 151.

²⁾ F. Hvass: »Personer og Familier af Navnet Hvas«, V. Side 204.

³⁾ a. St. Side 212.

1593 — Christen Nielsen Trane, antagelig Søn af Byfoged Niels Trane i Viborg.

1597 — Christen Poulsen var 1597-1600 Præst i Hals paa Læsø og derefter (1600, 1616) Præst i Byrum-Vesterø-Hals.

(1627) Morten Tøgersen Hvas var antagelig Søn af Tøger Mortensen Hvas, Præst til Viborg Sortebrødre Kirke, og Maren Trane. Gav sig af med at kurere Folk.¹⁾

(1631) — Peder Tøgersen Hvas, født o. 1596, død Byrum 1. Juni 1658, Broder til Formanden. Gift med .....? Børn:²⁾

1. Tøger Pedersen Hvas, født o. 1630, død 1705, Byfoged i Holstebro og Herredsfoged i Hjerm og Ginding Herreder. Afsked 1694. Gift 1° 1653 med Birgitte Nielsdatter af Farstrup Præstegaard og 2° med Johanne Bramming.³⁾
2. Maren Hvas, født 16..., død 1696, gift 1° med Mads Iversen i Holstebro og 2° med Peder Jensen Bering, død 1703, Præst i Kobberup-Feldingbjerg.
3. Gidsel Hvas, født o. 1630, død efter 1710, gift 1° 1655 med Jens Christensen Bredkær, død 1660, res. Kapellan paa Læsø og senere i Hellevad, se derunder, gift 2° 1662 med Anders Jensen Hals, født o. 1636, død 1706, Præst i Hellevad-Hellum-Ørum, se derunder.
4. Hilleborg Hvas, født 16..., død 1671 i Aalborg, gift med Niels Christensen Aalborg, Kapellan paa Læsø, se nedenfor.

¹⁾ Skagen Tingbog 2. og 30. April 1627.

²⁾ F. Hvass: »Personer og Familier af Navnet Hvas« V. Side 203.

³⁾ J. Aldal: »Holstebros Historie«, 297.

5. Christence Hvas, født o. 1643, død 1725, gift med Johan Paludan, der efterfulgte hendes Fader som Præst paa Læsø.

1658 — Johan Jensen Paludan, født 16.., død 11. Oktober 1696, Søn af Apoteker Jens Paludan og Gertrud Rosenau i Viborg. Gift med Christence Pedersdatter Hvas, født Byrum o. 1643, begravet Byrum 1. Oktober 1725,¹⁾ Datter af Formanden. Børn:

1. Jens Paludan, var 1725 Birkefoged paa Læsø, boede i Byrum.
2. Søn, død ung.
3. Gertrud Paludan, født 16.., død før 1725, gift med Christian Scavenius, født 16.., død før 1725, Birkefoged paa Læsø. Havde kun Sønnen Johannes Christian Scavenius, som 1725 var i Tjeneste hos Forpagter Hans Westenhof paa Skivehus.
4. Gundel Paludan, gift med Eftermanden.

1696 — Jens Olufsen Scharum, født o. 1660, død 1720, Søn af Oluf Juelby, Præst i Alsted-Bjergby paa Mors, og Dorte Andersdatter. Blev cand. theol. 1684 og 13. Januar 1686 kaldet til Medhjælper og Efterfølger hos Johan Paludan paa Læsø. Gift med hans Datter Gundel Johansdatter Paludan, født 16.., død nogle Aar før 1725. Havde kun Datteren Dorte Jensdatter Scharum, som 1725 var gift med Anders Knudsen i Vesterø.

RESIDERENDE KAPELLANER

1601 — Søren Jensen. Af hans Børn kendes Karen Sørensdatter, der blev gift med Væver i Slangstrup Hans Thomsen Kingo, og var Moder til Biskop Thomas Kingo.²⁾

¹⁾ Skifte i Læsø Landfogeds Skifteprotokol 1725.

²⁾ Kirkehistoriske Samlinger 3. VI. 744.

(1613) — Niels Christensen, død i Januar 1650.

1653 — Jens Christensen Bredkær, Søn af Christen Gertsen, Præst i Hellevad-Ørum, se derunder. Blev 1653 Kapellan hos Faderen, men samme Aar Kapellan paa Læsø, hvorfra han 1655 kom tilbage til Hellevad, se derunder.

1655 — Niels Christensen Aalborg, blev 1653 Kapellan i Hellevad-Ørum, men byttede 1655 Embede med Formanden paa Læsø. Levede endnu 1692, men var død før 25. September 1695. Gift 1° med Hilleborg Pedersdatter Hvas, født 16.., begravet Aalborg Budolfi 28. September 1671, Datter af Peder Tøgersen Hvas, Præst paa Læsø, se ovenfor. Gift 2° med Else Andersdatter Kjærulf, født 16.., død efter 1704, maaske Datter af Anders Sørensen Kjærulf i V. Holtet i Ajstrup og Anne Andersdatter Kjærulf.¹⁾ Else Kjærulf fik 1695, 1701, 1702 og 1704 bevilget Understøttelse ved Viborg Landemode.

1686, 23. Januar, Jens Olufsen Scharum, blev 1696 Sognepræst her, se foran.

1697, 16. Januar, Anders Nielsen Skyum, født 166.., død 17.., antagelig Søn af Niels Andersen, Præst i Skyum-Hørdum og 1. Hustru Anne Tøgersdatter Holm. Blev Kandidat 1685.

BØRGLUM-FUREBY-VEJBY

1530 — Niels Sørensen Moth, skal have været Kan-
nik i Børglum Kloster og havde ved sin Død 1570 været

¹⁾ C. Klitgaard: »Kjærulfske Studier«, Side 361.

Præst i 40 Aar. Indberettede 1553 om Kaldet. I Klosterkirken var paa nederste nordre Pille 1734 et Epitafium,¹⁾ hvorpaa stod:

- „Her hviler Niels Søffrensen med Kone og Børn og
 Børnebørn,
 „Præst i 40 Aar, døde 1570.
 „Hr. Jacob Nielsen, Præst til Børglum.
 „Hr. Niels Jacobsen, døde 1621, den 26. December,
 med deres
 „Søster og Kone“.

Meningen er vel, at det er Jacob Nielsens Kone og Søster, som ogsaa laa i Begravelsen.

1570 — Jakob Nielsen, antagelig Formandens Søn, død 1603, paa hvilken Tid „den hvide Pest“ rasede i Vendsyssel. Underskrev Hyldingsfuldmagten 1584 i den syge Provsts Sted. Indberettede om Kaldet 1571. Gift med . . . . . Søn, se Eftermanden.

1603 — Niels Jakobsen, Formandens Søn, død 26. December 1621. Var 1610 Delegeret ved Hyldingen i Viborg i Provstens Forfald. Gift med Karen Mortensdatter, der ægtede Eftermanden, se derunder. 2 Sønner:

1. Jakob Nielsen Børglum, Præst i Rubjerg-Maarup, se derunder.
2. Erik Nielsen Børglum, Præst i Ø. Brønderslev-Hallund, se derunder.

Hr. Niels Jakobsen havde 1620 Iver Iversen til personel Kapellan.

1621 — Peder Jensen Viborg, født 15 . . ., død 1649, Søn af Jens Pedersen (Løvenbalk), Præst til Viborg Domkirke, og Anne Tøgersdatter.

¹⁾ Alb. Thura: Jerslev Herreds Kirker. Se »Vendsysselske Aarbøger 1923, Side 67.

Var først Kapellan hos sin Farbroder Tøger Pedersen (Løvenbalk), Præst ved Aalborg Budolfi Kirke. Indberettede om Børglum Præsteembede 1625, gav 1641 Alterstager til Vejby Kirke og underskrev Hyldingen 1648. 1626 sigtedes Hr. Peder Jensen af fhv. Ridefoged til Børglum Kloster Carsten Jørgensen og fhv. Ladefoged der Peder Jørgensen for at have taget Mursten paa Børglum Kloster. De to Personer havde 17. Juni 1626 paa Børglum Birketing vidnet, at Chr. Møller skulde have sagt til Lensherren Just Høg, at Præsten om Natten, før Solen kom op, havde ladet hente 4-5 Læs Mursten. Just Høg krævede Landstingsdom for, at Vidnet var ugyldigt, da hans Folk ikke uden hans Tilladelse maatte vidne nogen deres Ære fra for nogle „løse Ord“, der var sagt til ham indenfor hans Post (∴ privat). Birkefoged Jens Hellesen havde 1. Juli 1626 dømt Chr. Møller som Løgner, hvilken Dom Just Høg ogsaa krævede omstødt, da den ikke var efter Recessen, og Landstinget fulgte hans Krav i begge Tilfælde. (Viborg Landstings Dombog A 1626, Bl. 86 b). Gift med Formandens Enke Karen Mortensdatter, der døde i Hjøring 1660.

1649, ord. 16. Oktober — Axel Jensen Bjørn (Ursin), født Sæby o. 1620,¹⁾ død 31. Juli 1691, Søn af Sognepræst i Sæby Jens Axelsen Bjørn og Anne Lauridsdatter. Blev Student fra Bergen 1639 og blev 1644 af Rigshofmester Corfitz Ulfeld kaldet til pers. Kapellan hos sin Stiffader Niels Christensen Spend, Præst ved Holmens Kirke i København. Var Provst i Børglum Herred 1673-89. Indberettede om Kaldet 1690. Var en stor Ejendomspekulant.²⁾ Ved hans Begravelse 7. August talte Hr. Albrecht i Volstrup over 2. Kong. 4, 1.

¹⁾ Var ved Ordinationen 29 Aar.

²⁾ Skifte, Pk. 4, Nr. 14 i Aalborg Bispearkiv, med Skiftebrev af 1671 efter Mette Mumme, 22. Juli 1685 foreløbigt samt 1691 endeligt efter Axel Bjørn. Han havde Tilladelse til i levende Live at skifte med Hustru og Børn, der hver skulde have Halvdelen af Boet.

I Følge Skiftet 1671 udviste Boet Indbo og		
Løsøre ca.....	3028	Sldlr.
Jordegods à 60 Dlr. pr. Td.....	3350	-
	<u>6378</u>	Sldlr.
Gæld til hans Hustrus Søster Talche, hans Svo-		
ger Jacob Mumme, hans Svoger Jens Chri-		
stensen og hans Svigersøn Gert Bech m.fl.	807	-
	<u>5571</u>	Sldlr.
I Skiftet 1685: Aktiver	8441	Sldlr.
Passiver	1036	-
	<u>7405</u>	Sldlr.

Ved Skiftet 1691 var hans Bo forringet, saa den yngste Søn ikke kunde faa saa meget, som de før 1685 fødte Børn; men Moderen indgik noget nølende paa at yde Resten af sin Lod.

Gift 1° 1646 med Mette Thomasdatter Mumme, født o. 1620, død 1671, Datter af Hr. Thomas Christensen Mumme, Præst i Jerslev-V. Brønderslev, og Else Jakobsdatter Holm. Med Mette Mumme havde Hr. Axel 4 Sønner, 4 Døtre. Gift 2° 6. September 1671 i Albæk med Inger Poulsdatter Albæk, født o. 1646, begravet Aalborg Budolfi 30. April 1727, Datter af Poul Clausen, Præst i Albæk-Voer, og Anne Hansdatter Ølgod. Med hende havde Hr. Axel 3 Sønner og 5 Døtre, altsaa havde han ialt 7 Sønner og 9 Døtre. Der er ikke fundet Skifte efter Inger Albæk,¹⁾ som efter Hr. Axels Død 1691 flyttede til Sundstedgaard i Vrensted Sogn, som hans Arvinger ejede, og her boede hun i mange Aar, men 1712 boede hun i Aalborg, hvor hun blev til sin Død hos Svigersønnen Jokum Reich. — Børn:

¹⁾ Hendes Lavværges var Pastor Henrik Stampe i Hammer.

1. Elsebe Bjørn, døbt 17. Juni 1648 i Bremerholm i København, død 19. Maj 1704, gift med Gert Nielsen Bech, Præst i Hjøring, se derunder.
2. Jens Axelsen Bjørn, født Børglum 26. December 1649, død 13. Januar 1651.
3. Jens Axelsen Bjørn, født 6. November 1651, begravet Sorø 26. Januar 1724. Blev 1670 Student fra Roskilde og var i 1670erne Sagfører og tillige Godsforvalter for sin Farbroder Præsten Laurids Bjørn i Jerslev. Boede antagelig i Hjelmsted i Serreslev Sogn indtil 1685, da han blev Rektor i Sæby, fra hvilket Embede han afskedigedes 1694 paa Grund af Efterladenhed og Drikfældighed, og han var derefter Prokurator i Sæby, hvor han 1693 købte et Hus af Købmand Andreas Christensen Thiel i Aalborg,¹⁾ og 1706 i Aalborg. Senere flyttede han til Sorø, hvor han boede 1722 hos sin Søn Thomas, og her døde han. Gift i Serreslev 1677 med Ingeborg Christensdatter, Datter af Chr. Laursen Tversted, Præst i Bjergby-Mygdal, og Johanne Mortensdatter Kjær. Ingeborg Christensdatter var antagelig født o. 1640, og da hun kom for hurtigt i Barselseng efter Bryllupet, maatte Jens Bjørn erhverve kgl. Tilgivelse, inden han 1685 blev Rektor i Sæby.
Da han rejste fra Sæby, efterlod han sin Hustru der i dyb Armod, og hun kaldes 1706 en gammel Kvinde; hendes Død er ikke fundet. Ægteparret havde 3 Sønner:
  - a. Axel Jensen Bjørn, født o. 1678, levede i Sæby 1692, antagelig d. før 1696, men ikke begravet i Sæby.
  - b. Christen Jensen Bjørn, født o. 1680, Student Aalborg 1700.

¹⁾ Jens Bjørn kalder ham »Svoger«, men Thiel var gift med en Ellsabet Pedersdatter, saa egentlige Svogre kan de ikke have været.

c. Thomas Jensen Bjørn (Ursin), født o. 1682, død Sorø 1737. Blev 1700 Student fra Aalborg, var 1717 Informator hos Peder Tøgersen Hvas, Ridefoged til Sorø Akademi, blev 1720 Klokker og Skolelærer i Sorø efter Niels Røyem, hvis Enke Sofie Dorte Holst han 6. Februar 1720 ægtede efter Bevilling til Hjemmevielse.

Hun havde været Stuepige hos flere Herskaber i Sorø og havde af første Ægteskab en Datter Sille Kirstine Røyem, født 1703.

Thomas Bjørn synes at have slægtet Faderen paa Amtmanden skriver om ham, at han havde „visse Besværligheder ved at bestride Tjenesten paa Grund af sit urolige og uskikkelige Væsen og Levned, især med Fylder og Drukkenskab,“ og da der „kom andet til,“ blev han 1734 suspenderet som Klokker, men vedblev maaske at være Skolelærer.¹⁾

4. Thomas Axelsen Bjørn, født 15. Juni 1653, Student Roskilde 1673, nærmere ubekendt, død før 1685.
5. Niels Axelsen Bjørn, født 25. Juli 1654, død Stege 1728. Blev Student fra Roskilde 1673, var 1685 i København og var Klokker i Korsør 1690-1708 og senere Skolemester i Stege. Var gift med Maren Jakobsdatter Danholm, med hvem han havde 5 Børn:
  - a. Axel Nielsen Bjørn, født København 1687, død 1776, Præst i Kyndby-Krogstrup.
  - b. Mette Dorte Bjørn, døbt Korsør 1690, var gift med Skoleholder Gregers Schierning i Stege.
  - c. Jakob Nielsen Bjørn, døbt Korsør 1692, blev Degn i Gauerlund.
  - d. Thomas Nielsen Bjørn, døbt Korsør 1694.

¹⁾ Meddelt af Fru Nina Petersen, København.

- e. Laurids Nielsen Bjørn, døbt Korsør 1698, boede i Christiania.
6. Datter (Navnet ulæseligt i Kbg.), døbt 19. Februar 1656, antagelig død straks, ses ikke begravet i Børglum.
7. Kirsten Bjørn, døbt 4. Juli 1658, død 14. August 1693, opholdt sig 1673 hjemme,¹⁾ gift (1675)²⁾ med Laurids Nielsen Dahl (Dahlin), Præst i Vraa-Em-Serreslev, se derunder.
8. Anna Bjørn, døbt 26. Februar 1661, gift 1685 med Købmand Laurids Hansen i Hjøring, hvor hun boede 1725 som Enke.
Af 2. Ægteskab:
9. Mette Margrete Bjørn, døbt 2. Oktober 1672, begravet 4. Juli 1739, gift o. 1706 med Købmand og Bedemand i Aalborg Peder Hansen Naschou, født 1670, død 22. Juli 1725.³⁾
10. Talche Bjørn, født 1675, gift o. 1700 med Mogens Jensen i Thorsmark i V. Brønderslev, med hvem hun havde flere Børn. Han var Søn af Forpagter paa Burholt Jens Mogensen og Hustru Maren Jensdatter.
11. Jakob Axelsen Bjørn, født Februar 1676, død Aalborg 30. August 1709 af et Slag, han paa Ridebanen fik af en Hest. Var Sekretær i Danske Kancelli.
12. Anne Kirstine Bjørn, født 1678, død 3. Marts 1717, gift 1° med Lorenz Lorenzen Fønss, død 1712, gift 2° med Niels Pedersen Doons, begge Købmænd i Holbæk.
13. Peder Juel Bjørn, født 1681, død af Pest i København 1711. Opkaldt efter Peder Juel til Vrejlev-kloster; blev 1702 Student fra Aalborg.

1) Skattemandtal.

2) Ikke viet i Børglum 1674-75.

3) A. H. Nielsen: Embedsmænd i Aalborg, Side 146.

14. Helvig Krabbe Bjørn, født 1682, begravet 25. August 1762, opkaldt efter Fru Helvig Krabbe, Peder Juels til Vrejlev Kloster; gift o. 1721 med Jokum Mathiasen Reich, født 16.., død 21. Oktober 1732, Bartskeer i Aalborg. 3 Sønner, af hvilke de 2 blev voksne og kom til Norge.¹⁾
15. Else Bjørn, født 1684, død 19. Februar 1741 i Skinderup i Vesthimmerland; gift o. 1705 med Premierløjtnant ved Kaptajn Frichs Kompagni af Generalmajor Rosenauers Regiment Johan Wilhelm v. Haussen, født 16.., begravet Skinderup 22. December 1733. De boede 1715-16 i Serreslev, 1718 i Agdrup i Taars, 1725 i Hejseltholt i Taars og sidst i Skinderup.
Deres Søn Frederik Leopold Wilhelm v. Haussen, født o. 1706, var 1737-60 Degn i Bjergby-Mygdal og døde 1778, 72 Aar gl.
16. Laurids Axelsen Bjørn, døbt 22. September 1686, død i København i Pesten 1711, var Student og var 1711 Fuldmægtig hos Auktionsdirektør Peter Weinberg. Som Fædrearv ejede han en Del Gods i Vendsyssel, hvorover der skulde holdes Auktion i København 29. Marts 1718.²⁾
Laurids Bjørn boede i København sammen med sin ældre Broder Peder Juel Bjørn, der ogsaa døde i Pesten 1711, og af Skiftet efter dem 16. Marts 1712 ses, at de efterlod sig flere Instrumenter (Harpe m. fl.), samt Maskedragter (bl. a. norsk Bondedragt), Fuglebur m. v.

1672 — Christen Nielsen Torslev blev i November 1672 kaldet til Medhjælper og Efterfølger hos Hr. Axel

¹⁾ a. St. Side 339 f.

²⁾ Børglum Herreds Tingbog 24. Februar 1718.

Bjørn. Han var født i Torslev 1624, Søn af Niels Ibsen og Maren Nielsdatter, og døde 28. August 1698, 74 Aar gl.,¹⁾ blev Student fra Aalborg 1650 og Kandidat 1652. 10. Juli 1683 blev han af Christian Reedtz til Børglum Kloster kaldet til tillige at være Degn til Børglum-Fureby-Vejby, hvilken Stilling han beklædte til 1688, og da Hr. Axel Bjørn døde 1691, skulde han jo egentlig have været Sognepræst; men han var da 67 Aar gammel, og dette var vel Grunden til, at han foretrak at blive ved at være Kapellan. Han boede i Frøkær i Børglum, en lille Ejendom af 2¹/₂ Td. Hk., som Chr. Reedtz havde skænket til Degnebolig, og hvor hans Stifsøn, Chr. Christensen, der 1688 blev Degn efter ham, ogsaa levede.²⁾ Var gift med Kirsten Christensdatter, født o. 1631, begravet 2. Marts 1715, Enke efter Christen Mortensen Kræmer i Børglum, med hvem hun foruden Sønnen Christen, der blev Degn i Børglum 1688, havde en Datter Else, der var gift, men død før 1741, samt en Datter Mette Marie, der var gift og døde i Viborg i 1730erne. Hr. Christen Torslev og Kirsten Christensdatter havde 3 Børn:

1. Maren, født o. 1675, gift med Thomas Jensen i Klæstrup i Jerslev Sogn. Arvede 16 Rdl. efter Faderen.³⁾
2. Christen Christensen Torslev, født o. 1678, var 1698 i Norge, men var død i Randers før 1741.
3. Kirsten, født o. 1680, gift med Christen Jensen i Børglum.⁴⁾

1691 — Gunder Nielsen Torup blev 17. September 1687 kaldet paa Sukcession og overtog altsaa Præste-

1) Skifte 26. September 1698 i Børglum Kloster Skifteprotokol.

2) «Vendsysselske Aarbøger» 1924, Side 338.

3) Børglum Klosters Skifteprotokol 1708, Bl. 49.

4) Børglum-Jerslev Herreders Tingbog 27. April 1741, jfr. P. M. Rørsig: «Skoler, Degne og Skoleholdere i Vendsyssel» I, 415 f.

embedet efter Hr. Axel Bjørn. Han var født 1648 i Torup, Simsted Sogn? i Viborg Stift som Søn af Niels Gundersen og Gertrud Vogelia¹⁾ og døde i Juli 1708. Blev Student fra Viborg 1674, Kandidat 1678. Er vist den Gunder Mejsendorf, der 1678 skrev Bryllupsdigt til Rektor Peder Skade i Roskilde.²⁾ Han informerede Dr. Thomas Bartholins Børn i 6 Aar (ca. 1675-81), var derefter hos Fru Anne Ramel, Kansler Peder Reedtz' Enke, til Hundslund Kloster i 5 Aar og blev 1686 Rektor i Skive. Som Præst i Børglum lod Biskop Jens Bircherod ham 1707 „høre, hvad han nødigt vilde,“ for hans Uskikkelighed,³⁾ antagelig Drikfældighed. Intet Skifte efter ham og Hustru. Gift Skive 25. April 1687 med Anne Lauridsdatter Winde, født o. 1664, begravet Skæve 11. Oktober 1734, 70 Aar 6 Uger gl., Datter af Købmand i Skive Laurids Winde og Maren Lauridsdatter. Anne Winde boede 1722 i Hjøring. Børn:

1. Gertrud Gundersdatter, født 1. Maj 1690, opholdt sig 1718 paa Tidemandsholm, da hun 12. Oktober ægtede Sejlmager Nikolaj Lauridsen Holst fra Aalborg.
2. Maren Gundersdatter, født 1692, død 1742, gift med Sognepræst Peder Andersen Brøndlund i Hellevad, se derunder.
3. Kirsten Gundersdatter, født 1693, levede ugift 1754.
4. Dorteaa Gundersdatter, født 1695, gift 17... med Peder Mathiasen Steenfeldt paa Langholt i Skæve, derefter Forpagter paa Roeslund i Hellevad (1739) og fra 1751 til sin Død 1764 Ejer af Klavsholm i Hellevad Sogn.

¹⁾ Antagelig Præstedatter fra Brorstrup.

²⁾ Personalhistorisk Tidsskrift 8. II. 204.

³⁾ Bircherods Dagbog 14. August 1707.

5. Katrine Gundersdatter, født 1698, død 17... , gift med Jakob Pedersen Brøndlund, født o. 1707, død 17... , Student fra Sæby 1722, levede 1740 i Anneksgaarden i Ørum (Østvendssyssel). Han var Søn af Præsten Peder Andersen Brøndlund i Hellevad og dennes 2. Hustru Sofie Bruun, og Peder Brøndlund blev gift 3° med Katrine Gundersdatters ældre Søster Maren.
6. Anne Margrete Gundersdatter, født 1700, død Pjedsted 1754, gift 1734 med Jørgen Ottosen Mørk, født 1691 i Albæk ved Sæby, Søn af Birkedommer Otto Mørk og Karen Bertelsdatter Luft. Var sidst Præst i Harte og Bramdrup i Vejle Amt og døde 1753. Gravsten over begge paa Harte Kirkegaard.
7. Laurids Gundersen Mejsendorf, født 1704, Student fra Hjøring 1719, opholdt sig 1722 hos Moderen i Hjøring,¹⁾ blev 1727 cand. theol., nærmere ubekendt.

PERSONELLE KAPELLANER

(1576) — Hr. Erik i Vejby. Stævnedede nogle Sognefolk for Tiende.²⁾

1635, 1639 — Thomas Andersen Jetsmark, senere Præst i Skæve, se derunder.

1672 — Frands Andersen Storup, senere Præst paa Hirsholmene, se derunder.

1672-1698 — Christen Nielsen Torslev, se ovenfor under Sognepræster.

1699-1712 — Jørgen Pedersen Lund, født i Sæby 1678 som Søn af Gæstgiver Peder Jørgensen Lund og Else Ottesdatter. Blev Student fra Aalborg 1699 og blev 1712 Præst i Hjortdal i V. Han Herred, hvor han døde

¹⁾ Hjøring Tingbog 1722. Bl. 139 b.

²⁾ Børglum Herreds Tingbog.

1746.¹⁾ Var gift med Birgitte Andersdatter Nim, der døde i Torslev 1758, Søster til Laurids Nim, Præst i Mosbjerg-Hørnsted. Børn:

1. Peder Jørgensen, født 1712, død Hjortdal 1733.
2. Else Katrine Jørgensdatter, født 1713, levede 1746.
3. Anders Jørgensen, født 1716, død før Faderen.

DRONNINGLUND (HUNDSLUND)

1520 — Hr. Niels Jensen og Hr. Thomas Christensen var Kapellaner her.²⁾

(1536) — Svend Staverskov, havde været Præst for Nonnerne i Klosteret her, var af adelig Byrd og skal ikke have været ren luthersk; frasagde sig Kaldet og lagde sig efter Havedyrkning og byggede et lille Hus ved et Sted, der senere kaldtes „Hr. Svends Have“, hvor nu Præstegaarden Lunderager er.³⁾

15.. — Hr. Gabriel, havde været Munk i Vestervig Kloster og døde i Nygaard, som da var Præstegaard. 1553 indberettedes, at Præsten har ingen Præstegaard, men har selv opbrudt saa meget i Heden, at han kunde saa 4 Tdr. Korn og avle 7 Læs Hø, og dette var vel Oprindelsen til Nygaard. Han skal have ført et forargeligt Levned, og det er antagelig ham, der i Præsteindberetningen 1553 omtales som fattig og gammel.

o. 1555 — Hr. Søren, vist kun Kapellan. Han blev ansat her, da Erik Clausen Podebusk havde Hundslund Kloster i Forlening (1555-59).

¹⁾ Skifte i Han Herreds gejstlige Skifteprotokol 1746, Bl. 45 b.

²⁾ Prior Anders Hacks Indværgningsbrev paa Hundslund Klosters Gods. (Pergamentsvidisse af 1579 i »Vendsyssels hist. Museum).

³⁾ I en Chr. IVs Bibel i Dronninglund Præstearkiv findes Optegnelser om Præsterne indtil 1606.

1554 — ordineret Mads Jepsen (Jakobsen) Varfinger. Indberettede 1568 om Kaldet og atter 1571. Underskrev Hyldingsfuldmagten 1584. Blev afskediget 1587, fordi han blev beskyldt for at have beligget sin Tjenestepige og derfor maatte staa aabenbart Skrifte. Han gjorde saa Kontrakt med Hans Johansen Lindenov til Hundslund Kloster, hvorefter han overlod Kaldet til en anden mod at faa Halvdelen af Kaldets Indkomst i Pension, og da Kontrakten ikke blev opfyldt, klagede han til Kongen, der 14. August 1590 fra Koldinghus skrev til Hans Lindenov om at sørge for, at Kontrakten blev efterkommet.¹⁾ Efter sin Afsked bosatte han sig i Aalborg, hvor han 1592 blev Medlem af „Guds Legems Lav“, og hvor han døde. Han skal have mistet Mælet og var stum i mange Aar, saa han maatte holde Kapellan.

Han var gift med Maren . . . . ., der 1557 var blevet Enke efter Biskop i Aalborg Laurids Nielsen Riber, og som vist døde o. 1583, og med hvis Børn med Biskoppen han skiftede i Ribe 1585.²⁾

1587 — Jens Pedersen Hugger var Huslærer hos Hans Johansen Lindenov paa Hundslund Kloster og blev o. 1571 res. Kapellan her med Sukcession paa Sognekaldet. Han var født i Kolding og døde 1606 efter at have faaet Lunderager til Præstegaard. Var gift med Maren Pedersdatter, der maaske døde i Tolstrup Præstegaard hos sin Datter og Svigersøn.³⁾ Af Børn kendes:

1. Birgitte Jensdatter, født 15 . . , gift med Claus Holm, Præst i Tolstrup-Stenum, se derunder.
2. Peder Jensen Hugger, født 15 . . , Præst eller Kapellan i Sejerslev-Ejerslev-Jørsby paa Mors (1623) og

¹⁾ H. Rørdam: Danske Kirkelove II. 481 f: jfr. Kancelliets Brevbøger 14. August 1590.

²⁾ Kinch: Ribe Bys Historie II, 66.

³⁾ Jerslev Herreds Tingbog 30. Juni 1631.

gift med den derværende Præsts Datter Margrete Jensdatter Skjerbæk, med hvem han havde en Datter Maren Pedersdatter Hugger, der 22 Aar gammel blev gift med Kapellan Christen Morsing i Sejerslev, som døde efter et Aars Ægteskab, og derefter var hun i 5 Aar hos Præsten Kjeld Sørensen i Kjettrup-Gøttrup — vel som Husholderske o. 1650 — og blev endelig gift med en Gaardmand Christen Justesen i Kjettrup (?) hvor hun døde 30. Marts 1698.¹⁾

3. (?) Christen Jensen Hugger, født 15. ., var 1609 Degn i Tømmerby-Lild i Tisted Amt.

1606 — Christen Jensen Boje Hestkær, var født paa Hestkær i Rær Sogn paa Hanstholm 15. ., og blev o. 1587 resid. Kapellan paa Sukcession i Dronninglund. Underskrev Hyldingsfuldmagten 1610. Indberettede om Kaldet 1625, udstedte 2. November 1630 Gælds-brev til Præsten Claus Clausen i Tolstrup-Stenum; Afsked o. 1632, død i Asaa 1. Marts 1648.

1632 — Oluf Clemensen blev 1631 kaldet til Medhjælper og Efterfølger. Var født i Horsens og var Huslærer paa Hundslund Kloster, da han blev kaldet. Han døde 1644. Var gift med Anne Laursdatter, som 1660 boede i Hellevad.²⁾

1644 — Mikkel Pedersen Zimmermann, født i København 1612, Student privat 1629, Rektor i Stege o. 1634, Konrektor i Lund; var udenlands i flere Aar og studerede i Tyskland, Frankrig, Italien og Spanien og skal 1639 i Genua under en Sygdom være blevet presset til at blive Katolik, men blev atter luthersk, da han kom hjem 1641 og aflagde offentlig sin Trosbekendelse ved

1) Kjettrup Kbg.

2) Skattemandtal.

Københavns Universitet. Blev 1643 Magister og samme Aar kaldet til Medhjælper og Efterfølger i Dronninglund, men maatte i 2 Aar give sine Prædikener beskrevet, da han var mistænkt, fordi han havde omgaaedes Jesuiterne. Blev Provst 1664. I Udlandet havde han stiftet Bekendtskab med den svenske Oberst Putkammer, med hvem han en Tid skal have været Soldaterkammerat — vel snarere Studiekammerat — og det bevirkede, at Dronninglundegnen blev noget skaanet, da de svenske Tropper under Putkammers Kommando besatte Vendsyssel i 1658,¹⁾ og Putkammer tog Ophold paa Hundslund Kloster 23. Januar til 2. Maj.

Mikkel Zimmermann døde 28. Oktober 1679, Skifte Aalborg Bispearkiv I, Nr. 19.

Var gift med Maren Nielsdatter Ryberg, antagelig Datter af Sognepræst i Middelfart Niels Madsen Ryberg og Sidsel Jespersdatter; hun var Søster til Ejler Nielsen Ryberg, Præst i Lerup-Tranum. Hun levede endnu 1690 og fik Pension af Kaldet,²⁾ og hun havde været gift tidligere og havde af dette Ægteskab en Søn Sr. Axel Svendsen i . . . . . (1686) samt en Søn Sr. Niels Svendsen Ryberg, der 1664 var Ridefoged til Aalborg og 1679 var Ridefoged til Hundslund Kloster, 1682 Forpagter der samt Ejer af Østeraagaard i Hals Sogn, død ca. 1697, gift med Margrete Mule fra Attrup, død 1702. Mikkel Zimmermann og Maren Ryberg havde følgende Børn:

1. Dorteaa Zimmermann, født o. 1645, død Lemvig 17. December 1716, gift med Hans Justesen Bjerre, født 16.. i Øster Bjerre i Gøttrup Sogn, død 9. Januar 1682, Præst i Kjettrup-Gøttrup. De havde kun

¹⁾ Kirkehistoriske Samlinger 3. V. 527.

²⁾ Præsteindberetning.

Datteren Birte Bjerre, der blev gift med Lukas Nors paa Kappel.

2. Sidsel Zimmermann, født o. 1646, død efter 1708, gift 1° med Strandinspektør, Ridefoged og Forpagter paa Aagaard i V. Han Herred Niels Ibsen Hjerrild, født 16.., druknet paa Vejlen mellem Han Herred og Hannæs 28. April 1682;¹⁾ gift 2° 1682 med Albret Jensen, født 16.. i Manstrup i Bejstrup Sogn, død 5. Marts 1694 i Jetsmark, Ejer af Slettegaard i Hjortdal Sogn og 1682-1694 Forpagter af Lundergaard i Jetsmark Sogn. Sidsel Mikkelsdatter fortsatte denne Forpagtning til Maj 1695, hvorefter hun i nogle Aar boede paa Skorstensgaard i Ingstrup Sogn, og 1708 boede hun paa Aagaard i V. Han Herred. I sit Ægteskab med Niels Hjerrild havde hun Sønnen Henrik Hjerrild, født 1674, der 1703 blev Rektor i Tisted og samme Aar Konrektor ved Metropolitanskolen i København, samt Datteren Sofie Hjerrild, der 1708 var gift med en Poul Hansen i Hjortdal. Med Albret Jensen havde Sidsel Mikkelsdatter kun Datteren Anne Albretdatter, født o. 1684, død Aalborg 3. Juni 1760, der blev gift 1703 med Herredsfoged Christian Lassen, født 1660, død 1715, Forpagter paa Aalegaard, Aagaard og Aggersborggaard, med hvem hun havde 8 Børn, hvis Efterkommere i Danmark og Norge findes i Lengnick: Lassen.²⁾
3. Svend Mikkelsen Zimmermann, født 1648, død 1686, Student Aalborg 1666, Rektor i Tisted 1678-86. Ugift. Skifte $\frac{7}{6}$ 1686 i Aalborg Bispearkiv.
4. Claus Mikkelsen Zimmermann, født 29. Juli 1650, død 15. Maj 1708 af Brystsyge, Student Aalborg

1) Bircherods Dagbog.

2) Se iøvrigt C. Klitgaard: Herredsfogeder og Tingskrivere i Vendsyssel, Side 129 f.

1666, opholdt sig 1681 paa Langholt, Præst i Hjortdal 1693-1708. Gift 9. Oktober 1695 i Dronninglund med Kirsten Olufsdatter Krag af Vrensted Præstegaard. 2 Døtre. Hun ægtede Eftermanden i Hjortdal Anders Nielsen Gjerding.

5. Lisbet Sofie Zimmermann, født o. 1652, død 1715, gift med Eftermanden, se derunder.
6. Peder Mikkelsen Zimmermann, født 16. April 1654, død 1693, Præst i Ulsted 1684, se derunder.
7. Birgitte Lisbet Zimmermann, født 1656, død . . . ., var 1672 paa Hundslund Kloster, 1683 paa Baggesvogn, var ugift 1686.

1678, 18. December — Johan Johansen Budtz, født Aalborg 18. Februar 1649, død 22. Juni 1730, intet Skifte. Søn af Borger Johan Jensen Budtz og Maren Brandt. Student fra Aalborg 1665, Kandidat 1669, Amanuensis hos Biskop Henrik Bornemann i Aalborg 1676. Gift 1679 med Formandens Datter Lisbet Sofie Zimmermann, født o. 1652, død 1715, Skifte Aalborg Bispearkiv VIII. Nr. 4. Børn:

1. Mikkelt Budtz, født 1690, død 1770, Præst i Bælum-Solbjerg 1719-70. Gift med Helvig Zimmermann af Hjortdal Præstegaard, født o. 1697, død 1753.
2. Mette Budtz, født 16 . ., død 17 . ., var 1715 ugift hjemme.
3. Maren Budtz, født 16 . ., død 1707, gift med Rasmus Christensen Mule til Attrup i Hammer Sogn, død 1714. En Datter Anne Margrete Mule.

RESIDERENDE KAPELLANER I DRONNINGLUND

(o. 1555) — Hr. Søren, se Sognepræster.

(1566) — Lauge Frost.

(1570) — Niels Jensen, blev 1571 Præst i Flade-Gærum, se derunder.

o. 1571 — Jens Pedersen Hugger, blev 1587 Sognepræst her, se foran.

o. 1587 — Christen Jensen Boje Hestkær, blev 1606 Sognepræst her, se foran.

ELLING-TOLNE

1264, 11. Juni, fik Subdiakon Mads fra Rubjerg Kirken i Tolne.¹⁾

(1553) — Morten Nielsen, indberettede 1553 om Kaldet og boede dette Aar og 1561 i Tolne Præstegaard.²⁾ Hans Bibliotek blev optalt af Biskop Ole Chrysostomus til 9 Bøger.

(156.) — Hr. Poul Nielsen.

(1568) — Mikkell Jakobsen, død 1589. Indberettede 1568 og 1571 om Kaldet, boede 1571 i Tolne, senere i Elling.³⁾ Underskrev Hyldingsfuldmagten 1584.

1589, 5. August — Hans Larsen Hvid, boede i Tolne.⁴⁾ Hans Kaldsbrev blev 5. August stadfæstet af Lensmanden paa Aalborghus Ove Lunge, efter at Bispen havde eksamineret ham. Han blev syg „nogen Tid“ efter at være blevet kaldet hertil og maatte afgive Kaldet til Eftermanden 1593, hvorefter han 31. Maj 1595 blev Kapellan hos Hr. Knud Bertelsen i Vestervig og havde da smaa

¹⁾ Krarup: Bullarium 617.

²⁾ Horns Herreds Tingbog 19. Februar 1649.

³⁾ Horns Herreds Tingbog 19. Marts 1653.

⁴⁾ a. St.

moderløse Børn. Var gift med Gertrud Christensdatter, død før 31. Maj 1595.

1675 døde i Nors i Ty en Mogens Hansen, født i Elling Præstegaard, det kan have været en Søn, idet Hr. Hans Hvid maaske først har boet i Elling.

1593 — Anders Pedersen, kaldet til Medhjælper og Efterfølger; rømte fra Kaldet 1598.

1598 — Laurids Mortensen. Drukne 6. December 1602, da han og 6 andre Personer vilde sejle over til Hirsholmene, der hørte under Elling Sogn. Heksen Mette Jensdatter, kaldet „Hose Mette“, fra Jerup og Troldkarlen Christen Sørensen, kaldet „Klørknægt“, fra Aalbæk tilstod at de ved Trolddomskunster havde foraarsaget Ulykken, og begge led Døden paa Baalet for denne og andre Skarnsstreger.¹⁾ Var gift med Anne Nielsdatter, der ægtede Eftermanden. Af Børn kendes:²⁾

1. Margrete Laursdatter, der 1656 var gift med Jens Laursen i Aalbæk.
2. Datter, der 1656 var gift med Jens Christensen paa Bratten i Elling Sogn.
3. Datter, der var død før 1656, og som i Ægteskab med en Jens (Andersen?) havde Sønnen Anders Jensen i Strandby og Datteren Berete, som 1656 var gift med Morten Sørensen, Fæster af Tolne Præstegaard.

1603 — Oluf Madsen, født o. 1569, død o. 1656.³⁾ Kalder sig 20. Februar 1655 den ældste Præst i Aalborg Stift, og i sin høje Alderdom — han vidste ikke, om han

¹⁾ C. Klitgaard i »Vendsysselske Aarbøger« 1915, Side 81 ff.

²⁾ Horns Herreds Tingbog 9. Juni 1656.

³⁾ Hans og hans Hustrus Arvinger gav 9. Juni 1656 hans Eftermand Arveafkald (Horns Herreds Tingbog).

var 86 eller 87 Aar — vidnede han, at han sikkert erindrede, at han i 51 Aar havde Tolne Præstegaard lige saa frit som Elling Præstegaard, hvor han nu boede, med alle Slags Tiender, Skyld, Landgilde, Ægt og Arbejde samt Herlighed. Præsterne havde af Arilds Tid og længe efter de „adelske“¹⁾ Bispers Tid boet i hvilken af Gaardene, de ønskede, og 1627 drev han selv Tolne Præstegaard; men nu krævede Fru Lisbet Lunge til Krængerup, der havde Kongetienden i Fæste, Tiende af den.²⁾ Han underskrev Hyldingsfuldmagten 1610. Hr. Oluf indberettede 1625 om Kaldet, og i Indberetningen meddeler han bl. a., at han, sine Stifbørn iberegnet, har 8 Børn, af hvilke 3 gik i Latinskole. .

I hans Tid blev Hirsholmen oprettet som selvstændigt Pastorat (1641), hvad han meget modsatte sig. Angaaende Striden herom henvises til „Vendsysselske Aarbøger“ 1938, Side 268 ff. Han tog sin Afsked 1653.

Var gift med Formandens Enke Anne Nielsdatter, der synes død før Hr. Oluf, og med hvem han havde 5 Børn:

1. Laurs Olufsen, gik 1625 i Latinskole, var 1646 vikarierende Præst i Tornby-Vidstrup, hvor Menigheden gerne vilde have beholdt ham (se derunder). Blev 1646 Præst paa Hirsholmen i den af Fjenden bortførte Præsts Sted (se derunder); angives 1656 at være død paa Lengsholm efterladende sig en Søn Oluf Laursen, saa han har vel været Forpagter der.
2. Mads Olufsen, gik 1625 i Latinskole, boede 1654 og 1656 i Tolne.
3. N. N. Olufsen, gik 1625 i Latinskole, død før Faderen.
4. Maren Olufsdatter, var 1656 gift med Herman Madsen i Skagen.

1) ☞: Katolske.

2) Horns Herreds Tingbog 19. Marts 1655, Bl. 40 ff.

5. Anne Olufsdatter, var død før 1656 uden Livsarvinger.

1653, 30 August — Christen Jensen Snedsted, født 1624, død 1694, Skifte Aalborg Bispearkiv Nr. 42. Var Søn af Jens Poulsen, Præst i Snedsted i Ty, og Else Christensdatter Spend. Hans Valg til Præst blev 30. Aug. 1653 stadfæstet af Lensmanden Erik Juel paa Aalborg-hus; men han var kaldet af Steen Rodsteen til Lerbæk, Ejler Edv. Banner til Ellinggaard og menige Sognemænd.¹⁾ 1661 havde han Proces for Landstinget med Chr. Jensen i Sdr. Bindslev, men mødte ikke og dømtes til at give Chr. Jensen 4 Rdl. i Kost og Tæring (Dombog A 1661, Bl. 196 b).

Var gift med Katrine Hansdatter (Høyer?), født o. 1640, der endnu levede i Elling 1714.²⁾ Hun var antagelig Datter af Hans . . . . . i Højer og var vist Søster til Anders Hansen Høyer til Østergaard i Salling,³⁾ der var født i Højer og var nær Slægtning til Borgmester Feder Hansen Høyer, Raadmand Hans Hansen Høyer og Byfoged Boye Hansen Høyer, alle i Skagen. Katrine Hansdatter fik 1694 en Sr. Hans Hansen (maaske Raadmanden i Skagen) til Lavværge. En Susanne Hansdatter, der i nogle Aar o. 1680 var i Elling Præstegaard, var antagelig en Søster. Christen Snedsted havde 6 Børn og holdt 1672 den senere Præst i Raabjerg Enevold Lauridsen som Huslærer. Børn:

1) Horns Herreds Tingbog 9. Juni 1656.

2) Intet Skifte efter hende.

3) Meddelt af Pastor Aage Dahl i Horsens. Anders Hansen Høyer havde en Søster Anne Katrine Høyer, som var gift med Dige-foged Chr. Bossen i Højer Birk, og som efter dennes Død 1693 rejste til Broderen paa Østergaard med sin Søn Hans Christensen (Høyer), der blev Præst i Fol. Endvidere havde hun 5 Døtre, af hvilke 4 blev gift med Præster.

1. Helvig Christensdatter, født o. 1660, død 17 .., gift 1° Skagen 19. April 1681 med Borgmester Feder Hansen Høyer, født 1626, begravet Skagen 9. Aug. 1706, gift 2° Skagen 1716 med Strandforpagter Lars Pedersen Skive, død 1717.¹⁾
2. Anne Christensdatter, født o. 1661, død 1735, gift 1° o. 1687 med Otto Rasmussen Wilsbech, født 1643, død 1689, gift 2° med Laurids Andersen Nim, født 1664, død 1740, begge Præster i Mosbjerg-Hørmested, se derunder.
3. Hans Christensen Elling, født 1662, Præst i Elling, se nedenfor.
4. Else Christensdatter, født o. 1664? død 1714, gift 9. Juni 1696²⁾ med Kaptajn Hans Petersen Normann, født 16 .., død før 1714, Ejer af Gærumgaard.
5. Jens Christensen Elling, født 1666, Præst i Skallerup-Vennebjerg, se derunder.
6. Katrine Christensdatter, født 16. Februar 1672, død 17 .., gift 1° 1697 med fhv. Overkirurg, Tolder i Fladstrand Peter Wisberg, født Holsten 18. Oktober 1647, død Fladstrand 24. Marts 1704,³⁾ gift 2° o. 1705 med Mathias Pedersen, født 16 .., død 17 .., der 1708-10 var Forpagter af Nibstrup og V. Mellerup og 1709-12 af Sæbygaard, men gik fallit og flyttede til København. Med Wisberg havde hun Datteren Katrine Pedersdatter Wisberg, født 1698, der levede 1712.

1694, 10. Februar — Hans Christensen Elling, født August 1662, død Juni 1714, Søn af Formanden. Blev 1682 Student fra Aalborg, Kandidat 1684 og derefter

1) C. Klitgaard: Skagen Bys Historie, Side 374-402.

2) Personalhistorisk Tidsskrift 9, II, 153. Hun var hans 2. Hustru. Hans første Hustru var Maren Mikkelsdatter, død o. 1689.

3) »Vendsyssel Folk og Land« VIII, 93 ff.

Huslærer hos Holger Bille paa Bangsbo. 14. August 1704 visiterede Biskop Bircherod i Tolne, hvor han var vel-fornøjet med Ungdommen, men han fandt Anledning til senere under fire Øjne at formane Hr. Hans til at lægge mere Vind paa at foregaa Menigheden med et fromt Liv.¹⁾ Der haves intet Skifte efter Hans Elling. Han var gift 1° 2) med Marie Hansdatter Normann, født 16 . . , død o. 1695,³⁾ Datter af Kaptajn Hans Petersen Normann til Gærumgaard og 1. Hustru Maren Mikkelsdatter; gift 2° 1699 med Inger Klim, født 16 . . , død efter 1736,⁴⁾ Datter af Købmand Laurs Klim i Fladstrand. Hun ægtede o. 1715 Eftermanden i Elling Peder Jensen Frugaard, som døde 1736, Skifte 5. Oktober. Af begge Ægteskaber havde Hr. Hans Elling Børnene:

1. Axel Hansen Elling.
2. Katrine Hansdatter Elling, født . . . . , død 17 . . , gift med Peder Bloch Stampe, født 1709, død i Sæby 1767, Ejer af Eget i Skærum Sogn, Søn af Pastor Ejler Stampe i Torslev Sogn.
3. Inger Hansdatter Elling.
4. Elisabet Marie Hansdatter Elling, født o. 1710, død Lemvig 6. November 1792, gift 1736 i Aalborg Budolfi med Laurids Jensen Wadum, født Aalborg 1706, død 1755, Sognepræst i Tørring-Heldum i Ringkøbing Amt.

Inger Laursdatter Klim havde i Ægteskab med Peder Frugaard følgende Børn:

1. Hans Frugaard, født 7. Oktober 1716, død 1792, blev 1735 Student fra Sæby. Præst i Finmarken. Gift

---

1) Bircherods Dagbog.

2) Ikke viet i Gærum 1684-92. I Mandtallet 1/1 1696 anføres Hr. Hans som ugift, ligeledes 1/7 1698.

3) Intet Skifte.

4) Intet Skifte. Ikke viet i Fladstrand 1699.

- 1° Ellen Refdal, død 1761, gift 2° Birgitte Marie Severin, død 1791 (Erlandsen: Tromsø Stift).
2. Ide Dorteia Pedersdatter, født o. 1718, levede 1757. Gift 1° med Anders Chr. Harboe, død 1756, gift 2° 1757 med Jens Peter Serup Ruberg, Købmænd i Lemvig.
3. Kirstine Elise Pedersdatter, født o. 1720, død 1788 i Lemvig, ugift.
4. George Ida Pedersdatter, født o. 1722, levede 1736.
5. Frederica Kirstine Pedersdatter, født o. 1724, levede 1736.

FLADE-GÆRUM-FLADSTRAND

(1553) — Hr. Andreas, indberettede 1553 om Kaldet. Hans Bibliotek optaltes af Biskop Ole Chrysostomus til 4 Bøger. Han levede endnu 1571 og boede i Flade Præstegaard.

(1561) — Peder Olufsen, boede 1571 i Gærum Anneksgaard, men var tillige Præst i Flade. Han indberettede 1571 om Embedet, men angives død dette Aar.

1571 — Niels Jensen. Havde været Kapellan i Dronninglund og var endnu 1610 Præst i Flade-Gærum, da han var Delegeret ved Prins Christians Hylding. I Følge Peder Dyrskjøt¹⁾ var han gift med en Kvinde af den adelige Familie Rævdal (Vognsen med 3 Hoveder) og boede som Præst i Rævdal i Gærum. Han var Delegeret ved Christian IVs Hylding i Viborg 1584. Var Værge for Flade Kirke 1606 og 1609.²⁾ Børn:

¹⁾ Universitets Bibliotek, Additam. 117 i Folio.

²⁾ Kirkens Regnskabsbog.

1. Erik Nielsen, født o. 1592, død 1658, Præst i Hammer-Horsens-Sulsted-Ajstrup, se derunder.
2. Peder Nielsen, levede 1651.
3. Laurids Nielsen, levede 1651.
4. Maren Nielsdatter, død o. 1651, gift med Peder Laursen i Ravnstrup i Ørum Sogn, død 1657, hvis Datter Maren af et tidligere Ægteskab var Moder til Peder Dyrskjøt.¹⁾

o. 1618 — Hr. Jørgen. I Følge P. K. Paludans Manuskript²⁾ var Hr. Jørgen en kort Tid Vicepræst i Flade; men da Adelen ikke kunde blive enige om at kalde, kaldte Kongen. Af Kancelliets Brevbøger 20. Februar 1620 fremgaar, at da Ejerne af Bangsbo og Knivholt, Otto Skeel og Hans Arenfeldt, ikke kunde enes om Kaldelsen, og da Menigheden ikke kunde undvære Præst længer, skulde Stiftsøvrigheden kalde efternævnte Efterfølger. Det synes saaledes, at Hr. Jørgen er rejst 1619.

1620 — Poul Nielsen Tancke blev kaldet efter Kongens Befaling af 20. Februar 1620 og skal have været den første Præst, som boede i Flade Præstegaard.³⁾ Indberettede om Kaldet 1625. 1633 fæstede han Flade Kirke-tiende for sig og efterfølgende Præster her. Han døde 1657.

1. Januar 1621 stod hans Fæstensøl med Mette Pedersdatter i Albæk Præstegaard, og 22. Juli s. A. stod deres Bryllup.⁴⁾ Hun var Datter af Peder Jensen Skive i Albæk-Voer, se derunder. — Børn:

1. Ellen Poulsdatter, født 1624, gift med Hans Borchhorst, Præst i Flade-Gærum, se nedenfor.

1) Universitets Bibliotek Additam. 117 i Folio.

2) Kongelige Bibliotek.

3) Se dog Hr. Andreas 1571.

4) Chr. Staphensens Aarbog (Kgl. Bibliotek).

2. Hans Poulsen Tancke, født o. 1630, Præst i Aaby-Biersted, se derunder.
3. Peder Poulsen Tancke, født o. 1632, Student fra Slagelse 1651, død af Pest i København 1654.¹⁾
4. Karen Poulsdatter, født 16.., var 1660 og 1673 i Flade Præstegaard og var ugift; boede 1682, men ikke 1685 i Rævdalsodde i Karup.²⁾
5. Maren Poulsdatter, var 1660 og 1673 hjemme i Flade Præstegaard og boede 1682 og 1685 som Enke i Rævdalsodde i Karup.³⁾
6. ? Mette Poulsdatter, vist hende, der o. 1680 ejede „Aaby Jord“ i Hjøring Mark.

1657 — Hans Poulsen Tancke, Søn af Formanden, blev 1663 forflyttet til Aaby-Biersted, se derunder.

1663 — Hans Mouridsen Borchhorst, født 6. Juni 1639, død 15. Februar 1678. Søn af Mourids Jensen Borchhorst, Præst i Gunderup-Nøvling og Anne Kjeldsdatter. Student fra Aalborg 1656. Blev Provst i Vennebjerg Herred. Epitafium i Flade Kirke.⁴⁾ Gift o. 1663 med Ellen Poulsdatter Tancke, født 1624, død Flade 28. August 1695, 71 Aar, 6 Maaneder, 2 Uger, 4 Dage, begravet i Flade Kirke, Datter af Præsten Poul Tancke her, se ovenfor. Til Flade Kirke gav hun 1692 en Messehagel af brunblommet ostindisk Atlask.⁵⁾ Ægteparret havde ikke Børn, og der findes ikke Skifte efter dem.

1678, 27. Februar — Claus Mortensen Kjærulf, født 16. Juli 1636 paa Nørre Ravnstrup i Ørum Sogn, Søn af

1) Frue Kirkes Ligbog.

2) Skattemandtal.

3) a. St.

4) Vendsysselske Aarbøger 1921. Side 100.

5) Kirkens Regnskabsbog.

Morten Nielsen Kjærulf og Anne Laursdatter,¹⁾ død November 1686.²⁾ Blev 1655 Student fra Viborg, Kandidat 1659. Tog virksom Del i Københavns Forsvar 1658 og var 1659 Kaptajn i Studenterkorpset. Havde 1658 et Sammenstød med Major Steen Bille, og Sagen kom for Universitetets Rektor.³⁾

I København indlod han sig i Forhold til en Anne Pedersdatter, Enke efter Brygger Hans Madsen, og fik antagelig et Barn med hende. Højesteret dømte ham 1663 til at ægte hende, men 15 Uger efter Bryllupet forlod han hende, og hun fortsatte Bryggeriet og døde 1672. 1670-71 opholdt Claus Kjærulf sig hjemme paa Ravnstrup og muligvis senere hos Fru Kirstine Beck til Vraa, Enke efter Frederik Rodsteen, indtil han 1678 blev kaldet til Præst i Flade-Gærum. 20. November 1678 blev han i Ajstrup gift med Sofie Helvig Iversdatter, der døde i Flade i Sommeren 1688⁴⁾ og blev begravet i Kirken, hvorfor betales 6 Daler.⁵⁾ Her er Claus Kjærulf sikkert ogsaa begravet; men som Præst havde han jo frit Lejersted. Sofie Helvig Iversdatter tjente 1673 paa Vraa, og antagelig var hun Fruerpige der.⁶⁾ — Børn:⁷⁾

1. Frederik Clausen Kjærulf, født Flade 1679, antagelig død ung.

1) C. Klitgaard: Kjærulfske Studier, Side 314 ff.

2) Hans Begravelse er ikke indført i Kirkebogen. Skifte efter ham 17.-20. Januar 1687.

3) Fr. Meidell: Billeættens Historie II, 94; E. Marquard: Københavns Borgere 1659, Side 146, 149, 154, 157; C. Bruun: København II, 84.

4) Skifte 5. September 1688; Landemodepr. 6. April 1692; Vennebjerg Herreds gejstlige Justitsprotokol 1731, Bl. 123.

5) Kirkens Regnskabsbog.

6) Hendes Broder Steen Iversen Torup tjente ogsaa 1673 paa Vraa, men boede 1683 i V. Torup og var senere Forpagter paa Aas i Taars Sogn, som hans Enke, den adelige Maren Jakobsdatter Friis fra Molland paa Landvik var Forpagter af 1696. Hun døde ca. 1700 efter at have ægtet Anders Christensen paa Aas.

7) C. Klitgaard: »Kjærulfske Studier«, Side 314 ff, hvor ogsaa Claus Kjærulfs udførlige »Vita«.

2. Morten Clausen Kjærulf, født Flade 1680, død 1717, ugift, var Forpagter paa Hammelmose.
3. Iver Clausen Kjærulf, født Flade 1682, død 1702 paa Burholt i Ø. Brønderslev Sogn; ugift.
4. Steen Clausen Kjærulf, født 12. Marts 1684, død Aaby 11. Februar 1762, begravet paa Aaby Kirkegaard. (Gravsten). Student Aalborg 1703, Magister 1710. Præst i Ulsted 1715 og 1724 Præst i Aaby-Biersted, Provst 1733-41, Ejer af meget Jordegods, Legatstifter. Udførlig Biografi i „Kjærulfske Studier“ Side 319 f. Gift 4. Oktober 1718 i Aalborg med Gertrud Kirstine Kjærulf, født Nørresundby 1697, død 31. Marts 1778 paa Nørhaa i Ty, med hvem han havde 10 Børn. Gertrud Kirstine Kjærulf var Datter af Forpagter paa Kølskegaard Niels Pedersen Kjærulf og Maren Thomasdatter Kjærulf.
5. Ejler Evert Clausen Kjærulf, født 1685, død 1722 i Rimsø, Ridefoged til Mejlgaard, gift 1712 med Sille Caspersdatter, født 1668, død 1747,¹⁾ 4 Børn.
6. Ide Kristine Claudatter Kjærulf, født 1686, levede 1733; gift 1721 med Jesper Pedersen Lykke, født 1683, død 1745, Ejer af Kølskegaard i Hallund Sogn 1723-45 og tillige Forpagter paa Vang i Sulsted Sogn. 3 Børn.

1686, 27. November — Jens Olufsen Wang, født 19. Januar 1660 paa Vanggaard i Ty, død 24. Marts 1731, Søn af Ole Sørensen og Anne Jensdatter; Student Tisted 1679, Kandidat 1682, Huslærer i Jerslev Præstegaard 1684-85, Provst 1699, Magister 1700. Gift 1° 1687 med Anne Pedersdatter Hemmet,²⁾

¹⁾ a. St., Side 335 f.

²⁾ Var endnu Enke i Jerslev 1687.

født 1642, død 2. April 1716, 74 Aar, Datter af Peder Hemmet, Præst i Albæk-Voer, og Anne Hansdatter Ølgod og gift 1° med Laurids Jensen Bjørn, død 1684, Præst i Jerslev-V. Brønderslev, se derunder. Hun købte 1691 Eget i Skærum Sogn, som hendes Arvinger solgte 1716, og efter sin 1. Mand var hun Ejer af meget Jordergods, som Jens Olufsen Wang blev Ejer af. Jens Olufsen Wang blev o. 1717 gift 2° med Karen de Hemmer, døbt Aalborg 24. August 1695, død Hjøring 20. November 1777, Datter af Raadmand Christoffer de Hemmer og Søster Foss og gift 2° 28. Maj 1734 med Niels Kjør til Kjærsgaard i Tornby, der døde 1758.

GJØL

1500 — Peder Tordsen, Kannik i Børglum Kloster og Sognepræst til Gjøl.¹⁾

1530 — Peder Pedersen. Hans Kaldsbrev blev udstedt Palmesøndag 1530 af Biskop Niels Stygge Rosenkrantz til Børglum. Han skulde nyde Præstegaarden og Indtægten af Kaldet mod at svare en Afgift til Børglum Bispestol og Klosteret paa aarlig 10 Mark Penge.²⁾ Han blev antagelig luthersk Præst efter Reformationen og er vel den „Hr. Peder“, der 1553 indberettede om Kaldet.

(1549) — Frands Nielsen, død 1. April 1561. Har formodentlig 1549 og 1553 været Medhjælper hos Hr. Peder.

1561, 13. April — Peder Christensen Bieske, død 28. April 1577. Indberettede 1571 om Kaldet. Paa hans Gravsten siges, at han var Præst paa Gjøl Land i 26

1) W. Christensen: Repertorium 2. V. 317.

2) Jyske Samlinger 2. II. 217.

Aar, saa han maa have været Medhjælper her i ca. 10 Aar. Var gift med Margrete Olufsdatter, død 27. Juli 1572.

1577, 23. Maj — Roald Jensen, død 19. Juni 1577.

1577, 15. Juli — Knud Palleesen, død 5. September 1604 efter at Gud allerede 1600 havde „lagt sin vældige Haand paa ham, saa han var sig selv saa aldeles umægtig“. ¹⁾ Var, før han kom til Gjøel, pers. Kapellan i Klim-Torup-Vust. Børn:

1. Palle Knudsen, død o. 1616, blev Rektor i Aalborg 1608 og Præst i Tisted 1614.
2. N. N. Knudsdatter, gift med Peder Sørensen, Præst i Nørholm, der døde 1614.

1600, 5. Oktober — Peder Eriksen Nibe, død i Rær 1625. Var antagelig fra Nibe og var 1599 øverste Hører ved Aalborg Skole. Hans Kaldsbrev til Medhjælper og Efterfølger paa Gjøel er udstedt af Herredsprovsten ²⁾ og 7 Bønder paa Gjøel. Han kunde imidlertid ikke forliges med Formanden, og i Juli 1604 blev han afsat, hvorefter han 1605 blev pers. Kapellan i Rær-Vigsø-Hansted.

1604 — Søren Andersen, død 2. Juni 1649. ³⁾ Angives kaldet til Medhjælper og Efterfølger hos Hr. Knud Palleesen 12. Oktober 1604, men da Knud Palleesen allerede døde 5. September 1604, er Hr. Søren sandsynligvis blevet kaldet i August efter Hr. Peder Nibes Afsættelse. Han var ca. 1600 blevet Kapellan og Rektor i Skagen, og 1610 var han Delegeret ved Prins Christians Hylding i Viborg. 1648 afstod han Kaldet til sin Eftermand.

¹⁾ Eftermandens Kaldsbrev, se Vendsysselske Aarbøger 1932, S. 319.

²⁾ Hans Nielsen, Præst i Saltum-Hune.

³⁾ Skifteregister 16. Juli 1649, se Jerslev Herreds Tingbog 11. August 1655.

Han var gift med N. N. Hansdatter Buck fra Arrild i Sønderjylland, Søster til Ridefoged til Odden m. m. Niels Hansen Buch i Bistrup ved Hjøring, og havde med hende en Søn Hans Sørensen, der 1655 var Præst eller gammel Student.¹⁾

1648, 16. Juni — Niels Pedersen Bjerregaard, født o. 1615 i Vendsyssel, maaske i Bindslev Sogn, blev Student fra Aalborg 1635 og døde 5. Februar 1656.²⁾ Gift 24. Juni 1649 med Mette Bhie, Datter af Søren Christensen Bhie, Præst i Ingstrup-Hjermeslev-Alstrup, og Kirsten Jakobsdatter Holm. Hun ægtede Bjerregaards Efterfølger, se nedenfor. — Børn:

1. Peder Nielsen Berregaard, født o. 1650, død 1697, ugift, Forvalter paa Selsø, begravet paa Gjøl.
2. Enevold Nielsen Berregaard, født 1653, død 1731, Justitsraad, Borgmester i Tisted, adlet 1726,³⁾ Ejer af Kølbygaard, Vesløgsgaard, Kabbel m. m., Opretter af Stamhuset Kølbygaard, substitueret med Fideikomiskapital 1797.

Gift 1679 med Anne Søe til Vesløgsgaard, født 1644, død 1736, gift 1° med Raadmand i Tisted Søren Bugge, død 1678.

1656, 27. Februar — Lars Poulsen Aalborg, født o. 1627, død 30. April 1684,⁴⁾ Søn af?, Student fra Aalborg 1646, pers. Kapellan til Aalborg Frue Kirke. Epitafium i Gjøl Kirke. Gift o. 1657 med Formandens Enke Mette Sørensdatter Bhie, født 16... , død 1687, med hvem han havde 5 Sønner og 4 Døtre, af hvilke 2 Sønner og 1 Datter døde før Faderen. De øvrige var:

¹⁾ a. St.

²⁾ Om Slægten Berregaard se Thisted Amts Aarvog 1910, Side 111 og 1917, Side 21.

³⁾ Danmarks Adels Aarvog 1919.

⁴⁾ Skifte Aalborg Bispearkiv Nr. 13.

1. Niels Bjerregaard Lauridsen, født o. 1658, død 1722, Købmand i Aalborg og Ejer af Birkumgaard paa Gjøl; gift med Bodil Heug (Høg). Sønnen Dr. juris. Laurits Berregaard var Borgmester i Aalborg.
2. Jakob Holm Lauridsen, født September 1660, død 1717, Præst i Saltum-Hune, se derunder.
3. Poul Lauridsen, født 166., død 17., Forpagter af $\frac{1}{2}$ Hammelse og 1699 Ejer af Testrupgaard i Rinds Herred, Testrup By m. m. Han „omgikkes dermed ilde og uforstandig, maatte siden sælge det igen til sin Halvbroder, Borgmester Enevold Nielsen i Tisted.“¹⁾ Gift o. 1684 med Johanne Jørgensdatter, der o. 1684 var blevet Enke efter Forpagter Mogens Christensen paa Hammelse.
4. Anne Lauridsdatter, født 16., død Viborg 7. November 1737, gift 1695 med Villum Henriksen Steenbloch, født o. 1660, død 1707, Præst i Højslev-Dommeby-Lunø.
5. Else Lauridsdatter, født 16., død 17., gift 1690 med Magister Christen Christensen Stistrup, født 1651, død 1712, Præst i Ullits-Fovlum, en Procesmager.
6. Kirsten Lauridsdatter, født 16., død . . . ., levede ugift 1684.

1684, 21. Maj — Niels Larsen Winde, født Skive 16. April 1657, død 14. Januar 1715, Søn af Købmand Lars Winde og Maren Lauridsdatter. Student Viborg 1675, Kandidat 1677, Provst 1709. En lærd Mand. Intet Skifte. Gift 1° o. 1685 med Mette Hansdatter Tancke, født 166.. død . . . ., Datter af Pastor Hans Tancke i Aaby-Biersted, og Johanne Thomasdatter Hjøring. Gift 2° med

¹⁾ Jyske Samlinger 1. II. 10.

Karen Fogh, født 16..., død Aalborg Maj 1733. Søn af 1. Ægteskab Hans Nielsen Winde, født 1689, død 1741, Præst i Saltum-Hune, se derunder.

HALS

Indtil 1572 var Abbed Anders Andersen i Vitskøl Kloster Sogneherre i Hals, og Præsterne der var hans Kapellaner.

(1538) — Hr. Peder Kjeldsen; havde været Munk i Børglum Kloster.

(1552) — Hr. Laurids.¹⁾

(1568, 1599) — Villads Villadsen, siges født i Aalborg og havde været pers. Kapellan til Frue Kirke der. Indberettede om Hals Kald 1568 og 1571. I Indberetningen 1568 nævnes alle Beboerne i Hals.

(1601, 1610, 1635) — Jens Madsen, født i Aalborg 15..., død o. 1640. Søn af Snedker Mads Thomsen og Kirsten Ibsdatter. 22. Juni 1601 faldt der Blod ned fra Luften i hans Hus og traf Bord og Stole.²⁾ Han indberettede om Kaldet 1625. Gift med Kirsten Jensdatter,³⁾ der ægtede Eftermanden. Af Børn kendes:

1. Balser Jensen Hals, født o. 1635, Præst i Understed-Karup, se derunder.
2. Anders Jensen Hals, født o. 1636, Præst i Hellevad-Ørum, se derunder.
3. Anne Jensdatter, født 16..., opholdt sig 1660 i Hals Præstegaard.⁴⁾

¹⁾ Vitskøl Klosters Jordebog 1552.

²⁾ Chr. Staphensens Aarvog (Kgl. Bibliotek).

³⁾ Var sandsynligvis hans 2. Hustru.

⁴⁾ Skattemandtal.

1640 — Gregers Davidsen, født o. 1604, død 1670. Student Aalborg 1622. Gift med Formandens Enke Kirsten Jensdatter. Af Børn kendes:

1. David Gregersen Hals, født 164., død . . . . , Degn i Hals,¹⁾ gift med Maren Ejlersdatter.
2. Jens Gregersen Hals, født 164., død 1721, Student Aalborg 1666, Degn i Vrensted 1686, Degn i Understed 1694.²⁾ Gift med . . . . . , med hvem han havde 2 Sønner og 1 Datter efterlevende; de kaldte sig Halse.
3. Inger Gregersdatter Hals, født 16 . . , gift med Eftermanden, se nedenfor.

1670 — Laurids Lauridsen Hvid, født 16 . . , død 16. Oktober 1694,³⁾ Søn af Laurids Hvid og Anne Nielsdatter i Randers.⁴⁾ Hun døde 22. December 1662 og Hr. Laurids var paa Skiftet efter hende. Blev 1. August 1666 kaldet til Medhjælper og Efterfølger hos Formanden og synes samtidig at have været Kapellan i V. Hassing. Blev 1678 tiltalt for Drukkenskab og var 1685 affældig og indskrænket og begik Daarligheder, hvorfor han blev sat under Eftermandens Formynderskab.

Gift 10. Marts 1667 med Formandens Datter Inger Gregersdatter Hals. Børn:⁵⁾

1. Anne Margrete Hvid, født o. 1670, død 17 . . , gift med Eftermanden.
2. Laurids Lauridsen Hvid, født 16 . .
3. Kirsten Hvid, født 16 . .
4. Karen Hvid, født 16 . .
5. Karen Hvid, født 16 . .

¹⁾ P. M. Rørsig: »Skoler, Degne og Skoleholdere i Vendsyssel» II (Bogen er ikke udkommet endnu).

²⁾ a. St. I, 222 ff og 440.

³⁾ Intet Skifte i Bispearkivet.

⁴⁾ Randers Bys Skifter 2. Januar 1663.

⁵⁾ Børnene efter Skattemandt 1684.

- 1694 — Frederik Pedersen Bloch, født 1660, død 28. Februar 1717,¹⁾ blev 8. August 1685 kaldet til Medhjælper og Efterfølger for Hr. Laurids Hvid efter i nogle Maaneder at have været personel Kapellan her. Var Søn af Peder Byrgesen, Præst i Sdr. Kongerslev, og Maren Jensdatter Bloch. Student fra Randers 1679, Kandidat 1682. Gift med Formandens Datter Anne Margrete Hvid, født o. 1670, død 17... , gift 2° o. 1718 med Eftermanden Peder Lassen, født 1684, død 1742. Børn:
1. Laurits Bloch, født o. 1695, død 1742, Præst i Ramme.
  2. Maren Bloch, født o. 1697, død 17... , gift (1717) med Christen Melchiorsen Hjardemaal, født 1694, død 1725, pers. Kapellan i Sæby.
  3. Margrete Bloch, født o. 1700.
  4. Peder Bloch, født o. 1702.
  5. Anne Katrine Bloch, født o. 1704.
  6. Anna Bloch, født o. 1707.

HAMMER-HORSENS-SULSTED-AJSTRUP

ca. 1440 — Hr. Terkild af Sulsted blev Medlem af „Guds Legems Lav“ i Aalborg.

(1503) — Poul Nielsen, Præst i Hammer.²⁾

(1539) — Herman Kortzen, ejede 1540 en Grund i Aalborg.³⁾ Maaske den „Hermand gestlig“, der 1543 blev Medlem af „Guds Legems Lav“ i Aalborg. 1546 overnattede Christian III hos ham.

¹⁾ Skifte i Bispearkivet.

²⁾ W. Christensen: Repertorium 2. V. 348.

³⁾ Aalborg Bys Bog.

(1548, 1578) — Christen Mørk, tidligere Præst i Albæk-Voer, se derunder. Indberettede 1553 og 1571 om Kaldet. Hans Bibliotek optales af Biskop Oluf Chrysostomus til 18 Bøger. Gav 1572 Alterkalk til Horsens Kirke, hvor den bruges endnu. Skrev en smuk Haandskrift og førte 3 Pilespidser i sit Segl, ordnet fra et Centrum i Vinkler paa 120°. Blev Provst. Var gift med Karen Turesdatter, som 5. September 1558 fik kgl. Livsbrev paa Ajstrup Præstegaard, hvis hun overlevede Manden.¹⁾

Blandt Børn: Lars Mørk, se Eftermanden.

o. 1580 — Lars Christensen Mørk, født 15.., død ca. 1585, Søn af Formanden. Var 1567 Kapellan hos Hr. Peder Knudsen i Ugilt.²⁾ Var 1584 Delegeret ved Christian 4.s Hylding i Viborg.

1585, 19. September — Thomas Christoffersen Galskyt, født 15.., død 25. Maj 1624, begravet under Korulvet i Hammer Kirke. Sandsynligvis uægte Søn af Christoffer Galskyt til Bodumgaard og Gammelgaard. Havde ikke Testimonium fra Universitetet i København,³⁾ men havde studeret i Rostock og Wittenberg og blev 1585 Rektor i Aalborg, før han blev Præst i Hammer.⁴⁾ Af Præsteindberetning 1599 ses, at han skrev en smuk og tydelig Haand. Han synes at have været en ret bemidlet Mand, der til Trods for sine mange Børn og deres Studier kunde laane Penge ud til „Guds Legems Lav“ i Aalborg m. fl. 1588 blev han Provst i Kjær Herred og var 1610 Delegeret ved Prins Christians Hylding i Viborg. 30. Oktober 1603 brændte hans Præstegaard med alt hans „Guds“; det skete Natten efter, at han havde borttaget og til Præstegaarden hjembaaret et stort Kors, som stod ved Læge-

1) Kancelliets Brevbøger.

2) P. K. Paludans Ms.

3) Kirkehistoriske Samlinger 3. III, 740.

4) Se C. Klitgaard i »Personalhistorisk Tidsskrift« 6. IV. 167 ff.

domskilden „Helene Kilde“ syd for Hammer Kirke,¹⁾ hvor „Historisk Samfund for Aalborg Amt“ 1933 har rejst en Mindesten. Thomas Galskyts Hensigt hermed har vel været at udrydde den til Kildebesøgene knyttede Overtro. Oprejst mod Muren i Hammer Kirkes Vestgavl, men tidligere liggende i Koret staar en anselig Gravsten med Indskrift paa Latin over Mag. Thomas Galskyt og hans 2 Hustruer.²⁾ Thomas Galskyt blev gift 1° 22. Juni 1586 med Margrete Jakobsdatter, født i Ribe 15 . . ,³⁾ død i Hammer 8. November 1599, og 2° med Anne Sørens-datter Kjærulff, født 15 . . , død 1640-45, Datter af Herredsfoged i Kjær Herred, Søren Christensen Skriver i V. Holtet i Ajstrup Sogn og Else Andersdatter Kjærulff. Thomas Galskyts Enke ægtede 2° hans Eftermand.

Af 1. Ægteskab havde han 3 Børn, af 2. kendes 5, muligt har der været nogle, der døde unge eller uden at efterlade sig Afkom.⁴⁾ Børn:

1. Christoffer Thomsen Galskyt, født o. 1588, død 1620-25, Præst i Vester og Øster Hassing ca. 1613; fik 1610 Kommunitetet, levede 1620.⁵⁾ Gift med . . . . ? Havde i hvert Fald Sønnerne Peder, død før 1645, og Henrik, levede 1645.⁶⁾
2. Hans Thomsen Galskyt, født o. 1593, død 1663, Student imm. København 1613. Blev Præst i Næsborg-Salling-Ovtrup og Provst i Slet Herred. 6 Børn.
3. Maren Thomasdatter Galskyt, født 159 . . , død 16 . . , antagelig gift med Christen Pedersen, Præst i Ulsted, se derunder.

1) Ny kgl. Saml. 4° 744; vist Afskrift af Peder Dyrskjøts Optegnelser.

2) Niels Hedin: »Hammer Bækker«, Side 125 og 279.

3) Var af Præsteslæggt og var maaske Datter af Præsten ved Sct. Kattrine Kirke i Ribe Jakob Sørensen.

4) C. Klitgaard i »Personallhistorisk Tidsskrift« 6. IV. 169 ff.

5) Kirkehistoriske Samlinger 3. III. 740.

6) Slet Herreds Tingbog 23. Oktober 1645.

4. Søren Thomsen Galskyt, født o. 1602, Præst i Jerslev-V. Brønderslev, se derunder.
5. Margrete Thomasdatter Galskyt, født o. 1603, gift o. 1635 med Christen Madsen Aalborg, og 1654 med Søren Poulsen Lam, begge Præster i Aasted-Skærum, se derunder.
6. Peder Thomsen Galskyt, født o. 1605, død 1678, Var 1618 paa Sejlstrup Skriverstue og 1630 Skriver og Ridefoged ved Hagenskov Slot, 1632 Ejer af Kornumgaard i V. Brønderslev Sogn. Gift o. 1639 med Kirsten Pedersdatter Kjærulf, født 1619, død 1688, Datter af Professor Peder Bertelsen Kjærulf og Gedske Helmiksdatter.¹⁾ 11 Børn.
7. Gertrud Thomasdatter Galskyt, født 16.., død 1665, gift 1655 med Niels Andersen Aslov, født 1610, død 1679, Præst i Kollerup-Skræm. 1 Søn: Thomas Aslov, der 1688 var Forpagter paa Jensgaard i Glud Sogn.
8. Karen Thomasdatter Galskyt, født 16.., død 1688,²⁾ gift 1650 med Peder Christensen Grindsted, født 16.., død 1655, Præst i Tømmerby-Lild. Ingen Børn.

1624 — Erik Nielsen, født 1592, død 23. Marts 1658, Søn af Niels Jensen, Præst i Flade-Gærum, se derunder. Blev 1612 Student fra Aalborg, 1621 Magister og samme Aar Rektor i Slagelse. Da Embedet i Hammer blev ledigt, laa han livsfarlig syg, og Kongen bevilgede derfor 3. Juli 1624, at Kaldet midlertidigt maatte betjenes af andre Præster, indtil Magister Erik, som Sognemændene ønskede til Præst, maatte komme sig igen.³⁾ Død

1) Udførlig Biografi i C. Klitgaard: »V. Brønderslevs Historie«.

2) Skifte, Aalborg Bispearkiv, III. Nr. 21.

3) Kancelliets Brevbøger.

som Provst. Gav 1640 Sølvkalk til Hammer Kirke. Gravsten i Hammer Kirke.¹⁾

Gift 1° med Formandens Enke Anne Sørensdatter Kjærulf, død 1640-45. Gift 2° o. 1646 med Dorte Olufsdatter Munk, Datter af Oluf Pedersen Munk i Attrup i Hammer Sogn og Benedikte Porsdatter Børialsen, og gift 1° med Hans Pedersen (Mørk?) i Attrup, der døde 1646. Hr. Erik havde ingen Børn.

1658 — Bent Hansen, født Aalborg 1625, død 22. September 1672, Søn af Borgmester Hans Sørensen og Anne Bentsdatter.

Student fra Aalborg 1647, Magister 1655. Havde 1666 sin Svoger, Dr. med. Niels Jespersen til pers. Kapellan. Han var en rig Mand, og han gav 300 Rdl. til Frue Kirke til en ugentlig Lørdagsaftenprædiken, og han er begravet i denne Kirke. Hans Død indtraf, efter at han samme Dag havde prædiket i 2 af sine Kirker, Sulsted og Ajstrup. Han stod ikke paa nogen særlig god Fod med sin Menighed og havde flere Processer om Altergang, Offer m. v.,²⁾ og hans Tilførsler til Kirkebøgerne var af og til ret snurrige, baade ved „Døbte“ og „Begravede“. Som Eksempel herpaa skal anføres, at da Jens Poulsens Barn Ane døbtes i Ajstrup Kirke 1663 og havde saa fornemme Faddere som Gregers Høg til Vang, Frederik Rodsteen, Sigvard Bech og Jomfru Kirstine Bech, alle fra Vraa, og Fru Marie Høg og hendes Ægtefælle Hak Vind til Aggersborggaard tilligemed „tvende andre ingenerals Person, navnlig Hans Jensen og Lille Las, som drøntet bagefter,³⁾ tilføjede Magister Bent paa La-

1) Niels Hedin: »Hammer Bakker«, Side 282.

2) Se »Fra Himmerland og Kjær Herred« II, 66 ff. Det var særlig Chr. Ibsen i Lyngdrup i Horsens Sogn, der angreb Hr. Bent.

3) Vel ligesom Barnefaderen to Husmænd under Vraa.

tin: quasi peccatores miserimi homines nullius, der oversat betyder „som elendige Syndere og Mennesker uden Betydning,“ og han slutter med „ach, hvad er dit got, naar Similis Similem sibi qverit,“ det er, naar Krage søger Mage. Ved en Daabs Indførsel skrev han i Kirkebogen noget lignende som: (døbt) Jens Pedersens Søn Peder, nej, hvad er det, jeg skriver, det var Søren Hansens Datter Ane; dog det vil give sig til Kende, om hun faar Skæg.

Blev gift 4. December 1659 med Margrete And, født 1626, død 1683, Datter af Ridefoged til Dronningborg Axel Christensen And og Karen Nielsdatter. Margrete And blev gift 2° 3. Februar 1675 med Biskop Mathias Foss i Aalborg. Bent Hansen havde ingen Børn.

1672, 17. Oktober — Hans Jensen, født Helsingør 1646, begravet Hammer 30. April 1675. Intet Skifte. Var født af fattige Forældre og blev Student fra Helsingør 1666, Kandidat 1670. Gift o. 1672 med Elsebe Jakobsdatter Mumme, født 165., Datter af Jakob Thomsen Mumme, Præst i Albæk-Voer, og Anne Hansdatter. Elsebe Mumme ægtede 2° Hans Jensens Eftermand, se nedenfor. Ingen Børn.

1675 — Henrik Jensen Stampe, født 4. December 1639, død 28. Februar 1711, Skifte 20. April 1711; Søn af Jens Stampe, Præst i Gislev-Ellested paa Fyn, og Katrine Henriksdatter. Blev Student fra Sorø 1656. Kandidat 1661, udenlands først med Odenseborgmesteren Thomas Brodersens Sønner og 1669 i Holland og England med Gehejmeraad Banners Sønner, Magister. Var begavet, lærd og rig. Gift 1° 1676 med Formandens Enke Elsebe Mumme, født 165., død 20. Marts 1692. 5 Sønner, 5 Døtre.

Gift 2° Københavns Frue 24. Oktober 1693 med Marie Lauridsdatter Wittløff, født 1673, begravet 2. Maj 1712. Hun opholdt sig, da de blev gift, i hans Broder, Raadmand Hans Stampes Hus i København. 4 Sønner, 4 Døtre. Børn:

1. Elisabet Stampe, født 1677, død 1728, gift 1° med Alexander Berg og 2° med Christen Christensen, begge Raadmænd i Holbæk.
2. Hans Stampe, født 1678, død ugift før Faderen. Student fra København 1697, Baccalaureus 1698.
3. Ejler Stampe, født 1679, død 1748, Præst i Torslev-Lendum, gift med Else Lauridsdatter Bjørn, se Jerslev-V. Brønderslev. 1 Søn.
4. Katrine Stampe, født 1681, død 1758, gift med Peder Christensen Holst, født 1671, død 1749, Købmand i Aalborg.
5. Jens Stampe, født 1682, død 1733, efterfulgte Faderen som Præst i Hammer. Gift 1712 med Christiane Amalie Thestrup, født 1693, død 1735, Datter af Biskop i Aalborg Frands Thestrup. Blandt deres 8 Børn var Statsminister Henrik Stampe, født 1713, død 1789.
6. Anna Stampe, født 1684, død 1684.
7. Jakob Stampe, født 1685, død 1741, opholdt sig 1711-12 i Aalborg, blev Købmand i Viborg og gift med Anne Enevoldsdatter. Ingen Børn.
8. Dortea Kirstine Stampe, født 1686, død 17.., gift 1° med Anders Hansen Harding, født 1676, død 1720, gift 2° med Jens Mikkelsen Langballe, født 1676, død 1735, begge Præster i Sjørring-Torsted.
9. Hans Nikolaj Stampe, født 1689, død 1745, var 1711 hos Svøgeren i Holbæk og blev Købmand der. Gift med Karen Christensdatter.
10. Bodil Marie Stampe, født 1692, død 1754? gift 1°

- med Bertel Mikkelsen Langballe til Nebel i V. Vandet Sogn, død 1744; gift 2° 1746 med Peder Knudsen Riber, født 1707, død 1765, Præst i Vester og Øster Vandet og Ejer af Nebel.
11. Elsebet Stampe, født 1694, død 1728, gift med Jokum Brock, Brygger i ?
  12. Laurs Stampe, født 1696, død 1785, Byfoged i Holbæk, gift med Sofie Elisabeth Gertsen?
  13. Ida Kirstine Stampe, født 1698, død spæd.
  14. Ida Kirstine Stampe, født 1700, død 1776, gift med Christen Bro, Købmand i Aalborg.
  15. Hans Henrik Stampe, født 1702, død 1729, ugift, Købmand i ?
  16. Anne Marie Stampe, født 1704, død 1730, gift 1726 med Carsten Hansen Friis, født 1693, død 1753, Præst i Astrup-Rostrup-Arden.
  17. Frederik Stampe, født 1705, druknet 1751 i Østeraa i Aalborg, vist Forpagter af Eget i Skærum Sogn og 1730-39 Ejer af Gærumgaard i Gærum Sogn, Prokurator uden kongelig Bevilling.¹⁾ Gift 1725 med Anne Katrine Mumme, født 1706, død 1780, Datter af Christoffer Mumme, Præst i Aasted-Skærum og Ejer af Eget, senere Biskop i Aalborg, og Elisabeth Magdalene Bjørn.
  18. Henrik Stampe, født 1709, død 1765, Præst i Vraa-Em-Serreslev, gift 1° med Ida Marie Jørgensdatter Bergh, født 1718, død 175., gift 2° 1753 med Maren Budtz Ginchelberg, født 1732, død 1772, gift 2° med Niels Alsing, Købmand i Nibe.

KAPELLANER I HORSENS-HAMMER-SULSTED-AJSTRUP
(1553) — Hr. Peder, boede i Horsens og havde i Følge
Biskop Oluf Chrysostomus 5 Bøger.

¹⁾ H. Hjorth-Nielsen: Danske Prokuratorer 1660-1869, Side 401.

(1558) — Christen Olesen Schytte, Søn af Ole Nielsen Schytte, Compastor til Viborg Graabrødre Kirke.

(o. 1580) — Niels Pedersen, blev o. 1590 Præst i Klim-Torup-Vust.

(1584) — Mads Clausen, underskrev Hyldingsfuldmagten for Kjær Herred 1584.

(1620) — Christen Madsen Aalborg, blev 1624 Præst i Aasted-Skærum, se derunder.

1624 — Jørgen Iversen Brørup, blev 1625 Præst i Aggersborg, se derunder.

(1656) — Christen Jensen, født 16.., begravet i Hammer 27. December 1664. Boede i Sølgaard i Hammer Sogn. Trolovet Aalborg Budolfi 7. Oktober 1656 med Agate Markusdatter, med hvem han 1660 havde Børnene:

1. Else Christensdatter.
2. Maren Christensdatter.

1664 — Christen Madsen, født 1625, død 1690.

1690 — Jens Eriksen Brun, født 1664, blev 1693 Præst i Ulsted, se derunder.

1693 — Niels Jakobsen Holm, født 12. Maj 1668, død 17.., Søn af Jakob Holm, Præst i Tem. Student Randers 1688, Kandidat 1691. Blev afskediget 1708, var derefter en kort Tid Kapellan eller Hjelpepræst i Snesere, gik saa med Betlerstaven og blev tilsidst Degn ved Budolfi Kloster i København. Ugift.

HARRESLEV-RAKKEBY-SEJLSTRUP

1536 — Peder Laursen. Havde været Munk i Børglum Kloster og var Halvbroder til Peder Thomsen, den første lutherske Biskop i Vendelbo Stift. Var en „belæst og forfaren Mand“, siger Peder Dyrskjød,¹⁾ og havde i Følge Biskop Oluf Chrysostomus 13 Bøger. Var endnu i Embede 1553, da han indberettede om Kaldet, og skal være død ved at falde af Gangtræet over Rakkeby Aa. Var gift og havde en Søn Christen Pedersen, født o. 1550, død 1626, der var Byfoged i Hjøring.

(o. 1566) — Niels Mortensen, indberettede om Embedet 1571 og var endnu Præst her 21. Februar 1584.²⁾

(o. 1585) — Oluf Sørensen, død o. 1589.

(o. 1589) — Christen Andersen, død 1599.

1599 — Jørgen Pedersen Klyne,³⁾ død Tisted o. 1614. Forflyttet 1602 til Tisted, hvor han blev Provst. Flyttede fra Harreslev fordi Fru Ingeborg Skeel til Voergaard, der var Lensmand over Sejlstrup Len, forulempede ham. Var gift med Anne Jespersdatter, der ægtede hans Eftermand i Tisted Palle Knudsen.

1602 — Jens Tagesen (Thomsen) Kældersvend, født o. 1579, død 17. Juli 1614. Paa Epitafium i Harreslev Kirke kaldes han Joannes Thomæ Hafslevi.⁴⁾ Var gift med Anne Laursdatter, der var gift 1° med Poul Nielsen Guldsmid, Præst i Skagen, se der-

¹⁾ Jydske Samlinger 1. III. 266.

²⁾ Kirkehistoriske Samlinger 3. II. 200.

³⁾ Underskrev sig 1609 Jørgen Pedersen (Tisted Amts Aarbog 1944, Side 63 f).

⁴⁾ Se »Vendsysselske Aarbøger« 1938, Side 214.

under. Hun blev gift 3° med Simon Lauridsen, død 1627, Præst i Sundby-Hvorup, se derunder. Som Enke flyttede hun til Lindholm, hvor hun døde 1638.¹⁾ Hr. Jens Tagesen havde i hvert Fald Sønnen Poul Jensen Harreslev, der døde 1653 som Præst i Jelstrup-Lyngby, se derunder.

1614 -- Peder Bertelsen Aalborg, født Aalborg 15.., død pludselig 1657 i en Bondes Hus i Rakkeby efter at være blevet syg paa sin Vogn mellem Hæstrupgaard og Hjemmet. Var Søn af Skipper Bertel Jørgensen, født i Ribe, og Maren Christensdatter, født i Fjaltring. 1651 kendte han ingen Slægtninge og var kommet i økonomiske Vanskeligheder. Var historisk interesseret og havde en Del Bøger og Haandskrifter, som mestendels blev ødelagt efter hans Død.²⁾ Han indberettede om Kaldet 1625. Gift 1° med Johanne Nielsdatter, død før 1646. Gift 2° før 1646 med Kirsten Christensdatter, der levede 1651, og som var Enke efter en Anders ..... i Hjøring, med hvem hun havde 4 Børn.³⁾ Gift 3° med Anne Nielsdatter, der overlevede ham. Der har tidligere i Harreslev Kirke været Epitafium med Billede af ham, hans 2 første Hustruer og deres Børn. 1618-19 havde han en Kapellan Hr. Jørgen Knudsen,⁴⁾ antagelig ham, der 1621-50 var Præst i Hjortdal.

1657 — Hans Lauridsen Lunde blev 1647 udnævnt til Medhjælper og Efterfølger for Peder Bertelsen. Død 24. Marts 1683, Skifte i Bisparkivet II, 10. Han var overordentlig efterladende med Vedligeholdelse af Præstegaar-

1) Petresch-Christensen: Nørresundbys Historie I, 303 ff.

2) Peder Dyrskjøet i Jydske Samlinger I. II. 259.

3) Hjøring Tingbog 1646, Bl. 25b. Vennebjerg Herreds Tingbog 22. December 1651.

4) Viborg Landstings Dombog A 1620, Bl. 482.

dens Bygninger, hvad et Syn, der blev optaget ved Vennebjerg Herreds Ting 7. Juli 1684 i høj Grad vidner om.¹⁾ Se iøvrigt Eftermanden.

Gift 1° med Kirsten Poulsdatter, født 16.., død 1674, der var Enke efter en Anders....., og det er hendes Børn af 1. Ægteskab, der nævnes som faderløse og værende hos Hr. Hans 1660,²⁾ nemlig Christen og Jens Andersen samt Anne Andersdatter, af hvilke Anne var den eneste Arving, der nævnes i Skiftet 1683, og som da var i Præstegaarden. Gift 2° 167. med Kirsten Christensdatter, død 1679.

1683 — Niels Thomsen Paal, blev 1681 Kapellan paa Sukcession hos Hr. Hans Lunde. Født o. 1636, død Juli 1685. Var født i Kaveltved i Mygdal Sogn o. 1636 som Søn af Thomas Jensen Paal og Sofie Nielsdatter, der var Præstedatter fra Bjergby (se derunder). Thomas Paal var en velstaaende Mand, der under Svenskekrigen 1644-45 kunde forstrække Sognemændene i Mygdal med Penge; men hele Slægten — 2 af hans Brødre boede i Ejaas i Bindslev — var overordentlig voldsom i sin Færd, og Hr. Niels Paal synes at have arvet denne Egenskab. Han blev Student fra Aalborg 1656, men den paafølgende Svenskekrig har antagelig forstyrret hans videre Studering, thi han er vist den Niels Thomsen Hjøring, som 26. Oktober 1664 blev immatrikuleret ved Universitetet. 1666 ses han at have laant 217 Sldr. hos Skræder Enevold Olsen i Aalborg, for hvilket Beløb han udstedte Gælds-brev, som endnu ikke var indfriet 1684.³⁾ Faderens Formue var vist gaaet til under Krigen. Allerede før 1670 havde han af Frederik den III. faaet Kaldsbrev paa at

¹⁾ »Vendsysselske Aarbøger« 1938, Side 216.

²⁾ Ekstraskattemandtal 1660.

³⁾ Vennebjerg Herreds Tingbog 18. April 1684.

være Vicepræst i Harreslev og betjene Kaldet, naar Formanden ved Sygdom, Alderdom eller paa anden Maade selv var forhindret deri, dog uden Løn; men Hr. Hans Lunde vilde ikke have ham til Stedfortræder og benyttede andre, hvorover Niels Paal o. 1680 klagede til Biskoppen og blandt andet oplyste, at Hr. Hans i nogle af sine Sogne ikke havde holdt Altergang i 12 Uger; døde Folk var blevet staaende ubegravede over Tiden, og Barselkvinder var ikke blevet indledet i Kirken med videre. Hr. Niels Paal bad Biskoppen om at foranledige, at hans Kaldsbrev blev respekteret, og da Hr. Hans var saa svag, at han ikke kunde undvære Kapellan, ønskede han ogsaa at faa nødtøftigt Underhold af ham.¹⁾

Som Præst havde han 1684 Proces med Tiendeyderne i sine Sogne og krævede Tienden ydet paa Kærven; de vilde som forhen i 100 Aar yde, hvad de selv fandt passende, og Hr. Hans havde været efterladende med at opkræve Tienden og havde ikke ført Tienderegister, hvorfor Hr. Niels nu vilde have Tienden paa Kærven eller ydet efter Akkord. Blandt Beboernes Anker over Hr. Niels anførtes, at han lod grave Tørv om Søndagen.²⁾

Allerede medens han var Kapellan her, fik han Uvenskab med 2 af Egnens Stormænd, nemlig Junker Adam Ernst Pentz til Aastrup og Forpagter Iver Poulsen (Wilholt) paa Sejlstrup. Pentz ejede Harreslev Kirke og næsten alt Bøndergodset i dette Sogn, og Iver Poulsen var Ridefoged over det meste af Fæstegodset i Rakkeby og Sejlstrup Sogne.

19. September 1682 førte Junker Pentz Vidner ved Børglum Herreds Ting om Præstens Forhold,³⁾ og Vidner fra Sejlstrup Sogn erklærede, at Bededag 9. August havde

¹⁾ Jyske Samlinger 2, II. 404 ff.

²⁾ Vennehjerg Herreds Tingbog 23. Juni 1684.

³⁾ Børglum Herreds Tingbog.

de set, at Hr. Niels Paal havde en Langbøsse med sig i Kirken der, hvilken han satte ved Skriftestolen op til den nordre Mur ved Siden af sig, medens han skriftede Menigheden, og Bøssen blev staaende der under Gudstjenssten og Altergangen.

Paa Prædikestolen nævnte Hr. Niels velbyrdige Junker Pentz og sagde, at det var for hans Skyld, han førte Bøsse med sig i Kirken, thi Pentz havde Dagen før overfaldet ham ved hans Hus i Harreslev med Trusel og mange Ukvemsord, og Hr. Niels havde intet Liv, som han skulde have skudt ihjel, og heller ikke Lemmer at skulle have slaaet fordærvet. Vidnerne fra Rakkeby erklærede, at de samme Dag saa, at Hr. Niels havde en Langbøsse med sig i Rakkeby Kirke, og den stod i Kirken, medens han prædikede, og ogsaa fra Prædikestolen der havde han sagt, at han havde Bøssen med sig i Kirken af Hensyn til Junker Pentz' Trusler. Hr. Niels, der var indstævnet, mødte ikke i Retten.

Nu var Junker Pentz en brutal Person, naar han var beruset, men af Hensyn hertil kunde Præsten dog ikke godt medføre Skydevaaben i Kirken.

Samme Dag (19. September 1682) tog Forpagter Iver Poulsen (Wilholt) paa Sejlstrup ligeledes Tingsvidne ved Børglum Herreds Ting angaaende de Bønner, som Hr. Niels Paal havde gjort for ham og om ham paa Prædikestolen i Sejlstrup Kirke 25. Juni, 16. og 30. Juli, og hvorom bl. a. Degnen Augustinus Jensen Hjøring i Harreslev vidnede. Den 25. Juli havde Hr. Niels bl. a. i Bønnen fra Prædikestolen udtalt: „Udi samme vor Bøn ville vi ihukomme at bede for en Dannemand her i Menigheden, som med et ædende og fortærende Had er beladen, at Gud vil oplyse ham med sin Helligaand til sand Omvendelse.“ 16. Juli tilføjede Hr. Niels efter Bønnens Ord „Glæd dig sorrigfulde“ — „End ihukom, o Gud, den

Dannemand Iver Poulsen for Godt, han gør mod din Tjener, forlad alle vore Fjender og hjælp dem at omvende sig. Hør os, kære Herre Gud - - -!" Og endelig udtalte Kapellanen 30. Juli: „Saasom Herren har befalet, at vi skulle bede for dem, os bande, og gøre dem godt, os hade, saa ville vi ogsaa ihukomme den Dannemand Iver Poulsen her paa Gaarden, for han er saa from mod Herrens Tjenere.“

Der blev paa Grundlag af disse Vidneudsagn rejst Tiltale ved gejstlig Ret mod Hr. Niels, og ved Landemodets Dom af 11. Oktober 1682 dømtes han for disse Forhold til at gøre offentlig Afbedelse i Kirkerne i Provstens Overværelse og bøde 8 Rdl. til fattige Præsteenker. Endvidere skulde han gøre offentlig Afbedelse i Retten til Junker Pentz, og Provsten skulde paa hans Vegne gøre Afbedelse i de forargede Menigheder. Til Pentz skulde han betale Sagens Omkostninger og for Trættekærhed 30 Rdl.

Han betalte naturligvis ikke, kunde ikke betale, og ved Dom af Vennebjerg Herreds Ting 17. December 1683 fik Pentz Indvisning i hans Bo.

1685 anlagde Forpagter Niels Poulsen (Børglum) paa Aastrup paa sin Principal, Jomfru Frederikke Amalie Pentz' Vegne Tiltale mod Hr. Niels Paal, fordi han havde udlejet et Hus til en af hendes Fæstere, men senere havde taget Dørene af Huset for at fortrænge ham. Hr. Niels sagde, at han havde udlejet Huset den Tid, „Manden laa paa Gaden og skreg“ og mod, at han lovede ikke at gøre ham Fortræd; men nu gjorde han det alligevel, idet han havde taget af Hr. Niels' Gødning. I denne Sag fri fandtes Præsten.¹⁾

Da Niels Paal døde i Juli 1685, og der holdtes Skifte efter ham 24. August og 23. September,²⁾ var hans Bo

¹⁾ Vennebjerg Herreds Tingbog 2. og 9. Marts, 29. Juni 1685.

²⁾ Efter Landstingsstævning af 12. August 1685. Vennebjerg Herreds Tingbog 1. Marts 1685.

konkurs, og Præstegaardens Bygninger var lige saa forfaldne, som da han 2 Aar før kom til Gaarden, d. v. s. Husene var faldefærdige.

En af hans Kreditorer, Fændrik Oluf Olufsen i Bragernæs (Drammen), der havde overtaget Halvdelen af Aalborgskræderen Enevold Olufsens Fordring paa ham, fik bl. a. udlagt 1 tyrkisk grovgrøns Præstekjole for 12 Daler, 1 Messingbækken 1 Dlr. 2 Mk., og følgende Bøger: Henric Bulling Esaiam, 2 Mk., Brensius in Esaiam, 2 Mk., Syrach Mathei (tysk) 2 Mk. 8 Sk., Hellige Sabbatsarbejde til Herren, 1 Dlr. 3 Mk., og Ligprædiken over Fru Lisbet Krabbe, 8 Skill.

Niels Paal blev gift i Holmens Kirke i København 13. Februar 1670 med Anne Mikkelsdatter, Datter af Tøjmester Mikkel Andersen og Enke efter Jens Pedersen Krudtz. Der var ingen Børn i Ægteskabet, men Anne havde af 1. Ægteskab en Datter Abelone Jensdatter, som 1684 var i Harreslev Præstegaard.

1685, 1. August — Peder Poulsen Bloch, født 24. August 1652 i Ferslev Præstegaard, død 2. Februar 1689, druknede i Rakkeby Aa tilligemed sin Kusk ved, at Befordringen faldt ned af den skrøbelige Bro mellem Harreslev og Rakkeby, og Isen paa Aaen gik i Stykker. Var Søn af Sognepræst Poul Justesen og Mette Sørensdatter og var opkaldt efter en Bloch. Student fra Aalborg 1670, Kandidat 1672. Havde været Præceptor hos Biskop Mathias Foss i Aalborg og Fru Helvig Krabbe paa Vrejlevkloster. I Bispearkivet findes Skifte efter Peder Bloch. Var gift med Birgitte Paludan, født 1657? begravet 14. December 1723,¹⁾ Datter af Peder Kjeldsen Nors, Præst

1) Det kan vist ikke passe, at hendes Alder da angives til 76 Aar, thi i saa Fald var hun jo født 1647, og hun skal have født 3 Børn efter 1695. Hendes Fader blev først Præst i Øsløs 1653.

i Øsløs-Vesløs-Arup, og Maren Mikkelsdatter Sandbech. Birgitte Paludan blev senere gift med Hr. Hans Faber, se nedenfor.

Peder Bloch efterlod sig 2 smaa Sønner, hvis Navne ikke anføres i Skiftet efter ham, men der siges, at „det ene ligger paa Moderens Bryster.“

1689, 16. Februar — Hans Thomsen Bondum eller Bunting kom hertil fra Nysted paa Laaland, hvor han var residerende Kapellan. Var født i Odense og døde 5. December 1695.

I Harreslev Kirke var tidligere et Billede af ham. Han var ugift og havde sin Formands Enke til Husholderske. Han arvedes af sin afdøde eneste Søsters Børn Margrete Hansdatter, 14 Aar, og Mette Katrine Hansdatter, 7 Aar, hvis Fader var forhenværende Borger i København, Hans Jensen, der var tilstede paa Skiftet efter ham.¹⁾

1696, 4. Januar — Hans Sørensen Faber, født i Hundslund i Aarhus Stift 21. September 1669, død 5. Juli 1752. Søn af Sognepræst Søren Faber og Birgitte Olufsdatter. Blev Student fra Horsens 1689, Kandidat 1693 og blev 1695 kaldet til Medhjælper og Efterfølger i Harreslev.

Amtmand Arnold Chr. Dyssel til Sejlstrup klagede 1698 til Biskop Jens Bircherod over ham, „hvoraf jeg kunde fornemme en temmelig Misforstand allerede at være opkommen imellem hannem og hans Præst Hr. Hans Faber, hvilket mig ikke synderligt behagede.“²⁾ Blev Provst 1725. Han og 1. Hustru gav 1723 Lysekroner til Harreslev Kirke, den bruges endnu 1945. Gift 1° 1695 med Birgitte

¹⁾ Bispearkivets Skifter V. 23.

²⁾ Bircherods Dagbøger 1. November 1698.

Paludan, Enke efter Pastor Peder Bloch i Harreslev, se ovenfor. Hun blev begravet 14. December 1723, 76 Aar gammel, hvilken Alder næppe kan passe, da Hans Faber skal have haft 2 Sønner og 1 Datter med hende. Der findes ikke Skifte efter hende.

Gift 2° (1725) med Helvig Dorteia Andersdatter, født Vrejlev 1698, levede 1780 i Bjergby Degnebolig, Datter af Herredsfoged i Børglum-Jerslev Herreder Anders Laursen og Karen Laursdatter. Med hende havde Hans Faber 2 Børn:

1. Birgitte Faber, født 1726, død 1768, gift med Faderens Eftermand Pastor Christian Høymark.
2. Anders Faber, født 1730, død 1780, Student Aalborg 1751, Degn i Bjergby-Mygdal 1760. Gift 1761 med Anne Marie Hansdatter Mejling, født 1728, død i Barselseng 1763, Datter af Hans Mejling i Aasted.

HASSING, VESTER OG ØSTER

1485, 12. Juli — Niels Pedersen, Sognepræst, fik Tingsvidne.¹⁾

1503 — Peder Knudsen, skødede Gods i Dal i Vennebjerg Sogn og 1 Gaard og 1 Bol i Bindslev Sogn til Børglum Kloster.²⁾

---

ca. 1552 -- Hr. Christoffer; hans Bibliotek optaltes af Oluf Chrysostomus til 7 Bøger.³⁾

(1553) — Hr. Just, indberettede om Kaldet.

¹⁾ W. Christensen: Repertorium 2. III. 485.

²⁾ Æ. d. A. III. 20 og 104.

³⁾ Kirkehistoriske Samlinger 3. I. 195.

(1568) — Christen Pedersen, død 1588. Indberettede om Kaldet 1568 og 1571, var Provst 1584 og var Delegeret ved Chr. IVs Hylding i Viborg. Gift med Maren Jensdatter. 1584 var Christen Vistisen Ingberg pers. Kapellan her; se Torslev-Lendum.

1588 — Niels Lauridsen Krog. Siges i Wibergs Præstehistorie at have været Rektor i Aalborg, hvilket næppe passer, da han i F. E. Hundrups Fortegnelse over Rektorerne i Aalborg¹⁾ ikke synes at kunne anbringes her. Var 1610 Medudsteder af Hyldingsfuldmagten.

(1613) — Christoffer Thomsen Galskyt, født o. 1588, levede 1620,²⁾ død o. 1624. Søn af Præsten Thomas Christoffersen Galskyt i Hammer, og Margrete Jakobsdatter. Fik 1610 Kommunitetet. Gift med ?. Sønner: Peder Galskyt, død før 1645; Henrik Galskyt, levede 1645.³⁾

(1625) — Peder Poulsen Stavvad, født i Stavvad i Tise Sogn o. 1595, død o. 1627, Søn af Poul Jensen og Anne Jørgensdatter Wejle (Præstedatter fra Ingstrup). Han hørte til en Storbondeslægt fra Aasendrup i Vrensted, og 2 af hans Brødre var Købmænd i Aalborg. Var Kapellan i V. Hassing 1620 og indberettede om Kaldet 1625. Gift med Barbara Pedersdatter, der 1630 var gift med en anden Præst i Vendsyssel, hvorfor den følgende Præst i V. Hassing søgte Fritagelse for at yde hende Pension.⁴⁾

1627 — Anders Hansen, født Vordingborg 13. Marts 1591, død 13. Maj 1665. Student Vordingborg 1614, Rektor i Holbæk 1621, i Kalundborg 1622, Magister 1621,

¹⁾ Program Aalborg Skole 1869 og 1871.

²⁾ Kirkehistoriske Samlinger 3. III. 740.

³⁾ Slet Herreds Tingbog 23. Oktober 1645.

⁴⁾ Kancelliets Brevbøger 1. Marts 1630.

var Provst 1661. Tidligere Epitafium af Træ i V. Hassing Kirkes Sakristi med Billede af ham, Hustru og Børn og Paaskrift: „Her ligger begravet hæderlig og højlærde Mand, M. Anders Hansen, føød i Vordingborg i Sælland Anno 1591, d. 13. Marts, forðum Sognepræst til Øster- og Vester Hassing Sogner, som døde 1665, den 13. Maj.

Ærlig og gudfrygtig Kvinde, Anne Hans-Datter, barnefødt i Scheen i Norge 1601, hans kiære Hustru, som døde 16.., Gud give dennem begge en glædelig Opstandelse paa den yderste Dag.“¹⁾

Var gift med Anne Hansdatter, født i Skien 1601, død efter 1665. Hjemmевærende Børn 1660:

1. Hans Andersen.
2. Jørgen Andersen.
3. Kirstine Andersdatter, gift med Eftermanden.

1665 — Peder Ægidiussen, født Randers 1636, død Januar 1688 i Gældsarrest i Aalborg. Søn af Dr. med. Ægidius Jensen og Margrete Nielsdatter. Student fra Viborg 1655, Kandidat 1661, kaldet til Konrektor i Aalborg 1661 for sin Tjeneste under Københavns Belejring²⁾ og samme Aar kaldet til Efterfølger i V. og Ø. Hassing. Provst 1679. Var som Præst noget efterladende og dertil forældet. Præstegaarden brændte 1670.

28. September 1670 udgik kgl. Brev til Biskop Mouritz Kønig om at fordele de 120 Sldr., som Hr. Peder Ægidiussen skulde svare til Konrektorerne i Aalborg, paa de Præster i Stiftet, som bedst kunde taale det, thi V. Hassing Præstegaard var nu brændt 2 Gange, og Hr. Peder, som skulde bygge igen, kunde ikke betale.

1671 havde han 280 Sldr. tilgode hos den forarmede Niels Lange til Rønnohvsholm og fik efter Landstingsdom

¹⁾ A. Thura: »Aalborg Stifts Beskrivelse i Nørrejylland«, »Vendsysselke Aarbøger« 1919, Side 148.

²⁾ Pastor Erh. Quistgaards Optegnelser.

af 24. Maj 1671 ved Ridemænd udlagt Gaarden Knolde i Skallerup Sogn.¹⁾

Som Kapellan havde han 1666-70 Laurids Lauridsen Hvid, der 1670 blev Præst i Hals, se under Hals. Som Huslærer havde Peder Ægidiussen en Tid Student Chr. Andersen. Gift 1662 med Formandens Datter Kirsten Andersdatter, død 1688. 7 Børn:²⁾

1. Ægidius „Lasson“ Pedersen, født 1663, død 1725, Præst i Farstrup-Ajstrup, gift 1695 med Anne Katrine Lowson. 5 Børn.
2. Anne Margrete Pedersdatter, født o. 1665, død 17... , var hjemme 1687 og levede endnu 13. Maj 1703 i V. Hassing, men blev gift i Norge.
3. Abigael Pedersdatter, født 1667, død 1667. } Tvil-
4. Anne Marie Pedersdtr., født 1667, død 1667. } linger
5. Anders Hansen Pedersen, født 1672.
6. Hans Christian Pedersen (Lasson), født 1679, død 17... , blev Degn i Lovns og gift 1710 med Marren Vaar, med hvem han havde 3 Børn.
7. Mathias Pedersen (Lasson), født 1685, død 17... , Stykjunker.

1688, 14. Februar — Jens Olufsen Sindels, født 1652, død 1689, Søn af Pastor Oluf Adsersen Bigum i Sennels i Ty og Maren Jensdatter. Blev Student Aarhus 1671 og blev derefter Informator hos Jørgen Rosenkrantz til Kjeldgaard, der var Forstander for Sorø Akademi og Herlufsholm, blev derpaa Hører ved Herlufsholm, hvorfra han kom i Tjeneste hos Jørgen Skeel Due, Amtmand over Dueholm, Ørum og Vestervig Amter, og blev endelig Huslærer hos Stiftsprovst Peder Reenberg i Aalborg. Jens Sindels blev Provst 1689, men døde kort efter. Intet Skifte.

¹⁾ Vennehjerg Herreds Tingbog 13. Maj 1672.

²⁾ Børnene kaldte sig Lasson.

1689, 26. Februar — Peder Lauridsen Thess, født København 19. December 1666, begravet 9. Maj 1696, Søn af Laurids Thess og Margrete Poulsdatter, som senere ægtede Pastor Hans Hansen Ramløse ved Aalborg Frue Kirke. Student Aalborg 1683, Kandidat 1685. Skifte 1696. Gift 10. December 1690 med Margrete Baggesdatter Grubbe, født Aalborg o. 1665, død 17.., Datter af Raadmand Bagge Lauridsen Suhr og Jacobe Christensdatter Schytte.¹⁾ Margrete Grubbe ægtede Eftermanden.
Børn:

1. Bagæa Lorentze Thess, født 1691, kom til sin Mormoder Jacobe Schytte i Aalborg.
2. Søn, ligget ihjel af Ammen.
3. Volf Peter Thess, født 1696 efter Faderens Død, Student Aalborg 1715, Skoleholder i Dame paa Møen 1727, Klokker i Stege 1736, død 1761. Gift med Maria Christoffersdatter, død 26. Oktober 1772.

1696, 26. Maj — Otto Jørgensen Stenløse eller Seeblad, født Stenløse paa Fyn 1658, begravet 10. Maj 1699, Søn af Pastor Jørgen Ottosen Seeblad og Margrete Jakobsdatter. Student Odense 1678, Kandidat 1681, Hører i Kerteminde o. 1684, pers. Kapellan Aalborg Budolfi 18. Juli 1694. Gift 23. September 1697 med Formandens Enke Margrete Grubbe, der blev gift 3° Hals 17. Oktober 1702 med Peter Rosenmeier, død 1721, Administrator paa Borreby og Broder til Biskop Bartholomæus Deichmann i Viborgs Hustru Else Rosenmeier.²⁾ Børn:

1. Jørgen Christian Seeblad, døbt 9. Juli 1698, begravet 24. November 1698.
2. Otto Seeblad, døbt 1. September 1699, begravet 8. Februar 1700.

¹⁾ A. H. Nielsen: Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg, Side 141 f.

²⁾ J. Bircherods Dagbog 17. Oktober 1702.

1699, 15. Maj — Habakuk Jakobsen Koch, født Odense 2. April 1672, begravet 28. Oktober 1712, Søn af Skomager Jakob Lauridsen Koch og Anne Jørgensdatter. Student Odense 1692, Kandidat 1694, Magister 1702. Blev kaldet af Kongen uden at have søgt V. og Ø. Hassing Kald eller vidst, at det var ledigt, fortæller hans Svigerfader i et Brev til Biskop Jens Bircherod.¹⁾ Beboerne klagede 1707 over hans Forsømmelighed, hvorfor Biskop Bircherod gav Præsten en „streng og alvorlig Paamindelse i Menighedens Overværelse.“²⁾ Gift 1699 med Vibeke Syv, født 16. ., begravet 28. Juni 1735 i Køge, Datter af den bekendte Sprogmand og Ordsprogssamler, Præsten Peder Syv i Hellested, og Karen Andersdatter Hoff. Vibeke Syv blev gift 2° o. 1715 med Herredsfoged i Hornum-Fleskum Herreder og Birkefoged i Nibe Birk Niels Nielsen Ilkjær, død Nibe 24. Maj 1724, og derefter ægtede hun 3° 20. September 1726 i Nibe Willads Pedersen, Borgmester i Køge. Børn:

1. Peder Syv Koch, døbt 18. August 1700, begravet 31. Juli 1702.
2. Peder Syv Koch, døbt 6. August 1703, død 1766. Rejste 1726 med Moderen til Køge, hvor han var Købmandssvend og 16. Juni 1733 ægtede en ældre Værtshusholderenke Birgitte Jørgensdatter i Værtshuset „Oksehovedet“. Han blev formodentlig forfalden til Drik og døde i yderste Armod; begravet i Fattigjord.
3. Habakuk Koch, døbt 26. Marts 1706, begravet 9. April 1706.

¹⁾ a. St. 17. Juni 1699.

²⁾ a. St. 24. Juli 1707.

HAVERSLEV-BEJSTRUP

(1540) — Hr. Morten. Ejede en øde Jord i Aalborg, som 1540 sattes i Skat.¹⁾

1548 — Peder Thomsen, født . . . ., død 15.. Var Halvbroder til Præsten Peder Laursen i Harreslev-Rakkeby og havde ligesom denne været Munk i Børglum Kloster. Blev Student i Wittenberg 1523 og blev efter sin Hjemkomst 1530 luthersk Præst i Torum i Salling, hvor han vist paa Dansk omskrev og lokaliserede den gamle tyske Vise om „Peter Smed og Adser Bonde“, der jo er et Spottedigt over Katolikernes Helgendyrkelse. 1537 blev han udnævnt til Superintendent (Biskop) i Børglum Stift og synes at have taget Bopæl i Tisted, thi 12. Juni 1542 fik han og Hustru Livsbrev uden Afgift paa den Gaard i Tisted, som de beboede.²⁾ Bispegerningen tiltalte ham imidlertid ikke, han blev træt af de med Embedet forbundne Bryderier, og 1547 nedlagde han Bispestaven og blev benaadet med Indtægten af Haverslev-Bejstrup Sognekald, som han dog næppe selv betjente. Endvidere havde han Kongetienden af Haverslev Sogn. Hans Bibliotek blev o. 1550 optalt af Biskop Oluf Chrysostomus til det anselige Tal 18 Bøger, deriblandt det gamle Testamente paa Hebraisk og det nye Testamente paa Græsk.³⁾ Var gift med Anne Lauridsdatter og havde mindst 1 Søn, se Eftermanden.

ca. 1548 — Thomas Pedersen, født 15.., død efter 1584, da han var Provst og Delegeret ved Chr. IV Hyl- ding i Viborg. Kaldet til Medhjælper og Efterfølger hos sin ovennævnte Fader, for hvem han synes at have pas- set Kaldet indtil Faderens Død. Indberettede om Kaldet

1) Aalborg Bysbog.

2) Erslev og Mollerup: Danske Kancelliregistre.

3) Kirkehistoriske Samlinger 3. I. 195.

1571. Thomas Pedersens Navn og Aarstallet 1582 staar paa Haverslev Prædikestol. Var gift med N. N. Af Børn kendes Eftermanden Peder Thomsen og Anne Thomasdatter, der 1570 blev gift med Præsten Laurids Justesen i Aaby-Biersted, se derunder.

(1594) — Peder Thomsen, født 15 . . , død Marts 1639, Søn af Formanden. Paa Haverslev Kirkes Malmstager staar, at de 1603 er købt af ham. Var 1610 Delegeret ved Prins Christians Hylding i Viborg. 1612 havde han Proces for Landstinget med Mads Jensen i Kollerup, der 1611 havde været i Haverslev Præstegaard sammen med 5 andre Mænd for at tale med Præsten. Mads Jensen havde skældt Præsten ud, grebet til sin Kaarde 2 Gange og sagt „Kom herud, om Du est ærlig.“ For denne Optræden var Mads blevet voldsvoret af 12 Nævninger ved Han Herreds Ting, og 18. Februar 1612 stadfæstede Landstinget Dommen.¹⁾ Indberettede om Kaldet 1625 og blev 1630 grovt fornærmet paa Tinget af en Bonde og havde samtidigt Strid med sin Degn Anders.²⁾ Var 1613 gift 1° med Helvig Melchiorisdatter, der døde i Januar 1619, Datter af Præsten Melchior Evertsen Meier i Aggersborg.³⁾ Gift 2° o. 1620 med Maren Olufsdatter Krag, Datter af Oluf Krag, Præst i Vraa, og Dorte Pedersdatter.⁴⁾ Hun ægtede Eftermanden. Maren Olufsdatter levede 1646, da hun skyldte 7^{1/2} Mark til Niels Andersens Bo i Aalborg. Paa et tidligere Epitafium i Haverslev Kirke var afbildet 8-9 Svøbelsesbørn, antagelig dødfødte Børn.⁵⁾ — Børn:⁶⁾

1) Dombog A 1612, Bl. 18.

2) Han Herreds Tingbog 18. Januar og 27. September 1630.

3) a. St. 18. Februar og 9. September 1633.

4) a. St. 27. Juli og 14. December 1646.

5) »Vendsysselske Aarbøger« 1917, Side 324. Efter Alb. Thura »Aalborg Stifts Beskrivelse. Nørrejylland«

6) Gav 27. Juni 1640 Arveafkald.

1. Hans Pedersen, levede 1640, vel ham, der 1615 nød Kommunitetet.
2. Maren Pedersdatter, levede 1640.
3. Mette Pedersdatter, gift med Pastor Laurids Nielsen i Lerup-Tranum, se derunder.
4. Anne Pedersdatter, gift med Pastor Christen Christensen Stub i Kornum-Løgsted, død 1650.

1639 — Melchior Gertsen v. Achen, født 1614, død 28. December 1667, Søn af Gert Petersen v. Achen, Præst i Hjøring, og Mette Melchiorsdatter. Gift o. 1640 med Formandens Enke Maren Olufsdatter Krag, død efter 1646. Børn:

1. ? Mette v. Achen, født 16.., død 1732, gift 1° o. 1683 med Christen Pedersen Holgaard, død 1695, gift 2° med Thomas Henriksen Nyboe, død 1735, Præster i Hanbjerg.
2. Peder v. Achen, født 164., var hjemme 1660, Student Aalborg 1663.
3. Helvig v. Achen, født 164., var hjemme 1660.
4. Dorte v. Achen, født 164., var hjemme 1660.

1668, 13. Januar — Laurids Hansen Tancke, født Aalborg, døbt 12. Januar 1640, død 27. April 1702, Skifte 29. Maj 1702, Søn af Borgmester Hans Sørensen og Elisabeth Lauridsdatter. Laurids Tancke, der indberettede om Kaldet 1690, blev blind.

1671 var der mange Klager over Hr. Laurids fra Folkene i Bejstrup, bl. a. fordi han havde afvist Laurids Jensen i Kirkensgaard i Anledning af Beskyldning for Lejermaal. Han havde ogsaa forsømt Ungdommens Undervisning, og der var undertiden 6-8 Uger imellem, han holdt Skriftemaal, ligesom han af og til lod Folk vente udenfor Kirke-

døren i indtil to Timer.¹⁾ Sagen gik saa 1672 til Lands-tinget, hvor Laurids Jensen Tysk i Bejstrup m. fl. fremlagde et Vidne af Han Herreds Ting 20. November 1671 om Ungdommens Undervisning i Børnelærdom i nogle Aar, om Præstens Prædikener, om adskillige Ord, han havde sagt til Laurids Jensen i Bejstrup, og om Begravelsen af et Barn, der var døbt straks efter Fødslen af Moderens Søster og ikke af Jordemoderen, der var tilstede, og som skulde have gjort det. Jordemoderen havde heller ikke set, at den anden Kvinde døbte Barnet, og Hr. Laurids havde sagt, at han ikke vilde kaste Muld paa „et Aadsel“. 6. November 1671 vidnede Haverslev Mænd, at Hr. Laurids var en hæderlig og ærlig Præst. Sagen forligtes. (Landstingets Justitsprotokol 7. Januar og 15. Marts 1672, Bl. 2b og 33). Hr. Laurids ejede 1681 noget Jordegods i Lerup Sogn.

Gift 1° 1670 (Bevilling til Vielse i Huset uden Trolovelse og Lysning 25. April 1670²⁾ med Maren Nielsdatter, født 16.., død 1686, Skifte 22. November 1686; gift 2° o. 1690 med Margrete Jørgensdatter Møldrup, født 16.., død 1736 i Løgstør, Skifte 26. Marts 1736, Datter af Jørgen Jakobsen Møldrup, Præst i Vadum, og Ida Christensdatter. I 1. Ægteskab Børnene 1-6, i 2. Ægteskab 7-9. Børn:

1. Elisabet Tancke, født 1672, begravet 15. Januar 1745, 72 Aar (Aalborg Budolfi), gift o. 1700 med Købmand Jens Nielsen Vadum i Aalborg, født 1652, begravet 18. Februar 1728, 75 Aar, 6 Maaneder, 16 Dage. Flere Børn.
2. Maren Tancke, født 1674, begravet 8. Februar 1753 i Aalborg, gift med Peder Urbansen Bruun, født 28. Februar 1675, død 14. Juli 1737, Præst i Ferslev-Dal.

¹⁾ Han Herreds Tingbog 9. Oktober 1671 og følgende Tingdage.

²⁾ Kancelliets Brevbøger.

3. Hans Lauridsen Tancke, født 1677, død 1714, Præst i Romdrup-Klarup 1705, gift o. 1706 med Formandens Enke Maren Pedersdatter.
4. Ingeborg Tancke, født 1679, begravet 9. Juli 1737, gift 28. Januar 1716 med Jakob Hansen Jelstrup, født 1. Marts 1676, død 7. Marts 1756, Præst i Rerslev-Vindinge paa Sjælland.
5. Anne Tancke, født 1682, død 17.., boede ugift hos Søsteren Elsebet i Aalborg.
6. Niels Jakob Tancke, født 14. April 1683, begravet 27. April 1747, Student Aalborg 1702, Kandidat 1706, pers. Kapellan i Nibe 1712, Præst i Rødding-Krejbjerg 1716. Gift 1° med Formandens Enke Kirstine Magdalene Rosenstand, født o. 1682, død 1734, Datter af Ritmester Peder Rosenstand til Hessel og Karen Foss; gift 2° med Kirstine Pedersdatter Wallenberg, født 1692, død 1760, Datter af Peder Wallenberg, Præst i Øster Hornum, og Anne Katrine Rafn.
7. Ida Marie Tancke, født o. 1692.
8. Thøger Lassen Tancke, født o. 1693, død 1746, Ejer af Høstemark i Mov Sogn og Forpagter af Vester Ladegaard i Aalborg. Gift med Karen Wraa.
9. Berte Tancke, født o. 1694.

HELLEVAD-HELLUM-ØRUM

(1516) — Hr. Laurids Pedersen i Bredkær blev 1516 Medlem af „Guds Legems Lav“ i Aalborg.

(1530) — Niels Drube.

(1538) — Jens Thøgersen, se Eftermanden.

(1550) — Mikkel Jensen Bredkær, Søn af Formanden.

(1553, 1571) — Jens Knudsen, var Provst og indbrettede vist om Kaldet 1553 og 1571.

(1578 og 1599) — Jens Jensen Mørk, født 15.., død o. 1622, Afsked 1616. Var Søn af Jens Christensen Mørk, Præst i Jerslev-V. Brønderslev, hvor han 1566 blev beskikket til Medhjælper og Efterfølger. Blev Provst. Var Delegeret ved Chr. IVs Hylding 1584 og ved Prins Christians Hylding 1610. Gift 1° med Birte Andersdatter og 2° med Maren Laursdatter, født o. 1584, død 1662, begravet 18. August, Datter af Laurids Lauridsen, Præst i Ø. Brønderslev, og Karen Jensdatter. Hun ægtede Eftermanden. Af Jens Mørks Børn kendes:

1. Anders Jensen Bredkær, født 1572, død 1625, Præst i Jetsmark, se derunder.
2. Christen Jensen Bredkær, født 15.., død før 1631.¹⁾
3. Birte Jensdatter Bredkær, født...., død før 1631.¹⁾
4. Bodil Jensdatter Bredkær, født...., var gift 1631, da hendes Ægtefælle Søren Jensen i Klokkerholm gav Hr. Christen Gertsen og Hustru Maren Laursdatter Afkald for Arv efter de 2 afdøde Søsken.¹⁾ Bodil Jensdatter boede 1660 i Hjemmet i Bredkær.²⁾
5. Jens Jensen Bredkær, opholdt sig 1660 i Bredkær.²⁾
6. Maren Jensdatter Bredkær, opholdt sig 1660 i Bredkær.²⁾

---

1) Jerslev Herreds Tingbog 30. Juni 1631.

2) Skattemandtal 1660.

1616 — Christen Gertsen Kobberup, født o. 1592, død 31. Januar 1665,¹⁾ Søn af Gert Knudsen, Præst i Kobberup-Feldingbjerg. Nød 1613 Kommunitetet.²⁾ Havde været Kapellan i Brovst og var Kapellan ved Budolfi Kirke i Aalborg, da 7 af de mest ansete Mænd i Hellevad og Ørum, bl. a. Jens Pedersen i Kraghedegaard, Niels Andersen Kjærulf i Kærsgaard og Lars Dyrskjøt i Aagaard, 17. November 1616 gav ham Kaldsbrev paa Hellevad-Hellum og Ørum Sognekald. Rigsadmiral Peder Munk til Estvadgaard, Sæbygaard m. m. anlagde Sag for at faa Kaldsbrevet omstødt, fordi det kun var udstedt af 7 Mænd fra de 3 Sogne, men de havde Fuldmagt fra 24 af Sogdenes bedste Mænd, og da disse ikke var blevet indstævnet, afviste Landstinget Sagen.³⁾

Hr. Christen Gertsen opbyggede Bredkær Præstegaards Stuehus af nyt 1622, og det stod til i Pastor P. K. Paludans Tid (1733-58). Han lod ogsaa Loftet over Koret i Hellevad Kirke nedtage o. 1632 og lod i Stedet bygge Hvælving og betalte selv Halvdelen af Omkostningerne. 1625 indberettede han om Kaldet, og 1631 blev han Provst.

I Svenskekrigens Tid 1658 løsnede en Rytter sin Pistol mod ham, da han vilde gaa ind i sit Studerekammer i Præstegaarden, men Kuglen ramte Dørstolpen, hvor den sad i mange Aar.

Han var vistnok en ret stridbar Person, hvis Tyende ofte løb bort, og han havde i den Anledning mange Rets-sager.⁴⁾

Mandag efter Paaskeugen 1635 skød Niels Pedersen i Hellevad Præstens lille sortringede Hund, før han gik til

1) Skifte 16. Marts 1665 (Tingbog 10. Maj 1666).

2) H. Rørdam: »Historiske Samlinger og Studier« III 334 ff.

3) Landstingets Dombog A 1616, Bl. 321, 21. December 1616.

4) F. Eks. Tingbog 28. April 1653.

Skriftemaal hos Hr. Gert. Præsten anlagde Retssag mod ham, og Niels Pedersen undskyldte sig med, at han ikke vidste, at det var Hr. Gerts Hund. En Række Vidner udtalte, at de nok havde hørt sige, at Niels Pedersen tidligere havde skudt 2 af Præstens Hunde. Sagen kom for Landstinget.¹⁾

Formodentlig er det samme Niels Pedersen, som Hr. Chr. Gertsen rejste Tiltale mod 1642 for „haanlige, ubillige og ærerørige Ord,“ som han havde udtalt i Præstens Tørvemose „Dysmose“ østen for Holevad til Hr. Gerts Tjenestefolk. Niels Pedersen undskyldte sig med, at Ordene var sagt „af Hastmodighed“ og uden Grund og lovede fremtidigt at holde sig fra sligt, hvorefter Hr. Gert „formedelst Herredsmændenes Forbøn“ frafaldt Tiltalen.²⁾ Præsten laa paa den Tid i Strid med Beboerne i Hellevad om Tørvegravning i Dysmosen.³⁾

1652 var han indstævnet for Landstinget af Jens Hansen i Ørum for et skrevet Vidne af 3. Oktober 1650, i Følge hvilket Jens Hansen med Hundslund Kirkebog som Hjemmel skulde have staaet aabenbart Skrifte i Hundslund Kirke for Mened, skønt han ikke var blevet overbevist om falsk Ed; det falske Brev var skrevet af en Holden Jensen. Sagen afvistes for Landstinget, da de irettelagte Akter var ufuldstændige (Justitsprotokollen 16. Juni 1652, Bl. 261 b).

6. Januar 1656 noterede Præsten i Kirkebogen „blef Satan begraffuet“; man fristes til at tro, at det var Hundedræberen Niels Pedersen. 2. Pinsedag 1660 viede Hr. Gert et Par Folk i Hellevad Kirke; Brudgommen ofrede 14 Skill., Bruden 8 Skill., „dem kaste jeg efter dem,“ skriver han i Kirkebogen.

1) Jerslev Herreds Tingbog sidst i April 1635.

2) a. St. 28. April 1642.

3) a. St. 5. Maj 1642.

Han synes at have fratraadt Kaldet o. 1663, thi i Juni dette Aar boede han i Præstegaardens Herberghus og havde Ophold af Kaldet, medens hans Eftermand boede i Stuehuset.¹⁾

Han blev 162. gift med Formandens Enke Maren Lauridsdatter, født Ø. Brønderslev o. 1584, begravet 18. Januar 1662. I Hellevad Kirke er Epitafium over ham og Hustru og med Billeder af Præsteparret og deres 2 Sønner og 2 Døtre. Epitafiet, der havde forgyldt Skrift paa Latin, blev opsat af Hr. Gert selv 1652.²⁾ Børn:

1. Jens Christensen Bredkær, født 162., død 1660, se Kapellaner i Hellevad.
2. Gert Christensen Bredkær, født 162., død 22. Marts 1677, 1653 Præst i Dalbynder-Raaby-Sødring. Vist ugift.
3. Anne Christensdatter Bredkær, født 162., død 16. Juni 1652, 33 Aar,³⁾ gift med Jens Jensen Welling, født 16.., død 10. April 1653, Præst i Dalbynder-Raaby-Sødring, med hvem hun havde 3 Børn:⁴⁾
  - a. Jens Jensen Dalbynder, Student, død i København før 1674.
  - b. Søren Jensen Dalbynder, levede 1674.
  - c. Maren Jensdatter Dalbynder, var 1674 gift med Herredsfoged i Støvring Herred Peder Jørgensen i Linde.
4. En Datter (Epitafiet).
1619 var Peder Christensen Kapellan i Hellevad.

1663 — Anders Jensen Hals, født o. 1636, død 1706,⁵⁾ Søn af Jens Madsen, Præst i Hals, og Kirsten

¹⁾ a. St. 11. Juni 1663.

²⁾ Se »Vendsysselske Aarbøger« 1924, Side 256 f.

³⁾ Alderen kan ikke passe.

⁴⁾ Jerslev Herreds Tingbog 18. Juni 1674.

⁵⁾ Intet Skifte.

- Jensdatter. Student Aalborg 1656. Blev 1660 kaldet til Medhjælper og Efterfølger i Hellevad og havde 1663 overtaget Kaldet. Blev Provst 1679. Gift 17. September 1662 med Gidsel Pedersdatter Hvas, født o. 1630, død efter 1710, da hun levede i Hellevad Præstegaard ca. 80 Aar gammel.¹⁾ Hun var Datter af Præsten Peder Hvas i Byrum og var 1662 Enke efter Kapellan i Hellevad Jens Christensen Bredkær, se denne. Børn:
1. Maren Andersdatter Hals, født og død 1663.
  2. Jens Andersen Hals, født 28. December 1664, død 26. December 1667.
  3. Kirsten Andersdatter Hals, født 1667, død 1667.
  4. Gunild Andersdatter Hals, født 1668, død 1705, gift med Faderens Eftermand.
  5. Kirsten Andersdatter Hals, født o. 1670, død 17 .., gift o. 1688 med Gert Christensen Tornby i Røgelhede, Gæstgiver i Sæby 1691, 8 Børn, se nedenfor under Kapellaner.
  6. Jens Andersen Hals, født o. 1672, død o. 1754, Præst i Tøstrup i Randers Amt, gift 1° Anna Dorte Hansdatter Lindegaard, død 1705; gift 2° Else Richardsdatter Winchel. Mange Børn. Hr. Jens Hals var en tro og flittig Mand, der studerede og skrev til det sidste.
  7. Hilleborg Andersdatter Hals, født o. 1675? død 17 .., var hjemme 1682, gift før 1706 med Sergeant David Havold i Ørum. Deres Søn Anders Hovolt (!), født 1706, død 1748, blev 1724 Degn i Tolstrup-Stenum.

1698, 31. December — Peder Andersen Brøndlund blev kaldet til Medhjælper og Efterfølger her. Født 1679,²⁾

¹⁾ Intet Skifte eller Kbg.

²⁾ Opgives 1681 af Faderen at være 2 Aar.

død 10. Juli 1733, intet Skifte. Søn af Anders Pedersen Brøndlund, Præst i Dverberg paa Skaatøy i Tromsø Stift,¹⁾ og Birte Bloch. Student fra Trondhjem 1695, Kandidat 1697. Under et Besøg hos hans Farbroder, Præsten Jens Brøndlund i Ø. Brønderslev, blev han anbefalet til Fru Kirstine Bille til Vraa, som kaldede ham til Præst i Hellevad.²⁾ Gift 1° o. 1699 med Formandens Datter Gunild Andersdatter Hals, født 1668. Som hendes Fæstemand havde Hr. Peder tilføjet hende „et ufor nøjeligt Compartement“, hvorfor hun i Juli 1699 løb bort fra Hjemmet, men efter nogle Dages Forløb blev hun atter fundet.³⁾ Hun døde vist ca. 1705,⁴⁾ og 16. Marts 1706 ægtede Peder Brøndlund 2° Sofie Bruun, født 1683, død 1723 (Skifte 26. Juli 1723), Datter af Jakob Pedersen Bruun, Præst i Skæve, og Maren Madsdatter Wolf. Endelig ægtede Peder Brøndlund 3° 172. Maren Gundersdatter Torup, født 1692, begravet Volstrup 17. April 1742,⁵⁾ Datter af Gunder Nielsen Torup, Præst i Børglum, og Anne Lauridsdatter Winde, se derunder. Af 2. Ægteskab havde Peder Brøndlund følgende 3 Børn:

1. Jakob Pedersen Brøndlund, født o. 1707, død før 1757, Student Sæby 1722, var 1740 Forpagter af Ørum Anneksgaard og var da gift med sin Stifmoders Søster Katrine Gundersdatter Torup, født 1698, død 17..
2. Birgitte Sofie Brøndlund, født o. 1716, levede 1757, gift med Købmand i Aalborg Albert Deichmann.⁶⁾

1) Se Øster Brønderslev.

2) Aalborg Bisparkiv Capsa A, Loc. 9, Fasc. 6, Nr. 4 har hans Fødselsattest fra Provst Jens Bloch i Hadsel.

3) J. Bircherods Dagbog.

4) Intet Skifte eller Kbg.

5) Intet Skifte.

6) Skiftereg. for Vesteraalen 1757, Skifte efter Jens Bloch Gievert paa Melbu.

3. Andreas Peter Brøndlund, født o. 1717, levede 1757 i Vendsyssel.

RESIDERENDE KAPELLANER I HELLEVAD-HELLUM-ØRUM

(1553) — Hans Andersen.

(1555) -- Hr. Peder i Ørum.¹⁾

1563 — Jens Mogensen, blev 1568 kaldet til Medhjælper og Efterfølger i Øster Brønderslev, se derunder.

(1595) — Anders Jensen Bredkær, født 1572, død 1625, blev 1602 Præst i Jetsmark, se derunder. Hans og Hustrus Navne samt Aarstal 1599 staar paa Hellevad Alterstager.

1602 — Laurs Laursen, kan ikke være den senere Præst i Ø. Brønderslev.

1620? — Peder Christensen, var 1620 „husarm“,²⁾ druknede i Klokkeholm Mølleдам. Hed vist Christen Pedersen og er antagelig den Hr. Christen Pedersen, hvis Enke Karen Jensdatter boede i Bredkær Præstegaard 1642 og da havde Sag med Hr. Chr. Pedersens Søn, Peder Christensen i Gandrup om Arv.³⁾

1646 — Christen Andersen Tornby, født 16.., død 1663. Blev 1621 res. Kapellan i Sæby, se derunder og 1655 res. Kapellan ved Holmens Kirke i København. Gift med Anne Nielsdatter Kjærulf, født 16.., død o. 1680, Datter af Niels Andersen Kjærulf i Kærsgaard i Hellevad, og Gyde Laursdatter.⁴⁾ Anne Kjærulf ægtede

¹⁾ Klemmebrevet.

²⁾ Manglede Bolig. Kirkehistoriske Samlinger 3. III. 741.

³⁾ Landstingets Justitsprotokol 1642, Bl. 107 b.

⁴⁾ C. Klitgaard: Kjærulfske Studier, Side 411 f.

2° 1665 Selvejer Christian Knudsen Worm i Korslund i Hellevad Sogn, født København 1621, død 1693.

Børn:

1. Andreas Christensen Tornby, født Hellevad 1653, antagelig død ung.
2. Gert Christensen Tornby, født o. 1654, død 1716-20 i Sæby, antagelig begravet i Volstrup. Opholdt sig 1671 i Røgelhede, af hvilken Gaard han 1680 arvede Part efter sin Moder,¹⁾ og hvor han 1679 var blevet Fæster. 1685 blev han Forpagter paa Stenshede (Ottestrup) i Volstrup Sogn og Ridefoged til Sæbygaard, 1691 tog han Borgerskab i Sæby, hvor han var Gæstgiver. Gift 1° o. 1679 med Johanne Hansdatter, død o. 1686, gift 2° o. 1688 med Kirsten Andersdatter Bredkær, født 1670, død 17.., Datter af Pastor Anders Jensen Hals i Hellevad, og Gidsel Hvas, se foran. I første Ægteskab havde Gert Christensen 2 Børn:
  - a. Hans Gertsen, der o. 1713 rejste til Ostindien.
  - b. Anne Gertsdatter, gift Sæby 1703 med Sergent Jens Laursen, der døde før 1710 paa Frøslevgaard paa Mors.

I andet Ægteskab havde Gert Christensen 8 Børn, af hvilke de 6 døde som smaa. De to andre var:

- c. Anders Gertsen, født Sæby 1699, gift Sct. Thomas 1729 med Katrine Marie Clausdatter Friis.
- d. Johan (Jørgen) Gertsen, født Sæby 1704, død 1784 i Sæby, Student Sæby 1723, Fadder i Sæby 1725.

1653 — Jens Christensen Bredkær, født 162., død 25. April 1660, Søn af Chr. Gertsen Kobberup, Præst i Hellevad, og Maren Laursdatter, se foran. Blev 1653 res. Kapellan i Byrum paa Læsø, men kom 1655 tilbage til

1) Jyske Samlinger 5. V. Side 291 f.

Hellevad, idet han byttede Kald med sin Eftermand her. Gift 1653 med Gidsel Pedersdatter Hvas, født o. 1630, død efter 1710, Datter af Sognepræst i Byrum Peder Tøgersen Hvas. Gidsel Hvas ægtede 2° 17. September 1662 Anders Jensen Hals, Præst i Hellevad, se ovenfor. Børn:

1. Christen Jensen Bredkær, født o. 1654 paa Læsø, levede 1660.¹⁾
2. Peder Jensen Bredkær, født 1656, var i 1680erne i Bredkær Præstegaard.²⁾
3. Annuta Jensdatter Bredkær, født 1657, levede 1660.
4. Laurids Jensen Bredkær, født 1659, død 1660.

1653 — Niels Christensen Aalborg, blev 1655 Kapellan i Byrum ved Bytte med Formanden, se Byrum.

1655 — Jens Christensen Bredkær, se ovenfor.

1660 — Anders Jensen Hals, blev 1663 Præst i Hellevad, se ovenfor.

1665, 8. September — Christen Jensen Røgelhede eller Mørk, født o. 1623, død 17. August 1706, Søn af Jens Christensen Mørk i Røgelhede, og Karen Andersdatter. Gift Hellevad 5. Oktober 1673 med Johanne Nielsdatter Kjærulf, født o. 1625, død 1720, (Skifte i Bisparkivet), Datter af Niels Andersen Kjærulf i Kærsgaard og Gyde Laursdatter.³⁾ Hr. Christen Røgelhede boede i Klokkeholm, og hans Hustru praktiserede som Jordemoder. Ingen Børn.

1) Skattemandtal.

2) Skattemandtal.

3) C. Klitgaard: »Kjærulfske Studier« Side 414.

HIRSHOLMENE

Hirsholmene blev 1641 udskilt fra Elling Sogn som selvstændigt Sognekald, og den første Sognepræst her blev: 1641 — Peder Andersen Knudstrup, født o. 1613, død efter 1683, Student Aalborg 1633. Blev 1644 bortført til Sverige af de svenske Tropper og kom ikke tilbage til Hirsholmene; men hans Forhold i en følgende lang Aarrække er ukendt, indtil han 1662 blev afskeditget efter i 14 Aar at have været forrykt. Han levede 1683 i Viborg Hospital som en gammel apoplektisk Mand.¹⁾

1646. — Laurjds Olufsen Elling, født 16.., død i Lendum Sogn før 9. Juni 1656; Søn af Oluf Madsen, Præst i Elling-Tolne, se derunder. Gik 1625 i Latinskole og var 1646 midlertidig Præst i Tornby og af Menigheden udset til at blive Præst der, hvilket ikke lykkedes. Var kun paa Hirsholmene et Par Aar²⁾ og flyttede derefter til Lengsholm i Lendum Sogn, hvor han døde. Var gift og havde mindst 1 Søn: Oluf Lauridsen.

(1654) — Niels Christensen Bistrup, født 16.., død 1655, Søn af Christen Terkelsen, Raadmænd i Hjøring, og Karen Christensdatter Bistrup.³⁾ Var 1650 Hører ved Hjøring Latinskole.⁴⁾

Var gift med Maren Eriksdatter, med hvem han ikke havde Børn.

Efter Kontrakt, dateret Hjøring 29. Juli 1655, oprettet mellem hende og Hr. Niels Bistrups Fader, skulde hun efter hans Død beholde Boet mod at betale Chr. Terkelsen 50 Sldr og lægge en Sten med Hr. Niels' Navn ind-

1) Viborg Amts Aarbog 1935.

2) P. K. Paludans Ms. i Kgl. Bibliotek.

3) Personalhistorisk Tidsskrift 10. III. 59 f.

4) Vennebjerg Herreds Tingbog 22. April 1650.

hugget paa hans Grav. 21. April 1656 rejste Chr. Terkelsen Tiltale mod hende ved Horns Herreds Ting,¹⁾ fordi hun ikke havde efterkommet Kontrakten. Hun svarede, at hun ikke saa hastigt kunde skaffe Pengene, som skulde have været betalt Sct. Bartholomæusdag (24. August) 1655, og hun tilbød sin Mands Fader Udlæg i hendes Bo. Hun havde 1656 haft Tyvebesøg Natten mellem 24. og 25. Juli, idet en Jens Sørensen, født paa Skagen, som den Nat laa i hendes Hus, havde stjaalet 1 Sølvkande, 1 Sølvstob, 1 Sølvgobelet (?), 1 Sølvsignet, 1 Messingsignet, 4 Gulddupper (Ørenringe), 1 Par Sølvdupper, 7 Sølvskeer, 37 Sølvknapper og nogle Penge, Genstande, der vidner om et velhavende Hjem. 10. August, noget hen paa Aftenen, kom Tyven igen og lagde Tyvekosterne paa hendes Seng i samme Stue, hvor han havde taget dem; men imidlertid havde hun anmeldt Tyveriet, og Jens Sørensen blev nu anholdt og ført til Fastlandet med Tyvekosterne bundet paa sig, og han fængsledes paa Bangsbo, hvorefter Ridefogden til Bangsbo, den halvadelige Anders Poulsen Børialsen paa Lindet, 13. August 1655 rejste Tiltale mod ham paa sin Husbond Chr. Skeel til Hammelmose og Bangsbos Vegne. Men Natten mellem 13. og 14. August lykkedes det Jens Sørensen at flygte, skønt der blev holdt Vagt over ham. Til de to Mænd, der havde holdt Vagt, havde han sagt, at der var ingen i Ledtog med ham om Tyveriet, og at det var nok, at han skulde lide for det. De to Mænd, der holdt Vagt over ham den sidste Nat, berettede 20. August paa Tinget, at en Stund efter Solens Opgang, gik de op i Borggaarden for at faa Davre, og imedens slog Tyven den store Laas, som var sat for Bolten, istykker, nedbrød en muret Væg og bortrømte. 1. Oktober 1655 blev han for Tyve-

---

¹⁾ Tingbogen.

riet og for at have „bestiget“ Adelens Hus (Bangsbo) dømt til atter at fængsles, hvor han kunde findes, og bøde med Livet.

1656 — Jens Clausen Hugger, født o. 1610, død 1675, antagelig Søn af Claus Holm, Præst i Tolstrup-Stenum, og Birgitte Jensdatter Hugger. Student Aalborg 1630. Brækkede i Marts 1675 det ene Ben og døde vist af Skaden.¹⁾ Gift med Karen Pedersdatter. 2 Sønner kendes:

1. Jens Jensen Hugger, var lille 1660.²⁾
2. Peder Jensen Hugger, var 1684 Ridefoged til Bangsbo og rømte paa Grund af Underslæb.³⁾

1675 — Frands Andersen Storup, født 16.. i Fredericia, død 1710, Skifte 27. August,⁴⁾ Søn af senere Raadmand Anders Larsen Storup og Maren Holgersdatter. Var 1672 pers. Kapellan i Børglum og 1673 adjungeret Kapellan i Hjøring. Omtales 1704 af Biskop Jens Bircherod som forsømmelig i Embedet paa Hirsholmen, idet han ofte lod en anden oplæse noget af en Postil for Menigheden, naar han enten selv var bortrejst eller ikke gad prædike; han forsømte ogsaa at besøge de syge, til hvilke han blev kaldt. Biskoppen anmodede derfor 2. Juni 1704⁵⁾ Provsten i Horns Herred om at undersøge Forholdene, og 17. August tog han selv over til Hirsholm, hvor han fandt Ungdommen ganske slet funderet i Kristendoms-kundskaber; men Menigheden vilde dog ikke udtale sig til Ugunst for Præsten, hvorfor Bircherod maatte nøjes med at give ham en Formaning. Var gift 1° med Maren Madsdatter, med hvem han havde 2 Døtre. Gift 2°

1) Sæby Tingbog 29. Maj 1678.

2) Skatteregistret.

3) Vennebjerg Herreds Tingbog.

4) Aalborg Bispearkiv, Pakke VII, Nr 1.

5) Bircherods Dagbog.

med Margrete Vigelsdatter Brøndum, der overlevede ham, Datter af Købmand i Skagen 1657 og 1680 i Fladstrand Vigel Thomsen Brøndum.¹⁾ Med hende havde han vist 1 Datter. — Børn:

1. Maren Frandsdatter Storup, var 1710 gift med Jens Nielsen paa Hirsholmene.
3. Birgitte Frandsdatter Storup, gift 1° med Jens Sørensen i Skagen og 2° 1706 med Rasmus Jensen Holst, Købmand i Hjøring.
3. N. N. Frandsdatter Storup, gift med Laurids Boyesen Høyer i Skagen, født 1673, død 1737. Hans Broder Hans Boyesen Høyer, Købmand i Skagen, blev 1710 Værge for Hr. Frands Storups Enke.

HJØRING-SCT. HANS-SCT. OLAI

Fra katolsk Tid kendes Navnene paa en halv Snes Præster,²⁾ som her forbigaas.

1537 — Lars Larsen.

(1543) — Hans Brodersen, død 1559. Var Provst. Indværgede 8. Januar 1543 Præstegaardens Jord.³⁾

1559, 25. September — Daniel Olufsen Chrysostomus, født o. 1536, død o. 1602, antagelig i Pesten, som da rasede. Var Søn af Biskop Oluf Chrysostomus og Mette Christensdatter. Da han ved Kaldelsen ikke var færdig med sine Studier, fik han kgl. Bevilling til i 3 Aar at lade Embedet betjene ved Kapellan. Ved Konge-

¹⁾ Personalhistorisk Tidsskrift 8 V 290.

²⁾ C. Klitgaard: »Hjørring Bys Historie«, Side 314; W. Christensen: »Repertorium« II R, 2. Bd., Nr. 3468.

³⁾ Lovhævd af Vennebjerg Herreds Tingbog. Top. Saml. Perg. i Rigsarkivet.

brev af 31. Januar 1551 var der blevet bevilget ham Indtægten af Sct. Annæ Vikariegods i Hjøring til Hjælp til sine Studier, men Hr. Daniel beholdt ogsaa denne Indtægt, efter at han var blevet Sognepræst her, og først ved Kongebrev af 5. December 1566 blev det taget fra ham, men han synes endda ved Underfundighed at have beholdt noget af det til 1582. Foruden sin Præstegerning drev han Mølleri i en Vejrmølle, han havde bygget nord for Byen, og tillige drev han Værtshushold. Overfor Menigheden og Byens Magistrat var han en ubehagelig Mand, ligesom han som Provst var generende for Herredets Præster. Der blev rejst Sag mod ham, og 1582 dømtes han fra Embedet. Anklagen mod ham lød bl. a. paa, at han havde opført sig utilbørligt mod Byens Magistrat, havde bandsat en Mand uden først fra Prædikestolen at lyse for Band, havde bandsat alle de Sognemænd, der ikke havde svaret tilbørlig Tiende, eller som ikke havde ofret til de 3 store Højtider: Paaske, Pinse og Jul. Endvidere havde han været ulydig mod Biskop Jørgen Bornholm og havde nægtet at lade en død Kvinde komme i indviet Jord, fordi hun i sine unge Dage havde været forvist fra Hjøring paa Grund af Løsagtighed; men hun var dog senere kommet i Ægteskab og havde boet i Hjøring i lang Tid. Da hendes Paarørende ikke kunde have hendes Lig staaende længer, blev det sat udenfor Huset, og Hunde og Svin var saa slæbt af med det. Endelig klagedes der over, at han drev Værtshushold i Kirketiden, og at han havde ansat et Præstekalente til en Søndag, saa alle Vennebjerg Herreds Præster af den Grund maatte forsømme Kirketjenesten.¹⁾

Da Hr. Daniel blev dømt fra Embedet, blev Oluf Andersen Krag ansat som Præst i hans Sted (se Vraa-Em)

---

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 14. December 1582.

og var 1584 Delegeret ved Christian IVs Hylding, men Hr. Daniel klagede til Kongen over at være forurettet, og Lensmanden paa Aalborghus, Bjørn Andersen, samt Admiral Peder Munk til Estvadgaard, Hammelmose m. v. fik Ordre til at undersøge Sagen. De indgav senere en skriftlig Beretning til Kongen, og heraf fremgik, at Hr. Daniel i nogen Maade havde kunnet rense sig for de fleste af Anklagepunkterne, og med Hensyn til Hovedpunkterne — Bandsættelsen og Værtshusholdet, for hvilke han var dømt fra Kaldet, indstillede Kommissarierne til Kongen, at han lod sig nøje med Hr. Daniels Afbigt. Kongen fandt dog, at da Præsten var dømt fra Embedet for en utilbørlig Sag, og da en ny Præst allerede var kaldet paa lovlig Maade, vilde det være ubilligt mod ham atter at fortrænge ham til Fordel for en Mand, der var saa brødefuld og forargelig som Hr. Daniel, og hans Genantagelse vilde jo desuden føre til fornyet Strid mellem ham og Uvenner indenfor Borgerskabet. Kongen bevilgede imidlertid, at han maatte faa et andet Kald i Stiftet, naar der blev et ledigt, og indtil da skulde hans Efterfølger i Hjøring yde ham en aarlig Understøttelse.¹⁾

En saadan Ordning tilfredsstillede dog ikke Hr. Daniel, som indankede sin Sag for Herredagen 1584, og her fik Kongen en vidtløftig Underretning om den, hvorefter han for at forebygge yderligere Vidtløftigheder tog Sagen overtværs og bevilgede, at Hr. Daniel maatte faa Hjøring Kald igen mod at give Hr. Oluf Krag den samme Understøttelse, som Hr. Daniel havde faaet af denne, og saa længe til Hr. Oluf fik et andet Kald.²⁾ Samtidigt fik Lensmanden paa Aastrup Ordre til at betale Hr. Oluf 50 Rdl. aarligt af Lenets Indtægter; men da han var en Mand, der var et godt Kald værdigt, skulde Biskoppen befordre ham til

¹⁾ a. St. 19. April 1583.

²⁾ a. St. 7. Juli 1584.

det første ledige Kald i Stiftet, som han kunde være tjent med, saa Kongen kunde blive fri for yderligere „ubilligt Overløb“. I Slutningen af 1584 kom Hr. Oluf Krag saa til det gode Embede i Vraa.

Hr. Daniel indberettede om Kaldet 1571 og 1599, og af Indberetningerne ses, at han skrev en meget smuk Haandskrift.

Han var vist gift med Mette Pedersdatter, hvis Husleje Kirken endnu 1615 betalte. De havde mindst 3 Børn:

1. Oluf Danielsen Chrysostomus, født 15.., død o. 1637, Præst i Rubjerg-Maarup, se derunder.
2. Susanne? Danielsdatter Chrysostomus, født 15.., død 16.., gift med Borgmester i Hjøring Søren Jensen.¹⁾
3. Lisbet Danielsdatter Chrysostomus, født 15.., død ca. 1630, gift 1° med en Hans Mørk, antagelig i Hammerholt i Torslev, gift 2° (1614) med Købmand i Hjøring Jens Jørgensen v. Bergen.²⁾ I første Ægteskab havde hun Sønnen Peder Hansen Mørk, der 1625 var Præst i Understed (se derunder), og i andet Ægteskab havde hun Daniel Jensen v. Bergen, der blev Kapellan i Vraa (se derunder), og Kirsten Jensdatter v. Bergen, der blev gift med Niels Ebbesen i København, „fornemme og rige Folk,“ siger Peder Dyrskjøt.³⁾

1602 — Gert Petersen v. Achen, født 15.., død 11. September 1635, begravet i Sct. Katrine Kirkes Kor, hvor der forhen var Gravsten over ham. Var Søn af Købmand i Aalborg Peter v. Achen fra Rostock (død 1597)

¹⁾ Ny kgl. Samling i 4°, Nr. 740.

²⁾ Søn af Jørgen v. Bergen fra Hamburg, der 1551 var Købmand i Hjøring og var Broder til Borgmester i Hamborg Bastian v. Bergen.

³⁾ Ny kgl. Samling 4°, Nr. 746.

og Anne Gertsdatter Gesmell. Indberettede om Kaldet 1625. Gift med Mette Melchiorsdatter Meier, død efter 1672, Datter af Sognepræst i Aggersborg Melchior Evertsen Meier og Inger Nielsdatter. Børn:

1. Melchior Gertsen v. Achen, født o. 1614, død 1667, Præst i Haverslev-Bejstrup, se derunder.
2. Morten Gertsen v. Achen, levede 1636, men døde uden Livsarvinger før 1646.
3. Iver Gertsen v. Achen, født o. 1620, død 1695, Regimentskvartermester paa Fyn, Prokurator og By-skriver i Skagen, gift 1672 med Benedikte Andersdatter, Datter af Byfoged i Skagen Anders Lauridsen.¹⁾
4. Niels Gertsen v. Achen, levede 1650, da han sammen med Moderen stævnedes for Tiendekorn; antagelig Avlsbruger i Hjøring,²⁾ og maaske den Niels Gertsen Hjøring, der 1661 blev Degn i Vejen-Læborg.³⁾
5. Evert Gertsen v. Achen var 1663 og 1666 Borger i Hjøring, havde mindst 2 Børn:
  - a. Anders Evertsen v. Achen, der før 1697 boede i Skien og var gift med Præstedatteren Johanne Samuelsdatter Zachariasen, født 1673 i Kristiania. Hans Datter Cecilie v. Achen, født 1696, død 1749, var gift med Pastor Anders Pedersen Baar til Solum.
  - b. Christian Evertsen v. Achen var Student og 1697 i Tjeneste hos Raadmand Thomas Sommer i Skien.⁴⁾
6. Anna Gertsdatter v. Achen, levede 1636.
7. Helvig Gertsdatter v. Achen, gift med Faderens Eftermand, se nedenfor.

1) C. Klitgaard; »Skagen Bys Historie«, Side 437.

2) Hjøring Tingbog 17. December 1650.

3) O. Nielsen: »Malt Herred«, Side 75.

4) C. Klitgaard: »Hjørring Bys Historie«, Side 318 og der citerede Kilder.

8. Margrete Gertsdatter v. Achen, levede 1636.
9. Maren Gertsdatter v. Achen, var gift med Niels Lauridsen, Sorenskriver og Dommer over Vaale Skibsrede i Tønsberg Len, og gav 30. Juli 1646 Afkald for Arv efter Hr. Gert v. Achen og hendes Broder Morten.

1635 — Niels Lauridsen Bech, født 1611, begravet 9. December 1667 i Sct. Katrine Kirke, hvor der forhen har været Gravsten over ham;¹⁾ Søn af Raadmand i Aalborg Laurids Jensen Suur og Johanne Laursdatter Guldsmed.²⁾ Student Aalborg 1628, Magister 1637. Provst 1673. Ejede en Gaard ved Stokbroen i Hjøring, som han solgte 1664. Gift 27. Juni 1637 med Formandens Datter Helvig Gertsdatter v. Achen, født 1620, død 1670, begravet under Sct. Katrine Kirkes Altergulv. Børn:

1. Johanne Nielsdatter Bech, født o. 1638, begravet Kalundborg 11. Maj 1716, gift o. 1656 med Hans Lukassen Paludan, Præst i Jetsmark, se derunder.
2. Gert Nielsen Bech, født o. 1640, Faderens Eftermand.
3. Laurids Nielsen Bech, født o. 1645, død i Ydby 1712. Var 1671 Købmand og Raadmand i Hjøring, men forlod Byen i denne Nedgangstid og forpagtede 1673 Kærsgaard i Tornby; var o. 1680 Forpagter af Aggersborggaard, 1684 af Nordentoft i Ty, 1694 af Nørtorp i Ty og 1697 og 1701 af Slettegaard i Han Herred. Gift 8. Juni 1670 med Ide Rudbeksdatter Humble, født o. 1650, død 17 .., Datter af Rudbek Humble, Præst i Vrejlev-Hæstrup, og Anne Saksager Holm.

¹⁾ Gravskriften, se »Vendsysselske Aarbøger« 1921, Side 111.

²⁾ Personalhistorisk Tidsskrift 6. VI. 226.

4. Margrete Nielsdatter Bech, født o. 1647, død 1681, gift 1° med Raadmand i Hjøring Peder Nielsen Baggi, død 1674, og 2° o. 1675 med res. Kapellan i Hjøring, Knud Christensen Schytte, se Horne-Asdal.
5. Hans Nielsen Bech, født 22. Maj 1649, død 1687, res. Kapellan i Tversted-Uggerby-Bindslev, se derunder.

1668 — Gert Nielsen Bech, født o. 1640, død April 1678, Skifte i Bispearkivet I, Nr. 15, Søn af Formanden. Student Viborg 1660. Blev 29. Juli 1667 kaldet til Medhjælper og Efterfølger for Faderen. 1673 blev der anonymt klaget over ham til Biskop M. Foss, og i Klagen anførtes, at han var forsømmelig i sit Embede og hængiven til „Drik og Fylderi og anden Uførm“. Biskoppen skrev i den Anledning 24. Maj 1673 et alvorligt Brev direkte til Hr. Gert, hvem han vilde forskaane for Provstens Indblanding i Sagen, og da der tidligere havde været klaget over Hr. Gerts Forsømmelighed, advarede Biskoppen ham nu indstændigt og paalagde ham endvidere at lade Kapellanen Oluf Jensen Aarhus og den adjungerede Kapellan Frands Andersen Storup læse Brevet og give det Paategning herom.¹⁾

Forinden Hr. Gert sendte Brevet tilbage til Biskoppen med sin og Kapellanernes Paategning om, at de havde læst det, fik han 27. Maj Byens Magistrat (Borgmesteren og fire Raadmænd) og en Del af det fornemmere Borger-skab til ved Paategning paa Brevet at give dem Skudsmaal om deres Levned og Lærdoms Forhold, og 25 Underskrivere udtalte, at de ikke vidste at paasige deres Gejstlighed noget usømmeligt, men var meget veltilfreds med den. Da Hr. Gert døde, var hans Bo fallit. Var gift 1° med Anne Hansdatter, født 163., død o. 1670,

¹⁾ Brevet er aftrykt i C. Klitgaard: »Hjørring Bys Historie«, S. 104 f.

Datter af Hans Eriksen Horne, Præst i Mosbjerg-Hørme-
sted, og Ellen Eriksdatter Bistrup; gift 2° 1) med Elsebet
Akselsdatter Bjørn, døbt 17. Juni 1648, død 19. Maj
1704, Datter af Aksel Jensen Bjørn, Præst i Børglum, og
Mette Mumme. Efter Gert Bechs Død var hans Enke en Tid
borte fra Byen, men 1698 kom hun tilbage, og Kirken
lejede da Hus til hende. Hr. Gert og hans to Hustruer
er begravet under Korgulvet i Sct. Katrine Kirke. Hr.
Gert havde vist ikke Børn i første Ægteskab, men i sidste
var der 2 Sønner:²⁾

1. Niels Gertsen Bech, født 167., blev Købmand,
men uvist hvor.³⁾
2. Henrik Gertsen Bech, født 167., blev Købmand,
men uvist hvor.³⁾

1678 — Laurids Pedersen, født i Ugilt 5. Februar
1634, død 28. April 1696, Søn af Peder Nielsen og Dorte
Lauridsdatter. Student fra Aalborg 1654, Kandidat 1657.
Var Huslærer paa Fuglsig og blev af Fruen der Hypolita
Hahn ham selv uafvidende kaldet til Præsteembedet i
Hjøring, men da hun meddelte ham det, udbrød han: „I
maatte ligesaa gerne have skaffet mig til at vogte Hjør-
ing Fæl“

Han var da ogsaa efterladende i Embedet og blev af
den Grund flere Gange mulkteret. 1690 indberettede han
om Kaldet.

Da Hjøring gamle Præstegaard brændte 22. Juli 1693
sammen med næsten hele Byen, og Præsten derfor maatte
tage Ophold i Mensalgaarden Lille Lundergaard i Sct.
Hans Sogn, tog han Afsked fra Embedet, men blev bo-
ende i Byen til sin Død. Han ligger begravet i Grav-
kælderens under Sct. Olai Kirke, hvor hans Lig 1764 laa

1) Efter 1. Oktober 1673, da hun opholdt sig i Vraa Præstegaard.

2) Bisparkivets Skifter VI. 17.

3) Jyske Samlinger 1. X. 58.

i Kisten „hel og holden uden ringeste Forraadnelse“ og med Ligtøj, Baand og Blomster ganske ubeskadiget.¹⁾ Dagen før sin Død havde han gjort Testamente, og da han var ugift, tilfaldt hans ret betydelige Formue, 2644 Rdl. kurant, en Række Slægtninge blandt Egnens Bønder.²⁾ Hans betydelige Samling af teologiske, filosofiske og filologiske Bøger, ialt 180 Bind, tilfaldt Sct. Katrine Kirke, som skulde opbevare dem samlet i et Skab i Kirken, og Sognepræsten skulde føre Tilsyn med dem. Først i 1700 Aarene blev Bøgerne solgt for 20 Rdl., som Hjøring Latinskole fik. Hans Præsteklæder arvedes af Efterfølgeren og Kapellanen.

1693, 15. August — Jørgen Jørgensen Finckenhoff var Kapellan og Rektor her, da han blev kaldet til Sognepræst. Var født i København 1663, død 11. Marts 1721, Søn af Jørgen Finckenhoff og Elisabet Bøffke. Student fra Frue Skole 1686, Kandidat 1688, Kapellan og Rektor i Hjøring 1690. Han nærrede stor Interesse for Undervisningsvæsenet og udarbejdede en Metodik til Brug for Degne, men om dennes og andre Metoders Anvendelse var der 1725 stor Strid mellem Provsten og en Del Præster og Degne i Vennebjerg Herred.³⁾ Han led Skade ved Ildebranden 1693 og atter 1702, da Præstegaarden paa ny brændte sammen med en stor Del af Byen, men 1715 var hans økonomiske Forhold dog temmelig gode. Pastor Finckenhoff, der 1696 tog Magistergraden, var i sine sidste Aar lam i Benene, saa han maatte bæres mellem Kirkerne og ligeledes op paa Prædikestolen.⁴⁾

---

1) Københavns Adresseavis 118-1764.

2) Bisparkivets Skifter V. 17; jfr. Vennebjerg Herreds Tingbog 18. Maj og 8. Juni 1696.

3) Udførlige Akter i Vennebjerg Herreds gejstlige Justitsprotokol 1725.

4) a. St. 1721, Bl. 4.

Straks efter, at han havde overtaget Præsteembedet her, havde han en ubehagelig Sag, idet han som pers. Kapellan havde antaget en forhenværende Præst Jens Pedersen Bering, skønt denne ved Roskilde Landemodes Dom var dømt fra gejstligt Kald, bl. a. fordi han havde viet Pastor Vilh. Schmidt i Haring i Ty til sit Søkendebarn uden kongelig Bevilling, og Biskop Jens Bircherod gav 26. December 1693 Jørgen Finckenhoff en skarp Reprimande og paalagde ham straks at skille sig ved Jens Bering, men denne fik fat i Brevet, saa det ikke kom Finckenhoff i Hænde.¹⁾ Samme Jens Bering var Præstesøn fra Kobberup i Ty og var o. 1671—1689 Præst i Udby paa Fyn, hvor han blev gift med Formandens Datter Anne Lavesdatter Grindsten. Ved Dom af 23. Maj 1689 blev han fradømt sit Kald for bl. a. falsk Angivelse mod Assessor Hans Knudsen til Krængerup og blev dømt fra Ære og Boeslod og til at gaa i Jern paa Bremerholm eller rømme Landet. Han havde ogsaa forsømt sit Embede og havde i 4 Uger flakket om fra en Provins til en anden sammen med en Præsteenke Ellen Jensdatter, som havde været gift med Hr. Jens Jensen Herslev i Herslev ved Kolding, som var død 1687. Ellen Jensdatter erklærede dog, at Samlivet med Jens Bering var barnløst. Hun døde i Urlev 1696. Endelig var Jens Bering tiltalt for ofte at være truffet liggende beruset i Kroen og for at have skrevet til Kongen i forseglede Breve.²⁾ Denne uheldige Person var det altsaa, at Jørgen Finckenhoff havde antaget til sin Kapellan, maaske uden at kende hans Fortid, og det gik da heller ikke saa uheldigt med Bering, som man skulde vente, thi senere fik han kongelig Oprejsning og blev 1705 residerende Kapellan i Vigerslev-Vevlinge paa Fyn, hvor han døde 1718.

¹⁾ Bircherods Dagbog 26. December 1693.

²⁾ Wibergs Præstehistorie III, 419.

I Pastor Finckenhoffs Tid indtraf den Episode i Sct. Katrine Kirke Paaskedag 1706, at Skomager Jens Jakobsen forhindrede Tjenestekarl Andreas Christensen i at komme ud af Kirkestolen og ofre med de andre Karle, saa Anders maatte gaa Offergang med Pigerne, — naturligvis til Moro for Menigheden. Og da Anders kom tilbage til Kirkestolen, holdt en anden Person den lukket for ham, saa han maatte gaa i en anden Stol, og disse Løjer i Kirken medførte naturligvis en Retssag.¹⁾

Pastor Finckenhoff og Hustru gav en Sølflaske med Skrueprop til Kirken. En Søster til Præsten, Else Finckenhoff, født København 7. Juni 1668, død 10. Juni 1706, begravet i Sct. Katrine Kirke, blev 1700 gift med Købmand Jens Christen Karlby i Hjøring.

Finckenhoff blev ca. 1690 gift med Apolone Christensdatter Farum, Søster til Herredsskriver Morten Farum i Hanherrederne og Enke 1689 efter Kapellan og Rektor i Hjøring Johan Lauridsen Venø (o: Hven), med hvem hun ikke havde Børn. Pastor Finckenhoff havde følgende Børn:

1. Hypolyte Finckenhoff, antagelig født ca. 1691, død 17.., var gift med en Fohlmann.
2. Morten Henrik Finckenhoff, født 10. Juli 1692, død 1727, blev 1721 Kapellan i Mariager og Sognepræst i Vindblæs.
3. Elisabeth Magdalene Finckenhoff, født o. 1693, død efter 1720, gift 1° med Diderik Madsen Buch, og 2° Sten Sørensen Røg, Kapellaner og Rektorer i Hjøring, se nedenfor.
4. Laurids Finckenhoff, født 1696, død 17.., levede i Maglemølle ved Næstved og var Birkedommer.
5. Anne Kirstine Finckenhoff, døbt 13. Oktober

¹⁾ Hjøring Tingbog 7. April 1706.

1697, død efter 1759, gift med Johan Drewsen den ældre, død 1734, Ejer af Strandmøllen.

6. Mette Finckenhoff, døbt 22. Juli 1701, død af Brystsyege 7. Februar 1722, ugift.

RESIDERENDE KAPELLANER (tillige Rektorer fra 1567).¹⁾

1555 — Peder (Knudsen?), Rektor 1559—61, var antagelig ogsaa Kapellan.

1561 — Peder (Poulsen?), Rektor 1561, antagelig ogsaa Kapellan.

1567 — Kjeld Andersen, indberettede om Kaldet 1571:

(1591) — Christen Andersen. Fik 1591 Betaling for Vin og Alterbrød, „som han haver holdt til denne Dag“ og har vel ved den Tid faaet andet Embede.

1592 — Peder Jensen Skive, Kapellan og Rektor. Blev 1603 Præst i Albæk-Voer, se derunder.

1603? — Thomas Jensen, om hvem iøvrigt intet vides.

o. 1615 — Oluf Danielsen Chrysostomus, blev o. 1620 res. Kapellan i Vraa og o. 1629 Præst i Rubjerg-Maarup, se derunder.

1620 — Peder Andersen, afgik ca. 1627, men levede endnu 1642 som Avlsbruger i Hjøring.²⁾ Var gift med Maren Frandsdatter, der 1648 solgte sin Gaard i Hjøring. 4 Børn kendes:

1. Karen Pedersdatter, gift med Peder Jensen Guldsmed, Prokurator i Hjøring. Kaldes ogsaa Frost.

¹⁾ Kongelig Befaling af 5. December 1566.

²⁾ Tingbog 1642, Bl. 15.

2. Ingeborg Pedersdatter, gift med Christen Jensen Kræmer paa Skagen.¹⁾
3. Anne Pedersdatter, gift med Kapellan Mourids Lauridsen Tversted i Bindslev, se Tversted Sogn.
4. Natanael Pedersen Frost, Kapellan her, se nedenfor.

o. 1630 — Natanael Pedersen Frost, Søn af Formanden, blev 1637 Præst i Tversted, se derunder.

1637 — Albret Kjeldsen, død 1. Maj 1651, begravet i Sct. Katrine Kirke, hvor der tidligere var Gravsten over ham: Alberti Killiani Werbi.

Var gift med Birgitte Pedersdatter, Datter af Peder Laursen, Præst i Tornby, og Inge Thomasdatter.²⁾ Hun ægtede Eftermanden. Hr. Albret og Inge Pedersdatter havde 5 Børn:³⁾

1. Frands Albretsen, var 1669—70 Borger i Kongälf.
2. Kjeld Albretsen, levede 1670.
3. Anders Albretsen, var 1669 i Kongälf.
4. Inge Albretsdatter, levede 1670.
5. Peder Albretsen, boede i Hjøring 1670 og var sindssyg.

1651? — Oluf Jensen Aarhus, født 16. ., død 1675. Var Kapellan og Rektor i Hjøring 1660, og da han var gift med Albret Kjeldsens Enke, er han antagelig fulgt umiddelbart efter denne. Han levede endnu 29. September 1675. Han var svagelig i mange Aar og havde Medhjælpere baade ved Kapellaniet og Rektoratet. 1664 var Erik Pedersen Skolemester her og var Arving efter sal. Kirsten Eriksdatter Grøn, gift med Laurs Jakobsen i

¹⁾ Hjøring Tingbog 29. Februar 1648.

²⁾ Hjøring Tingbog 28. April 1646.

³⁾ a. St. 6. September 1670 og 26. Marts 1689.

Krustrup i Sct. Hans Sogn.¹⁾ Frands Andersen Storup, senere Præst paa Hirsholmene, fungerede som Kapellan og Rektor i Hjøring 1673, efter at Mads Christensen Brovst, senere Degn til Sct. Hans og Sct. Olai Sogne, havde været adjungeret Kapellan og Rektor 1671 og atter var det 1674. Hr. Oluf Aarhus søgte da en ny Medhjælper, vel fordi Mads Brovst var for uskikkelig i sit Levned, og 13. August 1674 fik han Eftermanden udnævnt til adj. og succ. Medhjælper. Af Kirkeregnskabet ses, at han 1670 gav en Stud til Kirken for sin Hustrus Begravelse; selv blev han ogsaa begravet i Sct. Katrine Kirke, hvor Gravstedet blev repareret 1688. Var gift 1° med sin Formands Enke, Birgitte Pedersdatter, efter hvem der holdtes Skifte 1667,²⁾ gift 2° med N.. N., der levede som Enke i Hjøring 1677.³⁾ Af Oluf Aarhus' Børn kendes kun:

1. Morten Olufsen Tvilling, der 1670 sammen med sine Søskende (Halvsøskende) solgte et Hus i Hjøring til Borgmester Mikkel Madsen Vendelbo.⁴⁾ 1674 blev Morten Degn i Horne-Asdal; 1689 skænkede han $\frac{1}{2}$ Fjerding Jord i Hjøring Mark til Sct. Katrine Kirke, og 1694 solgte han en Fjerding Jord til den. Død 1708. Var gift med Helle Christensdatter, Datter af Præsten i Horne Christen Christensen Sæby og Ingeborg Christensdatter Bistrup, se Horne-Asdal.

1675, 7. April — Knud Christensen Schytte, blev 1688 Præst i Horne-Asdal, se derunder.

1688, 14. Januar — Johan Lauridsen Venø (o: Hven), født paa Hven 1658, død Marts 1689, Søn af Laurids

1) Vennebjerg Herreds Tingbog 31. Oktober 1664.

2) Hjøring Tingbog 26. Marts 1689.

3) Gejstligt Skattemandtal.

4) Hjøring Tingbog 16. August 1670.

5) a. St. 28. April 1691.

Nielsen, Præst paa Hven, og Kristine Jensdatter. Student København 1678, Kandidat 1682. I Sommeren 1688 opholdt han sig en Tid i Aalborg, og efter hans Død 1689 stævnedes hans Enke af Postmester i Aalborg Gødert Schmidts Enke, Sidsel Didriksdatter, for 28 Rdl. for Fortæring m. v. fra 16. til 23. Juli, da Hr. Johan med Hustru, en ung Person, en Tjener, en Bonde og en fremmed fortærede Mad, Franskvin, Rhinskvin, Bittervin og Brændevin hos hende, og to af Folkene var der i 18 Dage. 12. Oktober s. A. fortærede Hr. Johan og en ung Person samt Børnene 3 Maaltider hos hende.¹⁾ Da Hr. Johan ikke selv havde Børn,²⁾ har det maaske været Børn fra Hjøring Latinskole, der har været i Aalborg til Overhøring med Henblik paa Optagelse i Latinskolen der. Efter Hr. Johans Død stod Kaldet ledigt til 4. Januar 1690. Han var gift med Apolone Christensdatter Farum, der blev gift med Eftermanden, se derunder.

1690, 4. Januar — Jørgen Jørgensen Finckenhoff. Blev 15. August 1693 Sognepræst her, se foran. Embedet som Kapellan og Rektor stod derefter ledigt, og 14. Marts 1694 anmodede Biskop Jens Bircherod Oversekretær Mathias Moth om at faa Embedet besat. Moth svarede da, at Biskoppen skulde lade en af Stiftets Skolebetjente ansøge om det, saa skulde han uden Bekostning faa Kaldsbrev.³⁾

1694, 21. April — Laurids Mortensen Vistoft eller Vilstoft. Var født o. 1642 og døde 29. April 1696 under et Ophold i Tisted, begravet i Kirken der. Antagelig Student fra Tisted 1662 og blev 1680 Hører ved Latinsko-

¹⁾ Hjøring Tingbog 3. Juli 1689.

²⁾ Bispearkivets Skifter III. 26.

³⁾ Bircherods Dagbog.

len der. I Tisted Kirke var 1753 en Trætavle paa en Stolpe under Orgelet med hans Livsdata.¹⁾ Ugift.

1696, 2. Juni — Corfits Ernst Mavors, født Kølhede i Bøvling Sogn 21. Juni 1664, død 9. August 1707, begravet 16. August i Sct. Katrine Kirke; Søn af Ridefoged og Skriver ved Bøvling Amt, senere Hofkøkkeninspektør Johan Ernst Mavors og Abigael Jensdatter Bjørn. Student Herlufsholm 1683, Kandidat 1689; derefter personel Medhjælper hos Pastor Jørgen Finckenhoff i Hjøring, begik Lejermaalsforseelse, men fik 1694 kgl. Oprejsning og blev 19. Oktober samme Aar præsteviet, hvorefter han paany blev Medhjælper hos Finckenhoff, indtil han 1696 blev kaldet til res. Kapellan her og 1698 tillige til Degn til Sct. Hans og Sct. Olai, hvor Degnen var død et Par Dage efter, at Biskop Bircherod 21. Juli havde katekiseret i Sct. Olai Kirke og eksamineret i Latinskolen, hvor Mavors beklagede sig over, at Forældrene var saa efterladende med at lade Børnene gaa i Skole. Da Biskoppen var naaet til Ingstrup paa sin Visitatsrejse, opsøgte Mavors ham her 25. Juli og bad om at maatte faa det ledigblevne Degnekald mod at kalde en Medhjælper til Degnetjenden for saaledes at faa sine smaa Indtægter forbedret, og denne Ordning synes at være blevet gennemført. Mavors var gift med Diana Thomasdatter Holst, Datter af en Skræder i ?. Hun ægtede 2° 6. Februar 1709 Købmand i Hjøring Jens Christensen Karlby, født 1656, død 1721, hvem hun overlevede, og med hvem hun ikke havde Børn. Karlby var 1706 blevet Enkemand efter Pastor Jørgen Finckenhoffs Søster Else Finckenhoff. Kapellan Mavors og Hustru havde 4 Sønner og 1 Datter, af hvilke kun 2 Sønner blev voksne, nemlig:

1) Ny kgl. Samling i Fol. Nr. 728.

1. Johan Ernst Mavors, født Hjøring 8. Juli 1690, død 1734, Student Aalborg 1711, Kandidat 1716, var 1721 Kapellan i Nibe, res. Kapellan i Byrum-Vesterø-Hals 172. og blev 1726 res. Kapellan ved Sct. Mortens Kirke i Randers, antagelig ugift.
2. Thomas Mavors, døbt Hjøring 28. Oktober 1698, gik i Hjøring Latinskole og var 1721 i Udlandet. Antagelig ham, der 1737 blev Byfoged i Horsens og døde 1744.

HORNE-ASDAL

(1553) — Peder Cornificius (o: Horne) eller Peder Pedersen Møller¹⁾ var Præst her 1553, da hans 9 Bøger optales af Biskop Oluf Chrysostomus. Var her ligeledes 1559.

(1568, 1571) — Hr. Oluf, indberettede om Kaldet 1568 og 1571.

o. 1571 — Peder Poulsen Mørk, begravet 25. Juli 1621. Afstod Kaldet til Eftermanden 1608 og boede i Horne Præstegaard som en gammel blind Mand.²⁾ Var Delegeret ved Chr. IVs Hylding 1584. Havde antagelig nednævnte Børn:

1. Erik Pedersen Horne, der 1602 blev Præst i Mosbjerg-Hørmested og døde 1645, se Mosbjerg.
2. Karen Pedersdatter, der vist blev gift med Faderens Eftermand.

1608 — Anders Thomsen Hjøring, født 15. ., død 1654, begravet i Horne Kirke, Skifte 11. Januar 1655,

¹⁾ Indberetning fra Pastor Rasmus Basballe 1729 til Alb. Thura. »Vendsysselske Aarbøger« 1920, Side 325.

²⁾ Kirkehistoriske Samlinger. 3. III. 743.

Søn af Thomas . . . . . i Hjøring og Broder til Raadmand Henrik Thomsen der. Blev 1608 kaldet til Medhjælper og Efterfølger for Hr. Peder Mørk her. Indberettede om Kaldet 1625. Skal have befattet sig med at mane og paa den Maade have aflivet sin Avlskarl. Hr. Anders' Lig laa endnu 1777 hel og holden i Begravelseskælderens i Kirken, hvilken han selv havde ladet indrette.

Var gift 1° med Karen Pedersdatter, død før 1646¹⁾ antagelig Datter af Formanden. Gift 2° med Maren Hansdatter,²⁾ der 1655—57 havde megen Strid med den følgende Præst i Horne, se nedenfor. Maren Hansdatter var 1656 Borgerske i Aalborg, og hun havde ingen Børn. I sit første Ægteskab havde Anders Thomsen Hjøring følgende Børn:

1. Thomas Andersen Horne, der var Raadmand i Hjøring 1655, og som 16. November 1646 paa Horns Herreds Ting gav Faderen Afkald for Arv efter sin Moder og 27. August 1655 gav Stiffaderen Afkald for Arv efter sin Fader.
2. Inger Andersdatter Horne, død 1651, gift med Claus Nielsen, Præst i Raabjerg, som 16. November 1646 gav hendes Fader Afkald for Arv efter hendes Moder; se Raabjerg.
3. Else Andersdatter Horne, død 1684, gift med Ridefoged til Odden Niels Hansen Buch, født i Arild o. 1581, død 1665 i Bistrup ved Hjøring. Han gav 27. August 1655 Afkald for hendes Fædrearv.³⁾
4. Maren Andersdatter Horne, død efter 1662, gift med Søren Pedersen Kjærulf i Saltumgaard, død

1) Hjøring Tingbog 21. Marts 1648; Horns Herreds Tingbog 16. November 1646.

2) a. St. 18. December 1654, 9. April, 24. September og 5. Nov. 1655.

3) Personalhistorisk Tidsskrift 10. III. 62.

1659,¹⁾ der 27. August 1655 gav Afkald for hendes Fædrenearv.

1654 — Claus Hansen Bang, født i Bogense o. 1620, død København 9. December 1682, Søn af Borgmester Hans Bang. Udgav 1640 som Student et Digt, der betegnes som et Mesterstykke — af Smagløshed, og senere under Pseudonymet „Dorus“ et Bryllupsdigt til en Slægting i Ribe, hvilket Digt Biskop Kragelund fandt fornærmeligt for sig.²⁾

I Wibergs „Dansk Præstehistorie“ I, 673 siges, at han blev afsat 1662, „fordi han skal have voldtaget Præsteenken,“ altsaa Maren Hansdatter, en Historie, der antagelig er fremkommet ved en fejlagtig Tolkning af Ordet „æreskændet“, „ærekrænket“ el. lign., og H. F. Rørdam har i sin Tid³⁾ vist, at der aldeles ikke er Tale om nogen Voldtægt mod hende, ligesom han har meddelt Indholdet af en Række Aktstykker, særlig fra Biskop Anders Andersen Ringkøbing i Aalborg angaaende Sagen Claus Bang og Enken; men da en nærmere Udredning formentlig ikke vil være uden Interesse for Læserne, saavel i Henseende til Hr. Claus' Person som til forskellige Forhold i hans Sogne- menigheder, skal man her fremkomme med følgende navnlig paa Grundlag af Horns Herreds Tingbøger 1655—57. Hr. Claus kom straks ved sin Overtagelse af Embedet i Strid med den afdøde Præsts Enke Maren Hansdatter og hans Arvinger; Striden drejede sig bl. a. om noget Panel i Stuerne og et Hjørneskab i Storstuen, hvilket Præsten ansaa som hørende til Gaardens søm- og nagelfaste Ting,

1) C. Klitgaard: Kjørulfske Studier, Side 365.

2) Bloch: »Den fynske Gejstlighed« I. 402 f, jfr. G. L. Wad: »Rektorerne ved Herlufsholm«, Side 91 ff.

3) Kirkehistoriske Samlinger 3. R. III, 767 ff.

medens de andre mente, at det var Løsøre. Striden førtes med stor Bitterhed og varede i lang Tid.¹⁾

I Naadesaaret drev Maren Hansdatter selv Præstegaarden ved Hjælp af en Avlskarl Christen Jensen Møller, Søn af Jens Christensen i Horne, og antagelig opirret af Striden om Inventaret i Præstegaarden lod Hr. Claus sig henrive til i Horne Kirke 5. August 1655 i Overværelse af Herredsprovsten, Hr. Hans Eriksen i Mosbjerg og Præsten Axel Jakobsen Steenberg i Tornby, der vist var komme for at stifte Fred mellem Hr. Claus og Enken, at sige i mange andre Folks Overværelse, at der gik Rygte om, at Præsteenken laa i letfærdigt Levned med sin Avlskarl. Da han saa blev opfordret til at angive sine Hjemmelmænd, svarede han, at det skulde han nok, naar han blev lovligt stævnet dertil. Den 22. Juli havde Præsten endvidere sagt til Karlens Fader, at han som Fader skulde advare sin Søn, der tjente hos Maren Hansdatter, og efter Recessen faa ham til at forføje sig ud af Herredet.

Det vides ikke, om Faderen har givet Karlen denne Advarsel, men da Karlen en Lørdag kom og vilde gaa i Skriftestolen, efter at han „kristelig dertil havde sig beredt,“ afviste Præsten ham, og Karlen sendte saa to Stævningsmænd til Præsten for at faa Grunden at vide. De traf Præsten i Vaabenhuset og rettede der saavel som paa Kirkegaarden Forespørgslen til ham, og Hr. Claus svarede saa, at hvis Karlen vilde komme næste Dag — Søndag — og falde paa Knæ paa Kirkegulvet og staa aabenbart Skrifte, naar Præsten gik af Prædikestolen, vilde han bag efter tage ham til Skriftemaal og Altergang. Da Mændene trængte ind paa Præsten for at faa Grunden til Afvis-

¹⁾ Horns Herreds Tingbog 5. November 1655; 14., 21., 28. Januar; 4., 18., 25. Februar; 3., 10. Marts; 21. April; 3., 23. Juni; 14. Juli; 4. August; 13., 20. Oktober 1656; 2., 16. Marts 1657; jfr. C. Klitgaard i Kirkehistoriske Samlinger 1942.

ningen at vide, sagde han, at i Sommer var Karlen en Morgen kommet ind i hans Kammer, hvor Præsten laa i Sengen, og saa godt som truede ham, hvad han mente, Karlen ikke burde have gjort. Saa stævnedes Karlen Præsten for Herredstinget, hvor de nævnte Mænd 24. September 1655 vidnede som foran anført, og Christen Jensen (Karlen) sagde og svor ved sin Ed, at han ikke var gaaet i Præstens Kammer med noget ondt Fortsæt, men han havde mange Gange tilforn baade ved Nat og Dag været i Præstens Kammer for at drage ham af Støvlerne og hjælpe ham i Seng, — vel naar Hr. Claus var „velbeskænket“.

Den 7. Oktober fremdrog Præsten Sagen i Kirken i Menighedens Paahør og spurgte Karlens Fader, om han vilde erkende, at Præsten havde givet ham Paalæg om at faa Sønnen ud af Herredet.

Da Naadensaaret var udløbet i Slutningen af 1655, flyttede Præsteenken til Aalborg, hvor hun derefter boede, og overdrog til Sagfører Jens Hansen i Hjelmsted i Serreslev Sogn at føre hendes Sag mod Præsten angaaende Panelet i Præstegaarden, og 22. December drog to Stævningsmænd til Horne Præstegaard for hende. Til dem sagde Hr. Claus: „Jeg vidste ikke andet, end at Maren Hansdatter var en Dannekvinde, men hun er en Hore“. Herom aflagde Stævningsmændene Vidne paa Hjøring Byting 22. Januar 1656, og Maren Hansdatter lod saa Præsten tiltale ved Retten for denne Udtalelse; men han benægtede dens Rigtighed.

Imidlertid havde Præsten jo allerede 5. August 1655 i Horne Kirke udtalt sig om det formodede Forhold mellem Præsteenken og hendes Tjenestekarl, og da han var blevet opfordret til at angive sine Hjemmelsmænd, havde han svaret, at det skulde han gøre, naar han blev lovligt stævnet dertil.

Der var saa fra Enkens Side sket Henvendelse til Biskoppen om Sagen, og han gav Provsten Hans Eriksen i Mosbjerg og Hr. Axel Steenberg i Tornby Ordre til at holde Forhør over Hr. Claus, hvilket Forhør skulde finde Sted i Bindslev Kirke 6. December 1655, men Hr. Claus udeblev, hvorefter de to fremmede Præster udstedte et skriftligt Vidne om, hvad de 5. August havde hørt Hr. Claus sige i Horne Præstegaard. Hr. Claus fordrede derefter Sagen indbragt for sin rette Øvrighed — Landemodet —, da hans Provst allerede havde vidnet, og den henvistes derefter fra Herredstinget til gejstlig Rettergang; men Herredstinget slap dog ikke helt fri for at faa mere med den at gøre, thi da den 8. Maj 1656 kom for Præstemodet i Hjøring, henviste det den til verdslig Rettergang. Imidlertid havde Maren Hansdatter paany indstævnet Hr. Claus for Herredstinget 21. April 1656 for Æresfornærmelse, fordi han paa Tinget havde sagt, at hendes to Stævningsmænd fra Hjøring var „letfærdige Skælme“, der havde vidnet falsk paa ham. Hr. Claus udeblev fra Retten, og da det var en Sag om Æresfornærmelse, kunde Herredsfogden ikke dømme i den, men henviste den til Landstingets Paakendelse, og det samme var Tilfældet 4. August med den fra Landemodet til verdslig Rettergang henviste Sag, men Maren Hansdatter havde nu engageret en virkelig Prokurator -- Niels Lauridsen Bech i Aalborg — til at videreføre Sagerne, og han lod 4. August paa Horns Herreds Ting 12 Mænd aflægge Erklæring om, hvad de havde hørt Præsten sige i Horne Kirke 5. August 1655, og om de vilde vedstaa Indholdet af et Dokument, som da var blevet udfærdiget i Horne Kirke, og som nu var blevet forsynet med Lensmandens og Biskoppens (Stiftsøvrighedens) Segl, idet det havde været fremlagt ved Landemodet i Hjøring. Sognemændene i Horne erklærede, at de ikke vidste andet end

Godt om Maren Hansdatter udover, at der i Møllehus og Smedehus¹⁾ og andre Steder en Tid lang var gaaet Rygte om hendes Løfærdighed med hendes Karl Chr. Jensen Møller; men de vidste ikke, om Rygtet talte sandt.

Hr. Claus gav imidlertid ikke Møde for Landstinget i Viborg,²⁾ og ved Domme af 10. og 24. September 1656 dømtes han til at lide Tiltale ved Hjemtinget som Løgner og til at bøde 6 Rdl. for Udeblivelse fra Retten og 5 Rdl. i Sagsomkostninger til Maren Hansdatters Sagfører ved Hjemtinget, Jens Hansen i Hjelmsted, og for Betaling af disse 11 Rdl. blev han indstævnet til Horns Herreds Ting 20. Oktober, men gav ikke Møde og heller ikke den følgende Retsdag 27. Oktober, da der blev udmeldt 6 Mænd, „som fandt ham udi Dele“, d. v. s. at der rejstes Tiltale mod ham som Løgner med Hensyn til hans ærerørige Beskyldninger mod Præsteenken.

Straks da Landstingets Dom var afsagt og meddelt Biskoppen gennem Lensmanden paa Aalborghus, Erik Juel til Hundsbæk, befalede Biskoppen Hr. Claus, at han skulde afholde sig fra Præsteembedet, hvad han ogsaa gjorde nogen Tid; men da han saa kom paa den Tanke at indanke Sagen for Herredagen, genoptog han Præstevirksomheden, og da Biskoppen gennem Provsten i Horns Herred fik dette at vide, lod han ved Provsten to Mænd gaa til Hr. Claus med baade mundtlig og skriftlig Ordre til ham om at afholde sig fra Embedstjeneste; men denne Suspension tog Hr. Claus dog intet Hensyn til, og Biskoppen indberettede derefter Sagen til Kansleren Christen Thomesen (Sehested). Denne, der nu var gammel og stærkt optaget af vigtige Forretninger, lod dog ikke høre fra sig, og Biskoppen skrev derefter til Rigsraaderne Christen Skeel og Otto Krag om Forholdet; men

¹⁾ Almindelige Sladdersteder.

²⁾ Landstingets Domsbøger haves ikke for disse Aar.

de urolige politiske Forhold bevirkede, at de heller ikke svarede ham.¹⁾

Vel som Følge af de nævnte urolige Forhold skulde der ikke holdes Herredag 1657, og vist i Februar dette Aar skrev Biskoppen til Danskø Kancelli, at Hr. Claus' Sag var indstævnet for Stiftsøvrigheden (Lensmand og Biskop), men da Lensmanden Erik Juel var død 13. Februar d. A., og Sagen skulde foretages 28. Marts, bad han om, at der maatte blive forordnet en Mand til i Lensmandens Sted at være Dommer. Kancelliet mente, at Mandrup Due til Halkær bedst kunde forrette det; men da han ofte var i København, kunde Christen Lange, der boede i Nærheden (Rønnovsholm) beskikkes, og 12. Maj²⁾ gav Kongen Chr. Lange Ordre til sammen med Biskoppen at forhøre og dømme i Sagen. 1. Juni erklærede Svenskekongen Karl Gustav imidlertid Krig mod Danmark, og nogle Maaneder senere besatte de svenske Tropper Jylland, og Christen Lange døde før 20. Oktober, saa Retsmødet angaaende Hr. Claus blev næppe afholdt.

Men det er vel med denne Appel for Øje, at Sagfører Jens Hansen fra Hjelmsted 2. Marts fik udmeldt 6 Mænd ved Horns Herreds Ting til at afkræve Hr. Claus et Svar angaaende hans Beskyldninger mod Enken, og 9. Marts s. A. optraadte Prokurator Niels Laursen Bech fra Aalborg paa Horns Herreds Ting paa Enkens Vegne og krævede at Hr. Claus skulde bevise sine Ord om Enken eller anses for at være Løgner, hvilket jo vilde koste ham Kjole og Krave.

Denne Gang mødte Hr. Claus paa Tinget og begærede Udsættelse, da han havde indanket Sagen for førstkommande Herredag, og der blev saa ikke foretaget videre udover, at Herredsfogden afsagde Kendelse om, at Præsten

1) Kirkehistoriske Samlinger 3. R. III, 769.

2) Jyske Tegnelser.

var at anse som Løgner og udmeldte 6 Lovhøringer, som 16. Marts stadfæstede denne Kendelse.

Vi hører derefter ikke mere om denne Sag gennem Tingbøgerne, maaske fordi den nu var kommet for højere Ret, eller fordi Tinget paa Grund af Krigen var suspenderet fra 12. Oktober 1657 til 7. Juni 1658 og i længere Perioder 1659—60; men Hr. Claus fortsatte utvivlsomt sin præstelige Virksomhed, og 8. September 1660 skrev Biskoppen til Oversekretær Erik Krag til Bramminge om Sagen og bad ham om at forebringe den for Kongen, for at Hr. Claus ved Øvrighedens Hjælp kunde blive fjernet.¹⁾ Allerede 15. September fik den nye Lensmand paa Aalborghus, Kaj Lykke, saa kgl. Ordre til alvorligt at tilholde Hr. Claus, at han ikke maatte befatte sig med Embedet. Denne hurtige Ekspedition var vel nok foranlediget ved, at Biskoppen 12. September, da han var i København, havde erindret Erik Krag om den; men heller ikke Lensmandens Tilhold virkede paa den stædige Præst, og 7. December 1660 skrev Biskoppen paany til Oversekretær Krag og bad ham atter om at tage sig af Sagen.²⁾ „Jeg kan“, skriver Biskoppen, „ikke noksom berette, hvor mutvillig det Menneske beviser sig, og hvor mange sig paa saadan hans trodsige Forhold storligen forundrer og forarger. Skal mig længe sligt vederfares, nødes jeg, dersom Helbreden det nogenlunde kan taale og Livet varer, selv højestbemelde Hans kgl. Majestæt derom at anmelde.“

Biskoppen skrev ogsaa samme Dag et Brev til Kongen om Sagen, i hvilket han klagede over „den store og tilforn uhørte Insolentie,“ som Hr. Claus begaar ved at fortsætte sin Præstetjeneste, uagtet det tre Gange var blevet ham forbudt, og han havde faaet Genpart af Kongens

1) Kirkehistoriske Samlinger 3. R. III, 769.

2) Anf. Sted S. 772.

Ordre til Kaj Lykke om at forbyde ham Præstetjeneste, hvilken Modvillighed kun kunde „geraade hos de gemene og enfoldige til det hellige Embedes Foragt, hvoraf for-aarsages grove og mangfoldige Forargelser,“ og Biskoppen anmodede derfor underdanigst Kongen om at drage Omsorg for, at Hr. Claus „exemplari her bliver sat til Rette.“ Det vides ikke, hvad der herefter skete i Sagen, der nu havde staaet paa i 5 Aar, men det er vel næppe troligt, at Hr. Claus har bøjet sig, medmindre han er blevet fjernet med Magt.

Imidlertid afløstes Herredagene jo som Domstol 1661 af Højesteret, og for denne kom Hr. Claus' Sag for 1662, og ved Dom af 16. Juli udtaltes det: „Efterdi det af fremlagte Dokumenter bevises, at Hr. Claus Bang ikke alene Halsstarrighed og Ulydighed har bevist, men endog adskilligt begaaet, som hans Orden og Stand ej egner og anstaar, er for dette afsagt, at Hr. Claus Bang bør at miste sit Kald, — dog for hvis paa hans Ære irettesættes fri at være.“ Nu var han altsaa færdig med at være Præst i Horne, selv om han havde Æren i Behold og altsaa ikke var blevet dømt som Løgner, hvilket vel skyldes, at Maren Hansdatters Rygte — som foran nævnt — ogsaa var noget „blesseret“ i „Mølle- og Smedehus“, altsaa i det almindelige Omdømme. Men forinden vi følger hans videre Bane, skal berettes lidt mere om hans Virksomhed i Horne.

Det er foran berettet, at Præsteenkens Karl Christen Jensen Møller 1655 havde anlagt Sag mod ham, fordi han havde vist ham fra Skriftestolen, og Karlen havde ligesom sin Madmoder antaget Jens Hansen i Hjelmsted til at føre Sagen for sig. Men 7. November s. A. blev Præsten forligt med Karlen, der havde bedt Præsten om Tilgivelse for sin Forseelse og Modvillighed, og 6 Personer, som havde været nærværende ved den Lejlighed, havde

medunderskrevet Forliget, som Præsten fremlagde ved Landemodet i Hjøring 8. Maj 1656.¹⁾ Dermed var den Sag ude af Verden for Præstens Vedkommende, men herved gik Karlens Sagfører Glip af Sagen, paa hvilken han havde haft Bekostning til Rejse m. v., og den vilde han have godtgjort, hvorfor han 4. August 1656 stævnedes Karlen til Betaling. Det kunde vel ikke nægtes, at Karlen havde givet Jens Hansen Fuldmagt til at føre sin Sag, men han havde forsømt at indhente Samtykke hertil af sin egentlige Husbond, Fru Ide Skeel til Asdal, og da Jens Hansen boede i et andet Herred, var det imod Loven, at han optraadte som Sagfører i Horns Herred, og Herredsfogeden vilde derfor ikke afsige Dom, men henviste ogsaa denne Sag til Landstingets Kendelse, men Dombøgerne derfor haves som nævnt ikke.

1657 havde Præsten Proces med Peder Christensen Munk i Nørre Kjøl i Asdal Sogn, der bestyrede Gaarden for sin Moder. Præsten var kommet derind for at kræve sin Tiende, og saa kom de i Klammeri, og Peder Munk trak da sin Kaarde og huggede efter Hr. Claus og udfordrede ham; men nogle Karle forhindrede, at han blev saaret, og kun hans Præstekjole blev sønderrevet.²⁾ Sagens Udfald kendes ikke.

Endelig forekommer endnu i 1657 en ret snurrig Sag vedrørende Hr. Claus. Han var 29. Juni indstævnet til Horns Herreds Ting for at paahøre Vidneførsel. To Mænd fra Højrup vidnede, at de Søndag efter Pinse havde været hos Præsten for paa Thomas Pedersen i Højrup og hans Hustru Anne Pedersdatters Vegne at forbyde ham at lyse til Ægte for deres Søn Peder Thomsen og Anne Thomasdatter. Forinden de var blevet trolovet, havde

1) Indtil 1684 afholdtes Landemoderne Foraar og Efteraar i Hjøring, senere i Aalborg.

2) Horns Herreds Tingbog 29. Juni 1657.

Anne Pedersdatter paa sine egne og sin Mands Vegne bedt Hr. Claus om ikke at trolove dem, og det var heller ikke nu med deres Minde, at deres Søn skulde have „det Kvindfolk“. Forældrene havde ogsaa erhvervet en Skrivelse fra Provsten desangaaende — Hr. Claus var jo suspenderet og maatte ikke foretage kirkelige Handlinger, og den havde hun givet Præsten.

Den trolovede unge Mand synes at have været meget spag i Retten; han erklærede, at det ikke var med hans Forældres Samtykke, at han var blevet trolovet med Pigen, men han havde drukket i Højrup hos Mette Madsdatters Natten før, han lod sig trolove, og om Morgenen 2. Pinse-dag havde Pigen tilskyndet ham til Trolovelsen. Han gik saa tidligt om Morgenen og barfodet til Præsten ad én Vej, medens hun gik ad en anden, for at hans Forældre ikke skulde faa det at vide og forhindre det, og da de blev trolovet i Præstens Stue, skete det i Overværelse af en Kvinde fra Horne og en af Præstens Karle som Vidner. Karlen søgte dog i Retten at undskylde Hr. Claus, for hvem han havde fortiet, at Ægteskabet var imod hans Forældres Vilje, og han havde heller ikke tilkendegivet, at han havde drukket om Natten og var beruset. Karlens Fader erklærede, at Trolovelsen var sket mod hans Vilje, og Tingsvidnet blev vel erhvervet for at faa Trolovelsen ophævet ved Tamperretten.

Det hidtil om Hr. Claus berettede stiller ham jo ikke i nogen flatterende Belysning; men et lille Træk, der vidner til hans Fordel, kan dog ogsaa meddeles. Af Gejstlighedens Ekstraskattemandtals 1660—61 ses, at han i Horne havde taget en lille Tiggerdreng til sig „for Guds Skyld“.

Hr. Claus Bang var ugift, medens han boede i Horne; efter Højesteretsdommen flyttede han til København, hvor han i Følge Worms' Forfatterleksikon udgav en Del dan-

ske Vers under sit tidligere Pseudonym „Dorus“. Han døde i København 9. December 1682.¹⁾

1662 — Christen Christensen Sæby, født i Sæby o. 1625, død 9. Januar 1688, Skifte 6. Marts 1688.²⁾ Blev 1645 Student fra Køge og var o. 1655 residerende Kapellan i Sæby, hvor han ejede en Gaard, som hans Arvinger solgte 20. Oktober 1691.

Gift 1° med Ingeborg Christensdatter Bistrup, født 16 . . ., død 1676, Skifte 14. September 1677,³⁾ Datter af Raadmand i Hjøring Chr. Terkelsen i Bistrup og Karen Christensdatter Bistrup. Gift 2° med Elisabet Olufsdatter, Datter af Oluf Jakobsen i Brasholt i Sindal Sogn. Hun blev gift 2° med Købmand Jakob Sørensen i Hjøring.

I første Ægteskab havde Hr. Christen vist 7 Børn og i andet 1 Datter. Børn: ⁴⁾

1. Helle Christensdatter, født 165 . . ., død . . . ., var 1691 gift med Morten Olufsen Tvilling, død 1708, Degn i Horne-Asdal, Søn af Kapellan i Hjøring Oluf Jensen Aarhus og Birgitte Pedersdatter.
2. Anne Christensdatter, var ugift 1691.
3. Christen Christensen, nævnes 1660 og 1691.
4. Threnos Christensen, nævnes 1691.
5. Niels Christensen, nævnes 1691.
6. Knud Christensen, nævnes 1691.
7. Frederik Christensen, nævnes 1691.
8. Karen Christensdatter, nævnes 1660 og 1691.

Den Hans Christian Ferslev, der i Følge Pastor C. F. Niensens: „Færøernes Præstehistorie“, 2. Udg., S. 13 var

1) Kirkehistoriske Samlinger 3. R. III, 773.

2) Bispearkivet III. 17.

3) Skiftet ikke i Bispearkivet.

4) Sæby Tingbog 11. November 1691.

Præst paa Norderø, var ikke som der anført Søn af Hr. Christen Sæby i Horne. Han underskriver sig ogsaa Hans Christiansen Ferslev og var Søn af Borgmester Chr. Ferslev i Sæby.

1688, 14. Januar — Knud Christensen Schytte, født Stubbergaard o. 1650, død 1. Februar 1713,¹⁾ Søn af Forpagter Christen Christensen Schytte og Johanne Rasmusdatter. Blev Student fra Viborg 1669 og Kandidat 1673, resid. Kapellan i Hjøring 1674. Tidligere Epitafium i Horne Kirke.

Gift 1° o. 1675 med Margrete Nielsdatter Bech, født 164., død 1681, Datter af Sognepræst Niels Lauridsen Bech i Hjøring og Helvig Gertsdatter v. Achen og gift 1° med Raadmand i Hjøring Peder Nielsen Baggi, født o. 1615, død 1674, med hvem hun havde Sønnen Niels Pedersen Baggi, der 1687 var Købmand i Hjøring, men 1691 flyttede til Horne, samt Døtrene Maren Pedersdatter Baggi og Helvig Pedersdatter Baggi. Gift 2° 25. September 1689 i Hørnsted med Anne Lauridsdatter Bugge, født 1646, begravet Mygdal 15. December 1729, Datter af Laurids Madsen Bugge til Linderumgaard og N.-N. Jensdatter Worm.²⁾ Intet Skifte. Anne Bugge boede sidst i Kaveltved i Mygdal.

JELSTRUP-LYNGBY

(1537) — Peder Nielsen.

(1553) — Hr. Christen. Indberettede 1553 om Kaldet og skrev, at han ikke havde Raad til at holde Kapellan,

¹⁾ Intet Skifte i Bispearkivet.

²⁾ Søster til Borgmester i Sæby Hans Nielsen Grams 2. Hustru. (Vennebjerg Herreds Tingbog 15. Maj 1670).

som Biskop Laurids Riber havde paalagt ham. Levede endnu 1571 i Jelstrup Præstegaard.

(1554) — Peder Nielsen, antagelig kun Kapellan hos Hr. Christen.

(1555) — Laurids Madsen boede i Anneksgaarden i Lyngby, idet „den gamle Præst“, som havde afstaaet Kaldet til ham, beholdt Jelstrup Sogn og Jelstrup Præstegaard, hvor han boede 1571. Hr. Laurids indberettede om Kaldet 1568 og 1571.

(1582) — Anders Bertelsen, nævnes i Børglum Herreds Tingbog 26. August 1582 og døde i høj Alder 21. Oktober 1602, paa hvilken Tid „den hvide Pest“ rasede i Vendsyssel. Underskrev Hyldingsfuldmagten 1584.

1602 — Jakob Hansen, begravet 23. November 1635, indberettede om Kaldet 1625 og stævnedes 17. November 1634 Sognemændene for Tiendekorn (Tgb.). Gift med Sidsel Nielsdatter, Søster til Jens Nielsen i Skovsgaard i Asdal. Hun havde 1637 Proces for Landstinget¹⁾ med hendes Mands Efterfølger Hr. Poul Jensen Harreslev angaaende en Kontrakt af 14. Februar 1636, i Følge hvilken Hr. Poul overlod Anneksgaarden i Lyngby, hvor hun boede 1637, til hende kvit og frit i hendes Livstid, og Hr. Poul skulde dertil give hende 10 Sldr. samt i 3 Terminer 12 Tdr. Rug og 12 Tdr. Byg. Lensmanden Niels Friis til Krastrup havde godkendt Kontrakten, men 1637 befandtes Sidsel sig „groveligen og slemmeligen udi Lejermaal at have forset“ og mentes derfor ikke værdig til at nyde Pension, og Niels Friis paastod Kontrakten kendt ugyldig. Det oplyses, at da Hr. Poul Harreslev ikke vilde ægte hende, havde tidligere Ladefoged paa Sejl-

¹⁾ Dombog A 1637, Bl. 388 b.

strup Jakob Nielsen anmodet hendes Stiffader, Moster og Brødre om hendes Haand og overtalt hende til Ægteskab og dermed havde han „bedaaret hende“. Hendes Broder mente, at Kontrakten burde staa ved Magt og tilbød at betale Lejermaalsbøde for hende. Landstinget dømte Hr. Poul til at holde Kontrakten, med mindre Overøvrigheden (gejstlige Stiftsøvrighed) dømte Sidsel til at have forbrudt sin Pension. — Børn:

1. Ole Jakobsen Jelstrup, født o. 1603, Student Aalborg 1623, død 1672, Præst i Hundstrup-Østerild 1635. Gift 1° (1660) med Kirstine Edwardsdatter Meier, Datter af Edv. Meier, Præst i Aggersborg, død o. 1670, gift 2° med Anne Marie Humble, født 16.., død ....., Datter af Rudbek Humble, Præst i Vrejlev.
2. Karen Jakobsdatter, død før 1639, gift med Niels Nielsen i Hjøring, død før 1639.¹⁾ De havde en Datter Golde Nielsdatter, som døde i Understed Præstegaard 1638 uden Livsarvinger og efterlod 134 Sldr. Skifte i Hjøring 14. Juni 1638.²⁾
3. Mette Jakobsdatter, nævnes 1639.
4. Hans Jakobsen, nævnes 1639 og 1648.³⁾
5. Jens Jakobsen, nævnes 1639 og 1648.³⁾
6. David Jakobsen, nævnes 1639.

1635 — Poul Jensen Harridslev, født o. 1604, død 1653, Søn af Jens Tøgersen Kældersvend, Præst i Harreslev-Rakkeby-Sejlstrup, og Anne Laursdatter. Student Aalborg 1624.

Var gift med Elisabeth Bertelsdatter Aalborg, der ægtede Eftermanden, og som 10. Oktober 1653 paa Vennebjerg Herreds Ting fik udmeldt 4 Mænd til at registrere

¹⁾ Broder til Laust Nielsen i Knolde i Skallerup Sogn.

²⁾ Horns Herreds Tingbog 11. Februar 1639.

³⁾ Deres Morbroder Jens Nielsen i Skovsgaard i Asdal, død 1648, var Værge for dem (Horns Herreds Tingbog 3 Juli 1648).

Hr. Pouls Bo. I Jelstrup Kirke findes Epitafium over Hr. Poul og Hustru med gode Billeder af dem. Der er aabne Pladser paa det til Aarstal, og det er anskaffet 1648 (i hans Levetid). Dets latinske Indskrift lyder:

„Poul Joannes Haritzlevius servus evangelii Jesu Christi minius in fato pie (us) concessit Ao 16.. ætalis officii... , uxor ejus Elisabetha Bartholif in coelis beate vive reçoepit Ao 16.., ætat....“

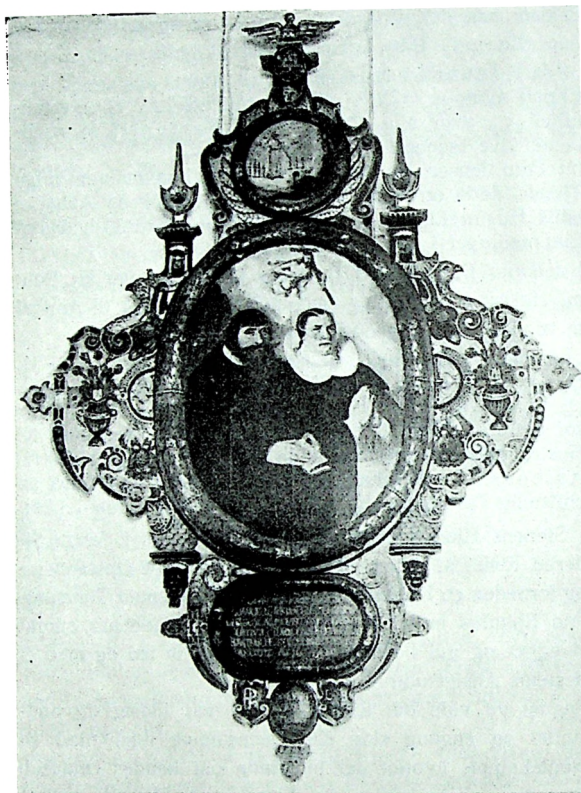
(∴: Poul Jensen Harritslev, Jesu Kristi Evangeliums ringe Tjener, døde en from Død Aar 16.., Embeds Alder.., hans Hustru Elisabeth Bertelsdatter blev efter et lykkeligt Liv modtaget i Himlen 16.., Alder..).

I Jelstrup Kirke findes ligeledes Gravsten over Hr. Poul og Hustru og ligeledes med udfyldte Pladser til Aarstal m. m. Den har følgende Tekst:

„Herunder hviler hedl. ∴: hæderlig og vellært Mand H. Poul Jenssøn Harritzlew, som vaar Præst i Ielstorp og Liungbye Sogner udi .... Aar og salig i Herren bortsof den ..... Ao 16.. i sin Alders .. Aar. Med hans K. Hustru erlig og gudfr: Quinde Elizabeth Bertelsdtr. Aalborg, som med hannem lefvede ... Aar og siden i en christelig Tro afgik den ..... Ao 16.. i sin Alders .. Aar.

I Stenens Hjørner er de 4 Evangelistsymboler, langs Siderne Relief af Adam og Eva, foroven Kristi Opstandelse og forneden en liggende Menneskeskikkelse med Timeglas. Paa Epitafiet er Hr. Poul afbildet med Pandehaar, stærkt skægget og gul i Huden; hans Hustru er fed og med et bestemt Ansigtstryk.

Sagnet vil vide om hende, at hun var hidsig og ond-sindet og engang slog sin Tjenestepige ihjel med sit Nøgleknippe, hvorfor der til Minde om hendes Ondskab er malet en opretstaaende Slange med Braad mellem hendes Initialer L og B paa Foden af Epitafiet. Under disse 2 Bogstaver staar D, altsaa Lisbet Bertels Datter. Hans „Bomærke“ er et sammenskrevet P. I. h., ∴: Poul Jensen Harridslev.

*Epitafium over Poul Jensen Harridslev og Hustru,
Præst i Jelstrup-Lyngby.*

Naar man tager i Betragtning, at Epitafiet er opsat, medens Hr. Poul og Hustru levede og sikkert bekostet af dem, siger det sig selv, at Sagnet om Slangens Henpegen paa Ondskab er fri Fantasi; men muligvis har hendes Slægtsnavn været Worm, Slange eller lignende, sandsynligvis er Slangen dog kun en „uskyldig“ Aal, der betegner Aalborg (jvf. Gravstenen).

Hr. Poul og Hustru synes at have haft en Datter, som 1667 var gift med Jens Olufsen Lemvig, Præst i Hove i Ringkøbing Amt.¹⁾

1654 — Laurs Laursen Brønderslev, født o. 1620, død 1658? Skifteslutning 10. Juni 1659,²⁾ Søn af Laurids Lauridsen den Yngre, Præst i Ø. Brønderslev-Hallund, og Birte Andersdatter Kjærulf.

27. August 1635 fik Just Høg, Forstander for Sorø Skole, kgl. Missive om at optage Hr. Erik Nielsen Børglums Stifsøn Laurids Lauridsen i Sorø Skole, naar der blev Plads ledig.³⁾ 1654 blev Hr. Laurids gift med sin Formands Enke Elisabet Bertelsdatter Aalborg, der overlevede ham (levede 1668) og med hvem han ikke havde Børn, og efter Billedet fra 1648 var hun ogsaa allerede den Gang en midaldrende Kvinde.

Hr. Laurids arvedes af sin Moder og sine Søskende, og det halve af Boet eller 217 Sldr. m. m. tilfaldt hans Enke. Men efter Skiftebrev af 17. September 1654 efter Hr. Poul Harridslev var der tilfaldet dennes Datter, gift med Hr. Jens Olufsen Lemvig i Hove, 64 Tdr. Korn og noget Løsøre, bl. a. en Staalkakkelovn til 22 Sldr. og et Symphoni til 10 Sldr.,⁴⁾ hvilke Genstande var sendt til

1) Den Anne Poulsdatter, som var gift med Jens Olufsen Lemvigs Formand Jakob Pedersen Munk i Hove, var Datter af Pastor Poul Guldsmed i Skagen.

2) Jerslev Herreds Tingbog 30. Januar 1668.

3) Kancelliets Brevbøger.

4) Musikinstrument.

Hove 1654, medens hun ikke havde faaet de 64 Tdr. Korn. 30. Januar 1668 stævnedes Hr. Jens Olufsen Lemvig saa Hr. Laurids Brønderslevs Arvinger for Halvdelen af dette Korn, medens hans Hustrus Moder jo skulde tilsvare de 32 Tdr., da hun havde arvet Halvdelen af Hr. Laurids' Bo, og for dette Korn stævnedes Hr. Jens Olufsen 4. November 1667 Elisabet Bertelsdatter ved Vennebjerg Herreds Ting.¹⁾

1658 — Anders Nielsen Ringkøbing, født o. 1625, død 1669,²⁾ Søn af Niels Pedersen Hjortlund, Kapellan i Ringkøbing, og Mette Andersdatter, som 1669 boede hos ham i Jelstrup.³⁾ Student København 1644. 1666 kaldte han Prokurator Jens Jørgensen i Viborg for „Svoger“, men det vides ikke, hvorledes dette Svogerskab var. Han var gift med Anne Rasmusdatter, der overlevede ham.⁴⁾ Ingen Børn.

1669, 4. Maj — Tyge Rasmussen, født 16.. i København, død 1679, intet Skifte. Blev 3. Pinsedag (28. Maj) 1672 angrebet af „stor Sygdom med Raseri“, og var berøvet Fornuften, saa han først paany kunde betjene Embedet 24. Juni.⁵⁾ Hans økonomiske Forhold var ikke gode, og 22. Januar 1672 blev han stævnet af sin Svoger, Raadmand Laurids Lauridsen i Aalborg, for 56 Rdl. efter Obligation af 19. Juli 1669, og Hr. Thyge havde endvidere pantsat 1 jernbundet Skrin med 3 Tinflasker i, 1 Klædeskaabe og 1 Jernsejrværk (Stueur) for 16 Daler til en Laust Nielsen.⁶⁾ Under hans Sygdom 1672 blev

¹⁾ Tingbog.

²⁾ Vennebjerg Herreds Tingbog 30. Maj 1670.

³⁾ a. St. 1669, Bl. 60 og fl. St. Hun var Datter af Anders Nielsen, Kapellan i Ringkøbing.

⁴⁾ a. St. 30. Maj 1670.

⁵⁾ a. St. 15. Juli 1672.

⁶⁾ a. St. 21. April 1673.

Hans Tøgersen Rosenberg 6. Juni kaldet til Kapellan og Efterfølger for ham, men blev 1674 Kapellan og ca. 1679 Sognepræst i Vadum.

Hr. Tyge var gift med Ingeborg Lauridsdatter,¹⁾ Datter af Herredsfoged i Nørre Horne Herred Laurs Lauridsen og Elisabet Jensdatter. Der kendes ingen Børn.

1679, 23. September — Hans Pedersen Saltum, født o. 1614, død 23. September 1694, 80 Aar. Skifte i Bispearkivet IV, 39, Søn af Herredsfoged i Hvetbo Herred Peder „Selgensen“ Kjærulf i Saltumgaard, og Inger Hansdatter Mørk.²⁾ Student Aalborg 1636, var 1646 og endnu 1676 pers. Kapellan i Saltum-Hune og boede paa en Selvejrbondegaard i Østrup. 1676 blev Hr. Hans kaldet til Medhjælper og Efterfølger for Hr. Tyge i Jelstrup. Sammen med sine Søskende ejede han Parter i Saltumgaard.³⁾ Gift 1° med Anne Pedersdatter, begravet Saltum 11. August 1658, Datter af Selvejer Peder Nielsen i Østrup og Karen Laursdatter Kjærulf. Anne Pedersdatter, med hvem Hr. Hans vist havde et Barn, som døde 1663, var Enke, da han ægtede hende.⁴⁾

Gift 2° o. 1664 med Anne Jakobsdatter, født o. 1640, død efter 1707, Datter af Jakob Christensen Vordingborg, Præst i Rubjerg-Maarup, og Maren Olufsdatter, gift 2° med Eftermanden. Børn (af 2. Ægteskab):

1. Peder Hansen Saltum, født 1665, død 1695, Ejer af en Del af Saltumgaard. Gift o. 1690 med Kirsten Rasmusdatter Oringe, Enke efter Pastor Just Valentinsen de Fulda i Saltum, og gift 3° med Jens Lassen Saltum i Saltumgaard⁵⁾

1) Hun var Søster til Landsdommer Jens Lassen til Dalumkloster.

2) C. Klitgaard: »Kjærulfske Studier«, 362 ff.

3) C. Klitgaard: »Hvetbo Herred« II, 212.

4) Hr. Hans Pedersens Stiffader begravedes 1651.

5) C. Klitgaard: »Hvetbo Herred« II, 213.

2. Anne Hansdatter Saltum, født 1670, død før 1694.
3. Sidsel Hansdatter Saltum, født 1674, levede 1694 ugift.
4. Jakob Hansen Saltum, født 1. Marts 1676, død 7. Marts 1756, Student Aalborg 1699, Kandidat 1701, pers. Kapellan i Jelstrup-Lyngby 1702, i Vrensted-Tise 1707, i Ingstrup 1710, Skibspræst, Sognepræst i Rerslev-Vindinge paa Sjælland 1717, Stamfader til en anset Slægt Jelstrup.¹⁾ Gift 1° 28. Januar 1716 i København Trinitatis med Ingeborg Lauridsdatter Tancke, født 1679, død Juli 1737, Datter af Pastor Laurids Hansen Tancke i Haverslev-Bejstrup, og Maren Nielsdatter. Gift 2° 23. Juni 1738 med Drude Olufsdatter Lind, født 1715, død 1740. Børn:
  - a. Mariane Jelstrup, født 25. Oktober 1717, død 1798, gift 1743 med Peder Lassen, død 1764, Købmand i Aalborg.
  - b. Lars Johan Jelstrup, født 11. Februar 1720, død 4. August 1792, Student Roskilde 1742, Kandidat 1747, Præst i Gudum-Fabjerg 1748-1765, Ejer af Gudumkloster, Vorgaard og sidst af Kokkedal, Konsistorialraad, Justitsraad, gift 3 Gange.
  - c. (Søn) N. N. Jelstrup, født o. 1739.
5. Inger Hansdatter Saltum, født o. 1680, død 17 . . , vist gift 1° 1701 med en Slægtning Peder Jakobsen Hegelund fra Rubjerg,²⁾ gift 2° 170 . med Ridefoged til Langholt Christen Christensen Leth, født i Møllergaard i Lyngdrup i Horsens Sogn 14. Februar 1670, død Lyngdrup 1712, begravet 29. November

¹⁾ »Aalborg Amts Aarbog« 1918, Side 29 og J. Vahl: »Stamtavle over Slægten Jelstrup (1916).

²⁾ Bircherods Dagbog i Ms.

paa Horsens Kirkegaard, hvor der er Gravsten over dem,¹⁾ men hun ses ikke død der i Sognet.

1694 — Ole Thomsen Volstorf, blev 25. Oktober 1684 kaldet til Kapellan og Efterfølger hos Hr. Hans Saltum. Var født paa Haven i Hørby Sogn 13. Marts 1649, Søn af Forpagter Thomas Hansen og Karen Christensdatter Olsdorph (Volstrup), Søster til Præsterne Albrecht Christensen O. i Volstrup og Peder Christensen O. i Rubjerg. Ole Thomsen Volstorf døde 1706. Skifte 18. Oktober 1706. Ingen Børn. Hans Søster Kirsten Thomasdatter var 1706 gift med Poul Nielsen i Tamholt, og Søsteren Johanne Thomasdatter var da gift med Troels Bendtsen i Øksenhede i Volstrup Sogn.

Hr. Ole arvedes efter Testamente af sin Morbroders Søn Otto Albrechtsen Olsdorph, Forpagter paa Kornumgaard. Ole Volstorf blev 1672 Student fra Aalborg og 1679 Kandidat samt samme Aar Hører ved Aalborg Skole. I Jelstrup levede han i Ufred med Hr. Hans Saltum og blev mulkteret for sin Uhøflighed og Ulydighed mod ham. Dertil kom, at han var fordrukken og lad, og da Biskop Jens Bircherod 30. Juli 1702 sammen med Herredsprovsten Jens Wang fra Flade tog til Jelstrup for at undersøge hans Forhold, stillede Biskoppen ham Valget mellem straks at antage en Kapellan eller ogsaa straks at blive suspenderet og indkaldt for Landemodet. Hr. Ole bekvemede sig saa til at antage sin Stifsøn Jakob Hansen Saltum til pers. Kapellan. 5. August 1704 kom Biskoppen atter til Jelstrup, og da modtog Hr. Ole ham „bene potus“ (vel beskænket), hvorfor Biskoppen den følgende Dag gav ham en skarp Advarsel i Kirken i Menighedens Paahør. Dette hjalp dog heller ikke paa Hr. Ole, og 30. Juli 1706 skrev Biskoppen til Provst Jens Wang i Anled-

¹⁾ »Aalborg Amts Aarvog« 1913, Side 257.

ning af, at en gammel Kvinde i Jelstrup Sogn ved samme Altergang havde faaet Sakramentet to Gange, hvilket formentlig skyldtes, at Præsten havde været „bene potus“,¹⁾ men kort Tid efter døde den uheldige Præst altsaa.

Hr. Ole blev o. 1695 gift med sin Formands Enke Anne Jakobsdatter Vordingborg, født o. 1640, levede 1707; se foran.

JERSLEV-V. BRØNDERSLEV

(1488, 1500, 1501) — Niels Pedersen,²⁾ antagelig den Hr. Niels, der nævnes som Præst her 1520, da Hundslund Kloster indværgede sit Gods i Jerslev Herred.³⁾ Udstedte 1488 Sognevidne.⁴⁾

1537 — Jens Christensen Mørk, skal have været Munk og have været af en adelig Slægt Mørk, hvis Adelskab gik tabt i Klemensfejden. Hans Bibliotek blev o. 1553 optalt af Oluf Chrysostomus til 18 Bøger, samme betydelige Antal som Præsterne Chr. Mørk i Hammer og Niels Mørk i Ingstrup havde. 1553 og 1571 indberettede han om Kaldet; sidstnævnte Aar er „Hr. Jens“ dog muligvis Sønnen. Død 1570 eller 1578, antagelig 1570.

Af Børn kendes kun Sønnen Jens Jensen Mørk, se Eftermanden.

1570 (eller 1578) — Jens Jensen Mørk, Søn af Formanden; blev 1566 kaldet til Medhjælper og Efterfølger for Faderen, men blev 1578 Præst i Hellevad-Hellum-Ørum; se derunder.

---

¹⁾ Bircherods Dagbøger ved Molbech, Side 353, 407, 452 og Dagbogen i Ms. 30. Juli 1706.

²⁾ W. Christensen: Repertorium 2. V. 297. 362.

³⁾ Pergamentvidisse af 1579 i Museet i Hjøring.

⁴⁾ Æ. d. A. III. 15.

(o. 1578) — Christen Nielsen, der nævnes her 1584, da han underskrev Hyldingsfuldmagten, og ligeledes underskrev han Hyldingsfuldmagten 1610.

1609 — Thomas Christensen Mumme, født 15.., død 1625. Studerede 1606 i Franeker. Var 1609 Kapellan hos Hr. Christen og var 1617 i Slagsmaal med Bagge Jensen Kjærulf i Kornumgaard, der kom til at betale 16 Daler i Bøde.¹⁾

Han havde vist 1625 den senere Præst i Aasted Søren Povlsen Lam til pers. Kapellan. Hr. Thomas Mumme nævnes i Præsteindberetningen 4. Maj 1625. Gift med Else Jakobsdatter Holm, født o. 1591, død 1665, Datter af Biskop Jakob Holm i Aalborg og Else Pedersdatter (Løvenbalk?). Else Holm ægtede de to følgende Præster i Jerslev. Børn:

1. Mette Mumme, født o. 1620, død 1671, gift 1646 med Axel Jensen Bjørn, Præst i Børglum, se derunder.
2. Talke Mumme, født 1622, død 1688, gift 1° 14. Januar 1657 med Købmand Henrik Grotum i Aalborg, død 1663, gift 2° 3. Maj 1665 med Købmand Hans Pedersen i Aalborg, gift 3° med Købmand Jens Jensen Thiel i Aalborg.²⁾
3. Maren Mumme, født 1623?, død 165.., gift Aalborg Budolfi 12. Tr. 1641 med Tøger Nielsen Rosenberg, Præst i Skallerup-Vennebjerg, se derunder.
4. Jakob Thomsen Mumme, født o. 1625, død 1674, Præst i Albæk-Voer, se derunder.
5. Anne Mumme, født 16.., død 16.., var 1665 og 1685 gift (efter 1660) med Købmand Jens Christensen Wærn i Aalborg.

1) Austrup Lens Sagefald 1617/18.

2) Jerslev Herreds Tingbog 11. Juni 1665.

1625 — Søren Thomsen Galskyt, født i Hammer o. 1602, død o. 1639,¹⁾ Søn af Thomas Galskyt, Præst i Hammer-Horsens, og Anne Sørensdatter Kjærulf. Student Herlufsholm 1622. Havde 1635 Hr. Jens Olufsen som pers. Kapellan.²⁾

Gift o. 1626 med Formandens Enke Else Jakobsdatter Holm, der ægtede hans Eftermand.

3 Børn, der i Følge Skiftebrevet af 1639 efter ham skulde arve hans Klæder, vurderet for 80 Sldr., hans Kiste, et beslaget Skrin og et sort Klæde, 7 Alen langt, som var over hans Lig. Endvidere hver af dem en opredt Seng af Værdi 30 Sldr., en Galens Bænkedyne, 2 Hynder, en Drejlsdug og et Haandklæde samt hans Bøger. — Børn:

1. Thomas Sørensen Galskyt, født 162., død før 1688, Student, var 1655 Underskriver paa Dragsholm Slot og ligeledes 1668; fik 1672 Bestalling som Raadmand i Nykøbing Sjælland og Herredsfoged i Ods Herred. Han havde en Søn Thomas Thomsen Galskyt, om hvem der intet vidstes 1688.³⁾
2. Lene Sørensdatter Galskyt, født 16.., død 1673, gift med Peder Pedersen Hosbond, Præst i Vraa-Em, se derunder.
3. Else Sørensdatter Galskyt, født 16.., død o. 1659, gift med Axel Jakobsen Steenberg, Præst i Tornby-Vidstrup, se derunder.

1639 — Laurids Jensen Bjørn, født o. 1607? død 1684.⁴⁾ Søn af Jens Axelsen Bjørn, Præst i Sæby, og Anne Laursdatter. Student 16.., Kandidat 1630, pers. Kapellan i Brovst (1634), Sognepræst der ca. 1638-39.

¹⁾ Skifte 1639, Jyske Samlinger 1. IX. 324 f.

²⁾ Jerslev Herreds Tingbog.

³⁾ Personalhistorisk Tidsskrift 6. IV. 173.

⁴⁾ Hans Aldersangivelse i Kbg. til 87 Aar maa være 10 Aar fejl. Intet Skifte.

I Svenskekrigens Tid ca. 1659 brændte Jerslev Præstegaard med alt hans Indbo, og han led ogsaa stort økonomisk Tab under de to Svenskekrige; i den sidste, 1657-60, udlagde han til Fjenden 22 Rdl. til Hals Skanse, havde en Kvartermester med 3 Heste og en „Jung“ 3: Oppasser i 1½ Maaned, og da Kvartermesteren drog bort, aftvang han Hr. Laurids 10 Rdl. og en Hest saa god som 20 Rdl. Da Sognet ikke betalte alle sine Krigsydelser i rette Tid, blev der foretaget Eksekution for Resten hos Præsten af 2 Korporaler med 6 Ryttere og 8 Heste, som laa i Præstegaarden 1 Maaned og „dominerede Nat og Dag med Sus og Dus,“ hvilket kostede ham over 40 Rdl. Endvidere havde han en Ritmester med 14 Mand i Indkvartering i 3 Dage, og næsten hver Nat havde han Huset fuldt af fjendtlige Krigsfolk paa March. Til de danske Tropper havde han udrustet 2 Ryttere med Heste og fuld Mundering, opklædt en Rytter af Brochenhuus' Regiment med alt og ydet 8 Tdr. Rug, 7 Tdr. Gryn, 1 Td. Kød, 10 Tdr. Kavringer og 6 Tdr. Øl til Aalborg Slot og skulde endda have været af med 5 Tdr. Korn og 4 Rdl., hvad han dog blev forskaanet for, fordi Præstegaarden brændte.¹⁾

Ligesom sin Broder Axel Bjørn i Børglum var Hr. Laurids Storspekulant i Jordegods. 1664 fik han og Broderen Axel udlagt 4 Gaarde og 8 mindre Steder i Vester Brønderslev og 4 Huse i Ø. Brønderslev fra Jørgen Kruse til Hjermelevgaard, og 1668 havde de i Fællesskab 1 Gd. i Stubdrup, 2 Gd. i Agdrup, 1 Gd. og 3 Huse i Ø. Brønderslev, 3 Gd. i Vibsig samt Oddergaard i Tolstrup Sogn. 1675 fik han Skøde af Oberst Joakim v. Dibbern og Ritmester Alexander Dresler paa Pilegaards Mølle, Nakkebjerg, Snabhede og et Hus i Hellum Sogn, Norre,

¹⁾ Jyske Samlinger 1. IX. 325 f.

Peregaard, 1 Bol i Sterup og 3 Huse i Jerslev; 1 Bol og 2 Huse i Hellevad.

Han havde ofte Strid med sine Fæstere, og ogsaa med Tiendeyderne i V. Brønderslev havde han Retssag angaaende Tiendeydelsen samt med Klæstrup Bymænd angaaende Tørvegrøft.¹⁾ 1678 havde han Proces med Jørgen Arenfeldt til Hjermelevgaard angaaende en Ejendomshandel.²⁾

10. April 1679 rejste Amtsskriver Mogens Willumsen i Aalborg Tiltale ved Jerslev Herreds Ting mod Laurids Bjørn, fordi han 1676 i V. Brønderslev Kirke havde viet Borgmester Mikkel Madsen Vendelbo i Hjøring og Anne Pedersdatter Galskyt af Kornumgaard uden Amtsskriverens Kopulationssteddel.³⁾ Borgmesteren havde deponeret 10 Rdl. i Kopulationspenge paa Hjøring Raadhus, da Konsumtionsforvalteren, der skulde oppebære Pengene, var bortrejst, og han havde Bevis herfor fra 2. Borgmesteren og 4 Raadmænd, og Konsumtionsforpagteren havde ogsaa faaet dem, men Kopulationsstedler skulde, naar Vielsen fandt Sted paa Landet, løses hos Amtsskriveren, og Hr. Laurids blev dømt til en Bøde af 100 Rdl.

Gift 1° o. 1640 med Formandens Enke Else Jakobsdatter Holm, født o. 1591, død 1665, med hvem han havde 1 Søn.

Gift 2° 1666 med Anne Pedersdatter Hemmet, født 1642, død 2. April 1716, Datter af Peder Hemmet, Præst i Albæk-Voer, og Anne Hansdatter Ølgod, og gift 2° 1687⁴⁾ med Jens Olufsen Wang, Præst i Flade-Gærum, se derunder.

Anne Hemmet arvede efter Hr. Laurids en stor Del Jorde-

1) a. St.

2) Vendsysselske Aarbøger 1931, Side 124.

3) ☉: Bevis for, at der var betalt Skattegebyr for Vielsen.

4) Anne Hemmet levede endnu 1687 som Enke i Jerslev.

gods, saaledes:¹⁾ Sundsted i Vrensted, Agdrup, Rostok, Krogen og en Gaard til i V. Brønderslev, Snabhede i Ø. Brønderslev, Pilgaard og Nakkebjerg i Hellum, 2 Gaarde i Hellevad, V. Hjulskov, Peregaard og Norre i Jerslev, 3 Gaarde, bl. a. Østergaard i Hjelmsted i Serreslev Sogn m. fl., og dette Gods bragte hun til sin anden Mand Jens Olufsen Wang i Flade. Hr. Laurids Bjørn havde 1 Barn i første Ægteskab, 10 i andet. — Børn:

1. Jens Lauridsen Bjørn, født o. 1641, død . . . ., Student privat 1661, Købmand og Raadmand i Vordingborg, gift med Anne Grønbech, Datter af Byfoged i Ringsted Laurids Pedersen Grønbech.
2. Else Lauridsdatter Bjørn, født 1666, død 17 . ., gift 1° o. 1683 med Frederik Wilsbech, gift 2° o. 1689 med Peder Bloch, gift 3° o. 1707 med Ejler Henriksen Stampe, alle Præster i Torslev-Lendum, se derunder.
3. Peder Lauridsen Bjørn, født 1668, begravet Aalborg 20. December 1698, ugift Købmandskarl. Købte 1694 Ris i Torslev Sogn.²⁾
4. Niels Lauridsen Bjørn (Ursin), født 1669, død 1746, Præst 1698 i Nørholm-Restrup og gift med Formandens Datter Anne Pedersdatter Nørholm, med hvem han havde 7 Sønner, 4 Døtre, der latiniserede Navnet Bjørn til Ursin.
5. Jørgen (Georg) Lauridsen Bjørn (Ursin), født 19. December 1670, død København 12. August 1727, Student Aalborg 1689, Konrektor i København 1696, Magister 1698, dansk Præst i London 1702-13, hvor hans Helbred svækkedes ved Stenkulsrøgen, saa han maatte gøre en Rejse til Frankrig, hvorefter han 1713 blev Præst i Nakskov. Berømt for sin Lærdom og sine

¹⁾ Jerslev Herreds Tingbog 16. Oktober 1684.

²⁾ Skifte 1699 i Aalborg.

Sprogkundskaber; talte Latin, Tysk, Engelsk, Fransk og Italiensk som sit Modersmaal og skrev Vers paa 18 Sprog (1)¹⁾

Gift 23. Januar 1704 med Anna Sofie Eisenberg, født 1682, død 1727, Datter af Byfoged i København Frederik Eisenberg og Anna Didriksdatter. Anna Eisenberg fik ved Læsning af engelske Skrifter megen Indsigt i Medicin. 8 Børn, men kun 1 Søn.

6. Anne Katrine Bjørn (Ursin), født 1672, død 17... , gift 1693 med Christen Pedersen Spliid, Præst i Vrejlev-Hæstrup, se derunder.

7. Jakob Lauridsen Bjørn (Ursin), født 1674, død 17. Oktober 1742, Student Aalborg 1690, Byskriver i København, gift med Margrete Katrine Tønder.

8. Elisabet Magdalene Bjørn (Ursin), født 1676, død 17... , gift 1703 med Christoffer Gertsen Mumme, født Vedsø i Trondhjems Stift 1676, død 1737, Præst i Aasted-Skærum 1701, Biskop i Aalborg 1735.

9. Laurids Lauridsen Bjørn (Ursin), født 1677, død Fladstrand 22. Januar 1719. Kaldte sig Lassen Ursin, var 1699 Guldsmedesvend i Aalborg,²⁾ men var 1707 Sagfører og levede da i Flade Præstegaard, hvorfra han 1709 flyttede til Fladstrand (Frederikshavn), hvor han var Købmand, og i hvis Kirke han blev begravet. 1712 solgte han Halvdelen af Gaarden Sundsted i Vrensted til Magister Ejler Chr. Dyssel i Vrensted.

Gift 1° med Karen Andersdatter, der levede 1700.⁴⁾

Gift 2° 23. April 1709 paa Sæbygaard med Marie Sofie Pedersdatter Dorscheus fra Fredericia,

¹⁾ Dansk blogr. Leksikon.

²⁾ Skiftet efter Broderen Aeder.

³⁾ Skiftet efter Broderen Peder.

⁴⁾ Mandtal til Kopskatten (Aalborg).

- født 18. Januar 1681, død 30. August 1720,¹⁾ Datter af Sognepræst Peder Dorscheus ved Trinitatis Kirke og Karen Mikkelsdatter Hvid. Marie Dorscheus ægtede 2° 22. November 1719 Garnisonsfeltskær i Fladstrand Sten Daniel Brochmann, født 1685, død 1765.²⁾
10. Katrine Margrete Bjørn (Ursin), født 1680, død 5. Maj 1749, gift med Købmand og Borgmester i Viborg Hans Knudsen Rafn, født o. 1670, død 6. September 1735.
11. Hans Lauridsen Bjørn (Ursin), født 1682, død 13. April 1757. Var 10 Aar Fuldmægtig hos Byfogeden i København og blev 1719 Højesteretsprokurator, 1730 Generalfiskal, 1737 Assessor i Højesteret. Gift 17. Juni 1712 i København med Anna Sørens-datter Formann, født 16.., død 1744, der var Enke efter 1) Brygger Ole Jørgensen Høibye, død 1705 og 2) Købmand Peder Iversen Kleve, død 1711.³⁾ En Søn Peder Ursin, født 1713, død 1770, var Præst i Borup paa Sjælland.

1684, 21. Maj — Frederik Johansen Boysen, født 31. December 1654, død 6. Maj 1699 af Sprinkler, Søn af Professor ved Sorø Akademi Johan Boysen og Margrete Heinemarch.⁴⁾ Student Herlufsholm, studerede 2 Aar i Rostock, 1673, Kandidat 1675, Magister, indberettede om Kaldet 1690.

Gift med Marie Fischer, født 1652, begravet Jerslev

1) Med hende havde Ursin 2 Døtre: Anna Katrine, født 1710 og Elsebe Malene, født 1711, død 1711.

2) Jvf. Personalhistorisk Tidsskrift 6. I. 72 f.

3) Af dette Ægteskab havde hun Sønnen Terkel Kleve (Klevenfeldt). Se Hjorth-Nielsen: »Danske Prokuratorer«, Side 339.

4) Død 26. December 1662, Datter af Tolddirektør ved Øresund Jonas Heinemarch, død 9. Oktober 1662, og Birgitte Willumsdatter Rosenvinge, død 26. November 1660.

13. Januar 1717, antagelig fra København.¹⁾ Marie Fischer fik 24. Februar 1703 Skøde af Kronen paa 1 Halvgaard i Jerslev By af Hk 2-6-2-1 (Kronens Skøder). 7. Juni 1708 ankom Marie Fischer, Præsteenke fra Jerslev, til Odense „med tvende hendes Sønner, som hun agtede her at sætte i Skole.“²⁾ 25. Oktober 1688 optraadte en Jens Jørgensen Durup af Præstegaarden paa Tinget paa Hr. Fred. Boyesens Vegne; muligt hans Avlsbestyrer. Børn:

1. Margrete Katrine Boysen, født 1685, død som Barn.
2. Marie Magdalene Boysen, døbt 11. Januar 1687, død 17 .., gift 3. Juli 1710 med Forpagter paa Eskær Steen Klein, der døde 9. Oktober 1715.
3. Frantz Johan Boysen, født 3. December 1687, død 9. December s. A.
4. Johan Frederik Boysen, født 2. August 1689, død Næstved 16. November 1761, Student Herlufsholm 1712, Kandidat 1716, Præst til Frederiksborg Slotskirke 1726, Præst i Stenderup i Slesvig 1727-61.

Han synes at have haft en noget bevæget Ungdom, thi han er vist den Musikantsvend, der 3. September 1717 blev viet (København Helligg.) efter kgl. Bevilning i hendes Hus til Skomagerenke Kirsten Bredals i Klosterstræde, 13. Marts 1720 fik Student Johan Boysen og Kirstine Hansdatter en Søn Frederik, døbt i Helligg. Kirke, og 24. December 1721 døbttes samme Sted Student Johan Boyesens Søn Anders „udi Poul Gundersen Skomagers Hus i Klosterstræde.“ Faddere ved førstnævntes Daab: Løjtnant ved Garden Jonas Jonsen og Poul Jensen Rodsteen fra Vandkunsten.

---

1) Hendes Søster Katrine Fischer, død 1696, var gift med Franciscus v. Hagen, Sekretær i Tyske Kancelli, og hendes Søster Agnete Fischer blev gift med Kjeld Nors, Degn i Jerslev.
 2) Bircherods Dagbog.

5. Tobias Boysen, født 19. April 1691, død 1732. Boede 1720 paa Langholt i Skæve Sogn, 1725 i Østergaard i Tornby,¹⁾ og 1727 i Anneksgaarden i Vidstrup. Gift Skæve 1715 med Anne Nielsdatter, Enke efter Jens Jensen, Ejer af Langholt i Skæve.
6. Jonas Boysen, født 1696, død Rødby 28. Juli 1747, Kirurg og Barber. Gift med Hedevig Augusta Bartrumsdatter, med hvem han havde 1 Søn og 2 Døtre.

1699, 12. Juni — Henrik Petersen Klein, født Filborna i Skaane 2. Marts 1674, død 31. Maj 1734, Søn af senere Amtsforvalter i Aalborg Peter Klein og Katrine Ravn. Student Viborg 1693, Kandidat 1695, udenlands 1697-99, Magister 1706, Provst. Var stor Ejendomspekulant og ejede bl. a. Ormholt i Torslev Sogn med Tilliggende Fæstegods i flere Sogne,²⁾ ialt Hovedgaardstakst 19-6-1-1 og Bøndergods godt 220 Tdr. Hk. Hans økonomiske Forhold var dog ikke gode, og 1729 trak det op til Sammenbrud,³⁾ men han ejede dog Ormholt til 1733, da han solgte den ved Auktion med stort Tab. Gift 21. Oktober 1700 med Maren Kjærulf, født 1678, død 17... Datter af Forpagter paa Dybvad Søren Pedersen Kjærulf og Anne Hegelund Jespersdatter Haugegaard. — Børn:

1. Peter Klein, døbt 12. Juli 1701, død 23. September 1741, Præst i Ø. Brønderslev-Hallund 1729, gift 2. December 1732 med Kirsten Marie Rosholm, født 1693, begravet Ø. Brønderslev 21. Juli 1739, Datter af Christen Andersen Rosholm til V. Mellerup i Jerslev Sogn, og Malene v. Myhlheim.

1) Børglum-Jerslev Herreds Tingbog 31. Maj 1725.

2) S. Nygård i »Jyske Samlinger«. 3. III. 496 ff.

3) Børglum-Jerslev Herreds Tingbog 13. Januar 1729.

2. Søren Klein, hjdbt. 22. Oktober 1702, begravet 3. Maj 1763, Student Aalborg 1718, opholdt sig 1728 paa Ormholt, vel som Faderens Bestyrer, Degn i Understed-Karup 1744. Gift 14. November 1758 i Sæby med Anne Simonsdatter Løgstør, født o. 1717, død Sæby 1. Juni 1798, Datter af Købmand Simon Christensen Løgstør i Sæby.
3. Henrik Wolf Klein, født 1703, død 1705.
4. Henrik Wolf Klein, født 1705, død Nors, begravet 29. August 1774. Var 1729 og 1740 Ridefoged paa Sæbygaard og blev 1741 Byfoged i Nykøbing Mors og Herredsfoged i Nørre og Sønder Herred; Afsked 1766, boede derefter i Begtrupgaard i Nors. Gift Nykøbing 24. Januar 1743 med Kirsten Jensdatter Halse, født o. 1724, død Rødby 4. April 1807, Datter af Sognepræst i Nykøbing Mors Jens Jensen Halse.
5. Christian Klein, født 1709, død 1717.
6. Jesper Klein, født 1712, død 1712.
7. Katrine Henriksdatter Klein, døbt 7. Januar 1715, begravet Sæby 5. Februar 1769. Gift med Frands Christoffer Madsen Vogelius, født Hjardemaal 1. Maj 1708, død 1748, Sognepræst i Understed-Karup.
8. Christian Klein, døbt 25. April 1719, død 27. Marts 1755, var 1735 Foged paa Høgholt, 1740 Forpagter paa Linderumgaard, 1742 Fuldmægtig paa Sæbygaard og 1750 Forpagter paa Store Stenshede (Ottestrup), hvor han døde. Gift i Sæby 12. August 1750 med Barbara Pedersdatter Kragelund, døbt 19. August 1729, begravet 5. Januar 1762, Datter af Købmand Peder Kragelund i Sæby og gift 2° i Volstrup 18. Februar 1757 med Byfoged Gunde Meldahl i Sæby.
9. Peder Kjærulf Klein, døbt 14. December 1723, begravet Aalborg 2. Marts 1761, Købmand i Aalborg

gift Aalborg 29. April 1760 med Susanne Marie Møller, døbt Aalborg 22. Januar 1729, begravet Aalborg 5. Oktober 1773, Datter af Christen Sørensen Møller og gift 1° Aalborg 1756 med Jens Nielsen Bech, født o. 1713, død 1759, gift 3° Aalborg 1762 med Hans Andreasen Hofmeier, Købmand i Aalborg, født 1727, død 1796.

JETSMARK

ca. 1488 — Hr. Niels Lauridsen, Præst til Sct. Nikolaj i Jetsmark, tog Afsked før 1489.¹⁾

(1489) — Hr. Peder Lauridsen, Præst til Sct. Nikolaj i Jetsmark, fik Sct. Mariæ Kirken i Hune Sogn som Anneks efter Præsten Hr. Laurids Bertelsen der.²⁾

(o. 1535) — Hr. Niels Pus angives at have været Præst i Jetsmark paa Reformationstiden og af Sorg over den lutherske Læres Fremgang at have aflivet sig selv i en Niche „Puses Hul“ i Jetsmark Kirkes Taarn.³⁾

(1553) — Mads Christensen, født 15.., død 1563. Var Provst. Indberettede 1553 om Kaldet. Hans Bibliotek blev af Biskop Oluf Chrysostomus optalt til 12 Bøger.

1563 — Oluf Mortensen, født 15.., død 17. Januar 1602, antagelig af „den hvide Pest“, som da rasede. Indberettede 1571 om Kaldet og underskriver sig Oluf Marthenszen, var Delegeret og underskrev Hyldings-

¹⁾ Acta pontificum danica, Nr. 3137.

²⁾ a. St.

³⁾ E. Pontoppidan: »Marmora Danica« efter »Reesens Atlas« fra ca. 1675; jvf. Alb. Thura: »Kirkerne i Aalborg Stift« (Ny kgl. Samling 4°, 743.

fuldmagten 1584, ligeledes med Navn Marthensen, saa han var næppe Formandens Søn. Gift med Anne Pedersdatter.¹⁾ Havde en Datter Mette Olufsdatter, der ægtede Eftermanden.

1602, 28. Februar — Anders Jensen Mørk eller Bredkær, født 28. Januar 1572 i Jerslev, død 22. December 1624, Søn af daværende Kapellan i Jerslev, senere Præst i Hellevad Jens Jensen Mørk og Birte Andersdatter. Student fra Aalborg 1592, nød 1594 Kommunitetet,²⁾ Hører ved Aalborg Skole og Degn ved Budolfi Kirke 1595, samme Aar resid. Kapellan i Hellevad. Blev Provst før 1610, da han ikke kunde møde ved Prins Christians Hylding i Viborg. Lidt nordvest for Jetsmark Kirke ligger der en Gravsten med en længere latinsk Indskrift over ham, hvilken Sten antagelig er blevet flyttet ud fra Kirken, idet Præsten vel nok er blevet begravet i den. Han havde i et Eksemplar af „Ascensii Udgave af Saxo“ optaget nogle danske Ordsprog, som Luxdorph, der kom til at eje dette Eksemplar, ikke ansaa for ubetydelige. Hans og Mette Olufsdatters Navne samt Aarstal 1599 staar paa Hellevad Alterstager. Blev gift 1599 med Mette Olufsdatter, Datter af Formanden, se Eftermanden, og i Følge Gravstenen havde han 9 Sønner, 2 Døtre, af hvilke kendes:

1. Oluf Andersen Jetsmark, født o. 1600, Student fra Aalborg 1621, Magister 1637,³⁾ nærmere ukendt.
2. Thomas Andersen Jetsmark, født o. 1604, død 1654, Student fra Aalborg 1624, Præst i Skæve 1642, se derunder.
3. Anders Andersen Jetsmark, født 16.., død

1) Hvetbo Herreds Tingbog 17. Oktober 1640.

2) Kommunitetsmatriklen 1577-1620.

3) Personallhistorisk Tidsskrift 1. III. 274, Hvetbo Herreds Tingbog 10. Februar 1638.

16. ., var antagelig Student og skrev 1625 i København et latinsk Mindedigt over Faderen.
4. Birgitte Andersdatter Jetsmark, født 16. ., død 16. ., gift før 1638 med Købmand Jørgen Poulsen (Stavad?) i Aalborg.¹⁾
5. ? . . . . Andersdatter Jetsmark, gift med Oluf Christensen, Selvejer i Kyorup.²⁾

1625, 24. Januar — Niels Nielsen Aalborg, født Aalborg o. 1595, død 7. Juni 1650.³⁾ Student fra Aalborg 1615, Provst o. 1649. Indberettede om Kaldet 1625. Opførte en Mølle ved Præstegaarden.⁴⁾

Til Hvetbo Herreds Ting 14. November 1635 havde Hr. Thomas Andersen Jetsmark, da Kapellan i Børglum, senere Præst i Skæve, indstævnet Hr. Niels Nielsen i Jetsmark og Anne Sørensdatter til Vidners Paahør.

19 af Jetsmark Sogns bedste Mænd og menige Herredsmænd, som var paa Tinget, vidnede, at det var dem vitterligt, at Mette Olufsdatter i Jetsmark Præstegaard var ærlig født paa fædrene og mødrene Side og havde skicket sig ærlig og vel baade da hun var Pige og siden, hun kom i Ægteskab med hendes første Husbond salig Hr. Anders, Præst i Jetsmark og Provst i Hvetbo Herred, og nu med hendes anden Husbond Hr. Niels, med dem begge ærligen, kristeligen, troligen og vel, indtil hun blev nu foragtet, idet en Aalborgpige, navnlig Anne Sørensdatter, er kommet til Jetsmark Præstegaard, og Hr. Niels haver hende Nøgle og Laas antvortet, eftersom Rygte og Tidende nu gaar. Og forskrevne Anne Olufsdatter er af den Aarsag nu hendes Hus afdraget.

1) Hvetbo Herreds Tingbog 29. December 1637 og 20. Februar 1641.

2) a. St. 10. Februar 1638.

3) Skifte 26. September 1650 (Hvetbo Herreds Tingbog 13. Aug. 1653).

4) a. St. 20. Februar 1641. Møllen stod endnu 1849.

5 Mænd, der havde tjent i Præstegaarden 1^{1/2}-6 Aar, gav ogsaa Mette Olufsdatter det bedste Skudsmaal. Hr. Niels lod fremlægge skriftligt Svar, hvori det bl. a. hedder, at hvad „Modvillighed, Ulydighed og Uret, min Hustru og hendes mig bevist haver, skal noksom blive tilkendegivet, naar som helst vor gunstige Lensmand og min rette Øvrighed (∴ Biskoppen) lader mig fremkalde.“ Kapellan Thomas Andersen og hans Søskende æskede derefter Forholdsattest ved Landstinget, og havde hertil indstævnet Jens Andersen i Tvilstedgaard, Degnen Knud Pedersen og mange flere af Sognets bedste Mænd for at afgive Vidnesbyrd om, hvorledes deres Moder, der var født i Jetsmark Præstegaard, havde levet i Ægteskab med Hr. Anders Jensen i 25 Aar og derefter med Hr. Niels, inden Anne Sørensdatter kom til ham, og om de ikke havde hørt, at Hr. Niels mere agtede Anne Sørensdatter end sin Hustru. Ligeledes var indstævnet Hr. Niels og Anne Sørensdatter. Sagens Slutning kendes ikke, da kun et lille Brudstykke af Landstingsdombogen er bevaret.¹⁾ Hr. Niels Aalborg havde 1637 Proces med Oluf Christensen i Kvorup, Mads Skræder i Mejlby og Mogens Nielsen i Jetsmark for nogle Vidner, der 15. Juli 1637 paa Hvetbo Herreds Ting havde aflagt om, at Hr. Niels skulde have faaet 1 Stud og 1 Tdr. Rug for Sidsel Mikkelsdatter og Hans Klemmensen, han havde begravet, hvilket han mente var af Had og Avind. Ligeledes var blevet vidnet, at Hr. Niels skulde have 10 Mark af Kirsten Jensdatter, som tjente Niels Friis (til Lundergaard), og at Mogens Nielsen skulde give 1 Daler for sin Moders Begravelse. 5. August 1637 havde Mogens Nielsen ogsaa vidnet, at 1630, da han tjente Præsten, havde denne givet ham Ordre til at tage af Kirkens Staalriste og faa lavet Hestesko m. m.

¹⁾ Dombogsfragmenter 1560-1666, Bl. 384.

af dem i Kaas Smedie, og det Aar, Hr. Niels byggede Lade, og Mogens tækkede den, kørte Hr. Niels og hans Karl to Gange op til Kirken om Aftenen og hentede af de Stole, der stod i Taarnet og lod siden en Snedker lave Vindueskarme af dem. Hr. Niels svor, at de kejserlige Tropper havde opbrudt Kirkeristene, medens de laa i Sognet, og Kirkestolene saavel som Kirkedørene var blevet sønderslaaet i Fejdetiden.¹⁾ Han havde ogsaa ladet indrette en Stol i Kirken for sin Hustru, hvilket Kirkeværgerne paatalte.²⁾

De forannævnte Vidner mødte ikke ved Landstinget 8. November 1637, og deres Vidnesudsagn kendtes derfor magtesløse.³⁾

Gift 1° o. 1625 med Formandens Enke Mette Olufsdatter, der vist døde o. 1637 efter at have forladt Hr. Niels. Gift 2° med Else Sørensdatter Bhi, født 16.., død 1653, Datter af Søren Christensen Bhi, Præst i Ingstrup, og Kirsten Jakobsdatter Holm. Else Bhi blev gift 2° med Eftermanden.

Af Børn kendes kun en Datter Maren Nielsdatter, der var af 2. Ægteskab.

1650, 7. August — Hans Lukassen Paludan, født Viborg 23. Januar 1620, død 12. Oktober 1676, Søn af Dr. med. og Kanonikus Lukas Paludan og Maren Popp. Blev Provst 1660. Han ligger begravet under Korgulvet i Jetsmark Kirke, hvor der 1844 paa hans hensmuldrende Kiste fandtes en Kobberplade med hans Biografi. Ved samme Lejlighed saas, at Liget, der endnu havde Haar paa Hovedet, havde været iført hvidt eller gult Vokstaf.⁴⁾

---

1) Hvetbo Herreds Tingbog 5. August 1637.

2) a. St. 29. August 1635 og 17. Oktober 1640.

3) Landstingets Dombog A 1637, Bl. 507.

4) Præstearkivet.

Gift 1° 11. December 1650 med Formandens Enke Else Sørensdatter Bhi, født 16.., begravet 11. Juli 1653. Gift 2° o. 1656 med Johanne Nielsdatter Bech, født o. 1638, begravet Kalundborg 11. Maj 1716, Datter af Niels Lauridsen Bech, Præst i Hjøring, og Helvig Gertsdatter v. Achen. Johanne Bech havde Strid med Eftermanden om Pensionen. Af 1. Ægteskab havde Hr. Hans Paludan 1 Søn, af 2. Ægteskab 9 Børn. — Børn:

1. Lukas Hansen Paludan, født 1653, død 1715, Præst i Finderup paa Sjælland, gift med Ingeborg Poulsdatter.
2. Niels Hansen Paludan, født 1657, død ....
3. Poul Hansen Paludan, født 1658, død 1720, sidst Præst i Rørby paa Sjælland, gift med Margrete Jensdatter Munk, død 1703.
4. Christian Hansen Paludan, født 1662, død 17... Ejer af Nørager og Kattrup paa Sjælland, Kammeraad.
5. Else Hansdatter Paludan, født 1663, død ....
6. Maren Hansdatter Paludan, født 1665, død 17.., gift 1° med Hans Wandel, død 1710, gift 2° med Jørgen Hansen Fædder, død 1743, begge Præster i Gaurslund-Vinding i Vejle Amt.
7. Laurids Hansen Paludan, født 1666, død 1666.
8. }
9. } Tvillinger, født 1668, døde straks.
10. Willum Hansen Paludan, født 1671, død 1671.

1676, 28. November — Svend Lauridsen Lemvig, født 29. Juli 1640 i Lemvig, begravet 31. Januar 1727, Skifte 24. Februar (Bispearkivet), Søn af Raadmand Laurids Jensen og Mette Nielsdatter, der var Slægtning af Professor og Biskop Hans Resen.

Svend Lemvig kom 1656 i Latinskole i København, deltog

i Byens Forsvar 1660 og blev Student 1661, Kandidat 1663. Var i København flittig Opponent ved filosofiske og teologiske Disputatser og var i 4 Aar Amanuensis hos Biskop Matthias Foss i Aalborg, fra 1673 til 1676. Hr. Svend synes at have været en udmærket begavet Mand og var vist en dygtig Præst, men var tillige drilagtig og trættekær og laa stedse i Processer med Over- og Underordnede, hvortil maaske bidrog noget, at hans Provst, Jakob Ottesen i Ingstrup, ogsaa var meget stridbar. 1686 havde han Proces med sin Formands Enke angaaende hendes Pension. Hr. Svend havde indtil 1685 svaret hende 54 Slettedaler aarligt, men da han saa beklagede sig til Kongen over denne Byrde, gav Kongen Biskoppen Ordre om at foretage Moderation, og Pensionen blev saa nedsat til 40 Sldr., hvad Enken ikke vilde tage imod og endnu 1690 ikke havde villet modtage.

1686 fik han ogsaa Proces med en Karl, som tjente hos hans Degn Jakob Thuesen Broby, samt med Provst Jakob Ottesen, og Anledningen var, at Karlen, der var fra Bjergby, skulde troloves med en Pige fra Hune, og Præsten i Saltum, der skulde foretage Vielsen, vilde saa have en Paategning af Svend Lemvig paa Karlens Skudsmaalsseddel, hvad han ogsaa fik; men da Karlen saa spurgte Hr. Svend om, hvad han skulde have for Paategningen, og Hr. Svend sagde, at egentlig skulde han have en Daler (Sldr. = 4 Mark), men vilde nøjes med 2 Mark, bød Karlen ham — som en ægte Jyde — 1 Mark. Hr. Svend blev saa hidsig og rev atter Sedlen fra Karlen, som derefter gik til Provsten i Ingstrup for at faa et godt Raad. Provsten sagde, at han skulde tage 2 Vidner med sig og gaa til Hr. Svend og bede om Sedlen. De kom saa til Jetsmark Præstegaard og fik Præsten i Tale ved Døren, men her kom Hr. Svend og Karlen atter op at skændes, og Præsten greb Karlen i Haaret og om Halsen og slog ham

op mod Døren, idet han sagde, at han vilde „skide i Provsten og i Din Flegel og i Dine tvende Mænd.“ Dette skete Pinsedag, og omsider sagde Hr. Svend dog, at Karlen kunde komme igen efter Sedlen, naar Aftensangen var forbi.

Da de saa kom igen, svor Hr. Svend, at han vilde ikke udlevere Sedlen, før Helligdagen fik Ende.

Karlen, der skulde troloves den følgende Dag, gik saa sin Vej, antagelig paany til Provsten, og han indstævnedes nu Hr. Svend for en Provsteret, der blev holdt i Ingstrup Kirke 14. Juni, og her afhørtes bl. a. Karlens 2 Vidner. Den ene af Mændene bluedes ved for Retten at udtale de Ord, som Hr. Svend havde brugt Pinsedag, men da Provsten sagde, at han skulde sige Sandhed, enten Ordene var fine eller ufine, sagde han, at han ikke turde sige, om Hr. Svend havde sagt, at han vilde give Provsten en Lort, eller om han havde sagt, at han vilde skide i ham og i Din Flegel og i Dine tvende Mænd. Hr. Svend, der den Dag tog mod Kvægtiende, mødte ikke selv i Retten, men ved Fuldmægtig, der fremlagde et spydigt Brev, i hvilket Hr. Svend protesterede mod, at Provsten førte Forsædet i Retten, da han selv var interesseret i Sagen.

Sagen kom saa for den verdslige Ret 26. Juni 1686,¹⁾ og her udtalte Hr. Svend i et skriftligt Indlæg, at Karlen var hans aabenbare Avindsmand, og at han havde ladet ham tiltale for Helligbrøde, fordi han havde forlangt Præsten til at udstede en Ægteskabsseddel paa en Helligdag. Provst Jakob sagde, at det var ikke første Gang, at Hr. Svend havde sagt, at han vilde skide i ham, han havde sagt det før i Hune Kirke engang de var ene, og hertil svarede Hr. Svend maliciøst, at det blev maaske heller ikke sidste Gang.

¹⁾ Hvetbo Herreds Tingbog.

Med Hensyn til Overfaldet paa Karlen sagde han, at han kun med to Fingre havde strøget Haaret fra hans Øjne, da Vinden havde blæst det ned over Panden, og han nægtede at have taget Karlen i Hals og Strube, men da Karlen ikke havde nogen Halsklud paa, havde Præsten spurgt ham, om hvor den var en Højtidsdag. Forøvrigt mente han, at Karlen og hans to Mænd snarere burde have siddet i Gabestokken i de 3 Pinsehelligdage. Før Sagen kom for Herredstinget, havde Hr. Svend dog tilbudt Provsten Forlig, men denne havde 22. Juni skriftligt svaret, at skønt han gerne vilde have Fred og ikke søgte nogen Trætte, var han dog „bleven brugt saa ofte til nogles Skidestol i saa mange Aar,“ at han skammedes derved og ikke gerne vilde lide det fremdeles. Senere indstævnedes Hr. Svend de to Mænd fra Hune, der havde været med Karlen, for Landstinget for det Vidnesbyrd, de havde aflagt mod ham,¹⁾ men Landstingets Dombøger fra den Tid haves ikke.

Striden mellem Hr. Svend og Provsten kom for Landemodet 6. April 1687, men forinden skrev Biskop Henrik Bornemann 8. Marts til Pastor Just Valentinsen de Fulda i Saltum, idet han konstituerede ham som Viceprovst i denne Sag²⁾: „Eftersom jeg paa mit hellige Embedes Vegne hverken kand eller bør lade den forargelige og usømmelige Tvistighed imellem Eders Præpositum, Hr. Jacob i Ingstrup, og Hr. Svend i Jetsmark, som alt ved saa mange Processer og verdslige Rettergange (desværre) er gjort Landkyndig og røgtbahr, passere upaataalt, at jeg jo tilbørligen lader inqvirere derom og straffer enhver, eftersom hans Forseelse findes til, saa andre kand see ved og lære deraf at lefve roligere, da paa det Sagen til forestaaende Proustemode, som skal holdes her i Aal-

¹⁾ Landstingets Justitsprotokol 7. Oktober 1686.

²⁾ Aalborg Bispearkiv Capsa A, Loc. 31. Fasc. 4.

borg den 6. Aprilis førstkommende, kand indkomme, og Parterne da, ligesom enhvers Skyld findes til, tilbørligen kand blifve anseet, constituerer jeg Eder hermed udi denne Sag til Vicepræpositum.“

Pastor Fulda skulde som Provst og med Pastor Niels Winde paa Gøl og sin Kapellan Jakob Holm som Bidsidere sætte en Provsteret og snarest for den indkalde de stridende Parter og forhøre dem om „den ganske Tvi-stigheds Beskaffenhed,“ og Forhøret skulde indføres i Hvetbo Herreds gejstlige Justitsprotokol, der imidlertid ikke er bevaret. Biskop Bornemann ønskede særligt oplyst:

1. Hvorfor Provst Jakob Ottesen ikke i Medfør af Loven havde klaget til Biskoppen over Hr. Svend, saa det kunde have været forhindret, at Sagen kom for verdslig Ret.
2. Hvorledes han 14. Juni 1686 kunde forgribe sig saaledes mod Loven, at han havde forestaaet Provsteretten i en Sag, der gjaldt ham selv.
3. Hvorfor han, der som Provst skulde raade andre til Indgetogenhed, havde imod Loven hastet med at føre Sagen frem for verdslig Ret uden at raadføre sig med Biskoppen. Vilde Hr. Jakob muligt undskylde sig med, at Biskoppen paa den Tid var i København, da vilde Biskoppen sige, at Sagen ikke havde saa stor Hast, at han jo nok kunde have været tilskrevet derom med Posten, og desuden var Stiftsprovst Peder Reenberg i Aalborg konstitueret som Biskop under dennes Fravær.
4. Hvorfor han ikke havde villet have Biskoppen til at jævne Sagen, saaledes som Biskoppen havde foreslaaet ham i Brev af 28. Oktober 1686, efter at Landsdommer Rodsteen havde henstillet det til ham, og som Hr. Svend i Jetsmark ogsaa havde foreslaaet Provst Jakob efter Paalæg af Bispen. Den 11. November havde Bornemann atter anmodet Parterne om at give Møde

hos ham den 17. November for at faa Striden bilagt, men i Stedet for at indfinde sig, havde Jakob Ottesen søgt at trække Tiden ud og havde blandt andet skrevet, at „hvis det var saa,“ at Landsdommerne havde remitteret Sagen til Biskoppens Decision (ret som Bispens Angivelse syntes den gode Mand usandfærdig), da var Hr. Jakob for sin Person velfornøjet dermed, men da han havde haft temmelig Bekostning med at faa Sagen for Landstinget, og da Dommen forventes at være afsagt, vidste han ikke, om Forlig lovligt kunde ske, før man blev bekendt med Dommen. Han angav derhos nogen Upasselighed i at begive sig saa langt fra sit Hus som til Aalborg. Biskoppen havde saa opsat Indkaldelsen i 14 Dage, men i Stedet for at møde, sendte Hr. Jakob sin Degn med et Brev, hvori han atter undskyldte sig med Upasselighed.

5. Endelig skulde Hr. Jakob erklære sig over, hvorfor han begge Gange var udeblevet og havde ladet Hr. Svend rejse forgæves, thi han var dog ikke mere syg paa den Tid, end at han kunde prædike og vedvarende forrette Tjeneste ved alle 3 Kirker i Pastoratet.

Biskoppen sluttede sit Brev med, at han paa ingen Maade vil tillade, at den gejstlige Jurisdiktion betages ham i nogen Maade.

Ved Landemodets Dom 1687 blev Svend Lemvig idømt en Bøde paa 10 Sldr. til fattige Præsteenker for Opsætsighed mod sin Provst og skulde desuden gøre Provsten Afbigt. Provsten blev dømt til en Bøde af 6 Sldr. til fattige Præsteenker for tjenstlige Forhold i Sagen. 22. April 1691 havde Biskoppen atter for Landemodet indkaldt Provst Jakob Ottesen samt Hr. Svend Lemvig og hans Degn Jakob Thuesen Broby. Provsten besværede sig over, at Hr. Svend havde udtalt offentligt, at de ham

gennem Provsten overleverede Spørgsmaal¹⁾) fra Biskoppen var saa „vidtløftige og ulærlige, at en Studenter, som studerede til sin Attestats, skulde have nok med at lære dem, hvorfor Ungdommen ikke kunde lære dem.“ Jakob Degn vidnede, at Hr. Svend til ham havde sagt, at „de Spørgsmaal vare som Franzøsisck for Ungdommen.“ Da Hr. Svend krævede Provstens og Degnens Udsagn bevist, blev Sagen udsat til Landemodet 14. Oktober 1691, og i Mellemtiden indgav Hr. Svend Klage til Biskoppen over sin Degn, som han anklagede for Uskikkelighed m. v. og for ikke at holde Degneboligen ved Magt.

For Landemodet sagde Hr. Svend, at han ikke havde angivet, at Degneboligen var øde, men kun at han frygtede for, at den skulde blive det, og hvad Degnens Uskikkelighed angik, da havde Hr. Svend vel et og andet at klage over paa Embedsvegne, men han havde nu i disse Dage meddelt Degnen en skriftlig Instruks om hans Embedspligter, og Degnen havde lovet at efterleve den.

Paa den anden Side havde Jakob Degn klaget til Biskoppen over det „haarde Traktement,“ som Hr. Svend havde „begegnet“ ham med. Præsten havde slaaet ham saa „Sværet (var) sprukken bag i hans Hoved.“ Det var imidlertid sket i Enrum, saa Degnen havde ingen Vidner, og Hr. Svend nægtede at have slaaet ham, men Degnen havde vist Skaden til to Mænd. Endvidere beklagede Degnen sig over, at Hr. Svend havde holdt ham fra Altergang siden sidste Landemode, og det kunde Hr. Svend ikke nægte, men han havde gjort det, fordi han mente, at Degnen ikke kunde gaa til Alters med god Samvittighed, eftersom han havde beskyldt Præsten for saa meget. Endelig klagede Provst Jakob Ottesen over, at Hr. Svend havde ilde begegnet ham med Ord og Gebærder, saa

¹⁾ Vel Henr. Bornemanns Katekismusforklaring for Degne og Skoleholdere.

han af samme Aarsag gruede for at komme til Menigheden i Jetsmark. Ogsaa dette krævede Hr. Svend bevist, og et Vidne erklærede, at han havde hørt og set, at Hr. Svend gik omkring Provsten og gjorde Nar ad ham.

Hr. Svends Udtalelser om Biskoppens kateketiske Spørgsmaal samt Sagen om Overfaldet paa Degnen gik til Afgørelse ved Landstinget, men Landemodet idømte ham en Bøde paa 10 Rdl., fordi han imod sidste Landemodes Formaninger ikke havde ladet sin Degn være i Fred og havde afvist ham fra Skriftestolen, og desuden fik Hr. Svend Paalæg om fremtidigt bedre at respektere baade Øvrigheden og Retten.

Hr. Svends utilbørlige Opførsel mod Provsten, der var blevet bevist ved 6 Vidner, blev først paadømt af Landemodet 12. Okt. 1692, hvor Hr. Svend for sin „Obstinitzhed imod Provsten“ dømtes til at gøre offentlig Afbigt saavel i Retten som i Jetsmark Kirke, og vilde han ikke det, skulde han forfølges efter Loven som Æresskænder, idet han bl. a. havde beskyldt Provsten for at føre Løgn for Biskoppen. Hans spotske Gebærder og øvrige utilbørlige Ord overfor Provsten fandtes ikke saa ærekrænkende, men for dem skulde han bøde 20 Rdl. til fattige Præstenker og godtgøre Provsten Processens Omkostninger.¹⁾ Fem Dage efter, at denne Dom var afsagt, sendte Hr. Svend (17. Oktober) en lang Klage over sin Degn til Biskoppen og beskyldte ham for bl. a. urigtig Indførsel i Kirkebogen.²⁾

Biskoppen svarede allerede 19. Oktober i en meget skarp Skrivelse, i hvilken han henpeger paa Hr. Svends tidligere utilbørlige Forhold og giver ham Ordre til at rejse Tiltale mod Degnen ved Kær Herreds Provsteret, for at „Hr. Svend ikke skulde klage sig forlegen med Lov og Ret“,

¹⁾ Landemodeprotokollen.

²⁾ Bispearkivet. Capsa B, Loc. 19—20, Fasc. B Nr. 6.

idet Provsten i Hvetbo Herred jo var hans Fjende. Forøvrigt meddelte Biskoppen, at Provst Jakob Ottesen og hans Kapellan Christoffer Gjessing havde bedt ham om at faa Jakob Broby til Degn i Ingstrup i den nylig afdøde Degns Sted, og denne Anmodning tog Biskoppen til Følge. Jakob Broby, der var Student, havde 1666—73 været Huslærer hos sin gamle Skolekammerat fra Slagelse, Provst Jakob Ottesen, der var hans Velynder og maaske ogsaa den, der hidsede ham op overfor Hr. Svend, over hvem der synes at være faldet Ro, da Degnen kom bort. 1690 indberetter Hr. Svend om Kaldet, og 1693 fik han atter ved Landemodet en Bøde. Denne Gang dog ikke for lignende Forseelser som forhen, men han havde paa det bekendte Lerup Marked været tilstede iklædt korte mørkegraa Klæder i Stedet for Præstedragt, og for denne Forseelse maatte han bøde 1 Rdl.

11. September 1702 visiterede Biskop Jens Bircherod hos ham, og han var meget tilfreds med Menigheden og Ungdommen der.

Svend Lemvig blev gift 1679 (Bevilling til Vielse uden Trolovelse og Lysning 10. December 1678) med Maren Sørensdaughter, født o. 1652, begravet 9. Januar 1725.¹⁾ Datter af Søren Jensen i ? og Maren Venniksdatter.

I Ægteskabet var der 10 Børn, af hvilke 2 døde smaa; de øvrige var:

1. Laurids Lemvig, født 1681; studerede, forlod Landet ca. 1709 med sine Forældres Samtykke for at bese fremmede Lande og døde 12. Maj 1711 af en hidsig Sygdom hos Peter Sibes i „dend Haste Stræde i Vaabnet von Kampen“ i Amsterdam og blev begravet i Sct. Tuivis Kirkegaard.²⁾

2. Maren Lemvig, født 1682, død 1772, gift 1719

¹⁾ Skifte 23. Februar 1725.

²⁾ Skiftet efter Faderen.

- med Henrik Kampmann, født 1689, død 1729, Præst i Sønder Kongerslev.
3. Mette Lemvig, født 1683, død 17.., gift 1721 med Bertram Winde, født 16.., død 17.., Rektor i Skive.
  4. Søren Lemvig, født 1684, var 1727 Købmand (vist Købmandskarl) i Arendal, i hvis Personalia han dog ikke har sat sig Spor.¹⁾
  5. Mathias Lemvig, født 1688, død 1719, Student Aalborg 1707.
  6. Sofie Lemvig, født 1689, død før 1727, gift med en Løjtnant i Norge.²⁾
  7. Jørgen Lemvig, født 1692, død 1713.
  8. Lisbet Lemvig, født 1695, levede 1727.

INGSTRUP-HJERMESLEV-ALSTRUP

(1488 og 1494) — Hr. Jens Nielsen var 1488 Vidne ved et Forlig i Sæby Kloster,³⁾ tog 1494 Stokkenævn paa Kær Herreds Ting paa Biskop Niels Styges Vegne.⁴⁾

(1527) — Hr. Anders, blev Medlem af „Guds Legems Lav i Aalborg“.⁵⁾

(1536) — Niels Mørk. Var først Munk i Børglum Kloster og pers. Kapellan med Sukcession i Ingstrup, hvor han ved Reformationen blev Sognepræst. I Følge Biskop Oluf Chrysostomus' Optegnelser bestod hans Bibliotek ca. 1553 af 18 Bøger. 1553 var han Herredsprovst og ind-

1) »Arendal fra Fortid til Nutid« (Kristiania 1923).

2) Kgl. Bibliotek, Kall. 4° Nr. 495, Side 168.

3) Jyske Samlinger 3. VI. 497.

4) W. Christensen: Repertorium diplom. 2. IV. 433.

5) Gildets »Liber virorum«.

berettede da om Kaldet. Havde 1554 Hr. Christen Jakobsen til pers. Kapellan. I Følge Mønstringsregistret 1556 skulde han stille 1 Hageskytte og 1 god Rustning.¹⁾ Han døde 1565 efter at have mistet Forstanden.

1565 — Jørgen Jensen Wejle, født i Vejle o. 1533, død 10. December 1598, Søn af Jens . . . . . og Maren Clausdatter, som døde 8. Februar 1587 og blev begravet i Ingstrup Kirke (Gravsten). Blev 1558 kaldet til Medhjælper og Efterfølger for Formanden og ca. 1563 til residerende Kapellan her, Provst 1573. Indberettede om Kaldet 1571. Var Delegeret ved Chr. IVs Hylding 1584. Var 1591 til Thale Buddes Daab paa Børglum Kloster.²⁾ Han og Hustru i Forening med Sognemændene bekostede 1585 ny Altertavle og Prædikestol i Ingstrup Kirke, og sandsynligvis bekostede han ogsaa Prædikestol til Hjermelev Kirke, thi den bærer hans, hans Hustrus og hans Søns Navne. Efter at Kjettrup Sogn var blevet ødelagt af Sandflugt, blev dette lille Sogn lagt under Ingstrup ved Reskript af 4. Oktober 1571, og Kirken blev delvis nedbrudt i de følgende Aar. Senere hed det sig: „Hr. Jørgen lagde Kjettrup Kirke øde — fordi han vilde Kapellan ej føde“.³⁾ Han ligger med Hustru begravet foran Alteret i Ingstrup Kirke, hvor deres Gravsten bærer følgende tospaltede Indskrift:⁴⁾

„Her hviler ærlig, hæderlig,
vis, gudfrygtig og velagtede
Mand, Hr. Jørgen Jensen Weil,
Provst i Hvetbo Herred og
Sognepræst her samme Sted

¹⁾ Danske Samlinger II. 145-147, Rigsarkivet.

²⁾ Jyske Samlinger 1. V. 72.

³⁾ E. Pontoppidan: »Marmora Danica«, II. 267.

⁴⁾ jvf. a. St. 267.

med sine Annexer, som heden
sov Anno 1598, den 10. De-
cember, efter at han havde
været i det hellige Prædike-

— — —
embede 40 Aar, og Sogne-
præst her i 35 Aar, i hans
Alders 65. Aar, og hans kiære
Hustru, ærlig og gudfrygtig Kvin-
de, Karine Lavritzdatter, som
levede med hannem i 38 Aar
og avlede tilsammen 17 Børn
og heden sov i Herrens Aar ....¹⁾
Gud give dennem begge med
alle Christi og Guds Børn det evige Liv.“

Gift ca. 1560 med Karen Lauridsdatter, der døde i
Hjermeslev,²⁾ hvor hun antagelig boede hos sin Søn. Af
deres 17 Børn kendes kun følgende:

1. Jens Jørgensen Wejle, Faderens Eftermand.
2. Claus Jørgensen Wejle, boede 1605 i Hjermeslev
og skulde betale 80 Rdl. i Bøde for Jomfrukrænkelse.
3. Anne Jørgensdatter Wejle, var 1602 gift med
Povl Jensen i Stavad i Tise Sogn af en fremragende
Selvejrbondeslægt fra Aasendrup i Vrensted. Poul
Jensen drev stor Kornhandel i Stavad og Aalborg med
Kaagfart paa Ryaa.

1598 — Jens Jørgensen Wejle, født o. 1560, død
1637 i Sæby. Søn af Formanden, blev 1587 indskrevet
som Student ved Universitetet i Greifswald³⁾ og var en
Tid Kapellan hos Faderen. Synes at have haft et hidstigt

¹⁾ Aarstallet ikke udfyldt paa Stenen.

²⁾ Jerslev Herreds Tingbog 30. Juli 1631.

³⁾ Kirkehistoriske Samlinger 4. VI. 500.

og selvraadigt Sind, der snart bragte ham i Strid med Befolkningen, og som førte til hans Ulykke. Af et Sognevidne af Ingstrup Kirke Søndag før Advent 1601¹⁾ ses, at der da i Ingstrup levede en Enke Anne Tøgers, som var bekendt for sin utugtige Vandel baade før og efter Mandens Død. Da Præsten irettesatte hende herfor, lod hun sig trolove med en af sine 7 Elskere, og der blev ogsaa udlyst for dem, men da de vedblev at samleve uden Ægteskab, bandsatte Præsten Anne Tøgers for Horeri og Helligbrøde. Det nævnte Sognevidne blev oplæst paa Hvetbo Herreds Ting 6. Januar 1602, og her kaldte Præsten Anne Tøgers for „Bandskrop“. Imidlertid havde Kvindens Husbond, Fru Ingeborg Skeel til Voergaard, der da havde Sejlstrup Len, under hvilket Anne Tøgers hørte, taget sig af hendes Forsvar, og da Præsten tog fra Tinget, fremstod Lenets Delefoged Jens Nielsen i Trudslev og begærede Præsten dømt for sine „løgnagtige Ord“ om Kvinden, og Lenets Ridefoged Peder Andersen erhvervede et 24 Mands Tingsvidne, i hvilket udtaltes, at Anne havde skikket sig ærlig, tro og vel som en god, ærlig og fattig Dannekvinde, og de havde ikke fornummet andet om hende, før Hr. Jens beskyldte hende. Præsten indstævnede disse Vidner for Landstinget, og da de ikke mødte der, blev Vidneudsagnet kendt magtesløst. Ved Forhandling med Fru Ingeborg Skeel fik han saa Sagen bilagt, og den syntes dermed at være begravet. Men ved samme Tid fik han en ny Proces paa Halsen. Peder Mortensen, Foged hos Claus Dyre til Linderumgaard, havde paa sin Husbonds Vegne solgt 2 Læster (48 Tdr.) Byg til Præstens Svoger Poul Jensen i Stavad, der drev Kornhandel med Udførsel til Aalborg ad Ryaa. Kirkeværgerne i Ingstrup skulde levere denne Kirkes Afgift til Claus Dyre, der var

¹⁾ Procesakterne i Aalborg Bispearkiv, særlig Registrant.

Regnskabsprovst i Vendsyssel, til Køberen i Stavad, og den ene af Værgerne var Hr. Jens, der ogsaa leverede 8 Tønder, men da det varede for længe med Resten, fik Herredsfogeden Vogn Hansen Mørk i Saltumgaard Fuldmagt til at rejse Tiltale mod Præsten og den anden Kirkeværge. Paa Tinget 21. August 1602 lod Hr. Jens sig henrive til at komme med grove Injurier mod Herredsfogeden, idet han blandt andet sagde, at han havde taget „udi Djævelens Haand.“

Vogn Mørk indstævnedede derefter Hr. Jens for den gejstlige Ret, hvor han vedkendte sig Udtalelsen, men krævede Sagen henvist til verdslig Ret, og Vogn Hansen stævnedede ham saa for Herredstinget, medens Præsten indstævnedede Herredsfogeden for Landstinget, og da Vogn Mørk ikke gav Møde der, fik Præsten 13. August 1603 en saakaldt uendelig Dom (∞: indtil anderledes blev bevist; jvf. Danske Lov 1-5-12), hvorved han frikendtes for Vogn Mørks Tiltale. Der synes herefter at have været Vaabenstilstand mellem Præsten og hans Fjender indtil 1605, da Fjendtlighederne genoptoges. Anledningen hertil var maaske, at Præstens Broder Claus Wejle i Hjermelev havde begaaet Jomfrukrænkelse og var blevet dømt til at betale den store Bøde af 80 Rdl., for hvis Erlæggelse Hr. Jens gik i Kaution. I den Anledning kom han vist atter i fjendtligt Forhold til Øvrigheden for sin grove Munds Skyld, og den gamle Sag fra 1602-03 blev genoptaget. Lensmanden paa Aalborghus Mandrup Parsberg gjorde nemlig ved sin Ridefoged Peder Holst gældende, at Ingeborg Skeel vel som Husbond kunde frafalde Tiltale mod Hr. Jens for saa vidt Bondesagen angik, men derimod ikke for Kongesagen, det vil sige for den Bøde, som tilkom Kongen (Lensmanden) i Tilfælde af, at Præsten blev dømt, og denne Paastand tiltraadtes ved Landstingsdom af 18. Januar 1606. Samtidigt rejste

Vogn Mørk atter (8. Marts 1606) Tiltale mod Præsten for hans ærekrænkende Beskyldning, og Præsten blev saa indkaldt for Landemodet, for hvilket der ogsaa indbragtes Beskyldning mod ham for at have taget mod „Sjælegift,¹⁾ idet han af Thomas Sørensen i Kjettrup havde ladet sig testamentere 2 af hans bedste Stude og 1 Kvie for sin præstelige Tjeneste. Landemodet kom ved Dom af 3. Juli 1606 til det Resultat, at da Præsten ikke havde kunnet rense sig for den ham to Gange overgaaede Beskyldning som Løgner, og det med hans egen Underskrift var bevist, at han havde taget mod Sjælegave, skulde han have sit Kald forbrudt.²⁾

Efter at være afsat drog Hr. Jens til Sæby, men opgav dog ikke Haabet om at faa sit Embede igen, og efter at hans Avindsmænd Jens Nielsen i Trudslev og Herredsfoged Vogn Mørk (død 1606) var døde, bestormede han Kongen med Klager over den Uret, han havde lidt, og de bevirkede endelig, at Christian IV ved Missive af 17. September 1622 gav Lensmanden paa Aalborghus, Tønne Friis, og Biskop Christen Hansen Riber Ordre til at undersøge Sagen nøjagtigt og give Referat til Kancelliet. 27. November 1622 blev denne Undersøgelse foretaget ad retslig Vej, og saavel Vogn Mørks som Jens Niensens Arvinger var indstævnet, men der fremkom intet nyt, der kunde omstøde Landemodets Dom. Biskoppen tog Sagens Akter med sig hjem, men da han beholdt dem, klagede Hr. Jens over, at han ikke kunde faa sine Papirer igen, og han indstævnedes Biskoppen for Kongens Retterting, hvor Biskoppen 1. Juni 1630 blev dømt til at tilbagelevere Akterne og til at betale Hr. Jens 10 Rdl. i Kost og Tæring (∴ Sagsomkostninger).³⁾

¹⁾ Betaling af Folk, der laa paa Dødslejret, for gejstlig Betjening.

²⁾ Kgl. Missive af 20. Maj 1592, optaget i Recessen 1615, § 5.

³⁾ Herredagsdombog Nr. 33, Bl. 58.

Hr. Jens Jørgensen Wejle døde i Sæby 1637 i stor Armod. Han var gift med . . . . Nielsdatter, Datter af Sognepræst Niels Sørensen i Tolstrup og Maren Nielsdatter.¹⁾ De havde flere Børn, af hvilke Sønnen Niels Jensen Wejle 1630 var i København og da var ugift.²⁾

1606 — Søren Christensen Bhi, født Skanderborg 15 . . , død 2. December 1640. Blev antagelig 1602 Kappellan i Ingstrup, hvor han i hvert Fald var 1604, og ved hans Død siges, at han havde været her i 38 Aar. 1610 var han nærværende ved Prins Christians Hylding i Viborg,³⁾ 1622 blev han Provst, og 1625 indberettede han om Kaldet.

Var gift med Kirsten Jakobsdatter Holm, der ægtede Eftermanden, Datter af Biskop Jakob Holm i Aalborg og Else Pedersdatter (Løvenbalk ?), og Kirsten var saaledes Søster til den samtidige Præstehustru i Jerslev. Hr. Søren Bhi skal have haft 8 Sønner og 6 Døtre, af hvilke kendes:

1. Christen Sørensen Bhi, født 16 . . , var 1636 Rektor i Nykøbing Mors, nærmere ukendt, men vist død før 1655.
2. Else Sørensdatter Bhi, født 16 . . , død 1653, gift 1° med Niels Nielsen Aalborg og 2° med Hans Paludan, begge Præster i Jetsmark, se derunder.
3. Jakob Sørensen Bhi, født 16 . . , død 1666, Præst i Saltum-Hune 1636, se derunder.
4. Peder Sørensen Bhi, født 1621, død 1687, Præst i Bøvling-Flynder, gift 1° med Kirsten Christensdatter, 2° med Anne Nielsdatter, 3° med Ingeborg Pedersdr. Kragelund. 11 Sønner og 3 Døtre.

1) Jerslev Herreds Tingbog 30. Juni 1631.

2) Brev i Faderens Procesakter.

3) Kirkehistoriske Samlinger 5. II. 544.

5. Mette Sørensdatter Bhi, født 16... , død 1687, gift 1° med Niels Pedersen Bjerregaard og 2° med Lars Povlsen Aalborg, begge Præster paa Gjøl, se derunder.
6. Karen Sørensdatter Bhi, født 16... , død ... , gift med Mads Jensen Hygum, født 16... , død 1677, Præst i Engbjerg-Harboøre.
7. Margrete Sørensdatter Bhi, født 16... , død ... , blev 1654 i Saltum gift med „Hr.“ Niels Christensen, antagelig en Præst.
8. Anne Sørensdatter Bhi, født 16... , død før 1673, gift 1° Thomas Nielsen, 2° Clemens Gjordsen Horsens, 3° Frands Christoffersen Torslev, alle Præster i Tornby-Vidstrup, se derunder.
9. Kirsten Sørensdatter Bhi, født 16... , var ugift 1655.
10. Jens Sørensen Bhi, født 16... , levede 1655.
11. Asser Sørensen Bhi, født 16... , levede 1655, ugift.¹⁾

1641 — Ludvig Jonsen, kaldes Sæbyensis, da han 1632 blev Student fra Helsingør og var maaske fra Købstaden Sæby og født o. 1612, død 3. December 1660, begravet 14. December i Kirken. Blev Provst 1652. 10. November 1655 fik han paa Herredstinget Arveafkald af sin Formands Børn.²⁾ I Aarene 1651—53 havde han nogle Stridigheder med sin Kapellan Jens Pedersen Bloch. I Kirkebogen har Degnen indført: „Den 14. December

¹⁾ Han og hans Søkende gav 10. November 1655 paa Hvetbo Herreds Ting Afkald paa Arv efter deres Forældre. En Niels Assersen Bhi, død 1673—82, var Overførster i Trondhjem og havde 1673 været gift med Johanne Andersdatter i 26 Aar. En Søn, Niels Nielsen Bhi, af tidligere Ægteskab døde som Købmand i Trondhjem 1688. Men det kan jo næppe være Efterkommere af Præsten i Ingstrup.

²⁾ Tingbog.